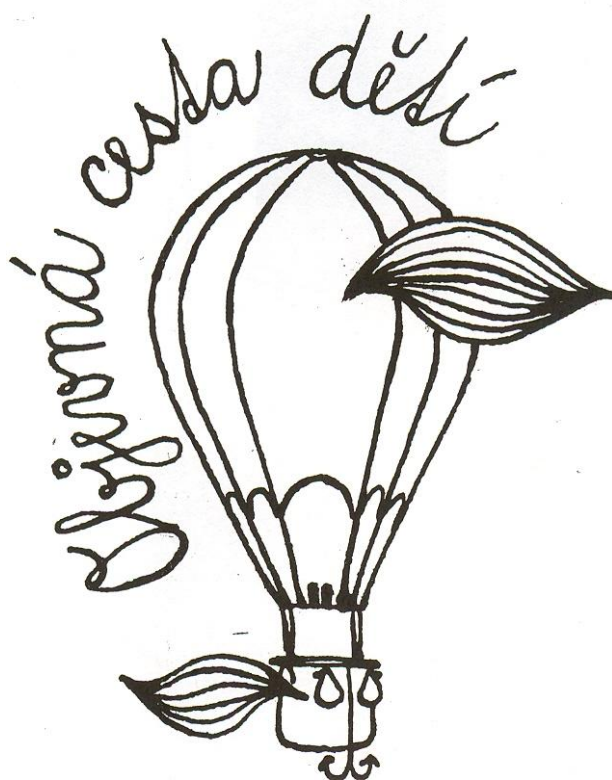

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Objevná cesta dětí“

Základní škola Velvary , okres Kladno

1. Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu:

„Objevná cesta dětí“ – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

č.j.501/07

1.2 Předkladatel:

Základní škola Velvary, okres Kladno

adresa: Školní 269
Velvary
273 24

ředitel školy: Mgr. Petr Došek

zástupkyně ředitele: Mgr.Blanka Dragounová

IČO: 70991651
IZO: 102102601
REDIZO: 600044441
kontakty: tel. 315 761 060, ...
fax 315 762 741
e-mail zs.velvary@zs.velvary.indos.cz
koordinátor ŠVP: Bc. Alena Průšová

1.3 Zřizovatel

adresa: Město Velvary
nám. Krále Vladislava 1
Velvary
273 24

starostka města: Ing.Jitka Linhartová, statutární zástupce
IČO: 235105
Kontakty tel.: 315 761 015

1.4 Platnost dokumentu:

datum projednání v pedagogické radě: 27.8.2013

datum projednání v radě školy:

1.5 Účinnost dokumentu: od 1.9.2013
Mgr.Petr Došek
řed.školy

Preambule

Změny ve společnosti na prahu třetího tisíciletí přinášejí nové nároky na vzdělávání, které se stává celoživotní potřebou lidí.

Přesto zůstávají žáci ústředním bodem naší pozornosti stejně, jako je tomu ve filozofii našeho dávného předchůdce a učitele, jehož nedostižné vize sahají do daleké budoucnosti:

**„Nehleď na to,
co jsou nyní,
neb co býti mají,
a uhlídáš důstojnosti jejich.“**

Jan Ámos Komenský

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy a její současné postavení v obci a v regionu

Vzdělávací tradice na Velvarsku odrážejí bohatou historii i významnou prehistorii kraje s dominantou Řípu v úrodném Podřipsku.

Současná škola čerpá z dlouhodobé tradice vzdělávání ve Velvarech, které se dokládá od 14.století. Na tehdejší farní školu navazovala od r.1561 škola veřejná. Sídlo dnešní školy bylo postupně budováno otevřením hlavní budovy r.1886, přistavěním západního křídla r.1902 a v 70 letech 20.století byl areál doplněn učebnovým a hospodářským pavilonem s kuchyní a jídelnou.

Škola s hrdostí pravidelně využívá svých výročí k akcím, které ji propojují s děním ve městě a okolí.

Komplex budov školy se nachází na strategicky výhodném místě, jen nedaleko historického centra města, v klidné zóně s dostatkem zeleně a s vyloučením těžké nákladní dopravy, v blízkém sousedství sportovního areálu, zdravotního střediska a v dostupnosti autobusového i vlakového spojení.

Vzhledem k rozlehlosti spádového obvodu školy s více než dvaceti obcemi jsou kladeny vysoké nároky na skloubení organizace práce školy s dopravní obslužností. Přesto škola tradičně nabízí bohatou zájmovou činnost.

Významným faktorem pro práci školy je její výlučné postavení v miniregionu Velvarska a úzká spolupráce s místními školami jiného typu.

2.2 Velikost a úplnost školy

Základní škola ve Velvarech je úplná škola s devíti postupnými ročníky.

Na I.stupni s 1.-5.ročníkem i na II.stupni (6.-9-ročník) jsou zpravidla organizovány dvě paralelní třídy.

Cílová kapacita školy pro 600 žáků vyhovuje trendu současné naplněnosti, tj.přibližně 500 žáků.

Součástí školy je školní družina, sídlící na odloučeném pracovišti, a školní klub, jehož činnost se začala rozvíjet od roku 2006. Možnost stravování je zajištěna v rámci areálu školy.

Škola je připravena podle svých možností otevřít dveře žákům se zdravotním postižením a zdravotním i sociálním znevýhodněním a také žákům talentovaným.

Podíl dojíždějících žáků tvoří většinou více než 50% z celkového stavu žactva.

Škola spolupracuje se dvěma neúplnými základními školami (v Černuci a v Kmetiněvsi), jejichž žáky přijímá od 6.ročníku.

Úzkou spoluprací udržujeme s Mateřskou školou Velvary, Základní uměleckou školou Velvary.

2.3 Vybavení školy

2.3.1 Materiální vybavení

Fond schválených učebnic se daří postupně obnovovat a je doplňován dalšími vhodnými texty a materiály. Avšak modernizace používaných pomůcek a zavádění nejnovější techniky, postupná výměna školního nábytku a dalšího vybavení bude úzce souviset s objemem finančních prostředků, které škola získá.

Rovněž rozsah investic by měl odpovídat potřebám historického objektu a posunout školu na přednější místo v plánování priorit města. Díky státní dotaci se v roce 2009 výrazně zlepšil stav budovy včetně drobného komfortu pro pobyt žáků ve škole (např. nové pítka ve druhém patře hlavní budovy).

2.3.2 Prostorové vybavení

Škola disponuje 28 učebnami, z nichž 4 jsou nyní vybaveny jako odborné. Je budována nová školní dílna. K výuce tělesné výchovy je využívána menší tělocvična v areálu školy a větší ve sportovním areálu v sousedství.

Školní družina získala prostory v přízemí objektu č.p.268.

Škola též využívá místnosti bývalého bytu, kde vznikla menší učebna a prostory pro oddech a občerstvení žáků.

Absence centrálních šaten je nyní vyřešena výměnou drátěných klecí po chodbách osobními šatními skříňkami

2.3.3 Technické vybavení

Prioritou školy je zaměřit se na vybavení školy informačními a komunikačními technologiemi, dosavadní úroveň ještě neodpovídá potřebám práce školy.

Každý žák i pracovník školy má své přístupové heslo do ICT sítě, prostor pro ukládání svých dat, e-mailovou adresu a přístup na Internet, avšak počet pracovišť je nedostatečný.

Učitelé mají možnost využívat kopírku a tiskárnu k PC.

Poměrně dobrá vybavenost audiovizuální technikou nevyváží nedostatek nejnovějších technologií, např. práce s interaktivními tabulemi. Postupně chceme budovat multimediální centra v učebnách, nabízet elektronické žákovské knížky a další možnosti.

2.3.4 Hygienické vybavení

Je zajišťován pitný i relaxační program, odebíráme dotované „Školní mléko“, „Ovoce do škol“ a další produkty zdravé výživy.

Za příznivých povětrnostních podmínek využíváme školního dvora s jednoduchým sportovním vybavením nově vybudovaným malým hřištěm. I zde je možno v budoucnu rozšiřovat využití.

Žáci se mohou ve volném čase realizovat při činnostech ve školní družině či školním klubu. Dále mohou využívat nově vybudované hřiště v sousedícím sportovním areálu, které je

šancí na zvýšení kvality výuky tělesné výchovy i trávení volného času žáků v zájmové činnosti.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Současný pedagogický sbor je řízen dvoučlenným vedením školy (ředitel školy, zástupkyně ředitele). Byly ustanoveny dvě výchovné poradkyně, z toho jedna pracuje na škole jako speciální pedagog (rozsah úvazku 1,00) v rámci projektu VIP kariéra II, dále vedoucí školní družiny a školního klubu a koordinátor prevence patologických jevů.

Procento kvalifikovanosti je zvyšováno studiem učitelů na vysoké škole. Osobní růst pracovníků se projevuje vysokým zájmem o systém celoživotního vzdělávání, téměř 100% učitelů prošlo základní úrovní kurzu pro práci s ICT, další si tyto schopnosti neustále prohlubují.

Velký zájem je dále zejména o kurzy cizích jazyků, semináře zaměřené na výchovné a vzdělávací problémy a na zavádění nových trendů do výuky.

2.5 Charakteristika žáků

Vzhledem k postavení školy jako jediné v regionu zajišťujeme vzdělávací služby celému spektru všech žáků a snažíme se pokrýt jejich široké zájmy a potřeby včetně stravování a smysluplného trávení volného času, ale zejména rozvíjet jejich osobnost.

Máme zkušenosti s výukou žáků s poruchami učení a chování, ADHD, zrakově a tělesně hendikepovanými, zdravotně oslabenými, sociálně znevýhodněnými, ale také talentovanými žáky s mnoha úspěchy v soutěžích, na školách dalšího cyklu nebo na víceletých gymnáziích. Jsme připraveni přivítat také žáky s jinými specifickými potřebami a podle možností školy jim zajistit optimální podmínky rozvoje. Práce s nimi je založena na dobré spolupráci s rodiči a s odbornými pracovníky podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žákům nabízíme možnost podílet se na chodu školy např. účastí v Žákovském parlamentu.

2.6 Dlouhodobé projekty

2.6.1 Projekty ve školní práci

Při práci na projektech se držíme zásad programu škol podporujících zdraví. Zařazování práce v projektu jako formy výuky je nejčastěji využito k realizaci průřezových témat integrovaných do předmětů obou stupňů školy (v rámci třídy, ročníku, méně často stupně nebo celé školy). Projekty budou řešeny v každém školním roce formou dodatku dle momentálního obsazení školy a výročí v daném školním roce. Budou doplňovány dalšími, např. ve spolupráci s Městským muzeem, Městskou knihovnou Velvary či dalšími subjekty.

2.6.2 Projekty v mimoškolní práci

Na přední místo v práci školy patří aktivita v mnoha prospěšných činnostech.

Enviromentální chování žáků podporuje např. dlouhodobá tradice sběru několika druhů odpadových surovin, léčivých bylin, pomerančové kůry, kaštanů, apod.

Dárcovství a dobrovolnictví dokládá pravidelná účast v projektech Srdíčkový den, Pomozte dětem, Adventní koncerty a schopnost vytvořit vlastní projekty.

Na podporu potřebných dokáží žáci nacvičit hodnotné veřejné vystoupení s dobrovolným vstupným, uspořádat prodej vlastních výrobků, věnovat výtěžek sběru druhotných surovin nebo aktivně pomáhat jiným subjektům při veřejné peněžní sbírce mezi občany.

Kulturní úroveň žáků zvyšuje účast v projektu Klub mladého diváka, návštěvy filmových a hudebních představeních a další akce.

Zdravotní stav a kondici žáků zlepšujeme pořádáním ozdravných pobytů u nás i v zahraničí.

2.7 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

2.7.1 Rodiče a Školská rada

Spolupráce a komunikace s rodiči je realizována nejen prostřednictvím tradičních i internetových žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách a konzultacích, na úřední desce, ale po dohodě i kdykoli podle potřeby, a to nejlépe osobním kontaktem, popř. telefonicky nebo e-mailem.

Formou pozitivních kontaktů mohou být Dny otevřených dveří, prezentace výuky a prací žáků na výstavách, webové stránky školy apod.

V souladu s § 167 zákona č.561/2004 Sb. v platném znění byla ustavena Školská rada jakožto partner školy a instituce zastřešující práva rodičů žáků.

2.7.2 Žákovský parlament

Žáci mají možnost vznášet připomínky, podněty a projevovat své názory prostřednictvím žákovského parlamentu.

Z každé třídy počínaje 4.ročníkem jsou delegováni dva zástupci, kteří pak výsledky jednání zpětně tlumočí ve svých třídách. Volební období delegátů je jednoleté, může být ze závažných důvodů i kratší, rozhodnou-li o tom žáci příslušné třídy.

O obsahu a četnosti jednání rozhodují členové parlamentu sami podle potřeby, mohou však být svoláni i vedením školy ke spolupráci na konkrétním úkolu.

Činnost žákovského parlamentu je koordinována pedagogickým pracovníkem.

2.7.3 Spolupráce s dalšími subjekty

V oblasti řízení a správy školy úzce spolupracujeme se zřizovatelem (Město Velvary), Středočeským krajem, pověřenou obcí (Město Slaný) a v oblasti kontroly zejména s Českou školní inspekcí a Finančním úřadem Slaný.

Výchovně vzdělávací problematiku zahrnuje kooperace s okolními školami, tj. MŠ Velvary, spádovými málotřídními školami ZŠ Černuc a ZŠ Kmetiněves a ZUŠ Velvary.

Integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zvládáme díky fungující spolupráci drtivé většiny rodičů, ale také za pomoci odborníků v PPP v Kladně, Roudnici nad Labem, Mělníku a Praze a SPC Kladno a Litoměřice, SPC Loretánská v Praze a dalších.

Na škole také pracuje školní poradenské pracoviště v rámci projektu: „Rozvoj školních poradenských pracovišť-Vzdělávání-Informace-Poradenství II“

Bezprostřední kontakt s místními dětskými lékařkami umožňuje okamžitou akutní péči o žáky v případě potřeby, či preventivní poradenství v oblasti zdraví.

Mimoškolní aktivity i prezentaci školy realizujeme díky výborné spolupráci s Městským muzeem a Městskou knihovnou Velvary, v oblasti environmentální s oddílem Javory. Naši žáci pořádají vystoupení pro klienty Domova důchodců a Domu s pečovatelskou službou. Škola o sobě informuje i na stránkách místního časopisu Zpravodaj, a to díky dobré spolupráci s Městským úřadem Velvary.

Partnerskou školu pro mezinárodní spolupráci se prozatím nepodařilo získat. Snaha o navázání kontaktu stále trvá.

2.8 Školní družina

Školní družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nijak nenahrazuje. Je základním článkem výchovy mimo vyučování.

Činnost a vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje podle § 3 odst.3 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění, dále ve smyslu vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a v duchu našeho školního vzdělávacího programu Objevná cesta dětí. Vlastní činnosti probíhají v odděleních podle plánů vypracovávaných v souladu s podmínkami školy.

Hlavním posláním je snaha vytvářet bezpečné, podnětné a přátelské prostředí pro zájmové činnosti, odpočinek a rekreaci žáků. Střídání činností a odpočinku přispívá k odbourání únavy ze školní práce, vede k volbě hodnotné zábavy, pomáhá uspokojovat a rozvíjet potřeby a zájmy žáka.

Práce školní družiny je přístupná s činností zájmových útvarů, ZUŠ a dalších subjektů.

Plní též významnou sociální roli jako služba zaměstnaným rodičům, jako místo pro rozvíjení vztahů mezi dětmi různého věku a z různých třídních kolektivů, pro práci v týmu apod.

2.9 Školní klub

Do školního klubu se může přihlásit kterýkoli žák školy bez ohledu na to, zda navštěvuje školní družinu či nikoli. Nabídka jednotlivých zájmových útvarů se odvíjí od přání a podnětů žáků.

Účast v zájmových útvarech je možná po uhrazení paušální částky za každé pololetí, a to bez ohledu na počet navštěvovaných kroužků.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Z výlučného postavení naší školy jako jediné svého typu v okolí vyplývá náš záměr poskytovat vzdělávací služby žákům co nejširšího zaměření a vycházet vstřícně očekáváním, představám a individuálním potřebám všech podle možností školy.

Naší dlouhodobou strategií prozatím není úzká profilace, ale naopak obecné zaměření, zahrnující tyto hlavní oblasti:

- zkvalitňování práce s výpočetní a komunikační technikou
- zlepšování úrovně výuky cizích jazyků
- široká nabídka volitelných předmětů
- vytváření podmínek pro žáky se specifickými potřebami
- možnost aktivního trávení volné času formou zájmových činností
- vytváření morálního a hodnotového systému za spoluúčasti žáků

Chceme pokračovat v započatém procesu proměny školy od jejího tradičního chápání v pracoviště s aktivní účastí žáka na poznávání a prožívání. Od předávání encyklopedických znalostí k osvojování kompetencí nezbytných pro úspěšný a spokojený život.

Chceme, aby úspěšnost žáka nebyla postavena pouze na intelektu, ale vycházela z různých dispozic a talentu.

Chceme, aby žáci hledali ve škole klidné a bezpečné místo ke svému všestrannému rozvoji, ke spolupráci s ostatními, učili se převzít odpovědnost za svůj život a hodnotit vlastní schopnosti a dovednosti i své chování.

3.2 Cíle vzdělávacího programu školy

Při stanovení hlavních cílů vycházíme z požadavku na úzké sepnutí školy se životem. Aby se slova nestala prázdnou proklamací, chceme se snažit o jejich naplnění zejména těmito dílčími strategiemi a cíli:

Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- nabídkou vhodných způsobů, metod a strategií pro aktivní a efektivní učení
- dostatkem informačních zdrojů
- propojením informací se životem
- formováním postojů a způsobů rozhodování vedoucích k samostatnosti, odpovědnosti, sebehodnocení, sebeplánování, zvědavosti a vlastnímu úsudku
- osobním příkladem

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

- kritickým hodnocením jevů
- srovnáváním, tříděním, analýzou, syntézou, zobecňováním a abstrakcí jevů a informací
- objevováním vztahů a příčin mezi jevy
- praktickými cvičeními, experimentem
- provázáním učiva v mezipředmětových souvislostech

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- vytvářením prostoru pro vlastní názor a jeho kultivaci při porovnávání s názory jiných lidí, nasloucháním a porozuměním
- společným prožitkem
- při práci v týmu
- s využitím dostupných komunikačních technologií
- s využitím základní znalosti cizích jazyků

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- stanovováním jasných pravidel vytvářených za aktivní účasti všech partnerů (práva, povinnosti, sankce, odměny, jejich páteř tvoří řády, třídní desatera apod.)
- vytvářením atmosféry přátelství a vzájemné pomoci
- přebíráním spoluzodpovědnosti za podíl na výsledcích práce i na celkovém úspěchu školy

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- vytvářením pozitivní představy žáka o sobě a své roli mezi ostatními
- rozlišováním svobody a demokracie od anarchie a sobectví
- možností prosazovat své požadavky prostřednictvím svého voleného zástupce v Žákovském parlamentu
- sebehodnocením svého jednání a přebíráním odpovědnosti za následky plynoucí z porušování pravidel

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

- poznáváním a respektováním složitosti a bohatství citového života
- vcit'ováním se do osobních problémů druhých
- hledáním cesty k orientaci ve vlastním citovém životě, k překlenutí citové lability v době dospívání
- poznáváním důležitosti chránit hodnoty morální, kulturní, přírodní i materiální, jejich rovnováhu a provázanost

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný

- vytvářením funkčního, účelného, estetického a čistého prostředí za účasti všech
- optimální organizací práce včetně relaxace, pitného režimu apod.
- zajišťováním ochrany před návykovými látkami
- vytvářením příznivé atmosféry jako prevence proti šikaně a násilí projevováním uznání, respektování a vzájemné úcty
- nácvikem poskytování pomoci v krizových situacích
- přebíráním odpovědnosti za zdraví a život svůj a svých bližních

Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit se žít společně s ostatními

- poznáváním a respektováním jinakosti jak obecně, tak v případě specifických potřeb integrovaných žáků, odlišnosti kultury a tradic různých národů a etnik, ohleduplnosti ke starým, nemocným nebo opuštěným lidem
- podporou dárcovství a dobrovolnictví směrem k potřebným
- vytvářením podmínek pro bezproblémové vřazení nových žáků, zejména z odlišného kulturního prostředí
- rozvíjením kritického postoje k negativním jevům ve škole i celé společnosti
- rozvíjením schopnosti empatie a chápání v evropských a celosvětových souvislostech

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu jejich reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- vedením k reálnému sebehodnocení, posouzení vlastní ceny na trhu práce a k jejímu neustálému zvyšování s využitím získaných klíčových kompetencí

- poznáváním konkurenčního prostředí, rozvojem schopnosti riskovat a stanovovat si cíle a strategie k jejich dosažení
- rozvíjením talentu a veškerého potenciálu žáka
- odborným poradenstvím v oblasti profesní orientace
- co nejkonkrétnějším výstupním hodnocením žáka

3.3 Rozvoj klíčových kompetencí

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých rozvoj a uplatnění člověka ve společnosti..

Proces rozvíjení klíčových kompetencí žáka není ukončen na základní škole, ale stává se základem pro celoživotní učení a rozvíjení schopnosti řešit situace každodenního života.

Abychom tento proces úspěšně rozvíjeli, snažíme se vycházet z těchto strategií:

- využívat nových metod a forem výuky
- využívat různých zdrojů informací
- propojovat oblasti práce tzv.průřezovými tématy
- spolupracovat s dalšími podnětnými subjekty
- proměňovat celkové klima školy
- stále na sobě pracovat
- podílet se na týmové práci ve prospěch celku

3.3.1 Rozvoj kompetence k učení

- individuálním přístupem k žákovi a jeho potřebám
- nabídkou různých strategií k učení
- kooperativním učením
- motivací, sepeřím se životem, zajímavými úkoly
- prožitkem úspěchu
- možností realizovat vlastní nápad
- možností účastnit se soutěží, výstav, a vystoupení

3.3.2 Rozvoj kompetence k řešení problému

- zadáváním problémových úloh z praktického života
- hledáním různých způsobů řešení problému
- vyhledáváním, tříděním a využíváním informací z různých zdrojů
- účastí na exkurzích, vycházkách a praktických činnostech, popř. na výzkumu
- rozdělením úkolu do fází nebo mezi členy týmu

3.3.3 Rozvoj kompetence komunikativní

- vytvářením prostoru pro názor žáka
- diskusí, argumentací
- kooperativním učením

3.3.4 Rozvoj kompetence sociální a personální

- podílem na dění ve škole
- činností třídních samospráv a Žákovského parlamentu
- reprezentací školy
- vydáváním školního časopisu
- vzájemnou pomocí (hendikepovaným, při učení...)
- přidělováním nebo možností zvolit si roli ve skupinové práci
- dobrovolnictvím a dárcovstvím

3.3.5 Rozvoj kompetence občanské

- seznamováním s právy a povinnostmi a jejich uplatňováním
- poznáváním a respektováním národních, kulturních a historických tradic a symboliky, pěstováním občanské hrdosti
- rozvojem postojů plynoucích z enviromentální výchovy, ochranou životního prostředí (např. tříděním odpadů, sběrem druhotných surovin apod.)

3.3.6 Rozvoj kompetence pracovní

- osvojováním jednoduchých technologií
- sebehodnocením schopností a vytvářením perspektivy sebeuplatnění
- účastí v pracovním týmu
- základní orientací na trhu práce
- rozvojem zájmů ve volitelných a nepovinných předmětech a při mimoškolní zájmové činnosti

3.4 Zabezpečování výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je připravena vřadit podle svých možností žáky se zdravotním postižením (tělesným, smyslovým, mentálním, s autismem, vadami řeči, s postižením více vadami a s poruchami učení a chování), **dále žáky se zdravotním znevýhodněním** (tj.zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) **a rovněž žáky se sociálním znevýhodněním** (tj. z rodin s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožené sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáky v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Nejčastější formou zapojení těchto žáků je individuální integrace v běžné třídě, méně často ve třídě se sníženým počtem žáků či ve speciální třídě. Nabízíme též vřazení do přípravné třídy. Její organizování je ošetřeno jiným předpisem.

3.4.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Škola usiluje o vytváření podnětného a vstřícného prostředí o tyto žáky a o zajištění optimálních podmínek pro jejich práci.

Opírá se o spolupráci s rodiči a odbornými pracovníky, s jejichž pomocí vytváří individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Naší snahou je zabezpečovat podle možností školy:

- uplatňování principů diferenciaci a individualizace při vzdělávání i hodnocení výsledků práce žáka
- odstraňování bariér úpravou interiérů
- poskytování speciálních pomůcek a podmínek pro vzdělávání
- uplatňování alternativních forem komunikace (např. Braillovo písmo apod.)
- pomoc asistenta pedagoga v případě potřeby
- pomoc asistenta pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí
- zprostředkování ambulantní reedukační péče a kompenzační péče
- rozvoj talentu nabídkou vhodných podnětů
- zvyšování odborné úrovně pedagogů studiem, výměnou zkušeností s jinými školami apod.
- organizování přípravné třídy

3.4.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Jsme připraveni podle svých možností integrovat žáky z prostředí sociálně, kulturně či jazykově odlišného od majoritní populace.

Při respektování specifik chceme pomáhat s vytvářením jejich hodnotového systému a s jejich zapojením do společnosti.

K tomu nám může pomoci zabezpečování těchto podmínek:

- individuální nebo skupinová péče
- zřizování přípravné třídy
- stanovení asistenta pedagoga
- snížení počtu žáků ve třídě
- volba vhodných metod a forem práce, pomůcek a materiálů
- poskytování vhodných vzorů a modelů chování
- spolupráce s odborníky, výměna zkušeností s jinými školami

3.5 Zabezpečování výuky žáků mimořádně nadaných

Škola se otvírá práci se žáky mimořádně nadanými a podle svých možností chce napomáhat při rozeznávání talentu (např. porovnáváním mimořádných výstupů práce žáka s ostatními, zejména ale odbornou konzultací s PPP, a to se souhlasem rodičů žáka) a při jeho rozvoji.

Jak bychom toho chtěli dosahovat:

- náročnější přípravou učitelů
- rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu, vypracováním individuálního vzdělávacího plánu
- prostupností mezi ročníky
- zadáváním náročnějších a zajímavých úkolů, zapojením do soutěží
- respektováním individuality žáka, pomoci při překonávání případné introverze, konfliktních vztahů s ostatními, přehnané kritičnosti nebo averze k pravidlům apod.
- umožněním přestupu na jiný typ školy (např. víceleté gymnázium, konzervatoř apod.) v souladu s přáním rodičů

3.6 Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů světa kolem nás. Propojují jednotlivé oblasti vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka zejména ve sféře jeho postojů a hodnot.

V oblasti základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Multikulturní výchova	MKV
Enviromentální výchova	EV
Mediální výchova	MeV

V našem vzdělávacím programu je všech průřezových témat využito jako integrativní součásti vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů. Mohou být ještě doplněna nebo rozšířena tvorbou projektů a podle podmínek školy realizována také vytvořením samostatného předmětu ke konkrétnímu tématu.

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
MKV/1 Kulturní diference				Vlastivěda		Dějepis	Občanská výchova		
MKV/2 Lidské vztahy	Dramatická výchova					Český jazyk	Sociální výchova		
MKV/3 Etnický původ					Anglický jazyk		Zeměpis		Zeměpis
MKV/4 Multikulturalita					Anglický jazyk Informatika	Zeměpis	Občanská výchova		Občanská výchova
MKV/5 Sociální smír a solidarita					Vlastivěda		Občanská výchova		Občanská výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
OSV/1 Rozvoj schopností a poznávání	Prvouka			Přírodověda Vlastivěda			Přírodopis		
OSV/2 Sebezpoznání a sebezpojetí	Dramatická výchova	Dramatická výchova						Pracovní výchova	
OSV/3 Seberegulace a sebeorganizace	Tělesná výchova							Pracovní výchova Občanská výchova	
OSV/4 Psychohygiiena					Přírodověda		R. výchova 2014/15	Rodinná výchova	Rodinná výchova 2013/14

OSV/5 Kreativita	Dramatická výchova		Hudební výchova		Hudební výchova	Hudební výchova			
-----------------------------	--------------------	--	-----------------	--	-----------------	-----------------	--	--	--

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
OSV/6 Poznávání lidí	Dramatická výchova						Občanská výchova	Pracovní výchova Pracovní výchova	
OSV/7 Mezilidské vztahy	Prvouka	Prvouka						Rodinná výchova 2014/15	Rodinná výchova 2013/14
OSV/8 Komunikace		Český jazyk			Anglický jazyk		Anglický jazyk	Pracovní výchova	
OSV/9 Kooperace a kompetice			Tělesná výchova	Tělesná výchova		Tělesná výchova	Tělesná výchova		

OSV/10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						Matematika	Fyzika		Chemie	
--	--	--	--	--	--	------------	--------	--	--------	--

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	
OSV/11 Hodnoty, postoje, praktická etika	Prvouka						Sociální výchova		Pracovní výchova	

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
MeV/1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Český jazyk Informatika	Český jazyk	Český jazyk		
MeV/2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Český jazyk			Český jazyk	Český jazyk
MeV/3 Stavba mediálních sdělení					Český jazyk	Český jazyk			Český jazyk
MeV/4 Vnímání autora mediálních sdělení					Český jazyk	Český jazyk	Český jazyk		
MeV/5 Fungování a vliv médií ve společnosti					Český jazyk	Český jazyk			Český jazyk

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
MeV/6 Tvorba mediálního sdělení					Český jazyk		Český jazyk	Český jazyk	
MeV/7 Práce v realizačním týmu							Český jazyk		Český jazyk

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
EV/1 Ekosystémy					Přírodověda	Přírodopis			Zeměpis
EV/2 Základní podmínky života				Přírodověda		Přírodopis	Přírodopis		
EV/3 Životní prostředí			Prvouka				Pracovní výchova		Chemie
EV/4 Vztah člověka a prostředí			Prvouka	Vlastivěda		Přírodopis			

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
VMEGS/1 Jsme Evropané					Vlastivěda		Sociální výchova	Zeměpis	
VMEGS/2 Evropa a svět					Anglický jazyk	Informatika			Hudební výchova
VMEGS/3 Evropa nás zajímá					Vlastivěda	Anglický jazyk			Anglický jazyk

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
VDO/1 Občanská společnost a školy			Prvouka				Rodinná výchova 2014/15	Rodinná výchova 2013/14 Dějepis	
VDO/2 Občan, občanská společnost a stát					Vlastivěda		Občanská výchova	Dějepis	
VDO/3 Formy participace občanů v politickém životě					Vlastivěda	Dějepis			Občanská výchova
VDO/4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vlastivěda			Občanská výchova		Dějepis Zeměpis

4. Učební plán – I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Disp.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	8	8	7	5	40
	Cizí jazyk	-	-	4	3	3	1	10
Matematika a její aplikace		4	5	5	5	5	4	24
Informační a komunikační technologie		-	-	-	-	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	0	6
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	1	4
	Přírodověda	-	-	-	2	2	1	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7
	Dramatická výchova	1	1	-	-	-	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	0	10
Disponibilní časová dotace		14						
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26		118

Učební plán – II. stupeň (platný pro šk. roku 2013/2014)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory						
		6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	Disp.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	5	3	18
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12
	Druhý cizí jazyk	-	2	3	-	5	5
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	5	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	0	1	1	1	0	3
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	2	8
	Chemie	-	-	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	2	2	2	8
	Zeměpis	2	2	2	2	3	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6

Člověk a zdraví	Rodinná výchova	-	-	1	1	0	2
	Tělesná výchova	2	3	2	2	1	9
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	0	0	3
Volitelný předmět 1	Druhý cizí jazyk	-	-	-	2	2	2
Volitelný předmět 2		1 Sv	1 Sv	-	1	3	3
Disponibilní časová dotace						24	
Celková časová dotace		29	30	31	32	122	

Volitelné předměty např.: Specializovaný český jazyk   SČj   Domácnost   Dom
Sportovní výchova   Spv   Literární seminář   LS
Specializovaná výtvarná výchova   SVv
Seminář ze společenskovedních oborů   SSV   Technické práce   Tp
Sociální výchova   Sv
Výpočetní technika   Vtv
2. cizí jazyk – německý jazyk   2Cj- Nj
Výpočetní technika   VT
Konverzace v anglickém jazyce   KoAj

Ve šk.roce 2013/2014 je nabídka volitelných předmětů 1: Německý jazyk, Domácnost, Technické práce a Výpočetní technika
Volitelný předmět2: Konverzace v anglickém jazyce v 9.r. a Sociální výchova v 6. a 7. r.

Učební plán – II. stupeň (platný od šk. roku 2014/2015)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory						
		6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	Disp.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	5	3	18
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12
	Druhý cizí jazyk	-	2	2	3	7	7
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	5	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	0	1	1	1	0	3
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	2	8
	Chemie	-	-	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	2	2	2	8
	Zeměpis	2	2	2	2	3	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6

Člověk a zdraví	Rodinná výchova	-	1	1	-	0	2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	0	0	3
Volitelný předmět		1 Sv	1 Sv	1	1	4	4
Disponibilní časová dotace						24	
Celková časová dotace		29	30	31	32	122	

Volitelné předměty např.: Specializovaný český jazyk   SČj   Domácnost   Dom
Sportovní výchova   Spv   Literární seminář   LS
Specializovaná výtvarná výchova   SVv
Seminář ze společenských věd   SSV   Technické práce   Tp
Sociální výchova   Sv
2. cizí jazyk – anglický jazyk   2Cj-Aj
2. cizí jazyk – německý jazyk   2Cj- Nj
Výpočetní technika   VT
Konverzace v cizím jazyce   KoCj

Učební plán – II. stupeň (platný od šk. roku 2015/2016)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory						
		6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	Disp.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	5	3	18
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12
	Druhý cizí jazyk	-	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	5	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	0	1	1	1	0	3
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	2	8
	Chemie	-	-	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	2	2	2	8
	Zeměpis	2	2	2	2	3	8
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6

Člověk a zdraví	Rodinná výchova	-	1	1	-	0	2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	0	0	3
Volitelný předmět		1 Sv	1 Sv	1	2	5	5
Disponibilní časová dotace						24	
Celková časová dotace		29	30	31	32	122	

Volitelné předměty např.: Specializovaný český jazyk   SČj   Domácnost   Dom
Sportovní výchova   Spv   Literární seminář   LS
Specializovaná výtvarná výchova   SVv
Seminář ze společenských oborů   SSV   Technické práce   Tp
Sociální výchova   Sv
2. cizí jazyk – anglický jazyk   2Cj-Aj
2. cizí jazyk – německý jazyk   2Cj- Nj
Výpočetní technika   VT
Konverzace v cizím jazyce   KoCj

Učební plán – II. stupeň

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. 3. a 4. ročníku 8 hodin týdně
- ve 2. ročníku 9 hodin týdně
- v 5. ročníku 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. Slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák si systematicky ukládá získané informace
- vzájemně propojuje naučená pravidla pravopisu a uplatňuje je v praxi
- rozvíjí potřebné dovednosti k osvojování si učiva
- zdokonaluje se ve čtení s porozuměním, v práci s textem a ve vyhledávání informací
- aktivně se zapojuje do vyučovacího procesu
- používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- seznamuje se s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- doplňuje, rozvíjí a prohlubuje nabyté vědomosti a dovednosti pro svůj další rozvoj

Kompetence k řešení problémů

- žák nalézá chyby v textu a odůvodňuje správná řešení
- pracuje samostatně s pravidly, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- žáci si vzájemně radí a pomáhají si
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- žák sestavuje srozumitelně s správně větné celky
- rozšiřuje si slovní zásobu pomocí literárního i gramatického učiva
- prezentuje výstižně a kultivovaně své myšlenky a názory
- vystupuje samostatně (rozhlasové relace, vystupování na veřejnosti i před třídním kolektivem)
- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- žák diskutuje v malých skupinách i v rámci celé třídy
- respektuje názory jiných
- prokazuje schopnost střídat role ve skupině
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

- žák plní zodpovědně a svědomitě své povinnosti a úkoly
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty
- poskytuje účinnou pomoc v krizových situacích
- nepoškozuje a neohrožuje svým chováním a jednáním sebe a jiné, přírodu a životní prostředí
- zaujímá odpovědný postoj k otázkám sociálním, kulturním a ekologickým

Kompetence pracovní

- žák udržuje pracovní prostor v čistotě a pořádku
- organizuje a plánuje si učení
- rozvíjí smysl pro povinnost a přípravu na výuku
- dodržuje hygienická pravidla pro čtení a psaní
- posuzuje a kriticky hodnotí vlastní a společné způsoby práce

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – verbální a neverbální sdělení, příběhy ze života dětí, komunikace

Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy, příběhy o dětech jiných národností

Mediální výchova (MEV) – mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, příspěvky do školního časopisu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje svůj písemný projev.</p> <p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p> <p><u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu</p>	<p>Přečte slova s otevřenou i zavřenou slabikou, slova se shlukem souhlásek a dvojhláskou au, ou. Orientuje se v učebnici, v textu, v pojmech – nadpis, řádek, sloupek</p> <p>Při hrách používá rozpočítadla, dětská říkadla.</p> <p>Dodržuje správné hygienické návyky při psaní.</p> <p>Osvojí si správné tvary písmen a číslic. Seřadí obrázky známé pohádky podle časové osnovy.</p> <p>Zvládá analýzu a syntézu slova na</p>	<p>Hláska a písmeno Analýza a syntéza slabiky Dvojslabičná slova Víceslabičná slova Nácvik techniky čtení</p> <p>Říkadlo. rozpočítadlo, báseň</p> <p>Správné sezení, držení psacího náčiní</p> <p>Grafická podoba slova a čísel</p> <p>Lidová pohádka, vyprávění</p> <p>Nácvik techniky čtení</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p><u>Literární výchova</u> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p>	<p>slabiky a hlásky. Poznává souhlásky a samohlásky na začátku slova. Přečte plynule slova s otevřenou slabikou. Správně vyslovuje a čte krátké a dlouhé samohlásky.</p> <p>Přednese říkadlo, rozpočítadlo. Zarecituje báseň 4 veršů. Přečte jednoduché rýmováčky a obrázkové čtení.</p>	<p>Čtení Recitace Hry s říkadly a verši</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>Respektuje základní pravidla v rozhovoru.</p> <p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p> <p>Kontroluje vlastní písemný projev.</p> <p>Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i</p>	<p>Vypráví na základě četby. Reprodukuje písemný vzkaz.</p> <p>Při rozhovoru oslovuje, umí se omluvit.</p> <p>Vypráví o svých zážitcích.</p> <p>Vypráví pohádku či příběh podle obrázkové osnovy.</p> <p>Dodržuje správnou techniku psaní, píše přiměřeně úhledně a čitelně. Napíše pozvánku na oslavu, třídní besídku, karneval...</p>	<p>Čtení jako zdroj informací Pozorné čtení.</p> <p>Dialog – zdvořilostní</p> <p>Vyprávění</p> <p>Jednoduchý popis Adresa Vzkaz Pozvánka</p>	<p>OSV/8- procvičování specifických komunikačních dovedností – telefonování- dialog- omluva- dramatizace rozhovoru</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>mimoškolních situacích.</p> <p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách.</p> <p>Správně píše a odůvodňuje dě tě ně ú/ů bě pě vě mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty.</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená, podřazená.</p> <p>Porovná a třídí slova podle zobecnělého významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.</p> <p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary jmen, přídavných jmen a sloves.</p> <p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření</p>	<p>Popíše jednoduchý předmět.</p> <p>Slyší, vyslovuje a správně zapíše délku samohlásky ve slově. Zdůvodní souhlásku na konci slova.</p> <p>Sluchově rozliší a správně zapíše i/y po měkkých /tvrdých souhláskách.</p> <p>Utvoří/vyhledá slovo opačného významu k danému slovu. Utvoří/vyhledá slovo podřazené, nadřazené.</p> <p>Sestaví větu ze slov v základním tvaru – změni tvar slova.</p> <p>Utvoří otázku. Vyhledá větu oznamovací.</p>	<p>Zvuková stránka jazyka – hláska, slabika, slovo Souhlásky znělé/nezdělé Zvuková stránka jazyka Psaní skupin: Ži, ši, či ři ci ji di ti ni Hy chy ky ry dy ty ny</p> <p>Velká písmena</p> <p>Slovní zásoba – sl. Jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma</p> <p>Druhy vět</p> <p>Abeceda</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.</p> <p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.</p> <p>Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p>	<p>Utvoří větu rozkazovací. Seřadí jména podle abecedy. Vyhledá zadaná slova v abecedním seznamu.</p> <p>Přečte se správnou intonací text. Zaujme kladné/záporné stanovisko k ději, i postavám, zdůvodní proč.</p> <p>Zarecituje báseň.</p> <p>Nacvičí dramatizaci pohádky. Vypráví pohádku.</p> <p>Charakterizuje znaky pohádky.</p>	<p>Zážitkové čtení a naslouchání Příběhy o dětech</p> <p>Recitace – verš, rým, báseň Dramatizace textu</p> <p>Literární pojmy – pohádka, spisovatel, básník, herec</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Rozumí písemným nebo mluveným pokynům dle přiměřené složitosti, respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Píše věcně správně i formálně jednoduchá sdělení.</p> <p><u>Jazyková výchova</u> Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p>	<p>Vyhledá v článku klíčová slova k pochopení obsahu.</p> <p>Předvádí činnosti podle jednoduchého pracovního postupu. Zdvořile vyjádří prosbu, omluvu, Vzkaz, zprávu.</p> <p>Vypráví o svých zážitcích o prázdninách, o víkendu, o Vánocích.</p> <p>Napíše stručný dopis, zprávu.</p> <p>Utvoří a vyhledá slova opačného významu, sl. souřadná, nadřazená, podřazená.</p> <p>Charakterizuje slovní druhy, vyhledá je v textu.</p>	<p>Čtení s porozuměním, věcné čtení</p> <p>Čtení jako zdroj informací</p> <p>Mluvený projev – oslovení, pozdrav, omluva, prosba, vzkaz</p> <p>Pozdrav z prázdnin vypravování</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Tvarosloví – druhy slov</p>	<p>Skupinová práce</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</p> <p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p> <p>Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.</p> <p>Píše a odůvodňuje velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p><u>Literární výchova</u> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřené věku</p> <p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p> <p>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>Zformuluje delší myšlenku, vědomě použije spojky a spojovací výrazy.</p> <p>Reprodukuje řadu vyjmenovaných slov. Vyhledá vyjmenovaná slova a jejich tvary v textu. Napíše správně jména spolužáků, zvířecích kamarádů, adresu.</p> <p>Čte příběhy na pokračování. Zarecituje báseň 3 sloky. Porovná pohádku a bajku.</p> <p>Doporučí knížku kamarádovi. Charakterizuje hlavní postavy. Zaujme stanovisko k pointě příběhu. Zapojí se do dramatizace textu. Reprodukuje text vlastními slovy. Dokončí neúplný příběh. Nakreslí k textu ilustraci.</p>	<p>Skladba – v. jednoduchá/souvětí</p> <p>Lexikální pravopis – vyjmenovaná slova</p> <p>Velká písmena</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání.</p> <p>Literární pojmy – pohádka, bajka</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce, dramatizace Základní literární pojmy – ilustrace – ilustrátor</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p> <p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p> <p><u>Jazyková výchova</u> Porovnává významy slov, zvláště slova</p>	<p>Zvládne správnou techniku čtení.</p> <p>Po přečtení textu vyjádří svými slovy stručně obsah. Vybere z textu nejdůležitější informace.</p> <p>Zhodnotí úplnost sdělení. Popíše živočicha, rostlinu, kamaráda</p> <p>Dojde vyřídit vzkaz, demonstruje se spolužákem telefonický rozhovor.</p> <p>Nesprávnou výslovnost opraví.</p> <p>Vyhledá a utvoří synonyma,</p>	<p>Praktické čtení</p> <p>Naslouchání, věcné čtení</p> <p>Vyhledávací čtení Popis</p> <p>Telefonování</p> <p>Nauka o slově</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>stejného nebo podobného významu a slova více významová.</p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p> <p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.</p> <p>Vyhledá základní skladební dvojici. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</p> <p>Volně reprodukuje text podle svých schopností.</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a</p>	<p>antonyma, homonyma, slova jednoznačná, mnohoznačná.</p> <p>Odůvodní stavbu slova</p> <p>Roztřídí slova podle slovních druhů</p> <p>Zdůvodní a napíše správně i/y v koncovkách podstatných jmen.</p> <p>V jednoduché větě určí podmět a přísudek.</p> <p>Zdůvodní pravopis v jednoduchých příkladech základní skladební dvojice.</p> <p>Čte knihu na pokračování. Vypráví, co četl, vyjádří k přečtenému svůj postoj. Převypráví příběh.</p> <p>Odliší pověst, povídku. Vyhledá</p>	<p>Hlásková podoba slova, sl.jednoznačná a mnohoznačná</p> <p>Stavba slov – kořen, přípona, předpona</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy</p> <p>Vyjmenovaná slova Slova příbuzná Tvarosloví – podstatná jména Mluvnické kategorie podstatných jmen</p> <p>Skladba – shoda podmětu s přísudkem</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem Volná reprodukce textu Dramatizace textu</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>neuměleckých textů.</p> <p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</p>	<p>hlavní a vedlejší postavy, které stručně charakterizuje.</p> <p>Odliší poezii od prózy.</p>	<p>Základní literární pojmy</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím</p>	<p>Využívá čtení jako způsob získávání informací. V encyklopedii najde potřebné informace.</p> <p>Získané základní informace z textu vypíše.</p> <p>Při neúplném sdělení zformuluje, co chybí.</p> <p>Zaznamená slyšené, reaguje doplňujícími otázkami.</p> <p>Vystupuje zdvořile, využívá mimiku i gesta.</p> <p>Napíše omluvenku, blahopřání, oznámení, inzerát, popis.</p> <p>Sestaví osnovu ke svému</p>	<p>Praktické čtení – věcné čtení</p> <p>Čtení vyhledávací</p> <p>Naslouchání – zdvořilé, věcné</p> <p>Mluvený projev – vyjádření komunikační situace</p>	<p>MeV/1- hledání rozdílu mezi informativním a reklamním sdělením – noviny MeV/2 - rozdíl mezi reklamou a zprávou MeV/3 – srovnání titulních stran různých deníků se zaměřením na uspořádání zpráv MeV/4 – výběr a kombinace slov a obrazů</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p> <p><u>Jazyková výchova</u></p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</p> <p>Rozlišuje slova spisovná a nespisovná a jejich nespisovné tvary.</p> <p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.</p> <p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p>	<p>vyprávění. Napiše krátké vyprávění s dodržением časové osnovy.</p> <p>Určí části slova.</p> <p>V mluveném projevu žák opravuje svou nespisovnou mluvu. V textu vyhledá nespisovná slova, nahradí je spisovnými.</p> <p>Vyhledá a odůvodní ve větě základní skladební dvojici.</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím.</p> <p>Věty jednoduché spojí do souvětí.</p> <p>Zdůvodní psaní i/y po obojetných souhláskách.</p>	<p>Vypravování</p> <p>Písemný projev – žánry</p> <p>Stavba slova Souhláskové skupiny na styku přípony a kořene Předpony s-, z- vz-</p> <p>Nauka o slově, slovní zásoba</p> <p>Skladba</p> <p>Skladba – v.jednoduchá, souvětí</p> <p>Pravopis morfologický - koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých</p>	<p>autorem zprávy MeV/5 – povídání o síle moci a vlivu médií MeV/6 tvorba mediálního sdělení, pozvánka na akci Školního klubu</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</p> <p><u>Literární výchova</u></p> <p>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</p> <p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</p> <p>Při jednoduchém rozboru literárních</p>	<p>Zdůvodní psaní i/y v přísudku</p> <p>Čte knihy různých žánrů a píše čtenářský deník.</p> <p>Vyjádří svůj postoj k poslechu literárních úryvků. Svůj postoj obhajuje.</p> <p>Při vyprávění vystihuje hlavní myšlenku – používá klíčová slova.</p> <p>Recituje báseň či prózu na základně vlastního výběru.</p> <p>Přečtený text volně převypráví.</p> <p>Vyjádří hlavní myšlenku textu.</p> <p>Porovnává umělecké texty.</p> <p>Vyhledává rozdíly mezi texty.</p> <p>Rozlišuje různé typy neuměleckých textů – pozvánka, dopis, tiskopisy, E-mail, chat..</p> <p>Rozliší povídku, román,</p>	<p>- syntaktický pravopis – shoda přísudku s holým podmětem</p> <p>Psaní skupin hlásek bě/bje, vě/vje, mě/mně</p> <p>Čtení a poslech literárních textů.</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání.</p> <p>Přednes vhodných literárních textů.</p> <p>Základní literární pojmy: Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka</p> <p>Spisovatel, básník, kniha,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>textů používá elementární literární pojmy.</p> <p>Tvoří vlastní literární text na dané téma.</p>	<p>dramatickou tvorbu.</p> <p>Napíše krátké vyprávění na dané téma.</p> <p>Dopíše konec smyšleného příběhu.</p>	<p>čtenář, divadelní představení, herec, režisér</p> <p>Verš, rým</p> <p>přirovnání</p>	

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět
v 6., 7., 8. ročníku - 4 hodiny týdně
v 9. ročníku - 5 hodin týdně.

Organizace předmětu při vyšším počtu žáků je možno dělit žáky na skupiny v rámci ročníku s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu. Kritériem pro dělení jsou vzájemné vztahy mezi žáky a vzájemná dohoda.

V rámci **Školního klubu** při ZŠ Velvary český jazyk všestranně přibližují žákům a estetické citění prohlubují následující **zájmové kroužky**:

Hezky česky – příprava žáků z 9. ročníků k přijímacím zkouškám z českého jazyka na SŠ

Nebojte se češtiny – doučování žáků

Žurnalistický kroužek

Literární kroužek

Dyslektická náprava

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

MeV -. Mediální výchova

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
sleduje při hodině pokrok všech žáků
vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
  - účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
  - rozumí různým typům textů a záznamů
  - využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru
vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(jazyková výchova)
 Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami.</p> <p>Seznámí se se spisovným jazykem.</p> <p>Rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov.</p>	<p>Používá samostatně slovníky pro určení významu slova. Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu.</p> <p>Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev. Seznámí se s ukázkami českého a moravského nářečí.</p> <p>Chápe zásady tvoření českých slov. Využívá slovní zásobu při stylistických cvičeních.</p>	<p>Jazykové příručky – používání</p> <p>Národní jazyk Spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí</p> <p>Nauka o tvoření slov Stavba slova (předpona, kořen, přípona, koncovka) Tvoření slov odvozováním Slova příbuzná - rozlišuje a příklady v textu, dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ovládá pravopisné jevy.</p> <p>Dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy.</p>	<p>Osvojí si pravopis vlastních jmen a jednoduchých zeměpisných názvů. Chápe spodobu znělosti. Prohlubuje znalosti základních pravopisných jevů . Ústně odůvodňuje, zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy. Určuje druhy přídavných jmen. Zařadí přídavná jména ke vzorům. Zvládá pravopis. Rozpozná druhy zájmen a číslovek. Vyhledává jejich tvary v textu. Utvrzuje si učivo o shodě přísudku s podmětem. Využívá výběru plnovýznamových sloves ve stylistických cvičeních.</p>	<p>Hláskosloví Skupiny souhlásek, jejich výslovnost a pravopis – bě, bje, pě, vě, vje, mě, mně Zdvojené souhlásky Prohlubování pravopisu i/y po obojetných souhláskách Ekvivalent být – bít, výt – vít Používání předložek s, z</p> <p>Tvarosloví Slovní druhy – opakování a prohlubování učiva Podstatná jména – mluvnické kategorie, zařazování ke vzorům, pravopis koncovek Vlastní jména osobní, místní + pravopis Přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, pravopis Zájmena – druhy, pravopis, používání ve větách Číslovky - druhy, pravopis, používání ve větách Slovesa – kategorie sloves, slovesný způsob a časování</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Uvědomuje si vztahy mezi základními větnými členy.	Rozlišuje základní větné členy, část podmětovou a přísudkovou. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě. Určuje věty podle funkce. Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, větu hlavní a vedlejší. Využívá poznatků o stavbě věty jednoduché ve stylistických cvičeních . Využívá jazykové prostředky v různých komunikačních situacích .	<p style="text-align: center;">Skladba</p> Podmětová a přísudková část věty Základní větné členy Podmět vyjádřený, nevyjádřený Přísudek slovesný, jmenný, sponová slovesa Věta jednoduchá Věty podle postoje mluvčího Souvětí – věty hlavní a vedlejší Řeč přímá a nepřímá Shrnutí a opakování 6. ročníku	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu Textu.</p> <p>Dokáže odlišit přímou a nepřímou řeč. Dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoj a pocity.</p> <p>Přiměřeně a pohotově komunikuje v běžných situacích.</p>	<p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</p> <p>Vyjádří ústně či písemně své zážitky .</p> <p>Čte s porozuměním.</p> <p>Formuluje hlavní myšlenky textu.</p> <p>Seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění.</p> <p>Obohacuje si slovní zásobu.</p> <p>Používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci.</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text.</p> <p>Porovnává významy slov.</p> <p>Odliší podstatné a okrajové informace.</p> <p>Uvědomuje si posloupnost děje.</p> <p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.</p> <p>Používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci.</p>	<p>Vypravování</p> <p>Vypravování ústní i písemné (podle obrázků, četby, poslechu, hry, filmu, vlastních zážitků)</p> <p>Jednoduchá osnova (heslovitá, větná)</p> <p>Odstavce</p> <p>Výstižná dějová slovesa</p> <p>Popis</p> <p>Popis předmětu</p> <p>Popis děje</p> <p>Popis pracovního postupu</p> <p>Dopis</p> <p>Dopis, pohlednice, adresa</p> <p>Jazykové prostředky vypravování (dějová slovesa, přímá řeč, přirovnání, přísloví)</p> <p>Člověk ve společnosti</p> <p>Člověk ve společnosti – pozdravy, vyřizování vzkazů, získávání informací (ve škole, v obchodě, v dopravním prostředku, na nádraží , na poště)</p> <p>Tiskopisy</p> <p>Složenka, průvodka, zprávy SMS</p>	<p>Doporučuje se spolupráce se školním časopisem</p> <p>MeV/1- stručné seznámení s pojmy „zpráva, oznámení, reklama, inzerát“, práce se sdělovacími prostředky</p> <p>MeV/3- zpráva oznámení, reklama; formou seznámení</p> <p>MeV/5- vliv současné reklamy v současné společnosti</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(Literární výchova)
 Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve Verších.	Charakterizuje základní literární druhy. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Seznamuje se s lidovou tvořivostí. Seznamuje se se základními básnickými jazykovými prostředky. Seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury	<p>Literární druhy</p> Poezie – básně lyrické, lyrickoepické, druhy lyriky Próza – pohádka, pověst, báje, povídka Drama – tragédie, komedie, tragikomedie	V průběhu roku: základy literární teorie Návštěvy divadel, filmů, výstav, Městské knihovny ve Velvarech Dějepis – křesťanství, Židé Starověké Řecko a Řím VV – řecké a římské umění HV – lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje MKV/2-odhalování podstaty lidských vztahů v díle Erbena a Němcové
		<p>Literární žánry</p> Historie a literatura – báje, pověsti, legendy Lidová slovesnost Útvary lidové slovesnosti, lidové zvyky – Vánoce (vánoční regionální zvyky) Bajka Jazykové prostředky (alegorie), představitelé Ezop, La Fontaine, Krylov, Čapek Poezie: báseň, sloka, verš, rým, rytmus Básně lyrické, lyrickoepické, epické Básnický jazyk: přirovnání, personifikace, epiteton, metafora Balada (lidová, sociální)	MeV/4- okrajové seznámení s autory fejetonů (Neruda, Čapek, Křesťan), upozornění na rozdíly v jazykových prostředcích

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku.</p> <p>Vyjádří své pocity z přečteného Textu.</p> <p>Pracuje s textem, pokusí se o vlastní tvorbu.</p>	<p>Recituje báseň dle vlastního výběru. Výrazně čte . Reprodukuje přečtený text. Snaží se o kultivovaný mluvený projev.</p> <p>Formuluje vlastní názory na umělecké dílo. Hodnotí přečtené dílo, charakterizuje hlavního hrdinu. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>Pokusí se o dramaturgii.</p>	<p>Další básnické prostředky – zdvořilky, slova citově zabarvená</p> <p>Povídka Druhy povídek: historické (A. Jirásek), humorné (M. Macourek), současné (S. Rudolf) Román: dobrodružný román, dívčí román</p> <p>Literární referáty k samostatné četbě Besedy Moje tvůrčí dílna – pokusy o vlastní tvorbu (bajka, básnička)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(jazyková výchova)
 Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami.</p> <p>Ovládá pravopis.</p>	<p>Používá samostatně slovníky pro určení významu slova. Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu. Seznamuje se s cizími slovy, ve slovníku vyhledává jejich původ. Obohacuje svou slovní zásobu o výstižná slovesa (tvoří synonyma).</p> <p>Prohlubuje své znalosti v pravopise vlastních jmen a zeměpisných názvů. Chápe podobu znělosti. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.</p>	<p>Slovní zásoba (slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma Cizí slova v běžné komunikaci</p> <p>Vlastní jména osobní, místní, zeměpisná – pravopis</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Prohlubuje znalosti o ohebných a neohebných slovních druzích.</p> <p>Rozlišuje větné členy, zvládá syntaktický pravopis v jednoduché větě.</p>	<p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.</p> <p>Rozlišuje slovní druhy.</p> <p>Určuje druhy podstatných jmen.</p> <p>Osvojí si duálové skloňování podstatných jmen.</p> <p>Ve stylistických cvičeních využívá jmenných tvarů přídavných jmen, stupňování.</p> <p>Rozlišuje druhy zájmen a číslovek, využívá jejich tvarů při tvorbě vět.</p> <p>Využívá výběru plnovýznamových sloves ve stylistických cvičeních.</p> <p>Rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou.</p> <p>Seznamuje se s typy jednočl. vět.</p> <p>Orientuje se ve stavbě věty jednoduché.</p> <p>Znalostí větných členů využívá ve stavbě věty.</p> <p>Rozliší větu hlavní a vedlejší.</p> <p>Rozliší druhy vedlejších vět</p> <p>Vytváří jednoduchá souvětí.</p>	<p>Tvarosloví</p> <p>Slovní druhy – prohlubování učiva</p> <p>Podstatná jména konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková</p> <p>Číslovky dva, oba, duálové skloňování podstat. jmen</p> <p>Přídavná jména – jmenné tvary, stupňování, pravopis hláskových skupin (maličký/maličcí)</p> <p>Tvary zájmen a číslovek – prohlubování učiva, používání ve větách</p> <p>Slovesa – slovesné kategorie rodu a vidu</p> <p>Slovesné tvary jednoduché, složené</p> <p>Časování</p> <p>Neohebné slovní druhy</p> <p>Skladba</p> <p>Věta jednočlenná, dvojčlenná, druhy jednočlenných vět</p> <p>Větný člen holý, rozvitý, několikanásobný</p> <p>Větné členy rozvíjející</p> <p>Rozbor věty jednoduché, grafické znázornění, interpunkce</p> <p>Věta hlavní a vedlejší</p> <p>Jednoduchá souvětí</p>	

	Zdokonaluje se ve výstavbě souvislého textu.	Druhy vedlejších vět	
--	--	----------------------	--

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Pracuje se zvukovou stránkou jazyka.	Rozvíjí kultivovaný mluvený projev. Dbá na dodržování správné větné melodie.	Hláskosloví Zvuková stránka jazyka Souhlásky znělé, neznělé, jedinečné, párové Zvuková stránka slova, věty Přízvuky, melodie, důraz, pauzy, tempo Souhrnné opakování	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady. Dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy osoby, popíše popis pracovního postupu.	Vyjádří ústně či písemně své zážitky v různých situacích. Používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Dbá na výběr vhodných slov při popisu. Odliší podstatné a okrajové informace. Uvědomuje si posloupnost děje. Rozvíjí kultivovaný písemný projev. Rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní. Vyhledává v odborné literatuře recepty, pracovní návody	Vypravování Vypravování ústní i písemné (ze života dětí, rodiny, školy) Osnova Kompozice (úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení, závěr) Jazykové prostředky (výstižná dějová slovesa, změna času, přímá řeč, krátké věty, hovorová čeština, zosobnění) Subjektivní popis – líčení Popis Popis osoby (charakteristika vnější, vnitřní) Popis místnosti, bytu, budovy, přírody Popis pracovního postupu (práce v domácnosti), návody, recepty	Doporučuje se spolupráce se školním časopisem Odborný text z různých předmětů MeV/1 – zpráva, oznámení, reklama, inzerát; samostatná práce – tvorba různých zpráv, oznámení

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Dokáže chápat literární text jako zdroj informací, formuluje vlastní názory na umělecké dílo.</p> <p>Dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu.</p> <p>Učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže tvořit výtahy.</p>	<p>Rozvíjí čtenářské schopnosti. Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova. Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Vyjadřuje se jednoznačně, srozumitelně. Podá informaci stručně, zřetelně. Stylizuje objednávku, inzerát, úřední dopis. Vyjadřuje se souvisle, plynule. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Dbá na přednes – hlasitost, výslovnost. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a neverbálních prostředků řeči. Formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výtahy nebo výtah z přečteného textu. Seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění. Obohacuje si slovní zásobu.</p>	<p>Referát, recenze</p> <p>Zpráva oznámení, úřední dopis Zpráva, oznámení (třídní, školní časopis, nástěnky, školní rozhlas) Objednávka, inzerát, úřední dopis</p> <p>Člověk ve společnosti Telefonování, představování, vystupování v obchodě, u lékaře, v kulturních zařízeních (divadlo, koncerty)</p> <p>Výtahy, výtahy</p>	<p>MeV/4 – samostatná práce – vyhledávání chyb ve sdělovacích prostředcích</p> <p>MeV/6 – tvorba mediálního sdělení; samostatná zpráva na danou událost</p> <p>MeV/7 – skupinová práce – zpráva z několika různých zdrojů</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(Literární výchova)

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Jednoznačně a výstižně charakterizuje hlavní žánry Literatury.	Charakterizuje základní literární druhy. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Seznamuje se s lidovou tvořivostí. Na základě dostupných materiálů srovnává lidové zvyky v různých regionech.	Literární druhy Poezie – básně lyrické, lyrickoepické, druhy lyriky Próza – pohádka, pověst, báje, povídka Drama – tragedie, komedie, tragikomedie Literární žánry Báje, pověsti, legendy Lidová slovesnost Útvary lidové slovesnosti, lidové zvyky Bajka Povídka Druhy povídek: historické (A. Jirásek), humorné (M. Macourek), současné (S. Rudolf) Román: dobrodružný román, dívčí román	V průběhu roku: základy literární teorie Návštěvy divadel, filmů, výstav, Městské knihovny ve Velvarech Dějepis – Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové VV – románské a gotické umění HV – románská a gotická hudba HV – lidové písně, lidová slovesnost
Orientuje se v základních literárních pojmech.	Seznamuje se se základními básnickými jazykovými prostředky, vyhledává je v textu. Seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury.	Poezie: báseň, sloka, verš, rým, rytmus Básně lyrické, lyrickoepické, epické Básnický jazyk: přirovnání,	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vytváří si vlastní názory na přečtený text.</p> <p>Reprodukuje literární text.</p>	<p>Formuluje vlastní názory na umělecké dílo. Vyhledává v ději hlubší smysl (jinotaj). Pokusí se o vlastní tvorbu nebo dramatizaci. Reprodukuje přečtený text. Vyhledává podstatné situace v ději. Snaží se o kultivovaný mluvený projev. Hodnotí přečtené dílo, charakterizuje hlavního hrdinu. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.</p> <p>Recituje báseň dle vlastního výběru. Výrazně čte.</p>	<p>personifikace, epiteton, metafora Poezie: balada (lidová, sociální) Další básnické prostředky – zdrobněliny, slova citově zbarvená</p> <p>Literární referáty k samostatné četbě Besedy Moje tvůrčí dílna – pokusy o vlastní tvorbu (bajka, básnička)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(jazyková výchova)

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Zvládá všechny pravopisné jevy	Zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické. Osvojí si pravopis všech typů vlastních jmen i několikaslovných vlastních jmen a názvů.	Opakování Opakování všech základních pravopisných jevů Interpunkce	Pravopis – v průběhu celého školního roku Jazykové rozbor
Pracuje se slovy cizího původu.	Nahrazuje cizí slova v textu českými výrazy. Zjišťuje původ a význam cizích slov. Seznamuje se s typy skloňování cizích slov.	Cizí slova v médiích a běžné komunikaci Skloňování cizích podstatných jmen obecných i vlastních	
Zvládá učivo o slovních druzích.	Určuje druhy zájmen a číslovek v textu. Zdokonaluje se ve skloňování a pravopise těchto slovních druhů. Využívá neohebné slovní druhy ve stylistických cvičeních.	Tvarosloví Druhy zájmen a číslovek Kolísání mezi slovesnými tvary Neohebné slovní druhy, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Určuje druhy vedlejších vět.</p> <p>Zná význam slov.</p>	<p>Orientuje se ve stavbě věty jednoduché. Užívá větné členy ve větách. Nahrazuje základní větné členy různými slovními druhy. Seznamuje se s jednotlivými vedlejšími větami a postupně je zařazuje do souvětí. Nahrazuje větné členy vedlejšími větami. Určuje druhy vět vedlejších. Zvládá interpunkci v souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.</p> <p>Chápe významové vztahy mezi slovy nadřazenými a podřazenými. Pracuje samostatně se slovníky spisovné češtiny pro určení významu slova. Rozvíjí kultivovaný písemný i mluvený projev.</p>	<p>Opakování základních a rozvíjejících větných členů Větné členy – vyjádření podmětu a přísudku různými slovními druhy Rozvíjející větné členy – rozšíření učiva o přívlastek těsný, volný, příslovečné určení příčiny, účelu, podmínky, přípustky Vedlejší věty podmětne, předmětne, přívlastkové příslovečné, doplňkové. Nahrazování větných členů vedlejšími větami. Rozbor jednoduchých souvětí</p> <p style="text-align: center;">Význam slov</p> <p>Význam slov základní a přenesený Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova souznačná, jednoznačná a mnohoznačná Odborné názvy Souhrnné opakování.</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar.	Rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků (výběr slov, přirovnání). Odliší podstatné znaky od méně důležitých. Využívá poznatků z vlastní četby. Posiluje vztah k přírodě, k domovu, k místu, které dobře zná. Obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky. Aplikuje znalost pravopisných jevů v písemném projevu. Vyplňuje tiskopisy. Zvládne sestavit svůj vlastní životopis.	Charakteristika literární postavy Subjektivně zabarvený popis Popis přírody (oblíbené místo) Jazykové prostředky: obrazná pojmenování, přirovnání, personifikace, slova citově zabarvená Žádost, plakát Žádost, osvědčení, pozvánka, plakát Mezipředmětové vztahy Životopis Tiskopisy – poukázka, průvodka, profesní životopis	Doporučuje se spolupráce se školním časopisem Literární texty Literární texty Odborné texty MeV/2- vybere a porovná jednu zprávu z více zdrojů (rozhlas, TV, Internet) MeV/6- tvorba plakátu ke konkrétní události, možnost využití různých technik

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozlišuje pojmy, fakta, názory, Hodnocení.	Seznamuje se s odborným textem, s jeho stavbou. Vyhledává hlavní myšlenky textu. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Vyjadřuje svůj názor k aktuálnímu společenskému dění. Dokáže vyjadřovat své myšlenky a názory. Obhájí svůj názor, vhodně argumentuje. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Výklad Diskuse	
Ovládá základy studijního čtení, formuje hlavní myšlenky textu.	Rozvíjí čtenářské schopnosti (četba s následnou reprodukcí).	Výtah, osnova, výpisek, citát Mezipředmětové vztahy	
Dokáže vystupovat na veřejnosti.	Rozvíjí kultivovaný písemný i mluvený projev.	Příspěvky do školního časopisu Jednání a chování na úřadech, na návštěvách. Mluvní cvičení.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(Literární výchova)

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Charakterizuje literární druhy a žánry.	Rozpozná základní literární druhy a žánry. Seznamuje se s nejvýznamnějšími odkazy literatury. Pracuje se slovníčkem literární teorie. Přiřazuje ukázky k žánru. Chápe literární pojmy. Vnímá prvky dramatu zná literární pojmy – báseň, sloka, verš, rým, rytmus. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Literární druhy a žánry v průběhu staletí Nejstarší literární památky (Egypt, Mezopotámie, Antika) Drama – tragédie, komedie Ezop – bajky Plátón, Ovidius Mimoevropské literatury Mimoevropské literatury Korán, středověké eposy Středověká literatura Hrdinské eposy – Píseň o Rolandovi, Píseň o Nibelunzích, Tristan a Izolda Počátky písemnictví v našich zemích Cyril a Metoděj Kosmas, Dalimil – kroniky J. Hus, Andreis	V průběhu roku: základy literární teorie Návštěvy divadel, filmů, výstav, Městské knihovny ve Velvarech Dějepis Dějepis – Velká Morava, Přemyslovci. Lucemburkové, husitství Dějepis – renesance, humanismus, baroko HV – renesanční a barokní hudba VV a HV – umělecké směry 19.století Dějepis – národní obrození

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Dokáže pracovat s uměleckým textem.</p> <p>Orientuje se v uměleckých směrech, které se objevují v literatuře.</p>	<p>Interpretuje a hodnotí přečtené texty. Vyhledává básnické jazykové prostředky. Formuluje vlastní názor na umělecké dílo. Zamýšlí se nad obsahem úryvků dramatu. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Vyhledává hlubší smysl uměleckého díla (bajka). Formuluje hlavní myšlenky textu. Posuzuje výběr jazykových prostředků. Sleduje výstavbu souvislého textu. Charakterizuje hlavního hrdinu. Rozvíjí čtenářské schopnosti. Hodnotí výběr básnických jazykových prostředků v baladách. Rozpozná básnické prostředky (metafory, epiteta). Reprodukuje obsah povídky.</p> <p>Využívá slovníky, encyklopedie, příručky k vyhledávání informací a jejich zpracování. Sleduje jazyk děl a uměleckých</p>	<p>Literatura renesance a baroka Dante Alighieri, F. Villon, M. de Cervantes Saavedra, F. Rabelais, W. Shakespeare</p> <p>Humanismus a baroko v české literatuře Humanismus – charakteristika liter. Slohu J. Blahoslav J. A. Komenský – život a dílo, světový význam A. Michna z Otradovic</p> <p>Klasicismus a osvícenství P. Corneille, La Fontaine, Moliere, Rousseau, J. W. Goethe, I. A. Krylov</p> <p>Literatura 19. stol. Romantismus Byron, Poe, Hugo, Puškin H. Balzac, Ch. Dickens, N. V. Gogol, A. P. Čechov, M. Twain, Román (dobrodružný, vědeckofantastický) Povídka Realismus</p> <p>České národní obrození České národní obrození J. K. Tyl, J. Kollár, F. L. Čelakovský, K. J. Erben</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Interpretuje vhodný literární text.</p> <p>Zaměřuje se na individuální četbu.</p>	<p>prostředků literárních směrů. Používá slovník cizích slov.</p> <p>Hledá poučení v textu. Diskutuje na téma mezilidské vztahy, peníze. Interpretuje báseň dle vlastního výběru.</p> <p>Zpracovává referáty o přečtených knihách. Vytváří si literární vkus. Porovnává knihu s dramatizací, případně filmovou podobou.</p>	<p>K. H. Mácha B. Němcová K. H. Borovský</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(jazyková výchova)
 Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Orientuje se v evropských jazycích</p> <p>Zná rozvrstvení národního jazyka.</p> <p>Upevňuje učivo z tvarosloví.</p>	<p>Má přehled o slovanských a světových jazycích.</p> <p>Odliší spisovný a nespisovný. jazykový projev (nářečí, obecnou češtinu) a zdůvodní jejich užití.</p> <p>Zvládá skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních podle vzorů. Seznámí se se zvláštnostmi ve skloňování některých podstatných jmen rodu mužského. Určuje druhy zájmen a číslovek v textu.</p>	<p>Obecné výklady o jazyce Slovanské jazyky, vývoj jazyka</p> <p>Obecná čeština, nářečí</p> <p>Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis Skloňování obecných slov přejatých a cizích jmen vlastních Kolísání mezi tvary podstatných jmen Přehled skloňování zájmen a číslovek</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p> <p>Jazykové rozbor</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ovládá syntaktické pravopisné jevy.</p> <p>Prohlubuje syntaktické učivo.</p>	<p>Chápe vztah souřadnosti mezi jednotlivými několikanásobnými větnými členy (přístavek). Ovládá syntaktické pravopisné jevy ve větě jednoduché. Zvládá problematiku interpunkce u vedlejších vět souřadně spojených. Zvládá problematiku interpunkce.</p> <p>Orientuje se ve stavbě věty jednoduché. Orientuje se v různých typech výpovědí. Rozlišuje věty dvojčlenné a jednočlenné. Užívá větné členy ve větě. Určuje druhy vět vedlejších. Orientuje se ve složitějších souvětích. Chápe obsahovou souvislost mezi hlavními větami. Určuje druhy souvětí.</p>	<p>Přístavek Významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy Shoda přísudku několikanásobným podmětem Nepravidelnosti větné stavby (citoslovce, oslovení, samostatný větný člen, vsuvka).</p> <p>Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent Vyjádření podmětu a přísudku různými slovními druhy Znázornění stavby věty jednoduché Významový poměr mezi souřadně spojenými větami Souvětí souřadné, podřadné interpunkce Druhy vět vedlejších Souřadně spojené věty vedlejší Složitě souvětí Zápor Závěrečné souhrnné opakování</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (Komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby členění.	Oživuje vypravování výstižnými slovesy a jinými jazykovými prostředky (přezens historický, jednočlenné věty, přímá řeč). Projevuje vztah k přírodě, k místu, kde žije. Využívá slova citově zbarvená. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.	Vypravování Subjektivně zbarvený popis	Doporučuje se spolupráce se školním časopisem Literární texty Literární texty Literární texty
Vyjádří ústně či písemně své názory.	Rozvíjí svou osobnost po stránce estetické. Logicky uvažuje nad zadanými tématy. Formuluje vlastní názory na aktuální problémy (profesionální orientace, mezilidské vztahy, ekologie). Tříbí komunikační dovednosti. Učí se samostatně a kriticky myslet.	Úvaha Témata pro samostatné projevy – využití citátů, přísloví	MeV/2- porovnání jedné zprávy různými sdělovacími prostředky MeV/3- návrh reklamy na daný výrobek MeV/5- zpracování úvahy na dané téma MeV/7- skupinová práce, opravy chyb v textu

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu.</p> <p>Pracuje s odborným textem.</p> <p>Rozlišuje funkční styly.</p>	<p>Reprodukuje přečtený text. Vyjadřuje hlavní myšlenky textu. Vyjadřuje se kultivovaně.</p> <p>Zdokonaluje se v kultivovaném písemném projevu. Vyjadřuje se výstižně, jednoznačně, přesně.</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.</p> <p>Vyhledává a uspořádá ukázky stylů (krásná literatura, noviny, časopisy). Využívá jazykové prostředky ve stylistických cvičeních.</p>	<p>Stížnost Zápis z jednání Reportáž Diskuse</p> <p>Funkční styly – hovorový, odborný, administrativní, publicistický, umělecký Ukázky dle vlastního výběru (využití odborné literatury, návštěvy knihovny, práce s internetem)</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura(Literární výchova)

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Ovládá literární druhy.	Charakterizuje jednotlivé literární druhy. Má přehled o představitelích literatury. Má přehled o významných českých novinářích. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Česká literatura 19. stol. Opakování představitelů českého národního obrození J.Vrchlický - využití básnických prostředků v poezii J.V.Sládek – poezie pro děti A.a V.Mrštkové – drama Próza 19. stol. A.Jirásek – historická povídka a román K.Světlá, K.V.Rais – vesnická povídka a román Národní divadlo	V průběhu roku: základy literární teorie Návštěvy divadel, filmů, výstav, Městské knihovny ve Velvarech VV – umělecké směry 20.století Dějepis – 1.světová válka 2.světová válka – knihy, noviny

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Pracuje s uměleckým textem.</p> <p>Prohlubuje svoje umělecké cítění.</p>	<p>Sleduje jazyk děl a uměleckých prostředků tohoto období. Interpretuje báseň dle vlastního výběru. Zážitky z četby sděluje ostatním Posuzuje výběr jazykových prostředků v poezii. Vyjadřuje hlavní myšlenky textu. Sleduje souvislou linii příběhu, prostředí i dobu, do které bylo dílo zasazeno. Charakterizuje literární postavu. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p> <p>Využívá možnosti navštívit divadelní představení (KMD, individuálně). Na základě četby rozvíjí emocionální a estetické vnímání. Obohacuje svoji osobnost o emocionální a estetické zážitky z četby.</p>	<p>Literatura 20. stol. G.Apollinaire – Pásmo (bohatá obraznost) R.Rolland – Petr a Lucie E.M.Remarque – Na západní frontě klid</p> <p>Poezie 20. stol. Poezie protiválečná, intimní, přírodní, politická, poezie pro děti Výběr autorů : F.Šrámek, P.Bezruč, J.Wolker, V.Nezval, F.Halas, J.Seifert, J.Žáček Písničkáři : K.Kryl, J.Hutka, J.Nohavica</p> <p>Próza 20. stol. Próza 20.stol. Povídky, novely, romány – protiválečné, historické, životopisné, vědeckofantastické, detektivní Literatura faktu, samizdatová a exilová literatura (K. Čapek, I. Olbracht, J. Drda, B. Hrabal, M. Kundera, O. Pavel) Novinářství – K. Čapek, F. Peroutka</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Využívá znalostí literární teorie. Zaměřuje se na individuální četbu.	Reprodukuje vlastní literární práce Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Zpracovává referáty o přečtených knihách. Tříbí si literární vkus. Hledá oblíbeného autora, případně literárního žánru.	Literární referáty a exkurze Literární referáty k samostatné četbě Využívání slovníků, encyklopedií, příruček Besedy k samostatné četbě Pokusy o vlastní tvorbu	

Použity tyto učební texty: Český jazyk 6. až 9.ročník, V.Styblík (SPN)
Čítanka pro 6. až 9.ročník, J.Soukal (SPN)
Literární výchova pro 2.stupeň ZŠ J.Soukal (SPN)

Charakteristika vyučovacího předmětu specializovaný český jazyk

Volitelný předmět specializovaný český jazyk je zařazen do výuky jako samostatný předmět v 8.ročníku s dotací jedna hodina týdně. Práce v tomto předmětu navazuje na výuku v předmětu český jazyk.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu specializovaný český jazyk je zaměřeno na:

- další rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu, a to i s využitím méně tradičních metod a forem práce
  - vystupování v různých komunikačních situacích
  - porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
  - využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet)
- pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- bere zřetel na rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje v hodinách pokrok všech žáků

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení, diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadáva úkoly tak , aby žáci mohli volit různé postupy
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadáva úkoly pro skupinovou práci
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- formulují a vyjadřují myšlenky v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují
- naslouchají druhým, respektují jejich názory
- zapojují se do diskuse, vhodně obhajují svoje názory

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci

- aktivně spolupracují ve skupinách

-aktivně se podílejí na vytváření příjemné pracovní atmosféry

Kompetence občanské

Učitel

- požaduje, aby žáci respektovali názory ostatních
- při skupinové práci zadává úkoly tak, aby se na jejich plnění podíleli všichni žáci
- vede žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní vztah k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v praxi

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla
- využívají svých znalostí v praxi

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Specializovaný český jazyk (Jazyková výchova)

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Prohlubuje jazykovou kulturu.	Pracuje s jazykovými příručkami – slovník cizích slov. Pracuje se slovy cizího původu – vyhledává, nahrazuje českými slovy.	Slova cizího původu – výslovnost, pravopis, skloňování	Pravopis – v průběhu celého školního roku. Jazykové rozbory Cizí jazyky
Upevňuje si učivo z tvarosloví.	Zabývá se skloňováním cizích obecných a vlastních jmen. Skloňuje nezvyklá příjmení. Pracuje se slovesným videm, tvoří vidové dvojice.	Souvislý vid, vidové dvojice	
Upevňuje syntaktické učivo.	Rozlišuje souvětí podřadné, souřadné. Pracuje s uměleckými texty.	Druhy souvětí	
Upevňuje syntaktické učivo.	Pracuje s uměleckými texty. Seznamuje se s jazykovými prostředky jednotlivých autorů (např. Čapek, Vančura). Vyjadřuje své myšlenky a názory.	Úvahy na daná témata	Příspěvky do školního časopisu
Rozlišuje jazykové prostředky pro daný slohový útvar.			
Zaujímá vlastní stanovisko.	Obhajuje vlastní názor, argumentuje. Seznamuje se s odborným textem.	Výtah	
Pracuje s odborným textem.	Vyhledává hlavní myšlenky textu.		

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován od 3. ročníku. hodinová dotace ve 3. ročníku je 4hod. týdně, ve 4. ročníku 3 hod. týdně a v 5. ročníku 3hod týdně. Výuka jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí jejich odlišné kulturní tradice.

Jazykové vzdělání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznání.

Při vyšším počtu žáků je možnost dělit žáky na skupiny v rámci ročníku s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu. Kritérium pro dělení jsou vzájemné vztahy mezi žáky a vzájemná dohoda.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit :

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky

mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p> <p>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Vyjmenuje všechna písmena anglické abecedy</p> <p>Vyjmenuje a reprodukuje slovní zásobu dle tematických celků</p> <p>Zvládne pozdravit a rozloučit se</p> <p>Reaguje na pokyny verbálně i neverbálně</p> <p>Popíše svou osobu</p> <p>Zaujme stanovisko při vyjádření souhlasu a nesouhlasu</p> <p>Popíše a zopakuje krátkou konverzaci (dialog) s využitím základní slovní zásoby</p> <p>Uvede příklady vyjádření libosti a nelibosti</p>	<p>Slovní zásoba - abeceda</p> <p>Rodina, zvířata, barvy, oblečení, části těla, třída, škola, hračky, ovoce, zelenina, vánoce, potraviny</p> <p>Číslovky 1-12</p> <p>Sloveso - to have</p> <p>Vazby - I have got</p> <p>Sloveso – to be</p> <p>I am = I´m, you are = you´re, he is = he´s, she is = she´s, it is = it´s</p> <p>Yes, I am. No, I´m not.</p> <p>Vazba – This is ... These..are..</p> <p>Množné číslo pomocí -s</p> <p>I, you, he she, it</p> <p>Vazby - I like, I don´t like</p>	<p>Mezipředmětové vztahy – matematika, prvouka</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Reprodukuje krátké říkanky, písničky s jednoduchou slovní zásobou	Písně a říkanky dle tematických celků Nácvik čtení a poslechu	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času, školy a dalších osvojovaných témat</p> <p>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>Používá osobní a přivlastňovací zájmena – jednoduchý popis osoby</p> <p>Umí položit otázku a kladně nebo záporně na ni odpovědět</p> <p>Zeptá se na polohu předmětu – předložky místa</p> <p>Umí popsat vlastními slovy probíhající činnost – tvoření přítomného průběhového času Umí hovořit o činnostech každodenního života – tvoření přítomného času prostého Vyjádří zákaz</p> <p>Umí sestavit krátký rozhovor na známá témata – slovní zásoba dle tematických celků</p>	<p>My, your, his, her, our, their</p> <p>To be To have</p> <p>In, on, under, next to, between, on the left, on the right</p> <p>I am + sloveso + ing Obrázková osnova</p> <p>I live, you live He, she, it lives We live, they live Don't ....</p> <p>Počasí, jídlo, státy, světové strany, režim dne, popis domu, vyučovací předměty, datum, měsíce, dny v týdnu, záliby, nemoci Tradice, svátky, zvyky anglicky</p>	<p>Mezipředmětové vztahy – přírodověda, vlastivěda</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>Čte plynule jednoduché texty Aplikuje pravidla výslovnosti některých shluků hlásek</p> <p>Orientuje se ve dvojjazyčném slovníku</p>	<p>mluvících zemí Vazby – There is, there are Otázky – Do you want.... Do you like ....? Časování slovesa – can</p> <p>Nácvik výslovnosti – th, sh, ng, kn, ow, ee, ea, ou, oo, c, k, s,r,g</p> <p>Četba textu, pohádky, časopisů</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Vyplní osobní údaje do formuláře	Dokáže říci základní údaje o sobě, svých zálibách, vyplní dotazník	Dopis o sobě, rodině, zájmech, stupeň libosti a nelibosti Slovní zásoba – dny v týdnu, volný čas, záliby Řadové číslovky	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Používá řadové číslovky Umí položit otázku a kladně nebo záporně na ni odpovědět Vyjádří vlastními slovy záměr nebo přání, vlastní potřebu Umí poskytnout informaci s využitím časování slovesa v jednotném i množném čísle Rozezná předložky místa, času, směru Používá známé vazby	Slovní zásoba – město, dům, byt a jeho zařízení, nakupování, ceny, oblečení I want I need Sloveso – to be, to have, can Zápor, otázka, krátká odpověď Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Používá čas přítomný, minulý prostý, budoucí prostý Rozezná přídavná jména Rozezná zájmena Žáci si osvojí a umí používat	Vazby – Let's, there is, there are Jednotné a množné číslo	Mezipředmětové vztahy – český jazyk

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Dokáže vést krátký dialog, krátký telefonní rozhovor</p> <p>Čte plynule jednoduché texty</p> <p>Zvládne sledovat a reprodukovat přečtený text nebo poslech</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov</p> <p>Používá výukový počítačový program</p> <p>Aplikuje pravidla výslovnosti některých shluků hlásek, zná</p>	<p>Synonyma a opozita Osobní, přivlastňovací, tázací</p> <p>Žádost, omluva, blahopřání</p> <p>Slovní zásoba z tematických celků – povolání, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, roční období, dny v týdnu, hodiny, zvířata</p> <p>Poslech a sledování, chápání kontextu Četba autentického textu, četba pohádek</p> <p>Angličtina hrou</p>	<p>Mezipředmětové vztahy – český jazyk - sloh</p> <p>VMEGS/2- Velká Británie (státní symboly, styl života, významná města, zajímavé lokality, budovy....)</p> <p>MKV/4- typická jídla pro různé země hovořící anglicky (jídla typická pro různé svátky těchto zemí)</p> <p>OSV/8- hry v angličtině (řešení různých situací v různém prostředí, využití prvků dramatické výchovy) MKV/3- jak tráví volný čas děti v angl. hovořících zemích (sporty, svátky apod.)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	písemnou podobu slov	Práce s internetem Slovní zásoba dle tematických okruhů	

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v 6. - 9. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Předmět je vyučován ve skupinách do 21 žáků. Při vyšším počtu žáků je možnost dělit žáky na skupiny v rámci ročníku s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu. Kritériem pro dělení jsou vzájemné vztahy mezi žáky a vzájemná dohoda. Jsou v něm utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence, realizovány mezipředmětové vztahy a zohledněna průřezová témata. Předmět Anglická prohlubuje a upevňuje slovní zásobu, rozvíjí schopnosti žáka dorozumět se, porozumět mluvené i psané podobě angličtiny. Prohlubuje znalosti o reáliích, kultuře a životním stylu v anglicky mluvících zemích. Při výuce předmětu jsou využívány klasické metody práce, ale i práce skupinové, projektové, využívány multimediální učebnice, počítačové programy, internet. Využívají se audio nahrávky, video, DVD, kopírovatelné materiály, zjednodušené beletristické texty ze školní i vlastní knihovny. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility v osobním životě, v počítačové gramotnosti a dorozumívání s okolním světem. Cílem předmětu na 2. stupni ZŠ je získat slovní zásobu a zvládat gramatické jevy a to vše při běžné konverzaci, v písemném projevu. Na přiměřených textech si žák buduje čtenářské dovednosti.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- žák chápe důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledává nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučí se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umí zformulovat své myšlenky anglicky
- rozumí promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívá dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích zvládá vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- spolupracuje v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu, pracuje ve skupině

Kompetence občanské

- získá představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je našimi, diskutovat
- umí srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívá anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí a zdrojů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6. **Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost: popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>	<p>Osvojuje si techniku čtení, čte nahlas a správně přiměřené audio-orálně připravené texty.</p> <p>Seznamuje se s vyplňováním jednoduchých formulářů. Orientuje se v obsahu jednoduchého textu. Získává jednotlivé poznatky z reálií dané země.</p> <p>Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.</p> <p>Dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení.</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník a pokouší se odhadnout správný význam hledaného slova podle kontextu.</p>	<p>Gramatika Způsobová slovesa – can/can't Slovesa - have got /haven't got Rozkaz/Zákaz Vazba There is.../There are... Přítomný čas - prostý - průběhový Tvoření otázek - přítomný čas Minulý čas prostý - sloveso - was,were - pravidelná slov. – koncovka ed Číslovky -základní - řadové číslovky - čas -datum</p>	

<p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samostatného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Osvojuje si jednoduché dialogy a modifikuje je.</p> <p>Vytváří projekty na téma v učebnici s jednoduchými popisky. Dokáže sdělit základní informace o sobě i své rodině-písemně i ústně.</p> <p>Formuluje jednoduché otázky a odpovědi na ně-písemně i ústně.</p> <p>Upevňuje si výslovnost. Recituje básničky/zpívá písničky.</p> <p>Procvičuje si formulaci otázek a odpovědí na ně.</p> <p>Procvičuje si formulaci otázek a odpovědí na ně.</p>	<p>Zájmena Osobní, přivlastňovací, ukazovací This-these/that-those Přivlastňovací pád</p> <p>Množné číslo podstatných jmen Členy - a/an/the</p> <p>Témata k opakování a probrání-konverzace, slovní zásoba</p> <p>barvy čísla sporty oblečení - móda rodina přátelé škola nakupování měsíce volný čas domov - bydlení zvířata cestování</p>	<p>VMEGS/3- evropská města a jejich zajímavosti</p>
--	---	--	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost: popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Rozvíjí svou schopnost číst přiměřeně obtížný text.</p> <p>Vyhledává základní myšlenky a informace v textech. Orientuje se v monologu nebo dialogu s malým počtem neznámých významů-ty se snaží rozklíčit. Rozšiřuje si znalosti reálií dané země.</p> <p>Dokáže postihnout hlavní smysl sdělení. Snaží se vnímat i detaily.</p> <p>Snaží se porozumět přiměřeně obtížnému souvislému sdělení nebo konverzaci dvou a více osob.</p> <p>Používá dvojazyčný slovník a snaží se odhadnout správný</p>	<p>Gramatika</p> <p>Opisné tvary-<i>Have to</i></p> <p>Minulý čas - sloveso <i>Be</i> - pravid.slovesa – <i>koncovka ed</i> - nepravidelná slovesa</p> <p>Budoucí čas - <i>will</i> - <i>be going to</i></p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Minulý čas průběhový</p> <p>Přídavná jména Komparativ-2.st.příd.jm. Superlativ-3.st.příd.jm. Nepravidelné stupňování Užití <i>more/the most</i></p>	<p>OSV/8- pozvánka na oslavu a průběh párty- rozhovory a scénky</p>

<p>PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samostatného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>význam hledaného slova.</p> <p>Zvládá potřebnou modifikaci dialogů.</p> <p>Napíše a přednese přiměřeně dlouhé sdělení na zvolené téma.</p> <p>Pokouší se vyjádřit své přání, názor-argumentace.</p> <p>Postupně interpretuje delší modifikované dialogy.</p> <p>Formuluje otázky a odpovědi.</p>	<p>Příslovce Tvoření koncovkou –ly Užítí – As....as Užítí – Ago</p> <p>Témata k opakování a probrání- konverzace, slovní zásoba Krajina Prázdniny Svátky, oslavy Jídlo, pití, stravovací návyky První pomoc Péče o zdraví Život v budoucnosti Životní prostředí Realie Velké Británie Sport Dotazník</p>	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost: popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických</p>	<p>Čte širší okruh tištěných (i přiměřeně autentických) textů.</p> <p>Orientuje se v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout samostatně vyhledává nová fakta o reáliích dané země.</p> <p>Postihne hlavní smysl sdělení, vnímá i důležité detaily.</p> <p>Na základě získaných jazykových zkušeností se pokouší odhadnout význam nových slov z kontextu.</p> <p>Samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem při překladech textů.</p> <p>Je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat zboží, jízdenky, vstupenky, apod.</p>	<p>Gramatika</p> <p>Minulý čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostý (pravid. a neprav. Slovesa) - průběhový <p>Předpřítomný čas</p> <p>Budoucí čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - will / won't - be going to <p>Podmínkové věty I, II</p> <p>Zástupná zájmena</p> <p>Vztažné věty</p> <p>Tázací dovětky</p> <p>Vazba be allowed to</p> <p>Slovesa se dvěma předměty</p> <p>Gerundium</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>materiálech</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samostatného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Vyplní běžný formulář a dotazník.</p> <p>Pokouší se vyjádřit své přání, názory, zážitky, dojmy.</p> <p>Učí se jinak formulovat přečtené texty.</p> <p>Užívá jednoduché obraty, vyjadřující svolení odmítnutí, radost, prosbu.</p>	<p>Témata k opakování a probrání – konverzace, slovní zásoba</p> <p>Pocity a nálady Volný čas Vynálezy, moderní technologie a media Londýn Doprava Kultura Telefonování Reálie – USA, Florida, Aljaška, Kalifornie</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>MLUVENÍ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost: popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických</p>	<p>Je schopen číst i předem audiovizuálně nepřípravené texty.</p> <p>Pracuje s autentickými texty (časopisy, ukázky z knih, prospekty).</p> <p>Orientuje se v základních zeměpisných, kulturních a historických reálií.</p> <p>Chápe souvislé sdělení učitele i s projevy rodilých mluvčích v přiměřeném tempu.</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník, učí se vyhledávat slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>Pohotově – přirozeně reaguje v dialogických situacích každodenního života.</p>	<p>Spojky v souvětích příčinných Závislá věta tázací Změna stavu to get Pořadí přídavných jmen v přívlastku Tvoření přídavných jmen příponami less, full Spojky ve větách příslovečných časových Vedlejší věty příslovečné účelové Vedlejší věty podmínkové Vztažná zájmena who, which, that Společenské fráze- žádost o pomoc, poskytnutí rady, doporučení, návrh, doporučení, pozvání, gratulace, lítost, nejistota, Významový rozdíl lend a borrow</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>materiálech</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>PSANÍ</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samostatného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Vyplní běžný formulář nebo dotazník</p> <p>umí napsat strukturovaný životopis.</p> <p>Samostatně vede jednoduchý dialog.</p> <p>Formuluje otázky a odpovídá na ně.</p>	<p>Témata k opakování a probírání konverzace, slovní zásoba</p> <p>Rodina a příbuzenské vztahy</p> <p>Životopis</p> <p>Turistika</p> <p>Svátky</p> <p>Cestování v dopravních prostředcích</p> <p>Rychlé občerstvení</p> <p>Dějiny Velké Británie</p> <p>Dějiny USA</p>	<p>VMEGS/3- tvorba kvízu v angličtině na téma "Evropa"- zadání žákům na 2. stupni</p>

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje v rozsahu tří hodin týdně. Ve šk. roce 2009/2010 se vyučuje v 8. a 9. ročníku, ve šk. roce 2010/2011 pouze v 9. ročníku.

Osvojování německého jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Výuka je zaměřena na zvládnutí komunikativních dovedností, je kladen důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní.

V předmětu německý jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z různých zdrojů (internet, časopisy apod.)
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy
- uvědomělost přípravy, protože budu cizí jazyk potřebovat
- práce s chybou v NJ - chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- pochopení systému gramatiky
- i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností tam, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí:
  - umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi
  - telefonování
  - hotel, dovolená.....

- situační hry
- uplatnění fantazie a improvizace při řešení problému

Kompetence komunikativní

- písemná i ústní komunikace
- rozšiřování slovní zásoby
- transfer - využití podobnosti AJ-NJ
- schopnost reakce na slyšené i psané povely a úkoly
- porozumění: poslech, čtení, vyhledání základní informace
- využití dovedností osvojené v NJ k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální

- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- pozorování jiných zvyků a vztahů v cizích zemích (reálie)

Kompetence občanské

- tolerance odlišnosti - rasové, náboženské...
- dodržování pravidel - respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- poznávání problémů jiných zemí - rasismus, intolerance, násilí (Turci v SRN)

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat se slovníkem
- vyhledávání informací potřebných při práci v hodinách
- formování pracovních návyků(psaní slovíček)
- hospodárně využívat pomůcky

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Žák: Rozliší základní informace o lidech, jejich rodině, jejich bydlišti, práci a koníčcích.</p> <p>Rozumí krátkým jednoduchým textům. Odhadne význam nových slov z kontextu textu.</p> <p>Užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, pozvání, omluvě. Vyjádří se k přijetí či odmítnutí pozvání</p> <p>Popíše sebe, svou rodinu a další lidi.</p> <p>Sestaví jednoduchý popis míst a různých předmětů.</p> <p>Reprodukuje přiměřeně obtížný text.</p>	<p>Hovoří o svých koníčcích, popíše koníčky svých kamarádů, představí členy své rodiny</p> <p>Porozumí textům o sportovních činnostech, pracuje s informacemi o kultuře a přírodě.</p> <p>Přijme a odmítne pozvání, zdvořilostní omluva, rozliší oslovení kamaráda a dospělé osoby</p> <p>Popíše svůj pokoj a dům, kde bydlí, představí členy rodiny, pojmenuje předměty a školní předměty, sestaví rozvrh.</p> <p>Sestaví vyprávění o členech rodiny, pokouší se popsat</p>	<p>Poslech na téma: člověk a společnost rodina domov zájmová činnost</p> <p>Čtení na téma: sport kultura příroda počasí Zájmena osobní a přivlastňovací.</p> <p>Rozhovory na téma: oslovení pozvání omluva</p> <p>Samostatný ústní projev na téma: domov rodina bydlení škola slovní zásoba a tvoření slov</p>	<p>Tolerance a porozumění v rodině, Odlišnost názorů Rv-Ov</p> <p>Vztah člověka k prostředí Z-cestování, zážitky se sportu, popis počasí</p> <p>Vztahy mezi lidmi, pochopení jiných lidí</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Napíše o své rodině, škole a koníčcích. Používá dvojjazyčný slovník.</p> <p>Rozliší člen určitý, neurčitý, číslovku základní a řadovou. Pojmenuje dny, měsíce. Užívá předložky se 3. a 4. pádem. Časuje nepravidelná slovesa. Rozliší tvary čísla množného podst. jména. Poznává druhy příslovcí. Užívá zápor ve větách.</p>	<p>školu, školní potřeby, popíše své činnosti během týdne.</p> <p>Užívá a rozlišuje člen určitý a neurčitý. Rozpozná pravidelná a způsobová slovesa. Počítá do sta a základní matematické úkony. Rozlišuje barvy. Pojmenuje části lidského těla Rozliší slovesa se změnou kmenové samohlásky</p>	<p><u>Písemný projev na téma:</u> Rodina. Škola. Zájmy. Se základními vztahy. existencionálními, prostorovými a časovými. Dotazník. Gramatické struktury a typy vět lexikální princip pravopisu slov.</p> <p><u>Gramatika</u></p> <p>Používání členů určitého a neurčitého. Časování: pravidelná, pomocná a způsobová slovesa. Číslovky základní do 100, řadové (datum) Předložky se 3. a 4. pádem. Dny, měsíce, barvy. časování sloves nepravidelných – nehmen, geben, essen. Množné číslo některých podstatných jmen časování fahren, können. Tázací příslovce wo, wann, was. 1. 3. a 4. pád jedn. č. podst. jmen</p>	<p>Vztahy ve třídě i mimo ni, problém šikany komunikace ve dvojicích, formulace jednoduchých otázek a odpovědí OV a RV</p> <p>Organizace vlastního času, zdraví životní styl. Práce s jednoduchým formulářem.</p> <p>Informatika-písemná elektronická komunikace rozvoj komunikačních schopností. M-práce s číslovkami a čísly.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>se členem určitým a neurčitým a se zájmeny mein, dein, kein. 1. 3. a 4, pád zájmen ich a du. Časování müssen, lesen. Zápor – nicht, nein, kein, nicht mehr. Části lidského těla.</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Žák:</u></p> <p>Při zřetelném ústním projevu rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví.</p> <p>Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům, zjistí, kde se nachází oslovení, přání, prosba. Odhadne význam nových slov z kontextu textu.</p> <p>Domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kam půjdou a kdy a kde se sejdou. Užívá jednoduché obraty k objednávání jídla a pití. Vysvětlí, co chce, zeptá se na cenu, například v obchodě nebo na poště.</p> <p>Sestaví vyprávění o své škole a své</p>	<p>Seznámí se s tradicemi jiných národů Chápe zvyky jiných zemí odlišných od našich</p> <p>Dokáže formulovat své přání, vyjádřit prosbu,</p> <p>Vyžádá si jednoduchou informaci, zapojí se do konverzace dalších osob, vyjádří své přání v obchodě, zahraje jednoduchou situaci.</p> <p>Umí pojmenovat své činnosti ve</p>	<p><u>Poslech na téma:</u></p> <p>Svátky, tradice, zvyky a odlišné konvence rodilých mluvčích.</p> <p><u>Čtení na téma:</u> osobní dopis - oslovení - přání - prosba</p> <p><u>Rozhovory na téma:</u> Volný čas a zájmová činnost. Stravování. Nákupy. Město.</p> <p><u>Samostatný ústní projev na</u></p>	<p>VMEGS/3- vyhledávání internacionalismů, práce s dvojjazyčným slovníkem, sestaví jednoduché sdělení související s životem v německé a české rodině Z-Ov-Rv –komunikace s turisty ,národnostní menšiny Tradice a svátky</p> <p>vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc Rv, Ov a Čj komunikace mezi lidmi</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>práci ve škole.</p> <p>Reprodukuje přiměřeně obtížný text.</p> <p>Napiše stručný osobní dopis a zařadí pozvání, poděkování, omluvu. Používá dvojjazyčný slovník.</p> <p>Rozliší slovesa se změnou kmenové samohlásky a nepravidelnosti způsobových sloves. Použije slovesa s odlučitelnou předponou ve větách. Rozliší préteritum perfektum sloves. Ovládá časování sein a haben.</p>	<p>škole,používá dvojjazyčný slovník.</p> <p>Napiše jednoduchou pozvánku,vyjádří omluvu Sestaví jednoduchý dopis</p> <p>Používá pravidelná a způsobová slovesa,pracuje s odluč. A neodluč. Předponou(rámcová konstrukce). Chápe užívání vyprávěcího a složeného minulého</p>	<p>téma: Škola se základními vztahy; časovými, kvalitativními a kvantitativními. Slovní zásoba a tvoření slov.</p> <p><u>Písemný projev na téma:</u> osobní dopis - pozvání - poděkování - omluva - gramatické struktury a typy vět - lexikální princip pravopisu slov</p> <p><u>Gramatika</u> Časování sloves – sprechen, sehen. Časování způsobových sloves. Vykání, tykání. Přídavná jména po členu určitém a neurčitém. Slovesa s odlučitelnými</p>	<p>Pochopení potřeb jiných,společenský styk M-Rv</p> <p>komunikace v menších skupinách</p> <p>Zvládání vlastního chování Mezilidské vztahy</p> <p>rozvoj komunikačních</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>předponami. Préteritum pravidelných sloves. Perfektum pravidelných sloves. Věty s neurčitým podmětem man. Časování sein a haben v préteritu.</p>	<p>schopností při stylizaci mluveného a psaného textu</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Žák: V krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace.</p> <p>Určí význam běžných nápisů (např. na ulicích a na nádražích). Vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích a na informačních letácích. Používá autentické materiály ze zemí studovaného jazyka a běžně užívá slovníku cizích slov. Odhadne význam nových slov z kontextu textu.</p> <p>Používá obraty, kterými se zeptá na základní informace o veřejné dopravě a</p>	<p>Posoudí správnost, vyjádří své myšlenky, popíše věci, osoby, zvířata.</p> <p>Zná běžné nápisy a informace, používá slovník, případně se domluví gesty.</p> <p>Komunikuje jednoduchým způsobem v daných situacích</p>	<p>Poslech na téma Sport, kulturní život. Vzájemné vztahy mezi ČR a zeměmi dané jazykové oblasti se základními vztahy; existencionálními, prostorovými, časovými, kvalitativními, kvantitativními.</p> <p>Čtení na téma: Význam studovaného jazyka a kultury dané jazykové oblasti- - zeměpisné údaje - tradice, zvyky - historické události</p> <p>Rozhovory na téma: Setkání-</p>	<p>Tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů a zájmů Z-Ov-Rv komunikace mezi národy, cestování</p> <p>EU Z-problematika cestování, možnosti srovnávání</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>koupí si jízdenky, objedná místenky. S pomocí mapy nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí někomu jinému. Užívá obraty, kterými se zeptá na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, najde vhodné výrazy k odpovědím na takové otázky. Vyjádří jednoduše jak se cítí, co ho bolí.</p> <p>Vysvětlí, co má a nemá rád. Popíše, co pravidelně dělá, co si nejraději obléká, jaké je venku počasí a kde se nachází. Reprodukuje přiměřeně obtížný text.</p>	<p>Dokáže říci co má a nemá rád, popíše jednotlivé části oděvu dle jednotlivých ročních období, mluví o počasí, využívá slovník, dokáže skládat nová slova.</p> <p>Za pomoci slovníku sestaví text se základními typy vět.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozdrav - představení - poděkování - rozloučení - žádost o pomoc - objednání a koupě - rada <p>Péče o zdraví.</p> <p><u>Samostatný ústní projev na téma:</u> Volný čas. Oblékání. Příroda a počasí. Slovní zásoba a tvoření slov.</p> <p><u>Písemný projev na téma:</u> Cestování a turistika. Narozeniny a oslavy- - blahopřání, reakce na blahopřání - gramatické struktury a typy vět - lexikální princip pravopisu slov.</p>	<p>Vztah člověka k prostředí Ov-Rv vzájemná pomoc a pochopení</p> <p>Respektování rozlišností, sebezpojetí</p> <p>Porozumění v širší společnosti</p>
<p>Sestaví stručný popis nějaké události nebo své cesty. Vyhledá neznámá slova ve slovníku cizích slov. Napíše dopis s blahopřáním.</p>	<p>Zvládá skloňování osobních zájmen, stupňuje význam adjektiv a adverbí, rozlišuje slovesné tvary.</p>	<p><u>Gramatika</u> Méně užívané předložky se 3. a 4. pádem (časové).</p>	<p>Čtení</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Použije předložky se 3. a 4. pádem ve větách. Skloňuje osobní zájmena. Zesiluje a zeslabuje význam přídavných jmen a příslovcí používá správný slovosled ve větě po určitých spojkách. Ovládá tvoření rozkazovacího způsobu sloves s odlučitelnou předponou. Použije slovesa v perfektu v textu.</p>		<p>1. 3. a 4. pád osobních zájmen perfektum pravidelných sloves s odlučitelnou předponou stupňování přídavných jmen a příslovcí. Ukazovací zájmena slovosled ve větě po spojkách und, aber, oder, sondern, denn. Směrová příslovce. Rozkazovací způsob sloves s odlučitelnou předponou. Další slovesa s perfektu.</p>	<p>s porozuměním, lexikální cvičení</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Žák: Umí používat tvary ve větách.</p> <p>Umí vyhledat slovesa s odlučitelnou předponou a umí je použít.</p> <p>Umí zesilovat a zeslabovat význam přídavných jmen. Umí použít přídavná jména pro srovnání. Umí vyhledat předložky.</p> <p>Pozná 3. a 4. pád .</p> <p>Umí objednat lístky, zeptat se na cenu, zná názvy divadel.her, reprodukuje přiměřeně obsah hry.</p>	<p>Chápe nutnost zvládnutí minulého času pro komunikaci.</p> <p>Chápe rámcovou konstrukci věty, rozliší odlučitelné a neodlučitelné předpony.</p> <p>Použitím přípon zesiluje a zeslabuje význam adjektiv.</p> <p>Rozlišuje otázky Wo? Wohin? používá předložku Für s podstatnými a os.zájmeny.</p> <p>Používá ve větách slovesné vazby, zeptá se na cenu vstupenek, získá zákl.informace o divadle.</p>	<p>Perfektum a préteritum pravidelných, způsobových a pomocných sloves.</p> <p>Užití sloves s odlučitelnou předponou.</p> <p>Stupňování přídavných jmen.</p> <p>Předložky se 3. a 4.pádem.</p> <p>V divadle-Besuch im Theater.</p>	<p>uplatňování schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce</p> <p>Nj a Čj</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Používá přídavná jména ve všech pádech v rozhovorech .</p> <p>Vyhledá neznámá slova ve slovníku,dokáže se orientovat ve městě.</p> <p>Rozliší složený minulý čas a vyprávěcí.</p> <p>Rozezná odlučitelnou a neodlučitelnou předponu.</p> <p>Orientuje se na mapě.</p> <p>Používá zdvořilostní obraty.</p> <p>Pojmenuje svátky,popíše národní zvyky.</p> <p>Zná německé spisovatele umí vyhledat info na netu .</p> <p>Rozezná osobní a přivlastňovací zájmena.</p>	<p>Pochopí skloňování přídavných jmen a nutnost jejich znalostí v rozhovorech.</p> <p>Vede rozhovory na ulici,vyžádá si informaci,orientuje se podle jednoduchého plánu města.</p> <p>Popíše události v minulém čase,převypráví z přít.do min</p> <p>Uplatní znalost rámcové konstrukce.</p> <p>Dokáže se orientovat na mapě.</p> <p>Sestaví blahopřání.</p> <p>Umí vést rozhovor o našich a německých zvycích.</p> <p>Vyhledá informace o známém německém autorovi</p>	<p>Podstatná jména a přivlastňovací zájmena v 1.,3., a 4. pádě čísla množného. Podstatná jména v množném čísle.</p> <p>Praha-památky,orientace ve městě.</p> <p>Perfektum a préteritum dalších nepravidelných sloves.</p> <p>Perfektum a préteritum dalších nepravidelných sloves.</p> <p>Švýcarsko-reálie.</p> <p>Blahopřání k různým příležitostem.</p> <p>Zvyky a tradice v ČR a německy mluvících zemí.</p> <p>Němečtí spisovatelé.</p>	<p>Nj a Čj</p> <p>pocházíme s různých zemí</p> <p>Z-Ov-Rv-komunikace</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Zná přípony k tvoření. Rozliší základní a řadové číslovky. Zná typy škol,použije budoucí čas,orientuje se ve světě práce. Vyhledá spojky v textu, použije v souvislém textu. Umí rezervovat ubytování telefonicky,jednat na recepci,zeptat se na cenu a služby. Umí vyjádřit část celku,použije při vyjádření ceny a množství. Odliší od ostatních předložek. Zná názvy ovoce,zeleniny a dalších plodin.	Spojuje přivlastňovací zájmena s podst.jména. Chápe rozdíl v tvoř. v Čj a Nj Dbá na správnou formu řadových číslovek. Pojmenuje předměty a školní potřeby,rozvíjí dovednost správně vytvářet věty. Užívá a správně začleňuje spojky do textu. Chápe základní společenskou komunikaci,ovládá fráze. Ovládá zákl.matematické údaje v cizím jazyce. Chápe odlišnost 2.pádu v mužském a středním rodě.	Skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen. Tvoření zdobnělin. Skloňování řadových číslovek. Škola,budoucí povolání,školský systém v ČR a německy mluvících zemích . Spojky und,aber,sondern,denn,deshalb,tr otzdem, slovosled po spojkách dass,weil,wenn. V hotelu.	komunikace ve skupinách,formulace jednoduch. otáz.a odpov.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozliší činný a trpný rod,původce děje,použije při zákazech.</p> <p>Zesilování a zeslabování významu.</p> <p>Zná názvy českých a německých národních jídel,sestaví jídelníček ,umí si objednat v restauraci a zeptat se na cenu .</p>	<p>Používá názvy ovoce a zeleniny.</p> <p>Rozlišuje tvary činného a trpného rodu.</p> <p>Dbá na nepravidelné tvary Příslovcí.</p> <p>Dokáže sestavit jídelníček- -sváteční jídla odlišných národů.</p>	<p>Zlomky,desetinná čísla.</p> <p>Předložky s 2.pádem.</p> <p>Roční období.</p> <p>Trpný rod.</p> <p>Stupňování příslovcí.</p> <p>Národní jídla.</p> <p><u>Poslech na téma</u> Návštěva v divadle,Hans navštívil Milana v Praze.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		Památky. Zahrada, v restauraci. <u>Čtení na téma:</u> V divadle, památky Prahy. Švýcarsko, výlet do Švýcarska. Vánoce, zvyky, oslava. Knihy, knihovna. <u>Rozhovory na téma:</u> Škola, budoucí povolání. Typy škol, zaměstnání, služby, rezervace. . Roční období, pěstování plodin. Vybavení kuchyně, druhy jídel, obsluha.	

5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk- 2. cizí jazyk

Volitelný předmět německý jazyk je zařazen do výuky od 6.ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Prostřednictvím dalšího cizího jazyka-německého jazyka dosáhne žák úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cizí jazyk užívá žák jako nástroj k navazování kontaktů a ke komunikaci v rámci Evropského společenství i mimo něj.

Podá základní informace o sobě a své rodině.

Klade otázky k získání informací (popis cesty, ceny zboží apod.)

Vede konverzaci na známé téma s minimem neznámých výrazů realizovanou srozumitelně a pomalým tempem.

Při osobním kontaktu využívá veškeré paralingvální prostředky.

Význam neznámých slovíček odhadne na základě znalosti kontextu.

Vyjádří své mínění a přání prostřednictvím základní slovní zásoby.

Čte s porozuměním jednoduché texty, vyhledá v nich odpovědi na otázky, nalezne potřebné informace v autentických materiálech.

Vyplní základní formuláře, s použitím základního lexika napíše krátká sdělení.

Používá dvojjazyčný slovník.

Prostřednictvím jazyka pronikne do kultury dané země-seznámí se s obyčejí a zvyky dané země a porovná je s našimi.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vyučující seznámí žáky se strategiemi nácvičku receptivních (čtení a poslech) a produktivních (psaní a mluvení) dovedností a naučí žáky tyto strategie využívat
- předkládá žákům témata, jež je motivují k dalšímu studiu jazyka za účelem prohloubení komunikativní kompetence a rozšíření témat ke komunikaci
- žák zjišťuje informace o cílové zemi, porovná naši kulturu s kulturou cílové země

Kompetence k řešení problému

- vyučující vytváří reálné komunikační situace, v nichž budou muset žáci reagovat na vzniklý problém (zeptat se na určitou informaci, popsat cestu, poradit) s využitím známých frází

Kompetence komutativní

- vyučující navozuje reálné komunikační situace - navázání kontaktu, zapojení žáka do hovoru
- žák formule je pomocí vlastních myšlenek
- rozvíjí kultivovaný ústní a písemný projev, snaží se porozumět i s pomocí neverbálních prostředků
- využívá komunikační technologii (e-mail, chat...) pro navázání kontaktu a následné komunikace s německy mluvícími vrstevníky

Kompetence sociální a personální

- žáci rozvíjí při projektových činnostech rozdělení rolí ve skupině, spolupráce s ostatními členy skupiny
- dodržování pravidel slušného chování a diskuze při komunikaci ve dvojici i větší skupině

Kompetence občanské

-žáci rozvíjí při prezentaci vlastních názorů i názory ostatních

Kompetence pracovní

-využívání moderní technologie pro komunikaci s příslušníky národa cílového jazyka a při vyhledávání informací o cílové zemi

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk-druhý cizí jazyk

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou	Rozumí známým každodenním výrazům	Abeceda,zákl.pravopis,pozdravy	formování základů správného verbálního projevu
Používá základní věty a pokyny	Vyjádří se jednoduchými obraty	Dny v týdnu	
Používá číslovky do 20	Rozliší základní číslovky	Číslovky 0-20	
Pojmenuje zákl.barvy ve spojení s předměty	Používá a rozlišuje barvy	Barvy	
Užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení,omluvě	Vyjádří vlastními slovy prosbu a poděkování	Představení se,tykání-poděkování-otázky a odpovědi-vykání-prosba o opakování-zápor nicht,souhlas-nesouhlas	tolerance a porozumění v rodině a širší společnosti
Rozlišuje pády podstatných jmen		1.a 4.pád podstatných jmen	
Rozumí větám s použitím určitého a neurčitého členu	Rozezná určitý a neurčitý člen v textu	Člen určitý a neurčitý	
Popíše sebe ,svou rodinu a další lidi,reprodukuje přiměřeně obtížný text	Napíše o sobě a své rodině,vyjádří se svými slovy	Komunikace:vyprávění o sobě	já a moje okolí pozice mladého člověka jeho seberealizace, mezilidské vztahy

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Sestaví vyprávění o rodině, použije dvojjazyčný slovník</p> <p>Chápe základní dramatické struktury užívá přivlastň. zájmeno ve spojení se jmény</p> <p>Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení</p> <p>Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení</p> <p>Zapojí se do jednoduché konverzace, užívá jednoduché obraty</p> <p>Napíše o své škole, zapojí se do jednoduché konverzace</p>	<p>Sdělí základní údaje o rodině, vyplní jednoduchý dotazník</p> <p>Přiřazuje přivlastňovací zájmena ke jménům</p> <p>Rozumí jednoduchým větám</p> <p>Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití zákl. gramatických vět</p> <p>Zeptá se kdy někdo přijde, jak dlouho zůstane, jednoduše popíše kamarády a další osoby, vyjádří co rád dělá a nedělá</p> <p>Pojmenuje předměty a školní potřeby, nazve předměty německy, jednoduše popíše věci, osoby a zvířata</p>	<p>Představení členů rodiny- Meine Familie</p> <p>Přivlastňovací zájmena mein, dein, zájmeno kein</p> <p>Přídavné jméno v přísudku</p> <p>Časové údaje</p> <p>Popis osoby</p> <p>Vyprávění o zájmech Meine Freunde</p> <p>Schule- pojmenování předmětů školních potřeb, rozvrh</p>	<p>já a moje rodina,</p> <p>tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů a zájmů</p> <p>vyprávění jako základ mediálního sdělení</p> <p>pozitivní a negativní stránky vztahy ve třídě i mimo ni, problém šikany</p> <p>komunikace mezi lidmi z různých zemí</p> <p>využití volného času-</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Napíše o svých koníčcích, vyhledává neznámá slova ve slovníku	Hovoří o svých koníčcích, popíše své činnosti během týdne, domluví si telefonicky odpolední program	Mein Hobby-popis činností během týdne, telefonování, dopisování	krok ke zdravému formování osobnosti
Rozumí určitým tvarům sloves, napíše jednoduchá sdělení	Vyjadřuje se souvislými větami	Časování pravidelných sloves v přítomném čase	
Vyjadřuje se gramaticky správně, tvoří a obměňuje jednoduché věty	Vytvoří přiměřeně obtížný text, obměňuje krátké texty se zachováním smyslu	Časování slovesa sein a haben	
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení	Dokáže použít věty v rozkazovacím způsobu	Rozkazovací způsob ve 2. os. č. jedn. a č. množ.	
Rozliší předložky se 3 a 4 pádem	Zeptá se otázkami Wohin? Wo?	Předložky in, auf, mit.	

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk – druhý cizí jazyk

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.</p> <p>Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. Vytvoří jednoduchou pozvánku</p> <p>Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p>	<p>Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p> <p>Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích. Hovoří o činnostech během roku v jednotlivých ročních obdobích určí roční období a měsíce</p> <p>Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití zákl. gramatických struktur a vět.</p> <p>Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p>	<p>popis práce se slovníkem rozšiřování slovní zásoby pomocí slovníku vyhledávání internacionalismů, synonym a antonym</p> <p>číslovky základní i řadové, mn.č. přímý a nepřímý slovosled někt.podst.jmen slovosled ve větě táz.a oznamova hodiny dny měsíce roční období rodina přídavná jména povolání osobní dopis pozvánka na oslavu užití čísel do 100 denní program</p> <p>poslechová cvičení četba autentických textů stupňování přídavných jmen, druhy zájmen.préteritum haben</p>	<p>Sociální dovednosti Čj jako prostřed. porozumění mezi národy</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyžádá jednoduchou informaci.</p> <p>Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p> <p>Upevní mluvnické učivo jako prostředek komunikace</p>	<p>Vyžádá jednoduchou informaci. Zeptá se na přesný čas</p> <p>Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.</p> <p>Pochopí že gramatika je prostředníkem správné a pohotové komunikace</p>	<p>časové údaje, předložky Wo?Wann?Wie spät ist es?</p> <p>jednoduché sdělení – dialog v přítomném čase, sdělí věk, přesný čas, tel. číslo, vyjádří cíl cesty, koupí jízdenku, napíše jedn. pozdrav z dovolené</p> <p>časování fahren, vazba ich möchte předložky ve spojení s místem a směrem časové předložky am, um, im</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk – druhý cizí jazyk

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Bydlení u nás a v německy mluvících zemích, shody a rozdíly	Popíše svůj dům a pokoj kde bydlí vyjádří své přání, svůj postoj	Bei uns-popis domu a pokoje, byt, bydlení	
Vypráví o tom, co kdo kdy dělá, využívá časové údaje. Porozumí kratším textům.	Popisuje činnosti během roku, v jednotlivých ročních obdobích	Činnosti během roku	Rv, Ov – domov, rodina
Jednoduchá orientace v budově, ptá se na směr cesty, domluví si schůzku, přijme a odmítne pozvání	Jednoduše popíše cestu, přečte plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Wie komme ich? Jednoduchá orientace v budově, směr cesty	rozvoj komunikačních schopností při stylizaci mluveného projevu Rv, Ov-organizace vlastního času, znalost vlastního školního prostředí
Vypráví o tom, co kdy dělá s využitím časových údajů, rozumí jednoduché konverzaci	Nazývá části dne, vypráví o průběhu svého dne, mluví o svém jídelníčku, Charakterizuje své povinnosti	Mein Tag, povinnosti v průběhu dne, nákupy, potraviny	respektovat odlišnosti tolerovat názory a schopnosti jiných
Využívá Nj k získávání informací, rozvíjí vyjadřovací dovednosti, upevňování správné výslovnosti	Popíše svůj týdenní program, podá informace o své škole, pracuje s rozvrhem hodin, domluví si schůzku, popíše, co se ve škole smí a co ne	Meine Woche-můj týdenní program	tvorba sdělení, informace pro ostatní organizace vlastního času, zdravý životní styl

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozvíjení vyjadřovacích schopností .</p> <p>Rozvíjení a upevňování správné výslovnosti</p> <p>Rozvoj dovednosti správně vytvářet věty</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník</p>	<p>Upevňuje získané vědomosti, používá správně mluvnické tvary</p>	<p>Gramatika,další přivlastňovací zájmena Předložky se 3.a4.pádem(na otázku Wo?Wohin? 4.pád podstatných jmen s urč.členem Užití sloves stehen,hängen,liegen,sitzen Předložky se 3. a 4.pádem s přivlastňovacími zájmeny a zájmenem sein Časování sloves s odlučitelnou předponou a některých nepravidelných sloves v přítomném čase Nepřímý pořádek slov ve větě Způsobová slovesa Používání číslovek větších než 1000 Množné číslo podst.jmen 3.pád podst.jmen Časové údaje Podmět man</p>	<p>v konfrontaci s konzumním způsobem života</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk – druhý cizí jazyk

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Nácvik správné výslovnosti nové slovní zásoby rozvíjí jazykovou paměť. Pravopisně zvládá novou slovní zásobu Užije rozkazu při konverzaci.	Popíše části těla a vyjádří co ho bolí. Domluví se u lékaře. Dá někomu pokyny. Jednoduše popíše, kde byl a co dělal.	Was tut dir wech? Popis části těla, sdělení co bolí. Rozhovory s lékařem, telefonování, pokyny. Čtení a poslech s porozuměním.	zvládání vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým)
Rozumí jednoduché a zřetelné konverzaci. Jednoduchým způsobem se domluví každodenních situacích.	Požádá o informaci, jednoduše popíše cestu. Orientuje se v plánu města. Popíše místo kde bydlí. Vyjádří, kam a čím chce cestovat.	In der Stadt, auf dem Lande. Rozhovory na ulici s turisty. Vyžádání informace. Orientace podle jednoduchého plánu města a popis cesty. Sdělení, ze které země kdo pochází.	volba povolání Z-Ov.-Rv-můj domov, město, vesnice, orientace ve městě.
Rozvíjí jazykovou paměť. Zvládá pravopis nové slovní zásoby.	Mluví o počasí. Popíše svoje oblečení. Jednoduše popíše události. Popřeje ústně i písemně.	Roční období a měsíce. Charakteristika počasí. Popis oblečení. Blahopřání v ústní i písemné podobě. Tradiční svátky.	vztah člověka k prostředí specifika oblékání ve světě Ov-Rv-tradice a svátky, oblékání a móda Z-popis ročních období
Rozvíjí vyjadřovací schopnosti. Rozvíjí dovednosti správně vytvářet	Mluví o svých plánech na dovolenou. Stručně popíše události	Dovolená. Vyprávění o průběhu dne	Z-cestování

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>věty. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici</p> <p>Upevňování správné výslovnosti Rozvíjení vyjadřovacích schopností a dovedností</p> <p>Upevňování probraného učiva.</p>	<p>v minulém čase. Vyjádří, co se mu líbí.</p> <p>Ovládá základní gramatické pravidla a využívá je v písemném i ústním sdělení</p> <p>Chápe nutnost vyjádření se v minulém čase.</p>	<p>v minulém čase. Popis osob a věcí.</p> <p>Gramatika: Předložky se 3. pádem (von, bis, ..zu, aus, mit, nach); způsobové sloveso wollen; souvětí se spojkou deshalb. Přivlastňovací zájmena. Plurál substantiv. Další nepravidelná slovesa v přítomném čase. Perfektum některých pravidelných sloves. Perfektum některých nepravidelných sloves. Stupňování adjektiv a adverbíí. Porovnání pomocí als. Opakování učiva-gramatika, rozbory, vyprávění.</p>	<p>Rv-Ov-pomoc v domácnosti</p>

Charakteristika vyučovacího předmětu Konverzace v německém jazyce:

Volitelný předmět Konverzace v německém jazyce je zařazen do výuky 9. ročníku s hodinovou dotací jedna hodina týdně.

Cizí jazyk užívá žák jako nástroj k navazování kontaktů a komunikaci v rámci Evropského společenství i mimo něj. Vede konverzaci na známé téma s minimem neznámých výrazů, realizovanou srozumitelně a přiměřeným tempem. Při osobním kontaktu využívá veškeré paralingvální prostředky. Vyjádří své mínění a přání prostřednictvím své přiměřené slovní zásoby. Prostřednictvím jazyka pronikne do kultury dané země, seznámí se s obyčejí a zvyky dané země a porovná je s našimi.

V předmětu Konverzace v cizím jazyce využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- Vyučující předkládá žákům témata, jež je motivují k dalšímu studiu jazyka za účelem prohloubení komunikativní kompetence a rozšíření témat ke komunikaci.
- Žák zjišťuje informace o cílové zemi, porovnává naši kulturu s kulturou cílové země.

2. Kompetence k řešení problému:

- Vyučující vytváří reálné komunikační situace, v nichž žáci reagují na vzniklý problém (zeptají se na určitou informaci, popíší cestu, vyprávějí o sobě, poradí někomu) s využitím známých frází.

3. Kompetence komunikativní:

- Vyučující navozuje reálné komunikační situace – navázání kontaktu, zapojení žáka do hovoru.
- Žák formuluje pomocí vlastních myšlenek.
- Žák rozvíjí kultivovaný ústní projev se snahou o porozumění.

4. Kompetence sociální a personální:

- Žáci pracují ve skupinách, spolupracují s ostatními členy skupiny.
- Dodržují pravidla slušného chování a diskuze při komunikaci ve dvojici i větší skupině.

5. Kompetence občanské:

- Žáci rozvíjejí při prezentaci vlastních názorů i názory ostatních.

6. Kompetence pracovní:

- Samostatně pracují se slovníkem, vyhledávají potřebné informace v hodinách, využívají pomůcky.

Vzdělávací oblast: Jazyk a komunikace

Vyučovací předmět: Konverzace v německém jazyce

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Používá dvojjazyčný slovník Sestaví vyprávění o všech členech rodiny Získá základní informace o rodinných příslušnících	Představí členy své rodiny Popíše rodinnou fotografii Porozumí textu Vypráví krátký příběh podle obrázku	Moje rodina a já	
Zvládne rozhovor o své třídě, škole Charakterizuje třídu a školu	Charakterizuje třídní kolektiv a své přátele Podá informace o své škole Popíše, co se ve škole smí a co nesmí Domluví si schůzku Pracuje s rozvrhem hodin	Naše škole, třída Moji přátelé	
Vede rozhovor, vypráví kde a jak bydlí Popíše svůj dům, byt, pokoj Popíše vybavení bytu	Umí vyprávět o svém domově, o zařízení bytu	Náš dům, byt, můj pokoj	
Připraví vyprávění o čtyřech ročních dobách	Umí vystihnout charakteristiku podzimu, co kdo dělá na podzim na zahradě, podzimní počasí	Podzim	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vypráví o průběhu svého dne Mluví o svém jídelníčku Charakterizuje své povinnosti</p> <p>Popíše svoje oblečení Mluví o počasí – jak se oblékne Jednoduše popíše událost v souvislosti s oblečením</p> <p>Charakterizuje české Vánoce Jednoduše popíše a odliší české a německé vánoční zvyky</p> <p>Umí popsat části lidského těla Vyjádří, co ho bolí Popíše návštěvu u lékaře</p> <p>Porozumí textům o sportovních činnostech Sestaví vyprávění a rozhovor o zimních sportech</p> <p>Ústně vyjádří své zážitky a dojmy na dané téma</p>	<p>Pracuje s časovými údaji v průběhu dne, týdne Popíše svůj týdenní program</p> <p>Zvládne pohovořit o svém šatníku a oblečení k různým příležitostem a činnostem</p> <p>Zvládne slovní zásobu, týkající se Vánoc a vánočních tradic Sestaví blahopřání v ústní i písemné podobě</p> <p>Umí použít preteritum i perfektum některých sloves jako součást rozhovoru i běžné komunikace</p> <p>Hovoří o svých sportovních činnostech Komunikace (co rád dělá ve volném čase)</p> <p>Sestaví velikonoční přání Vypráví a komunikuje o velikonočních zvycích, o odlišnostech u nás a německy mluvících zemích</p>	<p>Denní program Rozvrh hodin Týdenní program</p> <p>Oblečení</p> <p>Vánoční zvyky a tradice v České republice a německy mluvících zemích</p> <p>Zdraví a nemoci U lékaře</p> <p>Zima, zimní sporty, volný čas</p> <p>Jaro Velikonoce Velikonoční zvyky v ČR a německy mluvících zemích</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Orientuje se v plánu města Hovoří o cestování Sestaví vyprávění o jednotlivých zemích</p>	<p>Pohovoří o pamětihodnostech jednotlivých měst Komunikuje, vyžádá si informace Orientace podle plánu města</p>	<p>Reálie německy mluvících zemí Německo (Berlín) Rakousko (Vídeň) ČR (Praha)</p>	

5.1.2 Druhý cizí jazyk Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován v 8. a 9. ročníku ve šk. roce 2009/2010 a v 9. ročníku ve šk. roce 2010/2011 jako volitelný předmět. Časová dotace je 2 hodiny týdně. Organizačně se jedná o blok v rámci odpoledního vyučování.

Výuka jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí jejich odlišné kulturní tradice.

Jazykové vzdělání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznání.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit :

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - Anglický jazyk

Ročník: 8. a 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyslovuje a čte nahlas plynule foneticky Správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</p> <p>Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět Zapojí se do jednoduché, pečlivě</p>	<p>Pozdraví, poděkuje, osloví, požádá někoho o něco, představí sebe i svou rodinu</p> <p>Napíše jednoduchý dopis včetně adresy, oslovení, rozloučení</p> <p>Dokáže krátce pohovořit na daná témata a odpovědět na jednoduché otázky k tématům</p> <p>Řekne čas, datum, letopočet a použije správné předložky</p> <p>Tvoří věty v přítomném čase</p>	<p>Běžná komunikace – pozdravy, poděkování, žádost, představení</p> <p>Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, pozvánka, omluva</p> <p>Témata: rodina, volný čas, oblékání, nákupy, příroda, počasí, svátky, zeměpisné údaje, sport, zdraví, město, televize, pravěk, jídlo, dovolená</p> <p>+ slovní zásoba k daným tématům</p> <p>Dny v týdnu, měsíce, přídavná jména, příslovce, opaky, základní zájmena</p> <p>Gramatika: Přítomný čas, minulý a budoucí</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytně požadované informace</p>	<p>prostém, užívá slovesa have, can, Umí vyjádřit zápor Vytvoří otázku Rozumí základním jednoduchým větám</p> <p>Po přečtení krátkého textu, odpoví na doplňující otázky</p>	<p>čas Kladná věta, záporná věta, otázka, krátká odpověď Pořádek slov ve větě Stupňování příd. Jmen Vazba there's,..... A lot of, many, much</p> <p>Sloveso be, have, can, must Should Základní nepr. slovesa Množné číslo Vazba I'm going to</p>	

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace z RVP. Volitelný předmět Anglická konverzace je nabídnut žákům v 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Výuka navazuje na vyučovací předmět Anglický jazyk. Předmět je vyučován ve skupinách do 17 žáků jedenkrát týdně. Jsou v něm utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence, realizovány mezipředmětové vztahy a zohledněna průřezová témata. Viz vyučovací předmět Anglický jazyk. Předmět Anglická konverzace prohlubuje a upevňuje slovní zásobu, rozvíjí schopnosti žáka porozumět se, porozumět mluvené i psané podobě angličtiny. Prohlubuje znalosti o reáliích, kultuře a životním stylu v anglicky mluvících zemích. Při výuce předmětu Anglická konverzace jsou využívány klasické metody práce, ale i práce skupinové. Využívají se audio nahrávky, video, DVD, kopírovatelné materiály, zjednodušené beletristické texty tzv. Readers ze školní i vlastní knihovny, výukové programy na PC a interaktivní tabule a internet.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat své myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je našimi, diskutovat
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí a zdrojů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce
 Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Dialogy s přiměřeně rostoucí náročností jazykových prostředků	Poslech s porozuměním	Rozumí obsahu promluvy, chápe celkový smysl sdělení, rozlišuje zásadní informace	nahrávky
Čtení tiché i hlasité, texty psané i tištěné, práce se slovníkem	Čtení s porozuměním	Orientuje se v úryvcích textů, vyhledává základní informace, užívá slovníky a další jazykové příručky	Namnožené texty, slovníky, knihy, časopisy
Rozhovory, video nahrávky, telefonický rozhovor, žádost, reprodukce přečteného či vyslechnutého textu, popis osoby, představení sebe, kamaráda, prezentace projektu	Ústní projev	Tvořivě se účastní rozhovoru, reaguje v běžných řečových situacích, vyjádří hlavní myšlenku, svůj názor, recituje, zpívá v angličtině	Videokamera, hry
Písemný, výtvarný projekt- známá osobnost, místo..., zpracování zadaného tématu	Písemný a výtvarný projev	Sestaví projekt-myšlenkovou mapu, prezentaci, plakát na dané téma	Výtvarné potřeby, PC, multimediální tabule
Prezentace zadaného místa, obhajoba /místo, osobnosti, sport...	Poznatky o anglicky mluvících zemích	Pracuje s různými materiály- časopisy, knihy, prospekty, orientuje se v základních reáliích, porovná s ČR	Reálie, časopisy, prospekty, písničky...PC
Slovní a větný přízvuk, rytmus, intonace, pravopis, slovní	Jazykové prostředky	Rozlišuje základní zvukové prostředky angličtiny	

zásoba, pořádek slov ve větě			
Projekty, rozhovory, hry, komunikace	Komunikativní situace a tematické okruhy	Holiday, dny, měsíce, časové předložky, pozdravy, dům, domácnost, My family, lemuré time, sport, jídlo, tělo, dopis, e-mail, moje město, Velká Británie a Londýn, cestování, doprava, Anglicky mluvící země, ekologie	Namnožené materiály, DvD, mapy

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svojí nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh **Číslo a proměnná**, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým způsobem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematický předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového softwaru. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce (tzn. Rozpoznají o jakou závislost jde, jaký má předpis, co vyjadřuje, jaké hodnoty se dají vyčíst, a naopak se vztahu dokáže určit typ grafu a sestavit graf...)

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (i v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. Povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika – 1.stupeň:

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Předmět je zaměřen na aktivní činnosti, které jsou úzce propojeny s reálnými situacemi tak, aby žáci byli schopni využít nabyté dovednosti v běžných životních situacích.

Základem je porozumět hlavním myšlenkám a pojmům matematiky a jejich logických souvztažností. Tím žáci postupně dospívají k abstraktnímu způsobu myšlení, které jim napomáhá k porozumění složitosti reálného světa.

Matematika též přispívá k rozvoji morálně volných vlastností jako je důslednost, vytrvalost, vynalézavost, tvořivost, sebedůvěra, sebekontrola, přesnost.

Oblast matematiky a jejích aplikací je rozčleněna na čtyři tématické okruhy:

- zvládnutí početních operací
- závislosti a vztahy
- geometrie v rovině a v prostoru
- logické a kombinatorické úlohy

Časové vymezení předmětu: Na prvním stupni se vyučuje matematika 4 hodiny týdně v prvním ročníku a 5 hodin týdně ve druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku.

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto klíčovým kompetencím:

Kompetence k učení:

- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické a přírodní, společenské a kulturní jevy
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a matematické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, je schopen problém obhájit

Kompetence komunikativní:

- formuje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, učí se zdravému soupeření, vzájemné komunikaci, poskytnutí pomoci
- rozvíjí své volní vlastnosti

Kompetence občanské:

- uvědomuje se pracovní povinnosti a zodpovědnost za výsledky
- pomůže a chová se zodpovědně v krizové situaci

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Číslo a početní operace</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</p>	<p>Čte a píše číslice do 20.</p> <p>Používá vztahy menší, větší, rovná se, znaménka $<$, $>$, $=$. Porovnává čísla, řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání čísel.</p> <p>Orientuje se na číselné ose 0-20. Používá číselnou řadu 0-20.</p> <p>Sčítá a odčítá čísla v oboru do 20 bez přechodu přes desítku.</p> <p>Řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání, úlohy o n-více, o n-méně.</p> <p>Řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání, úlohy o n-více, o n-méně.</p>	<p>Třídění předmětů do skupin. Vyvození a seznámení s číslicemi 0 – 20. Nácvik psaní číslic 0 – 20.</p> <p>Příprava k porovnávání čísel. Znaménka $<$, $>$, $=$. Porovnávání čísel.</p> <p>Počítání po jedné. Orientace na číselné ose – hned před, hned za, před, za, mezi.</p> <p>Sčítání a odčítání v oboru do 5, do 10, do 20 bez přechodu přes desítku. Sčítání a odčítání s číslem 0. Vlastnosti sčítání, záměna sčítanců.</p> <p>Slovní úlohy na sčítání, odčítání a porovnávání.</p>	<p>Prvouka</p> <p>Český jazyk</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci.</p>	<p>Orientuje se v prostoru. Poznává rovinné obrazce a geometrická tělesa.</p>	<p>Orientace v prostoru – nahoře, dole, vlevo, vpravo, hned za, hned před, za, před. Rozlišení trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu a koule, krychle, válce, kvádrů.</p>	<p>Pracovní činnosti Český jazyk</p>

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Číslo a početní operace</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</p>	<p>Orientuje se v číselné řadě do 100. Porovnává čísla do 100. Seznamuje se s násobením a dělením na souborech různých předmětů.</p> <p>Čte a zapisuje čísla do 100. Počítá po desítkách a po jedné do 100.</p> <p>Orientuje se na číselné ose. Zaokrouhluje čísla na desítky</p> <p>Sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku.</p> <p>Pracuje se závorkami. Sčítá a odčítá násobky 10. Seznámí se s násobením jako s opakovaným sčítáním. Užívá násobení a dělení čísel 1, 2, 3, 4, 5.</p>	<p>Numerace 0-100. Číselná řada, číselná osa. Porovnávání čísel, užití znamének <, >, =. Názorné zavedení násobení a dělení.</p> <p>Numerace do 100 po desítkách, po jedné. Znaménka <, >, =.</p> <p>Vyhledávání čísel na číselné ose. Zaokrouhlování čísel na desítky do 100.</p> <p>Sčítání a odčítání po desítkách. Rozklad čísla na desítky a jednotky. Sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku do 100. Řešení příkladů se závorkami. Sčítání a odčítání násobku 10.</p> <p>Řady násobků daného čísla v oboru násobílek 1-5.</p>	<p>Psaní</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojení početní operace</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci.</p> <p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</p>	<p>Využívá záměny činitelů.</p> <p>Řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání do 100.</p> <p>Řeší slovní úlohy s využitím vztahů o n-více, o n-méně.</p> <p>Řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobitek 1-5.</p> <p>Vytváří slovní úlohy méně.</p> <p>Modeluje tělesa, poznává geometrická tělesa v praxi, užívá různých stavebnic podle obrázků.</p> <p>Kreslí křivé a rovné čáry.</p> <p>Rýsuje úsečky.</p> <p>Měří délku úsečky.</p> <p>Označuje bod a úsečku.</p> <p>Seznámí se s jednotkami délky.</p> <p>Čte údaje na hodinách včetně digitálních.</p> <p>Poznává jednotky času.</p>	<p>Slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100.</p> <p>Slovní úlohy na násobení a dělení v daném oboru násobitek 1-5.</p> <p>Slovní úlohy s využitím vztahu o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně.</p> <p>Vytváření různých typů úloh.</p> <p>Koule, krychle, kvádr, válec.</p> <p>Bod, lomená čára, křivá čára, rovná čára, přímka.</p> <p>Rýsování úsečky.</p> <p>Měření na centimetry.</p> <p>Porovnávání úseček.</p> <p>Seznámení s jednotkami délky – cm, dm, m.</p> <p>Čtení času na různých hodinách.</p> <p>Jednotky času – den, hodina, minuta.</p>	<p>Prvouka</p> <p>Pracovní činnosti</p> <p>Prvouka</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Sleduje jednoduché závislosti na čase.		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Číslo a početní operace</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>	<p>Čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000. Porovnává přirozená čísla. Zobrazuje přirozená čísla na číselné ose. Řeší jednoduché nerovnice. Pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla. Užívá vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost). Rozkládá číslo v desítkové soustavě. Pamětně násobí a dělí přirozená čísla.</p> <p>Písemně násobí jednociferným činitelem. Užívá písemných algoritmů sčítání, odčítání, násobení.</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla na sta a desítky. Provádí odhady a kontroly výpočtů.</p> <p>Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně.</p>	<p>Přirozená čísla do 1 000. Posloupnost přirozených čísel.</p> <p>Číselná osa.</p> <p>Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnostmi. Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě.</p> <p>Písemné násobení jednociferným činitelem. Písemné sčítání a odčítání.</p> <p>Zaokrouhlování na sta a desítky. Odhady výsledků. Kontrola výpočtů.</p> <p>Řešení slovních úloh.</p>	<p>Prvouka</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.</p> <p>Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data. Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>Rýsuje přímku a polopřímku. Rýsuje a měří úsečku. Narýsuje obdélník, čtverec a kružnici. Vypočítá obvod obdélníku a čtverce. Provádí odhad obvodu. Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obvodů obdélníků a čtverců.</p> <p>Označí osu souměrnosti, pozná souměrný útvar.</p> <p>Sestavuje tabulky různých závislostí. Čte a sestavuje sloupkové diagramy. Doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky.</p>	<p>Přímka polopřímka. Vzájemná poloha dvou přímek Délka úsečky. Rýsování rovinných útvarů – trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice. Výpočet obvodu sečtením délek stran. Osa souměrnosti. Souměrné útvary ve čtvercové síti.</p> <p>Grafy. Soustava souřadnic.</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Číslo a početní operace</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p>	<p>Počítá po statisících, desetitisících, tisících.</p> <p>Čte a zapisuje čísla do miliónu.</p> <p>Řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy.</p> <p>Vymezí základní vlastnosti početních výkonů.</p> <p>Sčítá a odčítá čísla do miliónu.</p> <p>Využívá vlastnosti sčítání a odčítání.</p> <p>Popíše vztahy mezi sčítáním a odčítáním, mezi násobením a dělením.</p> <p>Využívá vlastnosti násobení.</p> <p>Užívá závorek.</p> <p>Pamětně násobí a dělí jednociferným číslem.</p> <p>Písemně sčítá dva sčítance, provádí kontrolu výsledku záměnou sčítanců.</p> <p>Písemně odčítá, kontroluje výsledek sčítáním.</p>	<p>Posloupnost přirozených čísel do miliónu.</p> <p>Čtení a zápis čísel do miliónu.</p> <p>Číselná osa.</p> <p>Řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy.</p> <p>Sčítání a odčítání v daném oboru.</p> <p>Vlastnosti sčítání a odčítání.</p> <p>Vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobením a dělením.</p> <p>Užívání závorek.</p> <p>Násobení a dělení přirozených čísel.</p> <p>Vlastnosti násobení.</p> <p>Početní operace a jejich procvičování do miliónu.</p> <p>Vymezení základních vlastností početních operací.</p> <p>Písemné sčítání a odčítání čísel.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.</p> <p>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary. Užívá jednoduché konstrukce.</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p>	<p>Zaokrouhluje čísla na tisíce, sta a desítky.</p> <p>Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně.</p> <p>Přečte a zapíše číslo ve formě zlomku, určuje část zlomku.</p> <p>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.</p> <p>Rýsuje libovolný obdélník, čtverec, kružnici s daným středem a poloměrem.</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určuje délku, rýsuje úsečku dané délky v cm, mm. Vypočítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran.</p> <p>Kreslí a rýsuje rovnoběžky a různoběžky. Vyznačuje průsečík.</p>	<p>Zaokrouhlování čísel s přesností na desítky, sta a tisíce.</p> <p>Řešení slovních úloh.</p> <p>Zápis zlomku (čitatel, jmenovatel, zlomková čára). Výpočet části zlomku.</p> <p>Vlastnosti početních operací s čísly.</p> <p>Rýsování obdélníku, čtverce, trojúhelníku, kružnice s daným středem a poloměrem.</p> <p>Jednotky délky a jejich převody. Odhad délky a vzdálenosti. Grafický součet úseček. Obvod a jeho výpočet sečtením délek stran u čtverce a obdélníku.</p> <p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině – rovnoběžky, různoběžky.</p>	<p>Přírodověda Vlastivěda</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</p>	<p>Rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou.</p> <p>Poznává souměrné útvary ve čtvercové síti.</p> <p>Určuje osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrazcích (hvězda, motýl apod.).</p> <p>Provádí konstrukci souměrného útvaru ve čtvercové síti.</p> <p>Řeší praktické úlohy s neúplnými nebo nadbytečnými údaji.</p> <p>Řeší slovní úlohy kombinatorické povahy.</p>	<p>Průsečík.</p> <p>Kolmice, kolmost.</p> <p>Osově souměrné útvary.</p> <p>Osa souměrnosti.</p> <p>Rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník.</p> <p>Slovní úlohy.</p> <p>Úlohy pro bystré hlavy.</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady v oboru přirozených čísel.</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p>	<p>Čte a zapisuje čísla větší než milion. Porovnává přirozená čísla. Zobrazuje přirozená čísla na číselné ose. Rozkládá a zapisuje čísla v desítkové soustavě. Řeší jednoduché nerovnice. Pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla. Pamětně násobí a dělí přirozená čísla. Užívá vlastností početních výkonů (komutativnost a asociativnost).</p> <p>Písemně násobí jedno dvojciferným činitelem. Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem. Užívá písemných algoritmů sčítání, odčítání, násobení, dělení.</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla na milióny, statisíce, tisíce, sta a desítky. Provádí dohady a kontroly výpočtů.</p> <p>Nalézají řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více, o n-méně, n-krát</p>	<p>Přirozená čísla do miliónu a přes milión. Posloupnost přirozených čísel. Číselná osa. Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě.</p> <p>Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnostmi.</p> <p>Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem. Písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem.</p> <p>Zaokrouhlování na milióny, statisíce, tisíce, sta a desítky. Odhady výsledků a kontrola výpočtů.</p> <p>Řešení slovních úloh.</p>	<p>Přírodověda Vlastivěda</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</p> <p>Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce.</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p> <p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</p>	<p>více, n-krát méně.</p> <p>Čte desetinná čísla a vyznačí je na číselné ose.</p> <p>Čte a vyznačuje na číselné ose záporná čísla.</p> <p>Rýsuje čtverec, obdélník, kružnici. Narýsuje rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník.</p> <p>Vypočítá obvod obdélníku a čtverce. Provádí odhad obvodu.</p> <p>Rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem. Rýsuje pravoúhlý trojúhelník.</p> <p>Určuje obsahy rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Užívá jednotky obsahu. Vypočítá obsah obdélníku a čtverce. Odhaduje obsah.</p>	<p>Číselná osa, desetinná čísla, zlomky. Celá čísla.</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr modely). Vlastnosti početních operací s čísly. Písemné algoritmy početních operací.</p> <p>Konstrukce čtverce, obdélníku, kružnice. Konstrukce rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníka.</p> <p>Obvod obdélníku a čtverce. Grafický součet a rozdíl úseček.</p> <p>Rovnoběžky, různoběžky, kolmice. Pravoúhlý trojúhelník.</p> <p>Obsah rovinných útvarů. Jednotky obsahu: cm², mm², m², a, ha, km². Odhady obsahu.</p>	<p>Vv</p> <p>OSV10- vyhledávání a třídění dat, zápis do tabulek, spolupráce ve skupině</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</p>	<p>Užívá a převádí jednotky obsahu. Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahu obdélníku a čtverce.</p> <p>Pracuje s tabulkami různých závislostí. Čte a sestavuje sloupkové diagramy. Doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky.</p>	<p>Grafy. Soustava souřadnic.</p>	

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika – 2.stupeň:

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního myšlení
- logické a kritické uvažování

Při vyšším počtu žáků je možnost dělit žáky na skupiny v rámci ročníku s ohledem na didaktickou a metodickou náročnost předmětu. Kritériem pro dělení jsou vzájemné vztahy mezi žáky a vzájemná dohoda.

Hodinová dotace předmětu

V 7. a 8.r. 4 hodiny týdně a v 6. a 9. ročník 5 hodin týdně

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojení základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky
- využívání co nejrozmanitějšího zdroje informací
- rozlišuje podstatné informace od nepodstatných

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě
- vede žáky k ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadují výsledek
- učí se zvolit si správný postup při řešení úloh a reálných problémů
- dokáží si vyhledat potřebné informace pro řešení zadaného problému
- analyzují správně zadání, především z hlediska dostatečnosti vstupních dat
- osvojené postupy aplikují při řešení obdobných problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků a odhadu, zda je výsledek možný
- otvírá prostor pro diskusi a rozbor všech možných řešení problému

- při výběru témat zohledňuje vztah k praxi, aktuálnost a zájem žáků
- toleruje samostatné a originální řešení postupů

kompetence komunikativní

žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni
- dokáží obhájit svůj názor a postup

učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům
- učí žáky správně se orientovat v textu, správně a srozumitelně se vyjadřovat, logicky a věcně argumentovat
- učí žáka správně položit otázku a rozvíjí schopnost se zeptat, pokud žák něčemu nerozumí

Kompetence sociální a personální

žáci

- spolupracují ve skupině
- podílí se na vytváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- rozvíjí soustředěnost, spolupráci, zdravé soupeření, vzájemnou komunikaci
- dokáží přijmout zodpovědnost za sebe i za další členy skupiny
- učí se být nápomocný druhým

učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí, jak účinně spolupracovat ve skupinách a připravujeme je na týmovou práci

kompetence občanské

žáci

- respektují názory ostatních
- učí se zvládat situaci nezdaru
- je ochoten pomáhat v případě potřeby
- formují si volní a charakterová rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- zadává takové úlohy, které vedou k zamyšlení nad životním prostředím, s ekonomikou a s dalšími oblastmi praktického života
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se o to, jak vyhovují žákům jeho způsoby výuky a přizpůsobuje se žákům

Kompetence pracovní

žáci

- zdokonalují si grafický projev
- efektivně organizují vlastní práci
- při řešení úloh se seznamují s různými obory lidské činnosti

učitel

- požaduje dodržování požadované kvality a termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k pochopení, že matematika je základem dalšího studia na téměř všech typech škol

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně Provádí odhady a kontrolu výpočtů Zaokrouhluje Zobrazí přirozené číslo na číselné ose</p> <p>Žák popíše úhel, vysvětlí co je velikost úhlu, stupeň, minuta Zvládne rozlišit druhy úhlů Sestrojí úhel, dokáže ho přenést, Sestrojí osu, sečíst a odečíst s jiným úhlem, porovnat Změří velikost daného úhlu ve stupních Pozná vedlejší a vrcholové úhly, určí jejich vlastnosti a dokáže určit jejich velikost Násobí a dělí úhel</p>	<p><u>Rozšířené opakování</u> Přirozená čísla Čtení a zápis v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Početní operace</p> <p><u>Úhel a jeho velikost</u> Definice úhlu Druhy úhlů podle stupňů Jednotka úhlu, úhломěr Měření velikosti, přenesení úhlu Konstrukce úhlů Osa úhlu Sčítání a odčítání úhlů Násobení a dělení úhlů Vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Mnohoúhelníky</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Analyzuje a řeší matematické problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Početně sčítá a odčítá úhly ve stupních a minutách</p> <p>Vysvětlí pojem desetinné číslo a ukáže příklady Čte a zapisuje desetinná čísla Znázorní desetinné číslo na číselné ose Porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti Zaokrouhlí desetinné číslo Převede desetinné číslo na zlomek a obráceně Provádí početní operace desetinnými čísly (+, -, *, /) Užívá kalkulátor při složitějších úlohách Převede údaj do požadované jednotky Vypočítá aritmetický průměr a vysvětlí jeho význam Aplikuje poznatky na úlohách a praxe</p>	<p><u>Desetinná čísla</u> Čtení a zápis v desítkové soustavě Desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem Porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel Zobrazení desetinných čísel na číselné ose Početní operace s desetinnými čísly Převody jednotek Aritmetický průměr a jeho užití Užití kalkulátoru Vlastnosti početních úkonů</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměr., určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Vysvětlí pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené Určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné Využije znaky dělitelnosti při řešení praktických úloh Rozloží číslo na součin prvočísel Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel</p> <p>Žák určí vlastnosti středově a osově souměrných útvarů Sestrojí obraz daného geometr. útvaru ve středové a osově souměr. Rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti Dodržuje zásady správného rýsování</p> <p>Žák rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti stran(rovnostranný, rovnoramenný, různoramenný), podle úhlů (tupoúhlý, ostroúhlý, pravoúhlý) Na úlohách aplikuje součet úhlů v troj. Sestrojí trojúhelník ze třech stran</p>	<p><u>Dělitelnost přirozených čísel</u> Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti Prvočíslo, číslo složené Společný násobek, společný dělitel Rozklad na prvočinitele</p> <p><u>Osová a středová souměrnost</u> Osová souměrnost Shodné útvary Osově souměrný útvar Středová souměrnost Středově souměrné útvary</p> <p><u>Trojúhelníky a mnohoúhelníky</u> Součet úhlů v trojúhelníku Druhy trojúhelníků Rýsování trojúhelníku ze třech stran Trojúhelníková nerovnost Pravidelný šestiúhelník a</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti</p>	<p>Určí podle trojúhelníkové nerovnosti, zda lze daný troj. zkonstruovat</p> <p>Sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník</p> <p>Popíše vlastnosti šestiúhelníků a osmiúhelníků</p> <p>Žák vymezí pojem vnitřní a vnější úhel trojúhelníka a určí vlastnosti</p> <p>Určí a zkonstruuje střední příčku těžnici, výšku, popíše jejich vlastnost.</p> <p>Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou a vysvětlí konstrukci</p> <p>Zná jednotky obsahu a dokáže je převádět</p> <p>Vypočítá obsah čtverce a obdélníku</p> <p>Využívá znalosti obsahů čtverce a obdélníka k výpočtu složitějších obrazců</p> <p>Charakterizuje kvádr a krychli</p> <p>Narýsuje síť těchto těles a tato tělesa vymodeluje</p> <p>Vypočítá povrch krychle a kvádrů</p> <p>Zná jednotky objemu a dokáže je převádět</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádrů</p>	<p>osmiúhelník a jejich konstrukce a výpočet obvodu</p> <p>Názvy stran u jednotlivých trojúhelníků</p> <p>Vnitřní a vnější úhly trojúhelníka</p> <p>Střední příčky a těžnice</p> <p>Výšky v trojúhelníku</p> <p>Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná</p> <p>Obsah čtverce a obdélníku</p> <p>Povrch a objem krychle a kvádrů</p> <p>Jednotky obsahu</p> <p>Základní vlastnosti čtverce a obdélníka</p> <p>Obsah čtverce a obdélníku</p> <p>Obsah složitějších obrazců</p> <p>Kvádr, krychle, síť těles</p> <p>Povrch krychle a kvádrů</p> <p>Jednotky objemu</p> <p>Objem krychle a kvádrů</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Dané poznatky aplikuje při řešení úloh</p> <p>Žák doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje Doplní početní tabulky, čtverce, hvězdice Rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány Řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení</p>	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Provádí početní operace v oboru racionálních čísel</p> <p>Analyzuje a řeší matematické problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část</p> <p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti</p> <p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>Žák vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla</p> <p>Převede zlomky na desetinná čísla a naopak</p> <p>Vyjádří celek pomocí zlomku - graficky i zápisem zlomku</p> <p>Převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla</p> <p>Rozšíří a zkrátí zlomek</p> <p>Porovnává zlomky podle velikosti a znázorní je na číselné ose</p> <p>Provádí početní operace se zlomky</p> <p>Využívá zlomky při řešení úloh</p> <p>Vyjádří poměr mezi danými hodnotami</p> <p>Objasní pojmy poměr a postupný poměr</p> <p>Zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru</p> <p>Provádí jednoduché úpravy poměru</p> <p>Určí měřítko a pomocí měřítka určí vzdálenosti na mapě</p> <p>Pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a</p>	<p><u>Zlomky a racionální čísla</u></p> <p>Pojem zlomku</p> <p>Základní tvar zlomku</p> <p>Rozšiřování a krácení zlomků</p> <p>Sčítání a odčítání zlomků s různým jmenovatelem</p> <p>Násobení a dělení zlomků</p> <p>Složený zlomek</p> <p>Převedení zlomku na smíšené číslo a naopak</p> <p>Převedení zlomku na desetinné číslo</p> <p><u>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <p>Pojem poměr</p> <p>Postupný poměr, převrácený poměr,</p> <p>Zvětšení a zmenšení v daném poměru</p> <p>Rozdělení dané hodnoty v poměru</p> <p>Měřítka plánů a mapy</p>	<p>Zeměpis – měřítko mapy</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem Řeší aplikační úlohy na procenta(i pro případ, že procentová část je větší než celek) Analyzuje a řeší matematické problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v</p>	<p>rozhodnutí zdůvodní úvahou Sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti Řeší úlohy s využitím poměru Využívá trojčlenky při řešení úloh</p> <p>Vysvětlí pojem kladné číslo, záporné číslo, uvede příklady Zobrazí celé číslo na číselné ose Porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti Určí číslo opačné Určí absolutní hodnotu celého čísla Vysvětlí praktický význam absolutní hodnoty čísla Sečte, odečte, vynásobí, vydělí celá čísla Dané poznatky dokáže uplatnit v praxi</p> <p>Vysvětlí pojmy - procento, procentová část, počet procent, základ Vypočítá jedno procento Vypočítá procentovou část Vypočítá základ Vypočítá počet procent Pracuje s pojmem úrok Využívá poznatků při řešení úloh z</p>	<p>Vysvětlení vztahu přímé a nepřímé úměrnosti Trojčlenka Řešení slovních úloh</p> <p><u>Celá čísla</u> Celá čísla - kladná, záporná, nula, číselná osa Čísla navzájem opačná Absolutní hodnota Početní operace s celými čísly Porovnávání a uspořádání celých čísel</p> <p><u>Procenta</u> Procento - definice Základ, počet procent, procentová část Výpočet procentové části Výpočet základu Výpočet počtu procent Jednoduché úrokování Slovní úlohy z praxe</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary</p>	<p>praxe Vypočítá jedno promile</p> <p>Žák rozliší jednotlivé typy čtyřúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti Přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník a popíše postup Sestrojí, změří a dokáže využít výšku těchto útvarů Vypočítá obvod a obsah těchto útvarů pomocí vzorce Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu nebo obsahu těchto obrazců Odvodí vzorce pro obsah a obvod čtyřúhelníků</p>	<p>Promile - definice a užití</p> <p>Čtyřúhelníky Třídění čtyřúhelníků Výšky a úhlopříčky čtyřúhelníků Rovnoběžníky a jejich vlastnosti Lichoběžník a jeho vlastnosti Deltoid Rýsování čtyřúhelníků Obvody a obsahy čtyřúhelníků a trojúhelníku Slovní úlohy</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Využívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>Načrtne a sestojí sítě základních těles Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary(tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p>	<p>Pozná shodné útvary Užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách Sestojí trojúhelník z daných prvků</p> <p>Žák zná jednotky objemu a převádí je Popíše hranol Určí podstavu a boční stěny hranolu Vypočítá objem hranolu Vypočítá povrch hranolu</p>	<p><u>Shodnost</u> Shodnost geometrických útvarů Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků - sss, sus, usu, Shodná zobrazení Využití shodnosti Konstrukce trojúhelníků</p> <p><u>Hranol</u> Pojem a definice hranolu Druhy hranolů Plášť hranolu Objem a povrch hranolu</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Provádí početní operace v oboru racionálních čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>..</p> <p>Zdůvodňuje a používá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Odhaduje a vypočítá obsah a obvod</p>	<p>Žák vysvětlí význam druhé mocniny a odmocniny Určí bez použití kalkulátoru či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1-20, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly) Určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek nebo kalkulátoru Vypočítá výraz s mocninami a odmocninami a určí jeho hodnotu Vysvětlí pojem reálné číslo</p> <p>..</p> <p>Rozliší přeponu a odvěsny Žák vysvětlí Pythagorovu větu, zná její znění a vysvětlí, kde se používá Vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníka pomocí pythagorovy věty Účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům</p>	<p><u>Mocniny</u> Druhá mocnina racionálního čísla Určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulačky Druhá mocnina a odmocnina Určování odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky Reálná čísla</p> <p><u>Pythagorova věta</u> Pythagorova věta - její znění, odvození, využití Aplikace pythagorovy věty - výpočet přepony, výpočet odvěsny Praktické úlohy s využitím pythagorovy věty</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>základních rovinných útvarů Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>..</p> <p>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců nebo vytýkáním</p>	<p>Řeší příklady z praxe, zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení a příklad vyřeší Odhadne výsledek a ověří jeho reálnost</p> <p>Vypočítá mocniny s přirozeným mocnitelem, některé z paměti složitější na kalkulačce Používá pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami Provádí základní početní operace s mocninami Umocní součin, podíl a mocninu Určí mocninu s exponentem nula Určí mocninu se záporným mocnitelem Zapíše číslo pomocí mocnin deseti</p> <p>Žák vysvětlí pojmy číselný výraz, výraz s proměnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady Určí hodnotu číselného výrazu Určí mnohočlen opačný Zapíše slovní text pomocí výrazů s</p>	<p><u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u> N-tá mocnina čísla Početní operace mocnin s přirozeným mocnitelem Umocňování mocnin Zápis čísel pomocí mocnin deseti a naopak</p> <p><u>Výrazy</u> Číselné obory Číselné výrazy a jejich hodnota Výrazy s proměnou a určování jejich hodnoty Jednočlen, mnohočlen Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenu</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Analyzuje a řeší matematické problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>proměnnými Určí hodnotu výrazu s proměnou Provádí početní operace s mnohočleny Vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad Využije vzorec pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin Pomocí vzorců upraví daný výraz</p>	<p>jednočlenem Násobení mnohočlenů Druhá mocnina dvojčlenu Vytýkání, rozklad vytýkáním</p> <p><u>Lineární rovnice</u></p>	
<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných a funkčních vztahů</p>	<p>Žák vysvětlí souvislost mezi rovnicí, rovností a váhami Užívá a zapisuje vztah rovnosti Vysvětlí pojem neznámá, řešení rovnice Vyřeší nejjednodušší rovnice úvahou Složitější rovnice vyřeší pomocí ekvivalentních úprav Matematicky správně a účelně zapíše postup rovnice Po vyřešení příkladu provede zkoušku dosazením do původní rovnice Vyřeší slovní úlohu, provede její rozbor, sestaví rovnici, vyřeší</p>	<p>Rovnost = rovnice= váhy Jednoduché rovnice Ekvivalentní úpravy rovnic Řešení rovnic Slovní úlohy řešené pomocí rovnic Úprava vzorců, vyjádření neznámé za vzorce</p>	<p>Fyzika, chemie – úprava vzorců</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině a jejich síť</p>	<p>rovnici a provede zkoušku Žák dokáže odhadnout výsledek a posoudit jeho reálnost Vyjádří neznámou ze vzorce a poté určí její hodnotu dosazením</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem Definuje kruh a kružnici Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice Určí vzájemnou polohu dvou kružnic</p> <p>Zapíše a vysvětlí vzorce pro obvod a obsah kruhu Vypočítá obsah a obvod kruhu s poloměru nebo průměru Vypočítá z obsahu nebo obvodu poloměr Určí a sestrojí tečnu, sečnu a vypočítá tětivu. Ke konstrukci tečny využívá Thaletovu větu</p>	<p><u>Kruh, kružnice, válec</u> Definice kruhu, kružnice Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Konstrukce tečny z bodu ke kružnici</p> <p>Obvod kruhu Obsah kruhu Síť válce Objem a povrch válce Části kružnice, kruhu Slovní úlohy z praxe Thaletova kružnice</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p>	<p>Vysvětlí základní pojmy statistiky Vypočítá aritmetický průměr, modus, medián Provede jednoduché statistické šetření a zapíše jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjádří sloupkovým diagramem Z grafů či tabulek dokáže vyčíst potřebné údaje Zpracuje data získaná statistickým šetřením</p>	<p>Statistika Základní statistické pojmy - aritmetický průměr, modus, medián Statistická šetření - jednotka, soubor, prvek Statistické znaky, četnost Grafy, diagramy Statistika v praxi</p>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Načrtne a sestrojí rovinné útvary Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Žák sestrojí trojúhelníky, čtyřúhelníky a pravidelné mnohoúhelníky zadané několika prvky Používá základní pravidla správného rýsování Při konstrukčních úlohách užívá vztahů mezi geometrickými útvary Při konstrukčních úlohách užívá pojmy Thaletova kružnice, výška, těžnice, osa ... Zakreslí náčrtek zadaného úkolu Pomocí matematické symboliky zapíše postup konstrukce	<u>Konstrukční úlohy</u> Jednoduché konstrukce Množiny všech bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců nebo vytýkáním	Definuje lomený Určí, kdy má daný lomený výraz smysl (co nesmím dosadit) Vykrátí nebo rozšíří lomený výraz Sečte, odečte, vynásobí a vydělí lomené výrazy	<u>Lomený výraz</u> Definice lomeného výrazu Smysl lomeného výrazu Krácení a rozšiřování lomeného výrazu Početní operace s lomenými výrazy	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>Analyzuje a řeší matematické problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>Žák vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnici s neznámou ve jmenovateli Při řešení rovnic užívá znalosti o lomených výrazech Při řešení úloh sestaví rovnici, vyřeší a provede rozbor výsledku</p> <p>Vyřeší soustavu o jedné neznámé Vysvětlí pojem uspořádaná dvojice a zapíše Vyřeší soustavu rovnic metodou dosazovací Vyřeší soustavu rovnic metodou sčítací U každé soustavy rovnic provede zkoušku správnosti Úlohy o pohybu - provede rozbor úlohy, zapíše rovnice, vyřeší a provede rozbor výsledku</p>	<p><u>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</u> Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli Slovní úlohy řešitelné pomocí rovnice s neznámou ve jmenovateli Úlohy s společné práci</p> <p><u>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> Jedna rovnice se dvěma neznámými Metoda dosazovací Úlohy o pohybu Zkouška správnosti Úlohy " směsi"</p>	<p>Fyzika - pohyb</p> <p>Chemie – směsi a roztoky</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<p>Žák sestrojí pravoúhlou soustavu souřadnic Zapíše bod do p.s.s. a zpět z ní vypíše souřadnice bodu Definuje pojem funkce Vysvětlí pojmy definiční obor a obor hodnot Rozezná funkční vztah od jiných vztahů Zapíše funkci tabulkou, výčtem, předpisem, grafem Zná názvy jednotlivých grafů Vysvětlí pojem lineární funkce a zapíše její předpis Zakreslí graf lineární funkce nebo naopak podle grafu zapíše předpis lin. fce Zapíše a vysvětlí předpis pro lomenou a kvadratickou funkci Zakreslí graf základních kvadratických a lomených funkcí Vyřeší soustavu rovnic graficky Řeší úlohy pomocí funkcí</p>	<p><u>Funkce</u> Pravoúhlá soustava souřadnic Pojem funkce Lineární funkce Kvadratická funkce Lomená funkce Slovní úlohy vedoucí k užití funkcí Pojem závisle a nezávisle proměnná Funkce rostoucí, klesající, konstantní</p>	
<p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti</p>	<p>Rozliší shodné a podobné útvary Užívá věty o podobnosti v</p>	<p><u>Podobnost</u> Podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>trojúhelníků</p> <p>Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich</p>	<p>početních a konstrukčních úlohách Určí poměr podobnosti zadaných trojúhelníků Na základě poměru podobnosti určí podobnost dalších útvarů Použije poměru podobnosti při práci s mapami a plány Sestrojí podobný útvar</p> <p>Odvodí hodnoty funkcí sin, cos, tg Pozná graf jednotlivých funkcí Vypočítá úhel nebo stranu v pravoúhlém trojúhelníku pomocí gon. fcí Najde potřebné hodnoty funkcí v tabulkách nebo spočítá na kalkulačce Vyřeší úlohy z praxe pomocí gon.fcí</p> <p>Charakterizuje jednotlivá těles Narýsuje síť jednotlivých těles a některé vyrobí z papíru</p>	<p>Poměr podobnosti Věty o podobnosti trojúhelníků Užití podobnosti v praxi - plány, mapy Dělení úsečky v daném poměru Poměr stran v podobných trojúhelnících</p> <p><u>Goniometrické funkce</u> Odvození funkcí sin, cos, tg pomocí podobnosti Práce s tabulkami a kalkulačkou Řešení pravoúhlého trojúhelníka pomocí gon. fcí - dopočítávání zbylých údajů Užití v praxi Graf funkce sin, cos, tg - jen tvar</p> <p><u>Objemy těles</u> Kužel Jehlan *Koule</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>vlastnosti Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Načrtne a sestrojí síť základních těles Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>Řeší aplikační úlohy na procenty (i pro případ že procentová část je větší než celek) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Analyzuje a řeší matematické problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<p>Zná vzorce pro povrch a objem těchto těles, zná odvození těchto vzorců Vypočítá objem a povrch těchto těles dosazením do vzorce Dopočítá potřebné údaje pomocí Pythagorovy věty nebo pomocí gon.fcí</p> <p>Vysvětlí pojem inflace a dokáže spočítat reálnou hodnotu peněz při dané inflaci po n letech Užívá vzorec pro rychlý výpočet několika let Řeší úlohy z praxe</p>	<p>Definice a popis těchto těles Síť těchto těles Objem a povrch těchto těles Úlohy z praxe</p> <p><u>Finanční matematika</u> Výpočet úroku z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře Výpočet jistiny Jednoduché a složené úrokování Inflace Vzorec pro několikaleté spoření nebo úvěr * řešení úloh z praxe</p>	

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- realizován v 5. a 6. ročníku po jedné hodině týdně v povinném předmětu INF.
- V 7., 8. a 9. ročníku také po jedné hodině týdně ve VP VT.
- Všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro přestup na víceleté gymnázium.
- žáci **mohou** být v hodině děleni do dvou skupin (v 5. a 6. ročníku bez žádného kritéria dělení, v 8. a 9. ročníku by bylo dělení podle dosažených znalostí a schopností na začátečníky a pokročilé). Učební osnovy jsou tedy zpracovány jednotně pro obě skupiny v 5. a 6. ročníku a v 8. a 9. ročníku zvlášť pro úroveň začátečníků a zvlášť pro úroveň pokročilých. Pokročilá úroveň učiva v 8. ročníku vychází z toho, že žák zvládá základy práce na počítači. Úvodní opakování této úroveň sjednocuje a vytváří tak podmínky pro zpracování projektu ročníkové práce. Není podmínka návaznosti u VP.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

S předmětem **Informační a komunikační technologie** úzce souvisí volitelný předmět Výpočetní technika (pro 8. a 9. ročník), kde se nabyté dovednosti dále prohlubují.

Průřezová témata:

Průřezová témata MeV, MKV a VMEGS ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie jsou realizována především při práci s internetem (vyhledání informace, ověření její věrohodnosti, následné zpracování), při práci v textovém, grafickém editoru i tabulkovém procesoru, při prezentaci práce.

Dovednost ovládat široké možnosti výpočetní techniky žáci využijí při zpracování samostatných prací, referátů, projektů zaměřených na průřezová témata většinou zadaná v ostatních vyučovacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií (ICT) v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s ICT budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty.

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růs

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.</p> <p>Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.</p> <p>Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.</p>	<p>Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.</p> <p>Rozumí pojmu SOFTWARE, je schopen uvést příklady programů.</p> <p>Je schopen zabezpečit základní uživatelskou ochranu PC.</p> <p>Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift ...)</p> <p>S myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu</p> <p>Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. Dokáže vytvořit složku nebo prázdný</p>	<p>Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě</p> <p>HW - HARDWARE Skříň (základní jednotka) – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) Periferie – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory, ...</p> <p>SW – SOFTWARE = programy Příklady výukových programů pro různé předměty.</p> <p>Bezpečnost zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</p> <p>Práce s klávesnicí a myší</p> <ul style="list-style-type: none"> části klávesnice <p>pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení</p> <p>Práce se složkami a soubory:</p> <ul style="list-style-type: none"> nejznámější manažery (Správce souborů, Tento počítač, 	<p>MKV/4 – řízený rozhovor – finanční možnosti obyvatel na nákup HW v ostatních zemích</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.</p> <p>Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.</p>	<p>Soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit.</p> <p>Ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem.</p> <p>S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit.</p> <p>Nezaměňuje pojmy Internet a web.</p>	<p>Průzkumník, Total Commander...)</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor <p>postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru</p> <p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem: textové editory (příklady: T602, NotePad, Write, Word ...) uložení, otevření souboru pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) označení části textu do bloku psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) zarovnání odstavce (panel nástrojů) <p>vložení obrázku - WordArt, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry – výplň)</p> <p>Grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> programy na tvorbu obrázků uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku <p>základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)</p> <p>Internet: co to je, kdy vznikl, služby Internetu</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.</p> <p>Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.</p>	<p>Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu. Z webové stránky dokáže uložit obrázek, případně jiný soubor.</p> <p>Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu.</p>	<p>WWW = world wide web = web:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah k Internetu • pohyb po webu: <ul style="list-style-type: none"> - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání • ukládání z webu: obrázek <p>EI. pošta = e-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah k Internetu • pojem: poštovní programy (příklady: Pegasus Mail, MS Outlook, MS Outlook Express) <p>spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv</p>	<p>MEV/1 – Debata nad možnostmi vyhledávačů, zásady správného a rychlého vyhledávání</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.</p> <p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</p>	<p>Dokáže historicky zařadit vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů. Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit.</p> <p>Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pozná, pojmenuje a zařadí n součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci. Orientuje se v jednotkách výkonu procesoru, zvládne naskenovat stránku.</p> <p>Programy, které zná, umí zařadit do příslušné skupiny (podskupiny). Dokáže vysvětlit, k čemu která skupina (podskupina) programů slouží.</p>	<p>Vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače).</p> <p>HW - HARDWARE <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty (grafická, zvuková, síťová, fax/modemová) Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (k, M, G) <u>Periferie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vstupní zařízení (klávesnice, myš, skener, mikrofon, digit. fotoaparát ...) <p>výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory ...)</p> <p>SW – SOFTWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • operační systémy • aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...) • utility, systémové utility • antivirové programy komprimační programy 	<p>VMEGS/2 – rozhovor o historii PC, vývoj u nás a v Evropě</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.</p> <p>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</p>	<p>Ve Wordu dokáže otevřít existující soubor upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem.</p> <p>Ve Wordu dokáže z obrázků vytvořit jednoduchý plakát apod.</p> <p>Dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji číselnými hodnotami a upravit její vzhled. S daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché operace. Dokáže vytvořit graf. Tabulku a graf dokáže různými způsoby vložit do textového editoru.</p> <p>Dokáže naskenovat obrázek, uložit jej ve vhodném formátu dat. V grafickém editoru dokáže dodatečně upravit jas a kontrast, případně další operace s obrázky</p>	<p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> uložení, otevření souboru pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) označení části textu do bloku (klávesnice, myš) psaní, oprava textu (vel. písmene s diakritikou, další znaky) formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) vložení obrázku - WordArt, klipart, automatické tvary – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) <p>vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání)</p> <p>Tabulkové procesory</p> <ul style="list-style-type: none"> k čemu slouží připomenutí pojmů buňka, sloupec, řada pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu označení buněk vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky práce s jednoduchými vzorci (součet, rozdíl, násobení, dělení) vytvoření grafu na základě tabulky <p>vložení tabulky a grafu do textového editoru</p> <p>Grafika:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se skenerem formáty grafických dat pojmy: jas, kontrast, rozlišení, vektorová grafika, bitmapa (rastr) <p>úprava obrázku v grafickém editoru</p>	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Výpočetní technika (volitelný předmět)
Ročník: 8.a 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.</p> <p>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</p> <p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</p> <p>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</p>	<p>Dokáže efektivně využívat internet k vyhledávání informací a stahování dat.</p> <p>Orientuje se v současném vývoji PC .</p> <p>Dokáže rozpoznávat důvěryhodné zdroje informací a používat jejich data.</p> <p>Zná důvody proč užívat výhradně legální SW.</p> <p>Samostatně pracuje s grafickými programy.</p> <p>Dokáže aplikovat funkce Excelu v praxi.</p>	<p>Internet</p> <p>Vyhledávače, stahování dat,</p> <p>vývojové trendy informačních technologií vývojové trendy ve světě moderních technologií(minimalizace, sdílení, wi-fi, komunikace)</p> <p>hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování</p> <p>ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika -používání legálního softwaru -sankce za porušení vlastnických práv</p> <p>počítačová grafika, rastrové a vektorové programy -úprava fotografií, -práce s grafickými programy</p> <p>tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>-pokročilé funkce programu MS Excel (logické fce, grafy,)</p> <p>prezentace informací webové stránky, prezentační programy, multimédia</p>	

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, jež je koncipována pouze pro 1. stupeň ZŠ. Navazují na ní později vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* a *Člověk a příroda*. Tato vzdělávací oblast připravuje také základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Obsah se týká všeho, čím je člověk od malička obklopen: rodiny a vztahů v ní, zdraví člověka, místa, kde žijeme, naší vlasti, společnosti, kultury, techniky, historie a měl by být pevnou součástí základního vzdělání, neboť uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělání v této oblasti je založeno na pozorování samotných žáků, na jejich zkušenostech a prožitcích získaných v rodině, kolektivu a v širokém okolí. Mělo by pomáhat utvářet ucelený obraz světa, který nás obklopuje a vést k poznání sebe i svého okolí, historie svého bydliště, vlasti i národa. Mělo by také pomáhat utváření vztahů mezi lidmi, porozumění okolnímu světu s jeho kladnými i zápornými stránkami, vnímání přírodních krás i lidských výtvorů a nutností jejich ochrany.

Vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování, je podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti. K tomu samozřejmě významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s praktickou zkušeností žáků a s reálním životem se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací, kam patří i nová role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a také při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je rozčleněn do 5 tématických okruhů, které se mohou různě propojovat.

Místo, kde žijeme – žáci se učí praktickému poznávání svého nejbližšího okolí, místních a regionálních skutečností, poznávání okolní krajiny, rozšíření rostlin a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí. Velký důraz je kladen na dopravní výchovu. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště a postupně u nich rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás – žáci si vštěpují a upevňují základy společenského chování a jednání, seznamují se základními principy demokracie, právy a povinnostmi občana demokratického státu. Žáci si uvědomují význam a podstatu tolerance, pomoci i solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a také rovného postavení mužů a žen.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v čase, v historii a získávají základní historické informace a poučení z historie. Vychází se od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším momentům v historii naší země. Podstatou tohoto tematického okruhu je probudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Rozmanitost přírody – žáci by měli poznávat Zemi, jako součást vesmíru, rozmanitosti a proměnlivosti přírody, která nás obklopuje a uvědomit si nutnost její ochrany. Měli by si všimnout vlivů působení člověka a jeho činnosti na přírodu, křehkosti a snadné zranitelnosti přírodních vztahů a poznat nutnost ekologického chování každého jedince.

Člověk a jeho zdraví – žáci se seznamují s lidským tělem, jeho funkcemi a potřebami. Poznávají vývoj lidského jedince, důležitost partnerství, rodičovství. Získají také první poznatky ze sexuální výchovy a osobní hygieny. Dostane se jim základního poučení o nemocech, předcházení jim a o odpovědnosti každého člověka za své zdraví. Seznámí se se základními pravidly poskytování první pomoci a chování v situacích hromadného ohrožení. Vrcholem by mělo být poznání, že zdraví je nejcennější hodnotou v životě člověka.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu : Předmět prvouka patří do tématického okruhu Člověk a jeho svět. Vyučuje se jako samostatný předmět v prvním až třetím ročníku s hodinovou dotací dvě hodiny týdně v každém ročníku. Prolíná se tu učivo společenskovední s přírodovědným a s výchovou ke zdraví. Na předmět prvouka navazují ve čtvrtém a pátém ročníku předměty vlastivěda a přírodověda.

Žáci si osvojují základní pracovní návyky a dovednosti využitelné v pozdějším praktickém životě. Pozorují a poznávají co vše je možné najít ve světě kolem nás zajímavého. Přitom si uvědomují širší souvislosti a vztahy.

Hlavním cílem je podnícení zájmu o učení, rozvoj tvořivosti, uvědomění si vztahu k domovu a rodině, pochopení vazby přírodního a životního prostředí. Jedním z cílů je připravit děti na fungování v mezilidských vztazích ve společnosti, na rozvoj morálně volných vlastností žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí :

Kompetence k řešení problémů

- Žáci** :
- : upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
  - : předvídají, jaké situace mohou nastat při řešení jednoduchých problémů.
  - : poznávají a ovlivňují svou jedinečnost.
  - : vybírají vhodná řešení z navržených možností a obhajují je.
- Učitel** :
- : učí žáky pracovat s odbornou literaturou a využívat různých informačních zdrojů.
  - : pomáhá žákům docházet k samostatným objevům, řešením i závěrům.

Kompetence k učení

- Žáci** :
- : orientují se ve světě informací, propojují časové, historické, zeměpisné a kulturní informací.
  - : formulují význam získaných informací.
  - : poznávají podstatu zdraví i příčiny nemocí.
  - : poznávají a objevují vše, co je zajímavá a v čem by chtěli uspět.
  - : mají pozitivní vztah k učení.
  - : propojují nově získané informace s předešlými zkušenostmi.
- Učitel** :
- : pomáhá žákům při řešení a třídění informací podle zvolených nebo zadaných kritérií.
  - : motivuje žáky pro celoživotní učení.

Kompetence komunikativní

- Žáci** :
- : rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
  - : dokáží pojmenovat pozorované skutečnosti a zachytit je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
  - : při popisu situací nebo vyprávění příběhů ze života postupují chronologicky od počátku do konce.
  - : srozumitelně vyslovují své myšlenky.
- Učitel** :
- : vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci.
  - : podporuje u žáků prezentace jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování svých závěrů.

Kompetence sociální a personální

- Žáci** :
- : pracují ve skupinách a podílí se na vytvoření pravidel spolupráce.
  - : podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu.
  - : respektují názory druhých.
  - : efektivně spolupracují na řešení problémů.
  - : přispívají k diskusi.
  - : ochotně vyhoví při žádosti o pomoc.
  - : oceňují úspěchy ostatních.
- Učitel** :
- : vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů.
  - : vede žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě.
  - : učí věcně argumentovat.
  - : vede žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence pracovní

- Žáci** :
- : dokáží si zvolit a připravit vhodné pracovní místo.
  - : pracují podle jednoduchého návodu.
  - : pracují úsporně (šetří materiál).
  - : pod vedením učitele dodržují bezpečnostní pravidla při práci.
  - : poznává různé obory lidského konání, získává informace o různých profesích.
- Učitel** :
- : vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
  - : učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení.
  - : organizuje práci ve skupinách.

Kompetence občanské

- Žáci** :
- : odmítají útlak a hrubé zacházení.
  - : jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni.
  - : respektují základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života.
  - : znají základní telefonní čísla pro přivolání pomoci.
  - : vyhýbají se známým nebezpečím v okolí bydliště a školy.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: PRVOUKA
Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Popíše cestu do školy a zpět. Zvládá bezpečný příchod a odchod ze školy. Rozezná ve škole i v jejím okolí místa, kde může dojít k úrazům i konfliktům, chová se tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho zdraví. Nakreslí jednoduchý plánek svého bydliště, vyznačí cestu do školy.	Místo, kde žijeme - domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště škola - prostředí školy, činnosti ve škole, školní režim a řád, okolí školy, bezpečná cesta do školy.	OSV/1- vycházka do okolí školy
Orientuje se ve své škole a jejím okolí.	Popíše cestu do školy a zpět. Vybaví si jméno třídní učitelky a ředitele školy. Samostatně se orientuje v prostorech školy. Řekne název obce, v níž chodí do školy. Pojmenuje obec, ve které bydlí. Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce.	Naše obec - název obce, názvy částí obce, významná místa v obci.	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných	Zná jména a role rodinných příslušníků a vztahy mezi	Lidé kolem nás - rodina - postavení jedince v rodině,	OSV/7- rozhovor, kresba členů rodiny, výstavka fotografií

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>příslušníků a vztahy mezi nimi.</p> <p>Orientuje se rámcově v profesi svých rodičů.</p> <p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</p>	<p>nimi, definuje pojmy bratr, sestra, prarodiče, rodiče.</p> <p>Pojmenuje profesi svých rodičů, dokáže říct, čím se zabývají.</p> <p>Orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Užívá pojmy : teď, před chvílí, za chvílí, včera, dnes, zítra, pozítří, loni, letos, příští rok. Rozlišuje pojmy ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc. Orientuje se v čase podle pravidelných denních činností. Pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období, umí jejich sled. Vyjmenuje dny v týdnu, zná jejich posloupnost. Vyjmenuje měsíce, dokáže je přiřadit k jednotlivým ročním obdobím. Dokáže sestavit vlastní režim</p>	<p>role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání</p> <p>Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - určování času, kalendáře,, generace, režim dne, roční období, dny v týdnu, měsíce, orientace v celých hodinách na papírovém modelu hodin.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku.</p> <p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<p>dne. Chápe význam řízení činnosti časem. Dokáže dodržet čas k zahájení i ukončení práce Na papírovém modelu hodin ukazuje celé hodiny.</p> <p>Vyjmenuje roční období. Charakterizuje základní rozdíly mezi jednotlivými ročními obdobími. Popíše, jak se mění příroda v jednotlivých ročních obdobích. Vypěstuje nenáročnou rostlinu, sleduje průběh procesu, dokáže ho slovy popsat i výtvarně ztvárnit. Rozlišuje živou a neživou přírodu.</p> <p>Pravidelně zařazuje osobní a intimní hygienu do svého denního režimu. Dokáže pečovat o svůj zevnějšek. Chápe význam pravidelného stravovacího a pitného režimu pro zdraví člověka a uplatňuje jej. Odmítá jakékoliv pilulky od</p>	<p>Rozmanitost přírody - roční období a jejich charakteristika, příroda a její změny v jednotlivých ročních obdobích, živá a neživá příroda.</p> <p>Člověk a jeho zdraví - osobní a intimní hygiena, péče o zevnějšek, užívání léků, stravovací a pitný režim, zásady správného stolování, léky a jejich užívání, osobní bezpečí, krizová telefonní čísla, přivolání pomoci.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci i při stravování v přírodě.</p> <p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</p> <p>Chová se obezřetně při setkání</p>	<p>spolužáků i cizích osob. Upozorní včas na člověka, který mu nabízel pilulky (tabletky, bonbóny). Neužívá léky bez vědomí rodičů.</p> <p>Dodržuje zásady správného stolování (doma, ve škole, v restauraci...).</p> <p>Před jídlem si myje ruce. Drží správně příbor.</p> <p>Osvojí si vhodné formy chování v kolektivu. Osvojí si vhodné chování ke spolužákům i učitelům. Vyjádří své přání a názor. Snaží se o smírné a nenásilné řešení konfliktů. Dodržuje pravidla slušného chování v různých situacích (doma, ve škole, na veřejnosti). Zná krizová telefonní čísla (150, 155, 158, 112). Popíše, jak postupovat při volání na krizová čísla, ukáže na modelových situacích.</p> <p>Ví, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit,</p>	<p>péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.</p> <p>Pozdraví, představí se, odpovídá na přiměřené otázky, ptá se na to, co ho zajímá.</p> <p>Popíše základní rozdíly mezi lidmi, mezi lidmi a jinými živočichy.</p>	<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. Odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná. V modelových situacích žádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.</p> <p>Dokáže se přivítat a rozloučit se známou osobou. Dokáže se představit neznámé osobě. Odpovídá srozumitelně na otázky přiměřené věku. Samostatně se ptá na to, co ho zajímá.</p> <p>Dokáže popsat specificky lidské vlastnosti – řeč, myšlení. Dokáže nalézat rozdíly mezi lidmi(věk, pohlaví, barva pleti, výška..).</p>	<p>Člověk mezi lidmi – pravidla slušného chování, pozdrav, představení se, slušné pokládání otázek.</p> <p>Člověk – člověk a jeho odlišnost od ostatních živočichů.</p>	<p>OSV/11 – simulační hry v modelových situacích</p>

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: PRVOUKA
Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).</p> <p>Rozlišuje širší příbuzenské vztahy v rodině, zná jména a role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</p>	<p>Vyjádří polohu místní krajiny vzhledem k vyšším územním a správním celkům, zařadí svou obec do správného okresu a kraje. Popíše typ krajiny v okolí kopce (pahorkatina, rovina..). Uvede příklady tvářnosti krajiny v okolí obce (vodní plochy, rostlinný kryt..). Dokáže popsat a chápe vliv zásahů člověka do krajiny na životní prostředí.</p> <p>Rozezná a chápe pojmy strýc, teta, bratranec, sestřenice. Pojmenuje členy širší rodiny. Chová se slušně ke všem členům rodiny, podílí se na chodu rodiny. Hovoří o zvycích své rodiny. Dokáže kresbou či dramatickým ztvárněním vyjádřit významné události v rodině.</p>	<p>Místo, v něm žijeme – místní krajina a oblast, obec, okres, krajina v okolí obce, typy krajiny, tvářnost krajiny, lidské zásahy v krajině a jejich vliv na životní prostředí.</p> <p>Moje rodina – příbuzenské vztahy, významné události v rodině, úcta a tolerance, život v rodině.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p> <p>Popíše nejrozšířenější činnosti lidí.</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</p> <p>Určuje čas podle hodin a kalendáře.</p>	<p>Charakterizuje různá povolání, vysvětluje jejich význam. Chápe práci jako nedílnou součást života.</p> <p>Rozlišuje práci a zábavu. Uvede příklady, jak smysluplně využít a trávit volný čas. Navštívuje místní knihovnu. Dokáže získávat informace (televize, noviny, rozhlas, počítač..). Orientuje se v problematice nakupování a úhrady zboží.</p> <p>Projevuje zájem o významná místa v obci, poznává je a chová se k nim ohleduplně, dokáže o nich vyprávět. Hovoří o svém regionu v minulosti, poukazuje na významné události vztahující se k místnímu regionu. Vypráví místní pověsti. Vyjmenuje významné předky svého regionu.</p> <p>Zná pojmy sekunda, minuta, hodina. Na papírovém modelu hodin určuje čas. Dokáže používat kalendář, orientuje se v čase podle kalendáře.</p>	<p>Lidé kolem nás – význam jednotlivých povolání.</p> <p>Věci a činnosti kolem nás – nejrozšířenější činnosti lidí (nakupování, cestování, získávání informací, knihovna).</p> <p>Lidé a čas - regionální památky - péče o památky, významní rodáci. báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj čas - určování času, jednotky času, etapy lidského života.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</p> <p>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.</p> <p>Vytváří si svůj nevhodnější způsob práce a odpočinku.</p> <p>Orientuje se ve stravě rostlinného a živočišného původu, v nápojích.</p> <p>Dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne i týdne.</p>	<p>Uvede nejznámější živočichy a rostliny vyskytující se v obci a jejím okolí, určí je podle některých částí. Popíše stavbu těla vybraných rostlin a živočichů. Pozná nejběžnější pokojové rostliny.</p> <p>Vysvětlí, jak se chovat na ulici i na hřišti. Definuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích. Chápe nebezpečí nevhodného chování v dopravě. Dodržuje pravidla pohybu v dopravě v roli chodce, cyklisty i pasažéra. Pojmenuje základní dopravní značky, vysvětlí jejich význam.</p> <p>Má osvojené zdravé pracovní i odpočinkové návyky (sezení, stání, nošení aktovky, pohybová aktivita..).</p> <p>Dokáže rozlišit potraviny rostlinné a živočišné. Chápe význam pitného režimu.</p> <p>Má upevněny režimové návyky – pitný režim, stravování, osobní hygiena.</p>	<p>Rozmanitost přírody - znaky života, živočišná říše, rostlinná říše, stavba těla rostlin a živočichů.</p> <p>Člověk a jeho zdraví - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, základní dopravní značky, zdravé pracovní a odpočinkové návyky, upevnění režimových návyků, strava rostlinného a živočišného původu, pitný režim.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Řeší spory nenásilným způsobem, respektuje odlišné názory a zájmy jiných.</p> <p>Orientuje se v členění domu a bytu, vysvětlí funkce jednotlivých prostorů domu i bytu.</p>	<p>Udržuje základy společenského chování (ve škole i mimo ni). Snaží se předcházet konfliktům, vzniklé konflikty řeší nenásilně, snaží se o smírná řešení (dohody). Dokáže respektovat názory a zájmy jiných. Respektuje soukromí ostatních.</p> <p>Chápe rozdíl mezi pojmy byt a dům popíše funkci jednotlivých místností v bytě. Vysvětlí funkce jednotlivých prostorů v domě. Samostatně hovoří o vybavení bytu. Samostatně používá domácí i veřejný telefon.</p>	<p>Člověk mezi lidmi – řešení konfliktů, respektování názorů a soukromí druhých.</p> <p>Domov – bydliště, význam telefonního spojení, pojmy byt a dům, vztahy v místě bydliště, chování v okolí bydliště.</p>	<p>OSV/7- dramatizace konkrétních situací (omluva, pozdrav, žádost...) v denním životě</p>

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: PRVOUKA
Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</p> <p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě,</p>	<p>Určí světové strany na mapě, popíše význam barev na mapě. Určí hlavní světové strany podle kompasu nebo buzoly. Ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky a plochy, silnice.....a uvede jejich názvy. Dokáže poznat přírodní a umělý prvek, popíše rozdíl mezi nimi.</p> <p>Rozezná nevhodné chování, dokáže o něm diskutovat, dodržuje společenská pravidla chování. Řeší spory nenásilným způsobem, respektuje odlišné názory a zájmy jiných. Respektuje soukromí ostatních. Je tolerantní k nedostatkům svých spolužáků. Oceňuje přednosti svých spolužáků.</p> <p>Dokáže podle kalendáře sledovat</p>	<p>Místo, kde žijeme – světové strany, mapa, kompas, buzola, zeměpisné dominanty v místní krajině, umělé a přírodní prvky krajiny.</p> <p>Lidé kolem nás - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, neshášenlivost mezi lidmi.</p> <p>Lidé a čas – kalendář, etapy</p>	<p>VDO/1 – řízený rozhovor, diskuse</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</p> <p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</p>	<p>data narození členů rodiny. Najde v kalendáři data významných dnů. Orientuje se v etapách průběhu lidského života. Chápe pojmy dětství, dospívání, dospělost, stáří. Dokáže zařadit členy své rodiny do jednotlivých etap. Hovoří a tradicích a zvycích svého národa. Definuje význam práce lidí. Dokáže porovnat na příkladech minulost a současnost (př. rozvoj techniky, móda, školství, doprava...)</p> <p>Rozlišuje základní vlastnosti – tvar, rozměr, barvu, teplotu, vůni... Popíše vlastnosti a formy vody, chápe význam udržování čistoty vody. Popíše koloběh vody v přírodě. Chápe význam vzduchu, dokáže vysvětlit nutnost čistoty a ochrany ovzduší. Popíše vlastnosti ohně, ví, jak se chránit před nebezpečím spojeným s ohněm (požáry, blesk, popáleniny). Rozlišuje pojem hornina a nerost. Orientuje se v problematice</p>	<p>lidského života, tradice a zvyky, význam práce, porovnávání minulosti a současnosti na příkladech.</p> <p>Rozmanitost přírody - vzduch, voda, oheň, horniny, nerosty, půda, ochrana a využití těchto zdrojů, jednoduché pokusy, měření základních veličin, chráněná území, botanické a zoologické zahrady,</p>	<p>EV/4 – dotazník – rozbor, diskuse, reflexe</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vysvětlí význam chráněných území, zoologických i botanických zahrad.</p> <p>Vysvětlí rozdíly mezi dřevinami, bylinami a houbami.</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi savci, ptáky, plazy, obojživelníky, rybami, hmyzem, označí některé volně žijící, hospodářská i domácí zvířata, uvědomuje si rozdíly</p>	<p>využívání a ochrany půdy. Pod vedením učitele uskutečňuje jednoduché pokusy (rozpuštění soli ve vodě, zjišťování rozměrů..). Zaznamená zjištěné výsledky kresbou, slovem, písemně. Zná základní jednotky délky, hmotnosti, času, teploty, dokáže je pomocí jednoduchých nástrojů (metr, hodiny, teploměr, váha) změřit.</p> <p>Chápe význam chování živočichů v zajetí, dodržuje pravidla chování při pohybu v chráněných územích, zoologických či botanických zahradách. Označí některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny.</p> <p>Dokáže vysvětlit pojmy bylina a dřevina. Rozliší dřeviny a byliny na obrázcích i ve skutečném životě. Dokáže popsat tělo houby, hovoří o nebezpečí konzumace některých druhů hub.</p> <p>Dokáže popsat rozdíly mezi základními druhy živočichů.</p>	<p>Život v přírodě – dřeviny, byliny, houby, savci, ptáci, obojživelníci, plazi, ryby, hmyz</p>	<p>EV/3 – vycházka, statistika automobilů v okolí školy (5 minut počítání), černé skládky</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>jejich existence.</p> <p>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p> <p>Vnímá nevhodnost brutálních filmů s projevy násilí a odmítá je.</p> <p>Chápe škodlivé vlivy sladkých a tučných pokrmů a jejich nadměrné konzumace.</p> <p>Chápe zdravotní rizika tabáku a alkoholu, nápojů i pochutin obsahujících kofein a jiné návykové</p>	<p>Rozezná situace hromadného ohrožení.</p> <p>Popíše slovy i kresbou jak se chovat při mimořádných událostech (povodeň, tornádo, epidemie nemoci, požár, chemický poplach...)</p> <p>Rozlišuje zvuk sirény.</p> <p>Dokáže přivolat pomoc telefonicky.</p> <p>Rozpozná brutalitu ve filmech, kreslených seriálech i počítačových hrách a odmítá ji.</p> <p>Chápe rozdíl mezi realitou a virtuálním světem.</p> <p>Dává přednost potravinám nezbytným pro zdraví.</p> <p>Odmítá nadměrnou konzumaci tučných a sladkých pokrmů.</p> <p>Dokáže rozlišit potraviny a nápoje prospívající a neprospívající zdraví.</p> <p>Dokáže sestavit jednoduchý jídelníček z potravin podporujících zdraví.</p> <p>Odmítá užívání návykových látek i experimentování s nimi.</p> <p>Popíše škodlivé účinky návykových</p>	<p>Člověk a jeho zdraví – mimořádné události a jejich řešení, film a jeho vliv na člověka, zdravé potraviny a nebezpečí nadměrné konzumace tučných pokrmů, návykové látky, osobní bezpečí.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>látky.</p> <p>Dokáže se svěřit v případě pocitů vlastního ohrožení.</p>	<p>látek na zdraví člověka.</p> <p>Důvěřuje rodičům i učitelům, dokáže se svěřit s problémy.</p> <p>Ví, že existují linky bezpečí a dětská krizová centra a dokáže v případě potřeby vyhledat jejich pomoc.</p> <p>Rozpozná znaky šikany i týrání.</p>		

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu : Předmět je zařazen ve čtvrtém a pátém ročníku, vždy s dotací dvě hodiny týdně.

Obsahové a organizační vymezení předmětu : Vzdělávání ve vyučovacím předmětu přírodověda je zaměřeno především na :

- : utváření prvotního uceleného obrazu světa.
- : získávání základních vědomostí o Zemi, člověku, přírodě a technice.
- : pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí, na poznávání sebe i nejbližšího okolí.
- : poznávání souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou.
- : seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy.
- : vnímání lidí a vztahů mezi nimi.
- : všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů.
- : porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům.
- : chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

V rámci přírodovědy je realizována i výchova ke zdraví, která je zde koncipována jako cílené upevňování a rozšiřování základních poznatků a dovedností v oblasti péče o zdraví, osobní hygieny, vztahů mezi lidmi, osobního bezpečí, které žáci získali v prvouce i ve vlastních rodinách. Důraz se také klade na základy sexuální a rodinné výchovy a etiku dospívání.

Při výuce využíváme konkrétní zkušenosti žáků, přímé pozorování při vycházkách a exkurzích.

Vedeme žáky k tomu, aby chápali život v souvislostech, učili se porozumět vztahům v přírodě a přírodních společenstvech a aktivně se zapojovali do ochrany životního prostředí. Důležité je, aby si uvědomili princip rovnováhy v přírodě a důsledky jejího porušení. Žáci se seznamují se zásadami správné výživy a důležitostí pohybových aktivit. Učí se také základům první pomoci a seznamují se s nebezpečím návykových látek. V kapitolách o neživé přírodě se seznamují se základními poznatky o látkách a jejich vlastnostech, o základních fyzikálních veličinách a jejich měření. Zvláště se zabýváme vzduchem a vodou. Zde se propojuje problematika přírody živé a neživé. Žáci si uvědomují postavení Země ve Vesmíru, příčiny střídání dne a noci a ročních období a význam Slunce pro život na Zemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů

- Žáci** :
- : učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích.
  - : učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.
  - : problém analyzují z různých hledisek.

- : upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- : předvídají, jaké situace mohou nastat při řešení jednoduchých problémů.

- Učitel :** učí žáky pracovat s odbornou literaturou a využívat různých informačních zdrojů.
- : zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.

Kompetence k učení

- Žáci :** aktivně využívají různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, příručky, lidi, internet...), propojují časové, historické, zeměpisné a kulturní informace.
- : učí se pozorovat přírodu a zaznamenávat výsledky svých měření a pozorování.
  - : vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací i jejich význam.
  - : poznávají podstatu zdraví i příčiny nemocí.
  - : mají pozitivní vztah k učení.
  - : propojují nově získané informace s předešlými zkušenostmi.

- Učitel :** umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.
- : pomáhá žákům při řešení a třídění informací podle zvolených nebo zadaných kritérií.
  - : motivuje žáky pro celoživotní učení.

Kompetence komunikativní

- Žáci :** rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- : vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování.
  - : při popisu situací nebo vyprávění příběhů ze života postupují chronologicky od počátku do konce.
  - : předkládají vlastní názory, argumentují v jejich prospěch a obhajují je.

- Učitel :** vede žáky k používání správné terminologie.
- : podporuje u žáků prezentace jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování svých závěrů.
  - : začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální

- Žáci :** pracují ve skupinách a podílí se na vytvoření pravidel spolupráce.
- : rozdělí si ve skupině úkol na části a přijmou svou část, včetně zodpovědnosti za její plnění.
  - : zdržuje se posměšků nebo opovržení nad prací druhých, oceňují úspěchy ostatních.
  - : respektují názory druhých.
  - : přispívají k diskusi.
  - : ochotně vyhoví při žádosti o pomoc.

- Učitel :** zadává takové úkoly, aby žáci mohli pracovat ve skupinách.
:
vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů.
:
vede žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě.

Kompetence pracovní

- Žáci :** dokáží si zvolit a připravit vhodné pracovní místo.
:
naplánuje si práci do jednotlivých kroků.
:
pracují podle jednoduchého návodu.
:
volí takové postupy, které jsou nejšetrnější ve vztahu k životnímu prostředí.
:
pod vedením učitele dodržují bezpečnostní pravidla při práci.

- Učitel :** vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
:
doplňuje výuku o praktické exkurze.
:
učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení.
:
organizuje práci ve skupinách.
:

Kompetence občanské

- Žáci :** přijímá názory nebo přesvědčení druhých jako možné, svůj názor předkládá také jako jeden z možných a opírá ho o argumenty.
:
jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni.
:
respektují základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života.
:
pozná a popíše i předvede některé záchranné postupy při krizových situacích (úraz, požár apod.).

- Učitel :** vede žáky k respektování pravidel.
:
buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě.
:
pomáhá u žáků vytvářet zodpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví a život člověka.
:
Rozvíjí v žácích ekologické myšlení a velký důraz je klade také na environmentální výchovu (třídění odpadů, chování ve volné přírodě, problémy globálního oteplování atd.).

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</p> <p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.</p>	<p>Definuje rozdíl mezi živou a neživou přírodou. Charakterizuje vztahy organismů a neživé přírody na příkladech získávání potravy, ochrany před nepřáteli, poskytování úkrytů... Chápe význam principu rovnováhy v přírodě. Vyjádří vlastními slovy, jaký má člověk vliv na prostředí. Vysvětlí význam ochrany životního prostředí. Zapojuje se do sběru druhotných surovin. Třídí odpad. Vysvětlí pojem recyklace.</p> <p>Pozná ekosystémy typu les, louka, rybník, pole, zahrada, louka... Dokáže uvést typické zástupce rostlin a živočichů pro jednotlivé ekosystémy. Charakterizuje vztahy mezi jednotlivými ekosystémy. Vysvětlí, jak přečkávají někteří živočichové zimu (zimní spánek, shromažďování zásob, úkryty...).</p>	<p>Rozmanitost přírody – živá a neživá příroda, životní prostředí a jeho ochrana, sběr druhotných surovin a třídění odpadu, recyklace, základní ekosystémy, přizpůsobení se organismů prostředí, houby, stavba těla hub, les, jehličnaté a listnaté stromy, rostliny léčivé a jedovaté, zemědělské rostliny a jejich význam, ovoce a zelenina, stavba těla rostliny, výživa hub a zelených rostlin, příprava rostlin a živočichů na zimu.</p>	<p>EV/2 – vycházka do okolí ZŠ a Velvar, pozorování vlivu člověka na životní prostředí</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>Popíše, jak přezimují určité druhy rostlin a živočichů (hmyz, opad listů, odřenky, hlízy...).</p> <p>Definuje pojem zimní spánek.</p> <p>Vysvětlí, proč někteří ptáci odlétají do teplých krajín, uvede zástupce stěhovavých ptáků.</p> <p>Popíše, jak se mění srst některých živočichů v souvislosti s ročními obdobími.</p> <p>Uvede na příkladech rostlin, jak přečkávají nepříznivé podmínky.</p> <p>Charakterizuje rozdíl mezi stromy v zimním a letním období.</p> <p>Vysvětlí, jak se mění rostliny v průběhu dne (zavírání květů za šera...).</p> <p>Pozná nejznámější druhy hub a určí, zda jsou jedovaté.</p> <p>Samostatně pracuje s atlasem hub.</p> <p>Vyjmenuje jednotlivé části těla houby, dokáže je popsat.</p> <p>Pojmenuje nejznámější kulturní i plané rostliny, je schopen je rozpoznat v přírodě i na obrázcích.</p> <p>Pozná nejznámější listnaté a jehličnaté stromy ve svém okolí.</p> <p>Pozná les smíšený, jehličnatý a listnatý.</p> <p>Dokáže vysvětlit pojmy bučina, doubrava, smrčina...</p> <p>Vysvětlí, co jsou rostlinná patra.</p>		

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Změří hmotnost, objem, teplotu a čas.</p> <p>Zachází správně s kompasem a</p>	<p>Pojmenuje nejznámější léčivé a jedovaté rostliny. Vysvětlí nebezpečnost jedovatých rostlin. Chápe význam sběru léčivých rostlin a aktivně se do sběru zapojuje. Dokáže rozeznat rostliny typu jabloň – hrušeň, smrk – modřín..., uvede nejznámější znaky těchto rostlin. Pojmenuje běžné druhy zeleniny a ovoce. Označí běžné zemědělské plodiny, vysvětlí jejich význam a použití. Rozliší základní orgány rostlin, zná jejich funkci. Uvede rozdíl mezi výživou zelených rostlin a hub.</p> <p>Vyjmenuje základní jednotky hmotnosti, času, teploty a objemu. Samostatně pracuje s váhami, podle nich určuje hmotnost tělesa v gramech a kilogramech. Dokáže změřit objem s využitím odměrného válce v mililitrech a litrech. Pomocí teploměru dokáže změřit teplotu(ve °C). Měří čas na hodinkách i stopkách.</p>	<p>Neživá příroda, rostliny a živočichové v zimě – měření vlastností látek - objemu, hmotnosti, času a teploty. Světové strany, kompas, magnet, horniny a nerosty, vznik půdy</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>magnety.</p> <p>Pozná vybrané nerosty a horniny, vysvětlí, jak vzniká půda.</p> <p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p>	<p>Vyjmenuje hlavní i vedlejší světové strany. Nakreslí směrovou růžici. Dokáže podle kompasu (buzoly) určit sever. Popíše, podle čeho lze v přírodě určit světové strany (mraveniště, letokruhy..). Vysvětlí význam magnetu a jeho využití v praxi.</p> <p>Charakterizuje hlavní rozdíl mezi nerosty a horninami. Pozná podle obrázku i v přírodě základní nerosty (křemen, sůl kamenná...).</p> <p>Pozná podle obrázku i v přírodě základní horniny (žula, pískovec...).</p> <p>Vysvětlí příčiny zvětrávání hornin. Vysvětlí samostatně vznik půdy.</p> <p>Definuje své postavení v rodině, svá práva a povinnosti. Rozumí skutečnosti, že složení rodiny se v průběhu života mění. Vysvětlí pojmy manželství, rozvod, náhradní rodinná péče. Uvědomuje si, že o intimních záležitostech se na veřejnosti nemluví, uvědomuje si nevhodnost vulgárních slov. Chápe pojem pohlavní zneužití,</p>	<p>Lidé kolem nás – vztahy mezi lidmi, postavení členů rodiny, pravidla soužití ve škole i mimo ni, pohlavní zneužívání.</p>	<p>OSV/1- cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů při měření hmotnosti, času, teploty a objemu</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.</p> <p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.</p>	<p>dokáže vysvětlit, kdy se o něj jedná. Uvědomuje si, že všechny pohlavní aktivity s dítětem jsou trestné. Vysvětlí, kam se lze obrátit při podezření na pohlavní zneužívání. Dodržuje pravidla soužití ve škole. Chová se ohleduplně k druhému pohlaví.</p> <p>Sestaví režim svého dne a dokáže jej zhodnotit. Snaží se o zlepšení náplně volného času. Využívá efektivně a vhodně svůj volný čas. Chápe význam pohybových aktivit, provozuje je.</p> <p>V modelových situacích ukáže, jak by se správně zachoval v případě osobního ohrožení. (Přivolání pomoci, útěk, křik, protiútok...).</p> <p>Uvědomuje si, že někteří lidé využívají různé „triky“, aby přiměli děti k určitému chování. Vybaví si nebezpečná místa ve svém okolí, nenavštěvuje je. Vždy pravdivě informuje rodiče o tom, kde se bude zdržovat. Hovoří o tom, jak se zachovat při mimořádných událostech, předvádí na modelových situacích.</p>	<p>Člověk a jeho zdraví - denní režim, pohybový režim, účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, prevence zneužívání návykových látek, účinky návykových látek, způsoby odmítání návykových látek, užívání léků, centra odborné pomoci, první pomoc, lékařská prevence, nemoci a jejich příznaky, měření teploty, obvazová technika, základní živiny, civilizační choroby, vztahy mezi lidmi.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p> <p>Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</p> <p>Poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (úkony odpovídající věku).</p>	<p>Vyjmenuje krizová telefonní čísla (150,158,155,112 – specifikuje je).</p> <p>Vyjmenuje nejběžnější legální i nelegální návykové látky, popíše jejich účinky na zdraví člověka. Ovládá způsoby odmítání návykových látek., předvádí v modelových situacích. Hledá vhodnější činnosti než je zneužívání návykových látek. Neužívá žádné léky bez vědomí lékaře a rodičů. Vysvětlí nebezpečí samovolného užívání léků. Dokáže v telefonních seznámech, v knihovně či na internetu vyhledat adresy a telefonní čísla center odborné pomoci a použít je. Zvládá základní obvazovou techniku. Popíše a předvede na modelových situacích, jak ošetřit běžná poranění (drobná řezná ranka, odřenina...).</p> <p>Navrhuje , jak lze předcházet některým úrazům. na modelových situacích předvádí přivolání lékařské pomoci.</p> <p>Vyjmenuje běžné nemoci a charakterizuje jejich příznaky.</p>		

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvědomuje si souvislost mezi vysokou spotřebou tučných, sladkých, slaných pokrmů a civilizačními chorobami.</p> <p>Orientuje se ve vztazích mezi lidmi, chápe, že přátelství je založeno na důvěře, pomoci a umění odpouštět.</p>	<p>Vysvětlí cesty přenosu u některých běžných onemocnění. Vysvětlí pojem infekční onemocnění. Dokáže změřit teplotu, přiložit obklad, připravit bylinný čaj.</p> <p>Rozlišuje základní živiny typu bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny...</p> <p>Vysvětlí význam základních živin pro lidský organismus. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů.. Popíše, jaký má vliv stravování na zdraví člověka. Chápe nebezpečí obezity i srdečních onemocnění z nezdravého stravování. Preferuje potraviny zdravé výživy. Sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy. Uvědomuje si rozdíly mezi stravovacími zvyklostmi v rodině a doporučovanými zásadami zdravé výživy.</p> <p>Dokáže se vcítit do problémů druhých, vyjádří soucit. Dokáže projevit úctu a respekt. Chápe význam dobrých vztahů mezi lidmi.</p>		

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	Nedůvěřuje cizím lidem, dokáže odbýt rázně cizího člověka v souvislosti se svou ochranou.		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA
Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</p> <p>Uvádí příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa.</p>	<p>Užívá třídění organismů na skupiny podle diakritických znaků. Rozlišuje rostliny semenné a výtrusné. Vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami, uvede zástupce. Samostatně dělí živočichy na obratlovce a bezobratlé, uvádí příklady. Vyjmenuje skupiny obratlovců – ptáci, savci, ryby, obojživelníci, plazi. Jednotlivé skupiny charakterizuje, uvádí zástupce. Samostatně pracuje s různými atlasy.</p> <p>Rozliší základní podnebné pásy a charakterizuje rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech. Definuje pojmy podnebí a počasí. Pomocí mapy, atlasů, internetu a literatury vyhledává organismy žijící v různých částech světa. Vysvětlí pojem potravní řetězec. Dokáže samostatně zařadit některé organismy do jednotlivých podnebných pásů.</p>	<p>Rozmanitost přírody - rostliny semenné a výtrusné, dřeviny a byliny, obratlovci a bezobratlí, základní skupiny obratlovců, podnebné pásy, potravní řetězec, tropické ovoce, botanické a zoologické zahrady, zásahy člověka do jiných ekosystémů, životní prostředí, národní parky, chráněné krajinné oblasti, rezervace, jednoduché pokusy a jejich záznam. Země ve vesmíru – Slunce, sluneční soustava, Země a její postavení ve vesmíru, Mléčná dráha, Měsíc, dobývání vesmíru, pohyby Země a jejich důsledky, globus.</p>	<p>EV/1 – základní vegetační pásma Země</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vysvětlí význam neživé přírody pro člověka.</p> <p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</p>	<p>Uvede příklady tropického ovoce. Vysvětlí význam zoologických a botanických zahrad. Vysvětlí negativní důsledky přenášení organismů člověkem do jiných oblastí (př. mandelinka bramborová, krysy, králíci...)</p> <p>Popíše zásahy člověka do ekosystémů u nás i v jiných zemích. Vysvětlí pojem ohrožený druh. Uvede příklady národních parků, chráněných krajinných oblastí a vysvětlí jejich význam. Definuje pojem rezervace</p> <p>Chápe člověka jako součást přírody. Definuje podmínky života na Zemi. Rozpoznává známé horniny a nerosty. Vysvětlí význam energetických surovin.</p> <p>Hovoří o stavu životního prostředí v české republice i ve svém regionu. Uvádí důležité údaje o jeho narušení a možnostech ochrany. Uvádí příklady poškozování a tvorby životního prostředí. Jmenuje příklady chráněných území přírody v regionu. Uvádí možnosti rekreace v České republice.</p>	<p>Podmínky života na Zemi, nerosty a horniny, energetické suroviny.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</p> <p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.</p>	<p>Provádí jednoduché pokusy, průběh i výsledky zaznamenává. Hodnotí výsledky pokusu.</p> <p>Definuje Slunce jako zdroj tepla a světla – základních podmínek života. Hovoří o Slunci a sluneční soustavě. Vyjmenuje planety sluneční soustavy. Zařadí Zemi mezi planety sluneční soustavy, určí její polohu mezi ostatními planetami. Vysvětlí pojem Mléčná dráha. Popíše Měsíc jako přirozenou družici Země. Uvede příklady dobývání vesmíru. Definuje pojmy: vesmír, hvězda, planeta, družice, gravitace. Vysvětlí termíny: Letní a zimní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost. Uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce. Ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globusu.</p> <p>Chová se bezpečně v sociálním kontaktu s vrstevníky. Rozeznává rozdíly mezi jednotlivými spolužáky, respektuje jejich odlišnosti. Je schopen uznat svou chybu.</p>		

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).</p> <p>Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</p>	<p>Dokáže se podídit většině, hledá kompromisy. Hájí svůj názor s dodržováním pravidel slušného chování.</p> <p>Přispívá k udržování čistého životního prostředí v obci, navrhuje možnosti zlepšení životního prostředí. Definuje význam třídění odpadu. Popisuje změny v přírodním prostředí a s problémy s tím spojené.</p> <p>Popíše základní stavbu a funkci povrchu těla člověka. Vyjmenuje smysly a popíše jejich funkci. Pojmenuje nejdůležitější kosti a svaly v těle člověka. Vysvětlí význam opěrné a svalové soustavy pro pohyb člověka. Vysvětlí ochranou funkci opěrné soustavy. Vysvětlí, co patří do centrálního nervového systému a vysvětlí jeho funkci. Pojmenuje části trávicí soustavy, vysvětlí průběh trávení. Pojmenuje části dýchací soustavy, vysvětlí princip dýchání. Pojmenuje části vylučovací soustavy a charakterizuje její význam. Pojmenuje části rozmnožovací</p>	<p>Lidé kolem nás – sociální kontakt, respekt a kompromis, životní prostředí a možnosti jeho zlepšení.</p> <p>Člověk a jeho zdraví - kůže, opěrná a svalová soustava, řídicí soustava, trávicí soustava, dýchací soustava, vylučovací soustava, rozmnožovací soustava, základy rodinné a sexuální výchovy, rozdíly ve stavbě těla muže a ženy, změny v těle dívek a chlapců v období puberty, vývoj dítěte před narozením a po narození, podpora a ochrana</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p>	<p>soustavy u muže i ženy. Vysvětlí pojmy menstruace, oplodnění, porod.</p> <p>Vyjmenuje jednotlivé etapy lidského života. Samostatně hovoří o vzniku života a narození dítěte. Popíše, jak se starat o novorozeně a kojence. Popíše jednotlivé etapy ve vývoji dítěte. Popíše tělo muže i ženy a formuluje hlavní rozdíly.</p> <p>Zhodnotí reklamu z hlediska výživy podporující zdraví. Dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu. Vysvětlí pojem HIV a možné cesty přenosu. Uvede příklady možnosti ochrany. Chápe, že některé informace o lásce, přátelství a rodičovství, ztvárněné v televizi, časopisech i na internetu neodpovídají běžné situaci. Ví, že dítě má právo na své bezpečí a nikdo mu nesmí ubližovat ani ho týrat. Dokáže se svěřit důvěryhodné osobě. Chová se bezpečně v sociálním kontaktu s vrstevníky. Popíše a v modelových situacích</p>	<p>zdraví, chování k druhému pohlaví, HIV, osobní bezpečí, bezpečné způsoby chování, šikana, odborné instituce.</p>	<p>OSV/4- jak předcházet stresu, zvládání stresových situací, uvolnění a relaxace</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty</p>	<p>ukáže bezpečné způsoby chování dítěte v různých prostředích (výtah, veřejné toalety, sklep, schodiště, dopravní prostředky...) Chápe pojem šikana, ví, kde hledat pomoc. Uvědomuje si, že zneužívání návykových látek ohrožuje bezpečnost v dopravě. Odmítá cestovat s osobou, o které ví, že je pod vlivem návykových látek. Odsuzuje řízení dopravních prostředků po požití alkoholu, vysvětlí, jaká hrozí nebezpečí. Chápe, že setkání s lidmi agresivními, pod vlivem alkoholu a drog znamená pro děti možné nebezpečí. Popíše nebezpečná místa ve svém okolí, svým chováním předchází možným nebezpečím. Používá adresy a telefonní čísla odborných institucí poskytujících pomoc v nesnázích a kontaktuje se s nimi v případě potřeby</p> <p>Popíše změny probíhající v těle dívek i chlapců v období puberty typu menstruace, druhotné pohlavní znaky, poluce...</p>		

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
v daném věku.	<p>Chápe změny v chování chlapců i dívek v období puberty.</p> <p>Chová se asertivně.</p> <p>Dokáže otevřeně a klidně říct, co cítí a potřebuje.</p> <p>Vyjádří jednoznačně co chce a nechce.</p> <p>Dokáže ustoupit nebo řešit situaci kompromisem.</p>		

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu : Předmět je zařazen ve čtvrtém a pátém ročníku s dotací dvě hodiny týdně.

Obsahové a organizační vymezení předmětu : Předmět obsahuje dvě základní tématické oblasti – zeměpisnou a dějepisnou. Navazuje na prvouku. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti nejen z vyučování, ale i z osobního života žáků s dalšími informacemi z televize, internetu, tisku, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje.

Cílem dějepisné části je poskytnout žákům základní přehled o historii naší země a naučit je hledat souvislosti mezi minulostí a dneškem, vážit si kulturního dědictví našich předků a poučit se z historických zkušeností.

Děti jsou vedeny k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich následnému zpracování a reprodukci. Do výuky zařazujeme tématické projekty, prvky dramatické výchovy, propojení s výtvarnou a hudební výchovou a literaturou.

V zeměpisné části se děti seznamují s okolím bydliště, s regionem, se zeměpisem naší republiky a jejími evropskými sousedy. Učí se orientovat ve světových stranách a číst v mapách. Podrobněji se seznamují s jednotlivými regiony ČR.

Učivo vlastivědy vytváří přirozené základy pro výuku dějepisu a zeměpisu ve vyšších ročnících základní školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů

Žáci : učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích
: učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
: problém analyzují z různých hledisek

Učitel : umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
: umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k učení

Žáci : aktivně využívají různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, příručky, lidi, internet...), propojují časové, historické, zeměpisné a kulturní informace.
: vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací i jejich význam.
: mají pozitivní vztah k učení.
: propojují nově získané informace s předešlými zkušenostmi.

Učitel : vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
: srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

- : začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování.

Kompetence komunikativní

- Žáci** : rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- : vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá pro to jednoznačná a výstižná pojmenování.
- : při popisu situací postupují chronologicky od počátku do konce.
- : předkládají vlastní názory, argumentují v jejich prospěch a obhajují je.
- Učitel** : vede žáky k používání správné terminologie.
- : podporuje u žáků prezentace jejich myšlenek a názorů a zdůvodňování svých závěrů.
- : začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální

- Žáci** : pracují ve skupinách a podílí se na vytvoření pravidel spolupráce.
- : zdržuje se posměšků nebo opovržení nad prací druhých, oceňují úspěchy ostatních.
- : respektují názory druhých.
- : přispívají k diskusi.
- : ochotně vyhoví při žádosti o pomoc.
- Učitel** : zadává takové úkoly, aby žáci mohli pracovat ve skupinách.
- : vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů.
- : vede žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě.
- : vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů.

Kompetence pracovní

- Žáci** : dokáží si zvolit a připravit vhodné pracovní místo.
- : pod vedením učitele dodržují bezpečnostní pravidla při práci.
- Učitel** : vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- : doplňuje výuku o praktické exkurze.
- : organizuje práci ve skupinách.
- : vede žáky k plánování úkolů a postupů

Kompetence občanské

- Žáci** : přijímá názory nebo přesvědčení druhých jako možné, svůj názor předkládá také jako jeden z možných a opírá ho o argumenty.
- : projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti.
- Učitel** : vede žáky k respektování pravidel.
- : umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</p> <p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách</p>	<p>Vyjádří polohu místní krajiny vzhledem k vyšším územním a správním celkům. Popíše krajinu v okolí své obce. Vysvětlí pojmy území, poloha, místní krajina a oblast, územní a správní celek. Stručně charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo krajiny místní krajiny.</p> <p>Vyjmenuje hlavní i vedlejší světové strany, nakreslí směrovou růžici. Určuje světové strany v přírodě (mraveniště, letokruhy...).</p> <p>Orientuje se v jednoduché mapě místní krajiny, samostatně ukáže významné zeměpisné a přírodní dominanty a lokality. Bezpečně se pohybuje v přírodě, chová se ohleduplně.</p> <p>Charakterizuje rozdíl mezi náčrtem, plánem a mapou. Vyjmenuje a rozpozná základní typy map.</p>	<p>Místo, kde žijeme - místní krajina a oblast, obec, okres, region, mapa místní krajiny, světové strany, směrová růžice, významné zeměpisné a přírodní dominanty, pohyb v přírodě, náčrty, plány a základní typy map, orientace na mapě naší republiky, mapě Evropy a mapě polokoulí, regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, oficiální název naší vlasti, pojmy vlast, cizina, vlastenectví, národnostní menšiny, rasismus, státní symboly, státní svátky, základní státoprávní pojmy.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>naší republiky, Evropy a polokoulí.</p> <p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p>	<p>Orientuje se na mapě České republiky, Evropy a mapě polokoulí.</p> <p>Uvede a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti místního regionu.</p> <p>Hovoří o stavu životního prostředí v regionu.</p> <p>Uvádí důležité údaje o jeho narušení a možnostech ochrany.</p> <p>Uvádí příklady poškozování a tvorby životního prostředí.</p> <p>Jmenuje příklady chráněných území přírody v regionu.</p> <p>Charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny.</p> <p>Hovoří o svém regionu v minulosti, poukazuje na významné události vztahující se k místnímu regionu.</p> <p>Vypráví místní pověsti.</p> <p>Vyjmenuje významné předky svého regionu.</p> <p>Charakterizuje dopravní síť ve svém regionu, popíše možnosti dopravního spojení mezi významnými městy.</p> <p>Poukazuje na významná místa a stavby regionu. (muzea, sportovní haly, umělecké a stavební památky..).</p> <p>Popíše lidovou tvorbu svého</p>		<p>OSV/1- vytvoří časovou přímku a umístí na ní vždy alespoň jeden časový údaj z minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>EV/4 – zjistí přírodní zdroje ve Velvarech (ve své obci), jejich původ a způsob využívání, řešení odpadového a vodovodního hospodářství</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozlišuje pojmy vlast, cizina.</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p> <p>Stručně charakterizuje přírodní tvářnost území ČR.</p>	<p>regionu. Uvádí tradice a symboly regionu. Posuzuje význam zvláštností regionu.</p> <p>Uvádí správný název naší vlasti. Vysvětlí pojem vlastenectví. Vysvětlí rozdíl mezi pojmy vlast a cizina. Vyjmenuje nejdůležitější národnostní menšiny v České republice. Respektuje rovnocennost národů a národností. Odsuzuje rasismus, chápe jeho nebezpečnost.</p> <p>Nazve a popíše hlavní státní symboly ČR (vlajka, znak, hymna). Vysvětlí, co je standarta ČR. Vyjmenuje některé státní svátky ČR. Rozumí pojům stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie. Tyto pojmy používá s porozuměním. Uvádí jméno prezidenta a premiéra České republiky.</p> <p>Popíše podnebí České republiky. Charakterizuje vodstvo České</p>	<p>Naše vlast - Podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo a pohoří</p>	<p>MKV/1 – vyhledá v dostupných materiálech (i ve třídě), které národnosti, cizinci žijí na území ČR</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Orientuje se na vlastivědné mapě České republiky.</p> <p>Uvede a popíše hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky.</p> <p>Popíše polohu České republiky</p>	<p>republiky, uvádí nejvýznamnější řeky, jezera, rybníky, přehradní nádrže. Charakterizuje rostlinstvo a živočišstvo České republiky, rozezná některé chráněné druhy. Uvede příklady pohraničních pohoří i vnitřních pohoří České republiky včetně jejich nejvyšších vrcholů. Vyjmenuje nejznámější nížiny České republiky.</p> <p>Ukáže na mapě nejvýznamnější města, řeky, pohoří a významné přírodní dominanty. Určí světové strany. Vysvětlí význam barev a některých značek na mapě. Vyhledá na mapě hlavní sídelní střediska. Vyjmenuje nejvýznamnější česká a moravská města, uvede jejich charakteristiku.</p> <p>Charakterizuje cestovní ruch v České republice, vybaví si nejnavštěvovanější místa České republiky. Uvádí příklady možností rekreace v České republice.</p> <p>Ukáže Českou republiku na mapě</p>	<p>České republiky, vlastivědná mapa, světové strany, česká a moravská města, cestovní ruch a možnosti rekreace v České republice, poloha České republiky v Evropě, sousední státy naší republiky.</p>	<p>VDO/4 – čerpá z TV zpráv (internetu), uvede příklady nedemokratického přístupu vlád.zřízení, vyhledá v atlase státy s jiným než demokr. zřízením</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>v Evropě.</p> <p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p>	<p>Evropy, popíše její polohu. Vyjmenuje a ukáže na mapě sousední státy České republiky. Vybaví si hlavní města sousedních států České republiky.</p> <p>Orientuje se v pojmech minulost, současnost, budoucnost. Orientuje se na časové přímce. Pracuje s časovými údaji.</p> <p>Vysvětlí pojem doba kamenná. Popíše, co uměl pračlověk a jak se liší od dnešních lidí. Hovoří o nejstarším osídlení naší vlasti. (Keltové, Germáni). Popíše způsob života Slovanů, označuje je jako naše přímé předky. Reprodukuje staré české pověsti. vypráví pověsti vážící se k regionu. Vysvětlí, co je pověst a jak se odlišuje od historické skutečnost. Jmenuje první státní útvary na našem území. Charakterizuje Sámovu říši. Hovoří o Velké Moravě a jejích panovnicích. Vypráví o věrozvěstech ze Soluně a jejich přínosu. Popíše počátky Českého státu, vyjmenuje první Přemyslovce.</p>	<p>Lidé a čas – časové údaje a jejich využití, proměny způsobu života.</p> <p>Obrazy z českých dějin – pravěk, příchod Slovanů, staré české pověsti, Sámova říše, Velká Morava, vznik Českého státu, první Přemyslovci, Karel IV., husitství, Jan Hus, Jan Žižka, Prokop Holý, Jiří z Poděbrad, Rudolf II., J.A. Komenský a jeho dílo, příklady reforem Marie Terezie a Josefa II.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>Hovoří podrobněji svaté Ludmile, svatém Václavu, knížeti Oldřichovi a Břetislavovi.</p> <p>Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV.</p> <p>Popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby s důrazem na osobnost Jana Husa, Jana Žižky, Prokopa Holého.</p> <p>Nastiňuje způsob života lidí za vlády Jiřího z Poděbrad.</p> <p>Hovoří o osobě Rudolfa II. a o významných osobnostech pohybujících se na jeho dvoře.</p> <p>Vybaví si pověst o Golemovi.</p> <p>Popíše význam Jana Amose Komenského a jeho díla.</p> <p>Uvede příklady reforem Marie Terezie a Josefa II.</p>		

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA
Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <p>Orientuje se na mapách Evropy a střední Evropy.</p> <p>Popíše polohu sousedních států České republiky, jejich přírodní tvářnost a hospodářskou i společenskou vyspělost.</p>	<p>Hovoří o svých cestách mimo naši vlast, porovnává náš způsob života a přírodu s ostatními státy, charakterizuje základní rozdíly.</p> <p>Ukáže na mapě Českou republiku a její sousední státy. Hovoří o Evropě z hlediska zalidněnosti a rozlohy. Ukáže na mapě střední Evropu.</p> <p>Vyjmenuje sousední státy České republiky včetně jejich hlavních měst. Určí polohu těchto států vzhledem k České republice. Popíše přírodní tvářnost těchto států. Hovoří o hospodářské a společenské vyspělosti těchto států. Vlastními slovy popíše vzájemné vztahy mezi Českou republikou a jejími sousedy. Ukáže na mapě známé oblasti cestovního ruchu na území Německa, Rakouska, Polska a</p>	<p>Místo, kde žijeme – porovnávání způsobu života a přírody u nás s jinými státy na základě vlastních zkušeností.</p> <p>Česká republika, Evropa, svět – mapa Evropy, sousední státy České republiky, cestovní ruch na území sousedních států České republiky, významné evropské státy a významná evropská města, světové oceány a kontinenty</p>	<p>VMEGS/1 – mapa Evropy - sousedé</p> <p>MKV/5 – státy EU (základní dokumenty)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy a významná evropská města.</p> <p>Vyjmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány na Zemi.</p> <p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</p>	<p>Slovenska.</p> <p>Vyhledá na mapě významné evropské státy a jejich hlavní města a hovoří o jejich kultuře, poloze, přírodních podmínkách, státních zřízeních, kulturních a historických památkách, o vztahu k České republice. (Anglie, Francie, Španělsko, Itálie, Řecko, Rusko, Ukrajina, Finsko, Norsko, Švédsko, Dánsko, Nizozemí, Belgie, Bulharsko, Maďarsko...)</p> <p>Nazve všechny světové oceány. Označí největší oceán. Vyjmenuje všechny kontinenty, každý stručně charakterizuje. Ukáže na mapě všechny oceány i kontinenty.</p> <p>Třídí a propojuje informace získané na základě návštěv archivů, muzeí, knihoven... Hovoří o životním prostředí České republiky. Je aktivním ochráncem životního prostředí. Popíše, co nejvíce škodí životnímu prostředí. Navrhuje možnosti ochrany životního prostředí.</p>	<p>Lidé a čas – informační zdroje pro pochopení minulosti, životní prostředí v České republice, chráněná území České republiky, význam ochrany kulturních památek, regionální specifika, významné reálie minulosti i současnosti naší vlasti, státní svátky naší vlasti a jejich historické zdůvodnění.</p>	<p>VMEGS/3 – EU – její fungování</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p> <p>Popisuje způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti habsburské monarchie.</p> <p>Posoudí změny ve způsobu života</p>	<p>Zapojuje se do třídění odpadu a sběru druhotných surovin. Vyjmenuje národní parky České republiky. Hovoří o chráněných území České republiky, dokáže je ukázat na mapě. Zdůrazňuje význam ochrany kulturních památek.</p> <p>Pozná a pojmenuje hlavní reálie minulosti a současnosti naší vlasti. Využívá při orientaci regionálních specifik.</p> <p>Vyjmenuje nejdůležitější státní svátky naší vlasti. Samostatně objasňuje důvody vzniku těchto státních svátků.</p> <p>Hovoří o významu reforem a osobnosti Marie Terezie.</p> <p>Vlastními slovy popíše, jak se změnil život v novověku. Charakterizuje přínos vědy a techniky pro rozvoj výroby. Definuje národní obrození a jmenuje jeho hlavní představitele.</p> <p>Nastiňuje hospodářský, politický,</p>	<p>Obrazy z českých dějin – Marie Terezie, Josef II., reformy Marie Terezie a Josefa II.,</p> <p>novověk, věda a technika v novověku, národní obrození a jeho představitelé, život českých zemí koncem 19. století a začátkem 20. století, vznik Československé republiky, T.G. Masaryk,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>v novověku, vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby.</p> <p>Charakterizuje život českých zemí od konce 19. století do současnosti.</p>	<p>společenský a kulturní rozvoj na konci 19. století a počátku 20. století.</p> <p>Užívá pojem soustátí Rakousko-Uhersko .</p> <p>Vysvětlí, jak došlo ke vzniku samostatného Československa.</p> <p>Vybaví si datum vzniku samostatného Československa.</p> <p>Hovoří o osobnostech T.G.Masaryka a E. Beneše.</p> <p>Objasní příčiny vzniku 1. světové války.</p> <p>Hovoří o průběhu 1. světové války.</p> <p>Vysvětluje význam legií.</p> <p>Vysvětlí pojem Mnichovská dohoda.</p> <p>Hovoří o nacistické okupaci Československa a osobě Adolfa Hitlera.</p> <p>Popíše průběh 2. světové války.</p> <p>Vysvětlí svými slovy problematiku koncentračních táborů.</p> <p>Užívá a porozuměním pojem antisemitismus.</p> <p>Objasňuje význam obnovení Československé republiky po druhé světové válce.</p> <p>Popíše způsob života v poválečném období, charakterizuje nabývání moci KSČ.</p> <p>Vybaví si mezník 1968, hovoří o okupaci vojsk varšavské smlouvy.</p>	<p>E. Beneš, první světová válka, legie, druhá světová válka, poválečné období, rok 1968 – okupace vojsky varšavské smlouvy, období totality – funkce KSČ, sametová revoluce, období demokracie.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p> <p>Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.</p>	<p>Zmiňuje osobnost Jana Palacha. Popisuje období totality. Uvádí rok 1989 jako mezník v dějinách našeho státu, hovoří o sametové revoluci. Charakterizuje způsob života po obnovení demokracie.</p> <p>Zná nejvyšší zákon České republiky. Vyjmenuje základní demokratické principy. Rozpoznává chování, kterým se porušují lidská práva. Odsuzuje šikanu, rasismus a další chování, kterými jsou porušovány demokratické principy. Zná instituce, na které se lze obrátit.</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi základními formami vlastnictví. Chápe hodnotu peněz, samostatně je používá v běžných situacích.</p>	<p>Lidé kolem nás – lidská práva a demokratické principy, základní formy vlastnictví, peníze.</p>	<p>VDO/2 – Listina práv a svobod, práva a povinnosti občanů VDO/3 - formy participace občanů v politickém životě, volby (parlamentní, krajské, senátní, komunální)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry a aplikovat je v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Vyučovací předmět dějepis se vyučuje v 6-9 ročníku 2 hodiny týdně, výchova k občanství 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o životě a konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je rozvíjení historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Vede žáky k chápání kulturní rozmanitosti světa. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření hodnot, které souvisejí s orientací žáků ve významných okolnostech společenského života a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.- 9. ročníku 2 hodiny týdně .

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- - rozvíjení vlastního historického vědomí
- - vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- - získávání orientace v historickém čase
- - pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- - chápání kulturní rozmanitosti světa
- - utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

MKV – sblížení a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

zadáva úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)
zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
zařazuje do výuky diskuzi
vede žáky k věcnému argumentování
vede žáky k práci s různými typy textů
vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

vytváří příznivé klima třídy
dodává žákům sebedůvěru
podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

Učitel

reflektuje při výuce společenské i přírodní dění

vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

požaduje dodržování dohodnuté kvality práce

umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>Orientuje se na časové ose v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</p> <p>Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.</p> <p>Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.</p> <p>Uvede příklady archeologických kultur na našem území.</p> <p>.</p>	<p>Vysvětlí, proč a kde uchováváme historické prameny. Popíše práci archeologů v zemi i v regionu. Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.</p> <p>Práce na časové ose</p> <p>Rozpozná vývojová stadia člověka. Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců. pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství.</p> <p>Seznámí se způsoby obživy a soužití lidí Vysvětlí, proč vznikalo náboženství.</p> <p>Uvědomí si, nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa. Pochopí podmínky vzniku řemesel.</p>	<p>Úvod do učiva dějepis</p> <p>Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny Hlavní období historie</p> <p>Pravěk</p> <p>Starší doba kamenná Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Mladší doba kamenná Vznik zemědělství a chovu dobytka Počátky řemesel</p> <p>Doba kovů Rozvoj řemesel a obchodu Zánik rodové společnosti</p> <p>Naše země v období pravěku</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.</p> <p>Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.</p>	<p>Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu.</p> <p>Popíše, jak ovlivnilo podnebí život našich předků.</p> <p>Zvládne základní orientaci na dějepisné mapě.</p> <p>Dokáže vysvětlit vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států (blízkost vody, vyšší teploty, ...). Vysvětlí důležitost písma a vznik prvních zákonů.</p> <p>Najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států.</p> <p>Oblasti starověkého východu Charakterizuje rysy jednotlivých oblastí vývoje společnosti. Seznámí se s náboženskými</p>	<p>Starověk</p> <p>Časové rozdělení, nové pojmy.</p> <p>MEZOPOTÁMIE: Přírodní podmínky Život v Mezopotámii Nejstarší období Asýrie a Babylónie Kultura a vzdělanost</p> <p>EGYPT: Přírodní podmínky Život v Egyptě Počátky starého Egypta Vývoj Egypta Kultura a vzdělanost</p> <p>INDIE: Přírodní podmínky Státní útvary v Indii Kultura a vzdělanost</p> <p>ČÍNA: Přírodní podmínky Zemědělství, řemesla, obchod Čínský stát Kultura a vzdělanost</p>	<p>MKV/1- zhotovení pyramidy složení společnosti v Egyptě</p> <p>Dějepisná mapa starověkých států, Řecka, Říma Dějepisně atlas starověku</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>Porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</p>	<p>představami. Vysvětlí počátek písma a kultury. Uvede přínos starověkých civilizací.</p> <p>Pochopí podstatu antické demokracie. Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury. Uvede nejvýznamnější památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví.</p> <p>Pochopí vznik křesťanství</p> <p>Učí se chápat formy státní moci</p> <p>Získá představu o životě a jednání osobností a porovná postavení společenských skupin.</p> <p>Uvědomí si prolínání kulturních vlivů. Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy.</p>	<p>Řecko</p> <p>Přírodní podmínky Život v Řecku Mykénské období Homérské období Archaické období (Sparta, Atény) Klasické Řecko Nadvláda Makedonie Kultura a vzdělanost</p>	<p>VDO/3- porovnání principů demokracie s jinými formami vlády, rozdělení společnosti ve státech dřív a v současné době</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Učí se interpretovat poznatky o pravěku a starověku. Přiměřeně se orientuje v dějinách starověkých států a v jejich projevech v současnosti.</p>	<p>Vysvětlí úlohu náboženství a kultury v životě Řeků. Srovná společnost v Aténách a ve Spartě. Vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského. Orientuje se na mapě – poloostrovy, místa bojů, ... Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</p> <p>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem. Charakterizuje okolnosti rozpadu západořímské říše a důležitost existence východořímské říše pro současnost. Vysvětlí rozdílný vývoj v různých místech Evropy. S pomocí mapy popíše územní rozsah římské říše.</p>	<p>Řím</p> <p>Království Republika Císařství Počátky křesťanství Římská kultura Rozpad římské říše Naše země v době římské</p> <p>Opakování učiva 6. ročníku</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	Na konkrétních případech rozliší stavební slohy		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku státu.</p> <p>Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.</p> <p>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.</p>	<p>Osvojí si periodizaci středověku Vytvoří myšlenkovou mapu o vzniklých říších raného středověku. Seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států Učí se chápat úlohu křesťanství a víry, konflikty mezi světskou a církevní mocí.</p> <p>S pomocí mapy určí rozsah arabské říše v 9. století.</p> <p>Uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu. Vytkne typické prvky křesťanství a islámu.</p> <p>Pomocí učebnice shrne přínos arabské kultury pro kulturu evropskou. Popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše a změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik.</p>	<p><u>Středověk</u></p> <p>Raný středověk Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Byzantská, arabská a franská říše První státní útvary na našem území Český stát v době knížecí Formování prvních státních celků v Evropě</p> <p>Boj mezi mocí světskou a církevní</p> <p>Křížové výpravy</p>	<p>Dějepisné nástěnné mapy Dějepisné atlasy – středověk VHS, DVD</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj čs. státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</p>	<p>Charakterizuje románskou kulturu, poznat tzv. románský oblouk, vyjmenuje základní příklady staveb – rotunda, bazilika.</p> <p>Učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického</p> <p>Popíše hospodářství, strukturu středověké vzdělanosti a způsob života jednotlivých vrstev. Vysvětlí, proč se příslušníkům těchto výprav říkalo křižáci. Uvede důvod křížových výprav. Vyjmenuje poslední Přemyslovce Uvede nejdůležitější letopočty vztahující se k jejich vládě. /1212, 1278, 1306/ Vysvětlí pojem Zlatá bula sicilská. Uvede důsledky vydání Zlaté buly. Najde ve slovníku slovo bula a vysvětlí jeho význam. Uvede manželku Jana Lucemburského. Popíše situaci v Čechách v době vlády Jana Lucemburského, bitva u</p>	<p>Románská kultura a životní styl raného středověku</p> <p>Vrcholný středověk</p> <p>Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam Český stát za vlády posledních Přemyslovců Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. Gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku Konflikt mezi Anglií a Francií Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</p> <p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p> <p>Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>Popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.</p> <p>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.</p>	<p>Kresčaku. /1346/ Uvede manželky Karla IV. Vysvětlí, proč si císař zvolil jméno Karel. Seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli.</p> <p>Charakterizuje gotiku, pozná rozdíl mezi románským a gotickým obloukem. Vymenuje některé památky gotiky – především v Praze, doba Karla IV.</p>	<p>Pozdní středověk</p> <p>Doba poděbradská Doba jagellonská Nástup Habsburků na český a císařský trůn Rudolf II. - Praha v době rudolfínské Náboženská reformace, Rekatolizace Evropy</p> <p>Raný novověk</p> <p>Počátky novověku</p> <p>Humanismus, renesance Objevné plavby a jejich</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>	<p>Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.</p>	<p>společenské důsledky Náboženská reformace Počátky absolutních monarchií Český stát v předbělohorských poměrech Třicetiletá válka Počátky kapitalismu v Anglii</p> <p>Opakování raného, vrcholného, pozdního středověku + raného novověku</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.</p>	<p>Osvojí si periodizaci novověku. Vysvětlí pojmy humanismus, renesance a doloží jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí. Objasní pojem reformace, její příčiny a cíl.</p> <p>Rozumí pojům absolutní moc, absolutismus.</p> <p>Objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii; v podmínkách Evropy, rozdělené na katolický a reformační blok.</p> <p>Rozpozná důsledky náboženské nesnášenlivosti.</p> <p>Vyjádří vlastními slovy přínos Komenského do oblasti pedagogiky a mírových snah.</p> <p>Rozpozná znaky barokní kultury. Vyjmenuje příklady barokních památek.</p> <p>Popíše situaci českých zemí po třicetileté válce.</p> <p>Vysvětlí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu. Popíše znaky klasicismu a doloží</p>	<p>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.</p> <p>Občanská válka v Anglii Baroko a životní styl Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie Boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických</p>	<p>Dějepisné nástěnné mapy Dějepisné atlasy – novověku I. A II. DVD, VHS</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <p>Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p> <p>Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s</p>	<p>příklady klasicistních památek.</p> <p>Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.</p> <p>Vysvětlí prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa, popíše důsledky tohoto vývoje.</p> <p>Uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie. Vysvětlí význam boje za svobodu.</p> <p>Rozpozná rozdíly náboženských ideologií Uvědomí si význam pojmu svoboda a demokratické principy</p>	<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1918</p> <p>Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny Napoleonské války a jejich důsledky Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury Národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj</p> <p>Utváření novodobého českého národa Rok 1848 v Evropě a v Čechách</p> <p>Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její politické proudy a představitelé</p>	<p>VDO/1 – hra na představování osobností spjatých s vyjímečnými činy(žil jsem..., zasloužil jsem se o....)</p> <p>VDO/2 – návštěva knihovny spojená s besedou, připomenutí regionálních prvků – významné osobnosti doby; vyhledávání pojmů – stát, národ, vlastenectví ve slovníku a odborné literatuře</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>národními hnutími vybraných evropských národů.</p> <p>Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, porovná požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.</p>	<p>Osvojí si důležité termíny, historické pojmy a dovede aplikovat</p>	<p>Procesy sjednocování v Německu a v Itálii Občanská válka v USA Konflikty mezi velmocemi Kolonialismus První světová válka</p> <p>OPAKOVÁNÍ 8. ROČNÍKU</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky
<p>Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.</p> <p>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<p>Definuje a zobecní pojem demokracie.</p> <p>Porovná hospodářskou situaci v jednotlivých obdobích vývoje ČR.</p> <p>Nakreslí schéma prvorepublikového zpravování ČR.</p> <p>Popíše sociální a národnostní problémy v nově vytvořené ČR.</p> <p>Analyzuje nejméně jednu historickou osobnost a objasní její přínos pro prvorepublikovou společnost.</p> <p>Objasní souvislost mezi vznikem izmů a světovou hospodářskou krizí.</p> <p>Seřadí historické události vedoucí k Mnichovské dohodě.</p> <p>Komentuje pojmovou mapu vztahující se k nástupu fašismu v Evropě.</p>	<p>Moderní doba <i>Mezi dvěma válkami 1918 - 1945</i></p> <p>Důsledky první světové války Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě</p> <p>Vznik Československa Hospodářsko-politický vývoj Sociální a národnostní problémy 20. a 30. léta – mezinárodně politická a hospodářská situace Kultura, věda a technika Významné osobnosti</p> <p>Světová hospodářská krize Důsledky krize v Evropě Způsoby řešení krize</p> <p>Totalitní systémy – fašismus, komunismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Nástup fašismu v Německu Mnichovská dohoda</p>	

<p>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p>	<p>Roztřídí a zařadí důležité události II. světové války na časové ose. Nalezne analogii holocaustu v současném světě. Popíše společenské nebezpečí nadřazování skupin obyvatelstva. Komentuje chování obyvatelstva v době protektorátu. Nalézá souvislosti mezi oběma světovými válkami. Na mapě Evropy a Světa ukáže místa klíčových událostí II. svět. války. Popíše způsob života za protektorátu. Posoudí hrdinství československých vojáků. Komentuje poválečnou mapu světa. Definuje pojem Studená válka. Shrne události vedoucí k únorovým událostem v roce 1948. Komentuje události na základě</p>	<p>II. světová válka Začátek války Protektorát Čechy a Morava Východní fronta Západní fronta Politická jednání v době války Holocaust Čes. vojáci v II. svět. válce Výsledky a důsledky války Svět po roce 1945 Výsledky války Rozdělení světa Změny na mapě Počátky Studené války</p>	<p>Exkurse: Tábor Vojna u Příbrami Beseda s pamětníkem událostí roku 1968</p>
--	---	--	--

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky
<p>Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>Posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>dobových pramenů. Zaujme stanovisko k událostem roku 1968. Vybere historické osobnosti tohoto období. Vysvětlí pojem globalizace, integrace, perestrojka, EU.</p> <p>Porovná rozdíly v ekonomice západního a východního bloku. Ukáže na mapě místa válečných konfliktů po 2. sv. válce.</p> <p>Stanoví hlavní rozdíly života lidí na obou stranách železné opony.</p>	<p>Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Volby v roce 1946 Odsun Němců Únor 1948 Věda a kultura v letech 45 – 48 Události 50. let Srpen 1968 Sametová revoluce 1989 Vznik samostatné České republiky</p> <p>Rozdělené světy Studená válka, rozdělení světa do dvou bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (srovnání s blokem západním) Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda technika a vzdělání jako faktor vývoje, sport a zábava</p>	<p>VDO/4 – pochopení a pantomimické ztvárnění pravdivého příběhu sudetského Němce pana Dědka - prožitek</p>

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

- 7. – 9. ročník 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- komunitní učebna
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- MKV (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky – interwiev

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup: - vedení žáků k ověřování důsledků

- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup: - kladení otevřených otázek

- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup: - zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup: - vyžadování dodržování pravidel slušného chování

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup: - dodávání sebedůvěry

- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.</p> <p>Orientuje se v kulturním životě města Velvary.</p> <p>Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.</p> <p>Dokáže si najít a objednat vstupenky na kulturní akce ve městě i regionu.</p> <p>Rozlišuje typy a formy státu, na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <p>Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>Právní základy státu – Typy a formy států Státní občanství ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce</p>	<p>MKV/1 Práce se školním řádem. Vytvoření pravidel slušného chování ve třídě a škole, následná diskuse. Vytvoření 10 bodů netolerantního chování lidí a následná diskuse</p> <p>VDO/2 Návštěva městského muzea s následnou besedou, rodáci.</p> <p>VDO/4 Práce s pol. mapou světa, zapisování do slepé mapy název státu+ jejich stítní zřízení</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</p> <p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p>	<p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy</p> <p>Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.</p> <p>Zkouší najít nové způsoby řešení na konkrétních příkladech ze života v rodině i škole konfliktní situace.</p> <p>Vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení.</p> <p>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí.</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.</p> <p>Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</p> <p>Uvádí příklady porušování nebo Ohrožování práv dětí</p>	<p>Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá</p> <p>Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p> <p>Lidská práva – Úprava lidských práv v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace,</p>	<p>OSV/6 Poznání rodiny, rodokmen rodiny, za použití dram. výchovy situační scénky ..z rodiny</p> <p>MKV/5 Vyhledávání v tisku aktuální zprávy o porušování lidských</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
		šikana, netolerantní, rasistické, xenofobní projevy v chování lidí Pomoc lidem v nouzi, ohrožení, solidarita, krizová centra Chudoba ve světě	práva, vypracovat statistiky zemí ve světě, kde je nejvíce tento problém zřejmý

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <p>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>	<p>Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání.</p> <p>Dodržuje zásady hospodárnosti. Popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p> <p>Uvede příklady různých forem placení a oceňování.</p> <p>Rozlišuje, z jakých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje.</p> <p>Uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.</p> <p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <p>Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení;</p> <p>Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p>	<p>Vyjmenuje základní formy podnikání.</p> <p>Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH,</p> <p>Vyjmenuje základní formy podnikání.</p> <p>Na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží.</p> <p>Vysvětlí, proč je každý občan povinen Dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu.</p> <p>Návštěva Krajského soudu v Kladně</p> <p>Uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody aj.).</p> <p>Orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy.</p> <p>Rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postížitelnosti občanů.</p>	<p>Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p> <p>Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost</p> <p>Právní řád ČR</p> <p>Význam funkce právního řádu Orgány právní ochrany občanů Činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři), soustava soudů</p> <p>Přestupek, trestný čin, korupce - uvede jejich příklady Trestní postížitelnost Právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>Porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>Ovládá základní zásady první pomoci, ošetření závažnějších poranění, komunikaci se službami odborné pomoci</p> <p>Aktivně využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy a stresu.</p> <p>Osvojí si vhodné způsoby odmítání návykových látek.</p> <p>Prozkoumává generovou problematiku z hlediska mediální prezentace životního stylu</p> <p>Vzájemné sdělení svého pohledu, nahlédnutí do vnímání jednoho pohlaví druhým</p> <p>Formuluje a obhajuje svůj postoj a názor</p> <p>Uvědomuje si rozdíly mezi osobním a společenským vnímáním mužů a žen</p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <p>Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	<p>OSV/3 Organizace volného času, plánování učení, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p>	<p>Na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu).</p> <p>Vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů.</p> <p>Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě, obcí, krajů a státu.</p> <p>Charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce.</p> <p>Objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů.</p> <p>Stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR.</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR;</p> <p>Složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu.</p> <p>Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam;</p> <p>Význam a formy voleb do zastupitelstev</p>	<p>MKV/4 Ústava, diskuse na aktuální problémy o porušování lidských práv u nás a ve světě</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody</p>	<p>Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.</p> <p>Respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.</p> <p>Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva.</p> <p>Uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</p> <p>Průběžně sleduje i formace o změnách plynoucích pro ČR z členství v EU.</p> <p>Posoudí význam spolupráce ve světě, popíše výhody.</p> <p>Kriticky posoudí informace získané ze sdělovacích prostředků.</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše hlavní příčiny i možné důsledky.</p> <p>Vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p> <p>Mezinárodní vztahy</p> <p>Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody;</p> <p>Významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody;</p> <p>Evropská unie a ČR</p>	<p>VDO/3 Vysvětlení funkce právního řádu. Práce se zákoníkem práce, vypsání nejd. bodů.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p> <p>Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>		<p>GLOBALNÍ SVĚT</p> <p>Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p>	<p>MKV/5 Vliv masmédií na utváření postojů lidí k danému problému ve společnosti-diskuse</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Seminář ze společensko vědních oborů - SSv

Charakteristika volitelného předmětu

Organizační vymezení

- realizuje se jako volitelný předmět

Vzdělávací oblast předmětu

- celkově rozvíjí osobnost žáka
- vytváří a formuje všeobecný přehled
- rozvíjí dovednosti formulovat a obhájit svůj názor
- seznamuje žáka s historicky významnými díly různých oblastí lidské činnosti a lidského bytí
- seznamuje žáka s kulturou různých národů a národností celého světa
- napomáhá k vytváření žebříčku hodnot a následně schopnosti hodnocení historických událostí, konkrétních osobností, uměleckého díla na pozadí společenských a historických reálií

Časová dotace

- 8. – 9. ročník 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- komunitní učebna
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda, dotazníky, interwiev

Hodnocení

- způsoby a formy hodnocení vycházejí z principu předmětu a akcentu na vytváření všeobecného přehledu a schopnosti nahlížet na probíranou problematiku z různých úhlů. Důraz není kladen na míru zvládnutých teoretických poznatků, ale na schopnost orientace v problematice a hledání logických souvislostí.
- na hodnocení má vliv aktivita a snaha žáka, míra zájmu o probíraná témata a plnění dílčích úkolů.

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti

- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup: - vedení žáků k ověřování důsledků

- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení

- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup: - kladení otevřených otázek

- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně

- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

- žáci komunikují na odpovídající úrovni

- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup: - zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,

- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy

- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je

- žáci respektují názory ostatních

- žáci si formují volní a charakterové rysy

- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup: - vyžadování dodržování pravidel slušného chování

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup: - dodávání sebedůvěry

- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení

- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Seminář ze společenských věd

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozumí různým typům náboženství. Respektuje zvyky a tradice.	Seznámí se s různými náboženskými pojmy a jevy. Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými typy náboženství. Vyjmenuje nejrozšířenější náboženství.	Náboženství v životě člověka Podstata náboženství a jeho místo v současném světě. Náboženské pojmy a jevy. Nejvýznamnější světová náboženství Judaismus, křesťanství, buddhismus, Islám, hinduismus.	Encyklopedie Internet Videoprojekce
Používá jistě a s porozuměním různé druhy informačních zdrojů. Rozumí původu vybraných slov a významu slov cizího původu.	Pracuje s porozuměním s různými druhy encyklopedií a internetem.	Vybrané filozofické problémy Co je to filozofie. Předmět filozofie a hlavní filozofické problémy. Vztah filozofie a vědy. Vztah filozofie a náboženství. Pravda jako filozofický problém. Problém svobody a nutnosti lidského jednání. Filozofie hodnot.	Encyklopedie Internet Videoprojekce
Porozumí specifikům různých typů osobnosti.	Poznává význam různých vlivů na rozvoj osobnosti.	Jedinec, člověk, osobnost, vybrané otázky psychologie osobnosti	Encyklopedie Internet Videoprojekce

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Charakterizuje různé typologie a typy osobnosti.</p> <p>Orientuje se v informacích o problémech současného světa a správně je analyzuje.</p>	<p>Popisuje osobnost z psychologického hlediska.</p> <p>Získává znalosti o typologiích, typech, temperamtech a charakterech osobností.</p> <p>Podle určitých rysů rozpoznává některé národy.</p> <p>Poznává život a zvyky v různých částech světa.</p> <p>Vysvětluje nejčastější příčiny konfliktů mezi národy.</p> <p>Uvádí klady a zápory života ve velkoměstech.</p> <p>Objasňuje nebezpečí chorob.</p>	<p>Osobnost, její pojem, vlastnosti a struktura.</p> <p>Podíl dědičnosti, prostředí, růstu a výchovy na utváření osobnosti.</p> <p>Učení a jeho životní význam.</p> <p>Vztahově postojové a seberegulační vlastnosti osobnosti.</p> <p>Jedinec, člověk, osobnost, vybrané otázky psychologie osobnosti</p> <p>Osobnost pod drobnohledem.</p> <p>Typologie a temperament.</p> <p>Typologie a typ.</p> <p>Temperament.</p> <p>Mozaika osobnostních charakteristik.</p> <p>Charakter – vymezení pojmu.</p> <p>Vývoj charakteru.</p> <p>Orientace v současném světě</p> <p>Proměny světa na konci 20. století, jejich příčiny a důsledky.</p> <p>Konflikty současného světa.</p> <p>Globální problémy současnosti a způsoby jejich řešení.</p> <p>Přelidněnost.</p> <p>Stav životního prostředí.</p> <p>Hlad a podvýživa.</p> <p>Civilizační choroby, alkohol a toxikomanie</p>	<p>Encyklopedie</p> <p>Internet</p> <p>Videoprojekce</p> <p>Encyklopedie</p> <p>Internet</p> <p>Videoprojekce</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Seminář ze společenských věd

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozumí různým typům náboženství.	Seznámí se s různými náboženskými pojmy a jevy. Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými typy náboženství. Vysvětlí pojem náboženská sekta.	Orientace ve světě víry Porovnání jednotlivých světových náboženství. Náboženské sekty. Existence různých náboženství v ČR.	Encyklopedie Internet Videoprojekce
Porozumí pojmům etika, morálka, hodnotový systém.	Vydefinuje a zhodnotí svoji hierarchii hodnot. Popíše svůj vztah k handicapovaným lidem.	Etika a morálka Morálka – jednota morální svobody a mravního zákona. SOS zvířata. Život a jeho hodnota. Žijeme opravdu spolu – problematika handicapovaných lidí.	Encyklopedie Internet Videoprojekce
Rozumí původu vybraných slov a významu slov cizího původu.	Pracuje s porozuměním s různými druhy encyklopedií a internetem. Účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.	Etické problémy současnosti Interrupce. Trest smrti. Sebevražda. Eutanazie. Problém smyslu lidského života. Jedinec v rodině a společenské skupině. Čestné jednání a mravní odpovědnost.	Encyklopedie Internet Videoprojekce

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Porozumí specifikům různých typů osobnosti</p>	<p>Poznává význam různých vlivů na rozvoj osobnosti</p> <p>Vysvětlí význam motivačních a emočních složek osobnosti na kvalitu života.</p>	<p>Jedinec, člověk, osobnost, vybrané otázky psychologie osobnosti Charakterové vlastnosti. Vztah temperamentu a charakteru. Výkonová složka osobnosti. Vymezení schopností. Inteligence. Emoční složka osobnosti. Aktivačně motivační složka osobnosti – motivace, motiv.</p>	<p>Encyklopedie Internet Videoprojekce</p>
<p>Charakterizuje různé typologie a typy osobnosti.</p>	<p>Popisuje osobnost ze sociálně-psychologického hlediska. Vysvětluje svoje postoje k otázkám sebevzdělávání a budoucí profese. Interpretuje své představy o životním partnerovi.</p>	<p>Sociálně psychologické problémy vztahů mezi lidmi Aktivační vlastnosti osobnosti, motivace, potřeby, zájmy a záliby. Já a sebevzdělávání. Já a životní partner. Já a budoucí profese.</p>	<p>Encyklopedie Internet Videoprojekce</p>
<p>Orientuje se v informacích o problémech současného světa a správně je analyzuje.</p>	<p>Vysvětluje pojem spolupráce mezi národy a pojem globalizace. Uvádí klady a zápory integračních procesů.</p>	<p>Orientace v současném světě Spolupráce mezi národy. Integrační procesy. Multikulturní terminologie. Dokážeme si porozumět? Opakování.</p>	

5.3 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávacími obory této oblasti jsou fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis. Všechny tyto obory zahrnují okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Umožňují žákům hlouběji porozumět přírodním zákonitostem a některým faktům. Žáci získávají základ pro lepší pochopení těchto zákonitostí. Tato oblast jim pomáhá lépe se orientovat v běžném životě.

Dostávají zde příležitost poznávat přírodu jako složitý systém, kde jsou všechny součásti propojeny a vzájemně se ovlivňují. Na tomto poznání je založeno i pochopení důležitosti rovnováhy v přírodě a její udržování, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Tato oblast podporuje vytváření otevřeného, kritického myšlení a logického smýšlení.

Charakter výuky je činnostní a badatelský, tím umožňuje žákům lépe porozumět přírodním zákonům a poznatkům a dále je motivuje tyto poznatky aplikovat v běžném životě. Velký význam mají poznávací metody této oblasti, které umožňují žákům osvojit si i velmi důležité dovednosti. Rozvíjejí své dovednosti soustavně. Snaží se objektivně pozorovat, měřit a experimentovat, vytvářet hypotézy. Tyto hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů ověřovat, snažit se analyzovat výsledky, vyvozovat závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních dějů. Učí se hledat souvislosti, klást si otázky a hledat na ně odpovědi. V těchto oborech se žáci snaží hledat souvislosti mezi situací v přírodě a činností lidí. Poznávají závislost člověka na přírodních zdrojích. Poznávají vliv lidské činnosti na zdraví lidí a na životním prostředí. Odhalují příčiny světových problémů jako je globální oteplování, změny ekosystémů, teplotní inverze, úbytek přírodních zdrojů některých významných surovin. Celkový pohled na vztah člověka a přírody utváří spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláním i vzdělání zeměpisné, které žákům umožňuje odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí v daném okolí.

Tato vzdělávací oblast navazuje na oblast „Člověk a jeho svět“, která přibližuje přírodovědné poznání žákům I. stupně. Souvisí a spolupracuje s oblastmi: Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a svět práce.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. , 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika :

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- výukové programy PC, internet

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda :

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy,
- přírodopis : světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů (srdce – kardiostimulátor)
- zeměpis : magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata :

- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní:

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální:

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Změří velikost působící síly.	<p>Rozliší na příkladech tělesa a látky</p> <p>Zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné.</p> <p>Porovná vybrané vlastnosti pevných, plyných a kapalných látek.</p> <p>Doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné.</p> <p>Rozliší, zda působením síly došlo ke změně tvaru či pohybu tělesa.</p> <p>Uvede hlavní jednotku síly, násobky či dílky této jednotky.</p> <p>Změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek.</p> <p>Porovná velikost grav. síly působící na dvě různá tělesa, na tělesa v různé vzdálenosti od Země.</p> <p>Objasní pojem grav. pole Země, určí směr gravitační síly.</p>	<p>Látky a tělesa.</p> <p>Vzájemné působení těles.</p> <p>Síla.</p> <p>Gravitační síla.</p> <p>Gravitační pole.</p>	<p>Z – 6. r. Sluneční soustava.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.</p>	<p>Rozliší částice látky (atomy, molekuly), určí z čeho se skládá atom.</p> <p>Charakterizuje pojem neustálého pohybu částic a uvede jevy, které jej potvrzují.</p> <p>Porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti.</p> <p>Charakterizuje rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek.</p> <p>Popíše složení atomu.</p> <p>Uvede druh el. náboje protonu, elektronu a neutronu.</p> <p>Určí na základě znalosti počtu elektronů a protonů, zda jde o kladný či záporný iont.</p> <p>Objasní pojem elektrování těles.</p> <p>Ověří existenci el. pole a charakterizuje el. sílu jako působení el. pole na těleso</p>	<p>Složení látek.</p> <p>Atomy a molekuly.</p> <p>Částicové složení pevných krystalických látek, vlastnosti kapalin a plynů.</p> <p>Model atomu.</p> <p>Elektrické vlastnosti látek.</p> <p>Elektrování těles .</p> <p>Elektrické pole</p>	<p>Ch – návaznost v 8. ročníku.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.</p>	<p>popíše el. pole pomocí siločar.</p> <p>Stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými.</p> <p>Popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly magnetu se přitahují a jaké se odpuzují.</p> <p>Vysvětlí pojem magnetické pole a určí jak se projevuje.</p> <p>Vysvětlí pojem indukční čáry.</p> <p>Stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země.</p> <p>Uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky.</p> <p>Změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek (s určením odchylky měření).</p> <p>Určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny.</p> <p>Převádí jednotky délky.</p> <p>Změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce a zapíše výsledek (s určením odchylky měření).</p>	<p>Magnetické vlastnosti látek.</p> <p>Póly magnetu.</p> <p>Magnetické pole.</p> <p>Indukční čáry magnetického pole.</p> <p>Magnetické pole Země</p> <p>Vybrané fyzikální veličiny.</p> <p>Měření délky pevného tělesa.</p> <p>Délková měřidla.</p> <p>Měření délky.</p> <p>Jednotky délky.</p> <p>Měření objemu kapalného a pevného tělesa.</p>	<p>M – převody jednotek, převodní vztahy, aritmetický průměr.</p> <p>OSV/10 – přesné měření, získávání zákl. dovedností pro spolupráci, ověřování výsledků.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.</p>	<p>Určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny.</p> <p>Převádí jednotky objemu.</p> <p>Zváží dané těleso na rovnoramenných vahách a hmotnost zapíše.</p> <p>Určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny.</p> <p>Uvede hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky.</p> <p>Převádí jednotky hmotnosti.</p> <p>Uvede jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty.</p> <p>Experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu, používá vzorec.</p> <p>Vyhledává hustotu látky v tabulkách.</p> <p>Určí hmotnost tělesa z dané hustoty a objemu, používá vzorec k výpočtům.</p> <p>Uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky.</p> <p>Změří čas a zapíše výsledek.</p> <p>Vyjadřuje čas při dané jednotce jinou</p>	<p>Jednotky objemu.</p> <p>Měření hmotnosti tělesa.</p> <p>Rovnoramenné váhy.</p> <p>Jednotky hmotnosti.</p> <p>Jednotky hustoty.</p> <p>Výpočet hustoty látky.</p> <p>Výpočet hmotnosti látky.</p> <p>Jednotky času.</p> <p>Měření času.</p>	<p>Dopravní výchova – měření rychlosti</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.</p> <p>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.</p>	<p>jednotkou času.</p> <p>Změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek.</p> <p>Posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší.</p> <p>Posoudí, zda se délka kovové tyče při dané změně teploty zvětší či zmenší.</p> <p>Popíše princip teploměru, uvede některé typy.</p> <p>Uvede jednotky teploty.</p> <p>Rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu.</p> <p>Rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý.</p> <p>Rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb.</p> <p>Vyjádří rychlost v dané jednotce jinou jednotkou rychlosti.</p> <p>Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas.</p> <p>Určí průměrnou rychlost rovnoměrného pohybu.</p>	<p>Měření teploty tělesa</p> <p>Změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání a ochlazování.</p> <p>Změna délky kovové tyče při zahřívání a ochlazování.</p> <p>Teploměr.</p> <p>Jednotky teploty.</p> <p>Pohyb a klid tělesa.</p> <p>Dráha a čas.</p> <p>Jednotky rychlosti.</p> <p>Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.</p>	<p>Používá s porozuměním vztah $v = s : t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh z praxe.</p> <p>Znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak.</p>	<p>Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu.</p> <p>Graf závislosti dráhy rovnoměrného pohybu na čase.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Rozeznává jednotlivé druhy sil. V konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou a jaký je účinek vzájemného působení. Určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti. Znázorní sílu graficky. Určí výslednici sil působících v jedné přímce. Určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů. Rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze. Odhadne přibližnou polohu těžiště. Určí pokusně těžiště, např. desky, tyče. Rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní.	Síla. Skládání sil. Výslednice sil. Těžiště tělesa.	Pohádka o řepě.
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu	Posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou	Pohybové zákony.	Vesmír – pohyb vesmírných raket, družic.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.</p> <p>Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p>	<p>rychlosti pohybu.</p> <p>Zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v rovnoměrném přímočarém pohybu, a určí síly působící na těleso, které jsou přítom v rovnováze.</p> <p>Na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají a zanikají současně, mají stejnou velikost a opačný směr a působí na různá tělesa.</p> <p>Rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze.</p> <p>Určí experimentem nebo výpočtem sílu nebo rameno síly tak, aby se páka dostala do rovnovážné polohy.</p> <p>Uvede užití páky v praxi a objasní výhodnost použití páky v daném případě.</p> <p>Určí podmínku rovnováhy na pevné kladce.</p> <p>Uvede příklady využití kladky v praxi a vysvětlí jejich výhody.</p>	<p>Posuvné účinky sil.</p> <p>Zákon setrvačnosti</p> <p>Zákon vzájemného působení těles.</p> <p>Otáčivé účinky síly.</p> <p>Páka.</p> <p>Pevná kladka.</p>	<p>Nářadí a pracovní nástroje</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.</p>	<p>Předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly.</p> <p>V jednoduchém případě změří třecí sílu.</p> <p>Porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch.</p> <p>V dané situaci rozhodne, zda je tření užitečné nebo škodlivé, navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení.</p> <p>Popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně.</p> <p>V jednoduchých případech určí velikost a směr tlakové síly.</p> <p>Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na níž působí.</p> <p>Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení.</p> <p>Použije vztah pro výpočet hydrostatického tlaku při řešení konkrétních problémů.</p>	<p>Deformační účinky síly</p> <p>Tření</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <p>Tlaková síla.</p> <p>Tlak.</p> <p>Pascalův zákon.</p> <p>Hydrostatický tlak.</p>	<p>Hydraulika ve strojích a zařízeních.</p> <p>Potopení Titaniku.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.</p> <p>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh.</p>	<p>Určí výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině.</p> <p>Porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet, nebo zda bude plovat na hladině.</p> <p>Pokusem prokáže existenci a vysvětlí příčinu atmosférického tlaku vzduchu.</p> <p>Porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku.</p> <p>Změří tlak plynu v uzavřené nádobě a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu vzhledem k atmosférickému tlaku.</p> <p>Rozliší zdroj světla a osvětlené těleso.</p> <p>Rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné, či neprůhledné.</p> <p>Pomocí poznatku o přímočarém šíření světla vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce.</p>	<p>Vztlaková síla působící na těleso v kapalině.</p> <p>Archimédův zákon.</p> <p>Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině.</p> <p>Atmosférický tlak.</p> <p>Tlak plynu v uzavřené nádobě.</p> <p>Světelné jevy.</p> <p>Světlo, zdroj světla.</p> <p>Přímocharé šíření světla.</p>	<p>Moderní zdroje světla.</p> <p>Duha, optické jevy v přírodě.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě.</p> <p>Vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí.</p> <p>Využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle.</p> <p>Pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi.</p> <p>Najde pokusně ohnisko dutého zrcadla.</p> <p>Na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, kdy k lomu od kolmice.</p> <p>Porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad.</p> <p>Rozliší pokusně spojku a rozptylku.</p> <p>Najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost.</p>	<p>Rozklad světla.</p> <p>Rychlost světla.</p> <p>Odraz světelného paprsku.</p> <p>Zrcadla.</p> <p>Lom světla na optickém rozhraní.</p> <p>Oko, optické čočky, oční vady</p>	<p>Využití zrcadel v dopravě.</p> <p>Oko – biologie člověka</p> <p>Moderní technika.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	Dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě.	Optické přístroje.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.</p> <p>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.</p> <p>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.</p>	<p>Vysvětlí a na praktickém příkladu demonstruje, kdy dojde z fyzikálního hlediska k vykonání práce.</p> <p>Zhodnotí vliv času při konání práce na dosažený výkon.</p> <p>Na praktických příkladech vysvětlí rozdíl mezi pohybovou a polohovou energií.</p> <p>Porozumí pojmům teplo a teplota.</p> <p>Určí skupenské teplo tání a tuhnutí tělesa.</p> <p>Vysvětlí pojem izolované tepelné soustavy.</p> <p>Porozumí vztahu závislosti změny teploty na změně vnitřní energie při tání a tuhnutí.</p> <p>Vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky</p>	<p>Mechanická práce při přemístění tělesa.</p> <p>Mechanická práce při zvedání tělesa na pevné kladce a na nakloněné rovině.</p> <p>Práce a výkon.</p> <p>Pohybová a polohová energie.</p> <p>Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie.</p> <p>Vnitřní energie.</p> <p>Změna vnitřní energie při konání práce a při tepelné výměně.</p> <p>Teplo, teplota.</p> <p>Měrná tepelná kapacita látky.</p> <p>Teplo přijaté (odebrané) při tepelné výměně.</p> <p>Tepelná výměna vedením, zářením a prouděním.</p> <p>Změna skupenství</p> <p>Tání a tuhnutí.</p> <p>Vypařování a var.</p> <p>Kondenzace.</p> <p>Var za sníženého a zvýšeného tlaku.</p>	<p>Zlaté pravidlo mechaniky.</p> <p>U-rampa</p> <p>Tepelné vodiče a izolanty.</p> <p>Termoska.</p> <p>Anomálie vody.</p> <p>Tlakový hrnec a pasterizace.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</p>	<p>k řešení problémů a úloh.</p> <p>Vysvětlí vzájemný vztah práce plynu a změny jeho objemu. Porozumí základním meteorologickým pojmům Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.</p> <p>Rozliší látky pohlcující zvuk.</p> <p>Zhodnotí vliv nadměrného hluku na kvalitu prostředí</p> <p>Porozumí principu záznamu, přenosu, reprodukce a uchovávání zvuku v elektronických zařízeních.</p>	<p>Sublimace a desublimace.</p> <p>Práce plynu.</p> <p>Úvod do meteorologie. Spalovací motory (parní stroj, zážehový čtyřdobý motor, zážehový dvoudobý motor, vznětový motor). Užití motorů.</p> <p>Periodické jevy. Zvuk a zdroje zvuku. Látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku. Rychlost šíření zvuku v různých prostředích. Hluk. Odras zvuku na překážce, ozvěna a pohlcování zvuku. Tón, výška, kmitočet a hlasitost. Elektronický záznam, přenos, uchovávání a reprodukce zvuku.</p>	<p>Vliv počasí na život člověka. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Elektromobily a hybridní automobily. Ropa jako příčina globálních konfliktů.</p> <p>Orgány hlasu a sluchu. Výroba jednoduchého zvukového zařízení.</p> <p>Hrom a blesk – rychlost zvuku a světla. Akustika místnosti. Hluk jako zdravotní riziko.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	<p>Porozumí základním pojmům (atom a jeho složení, molekula, iont) Na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat. Podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont.</p> <p>Ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole. Pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud. Objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové). Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem.</p>	<p>Atom a jeho složení (proton, neutron, elektron). Elektrický náboj, iont.</p> <p>Elektrická síla a elektrické pole.</p> <p>Elektrický proud.</p> <p>Elektrické napětí. Zdroje stejnosměrného napětí.</p>	
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	<p>Používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách ($A = U/I$). Pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče a zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben.</p>	<p>Ohmův zákon Elektrický odpor. Vedení proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích.</p>	<p>Citron – primitivní galvanický článek.</p> <p>Supravodivost.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Zapojí správně polovodičovou diodu.</p> <p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</p> <p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Vysvětlí rozdíl mezi vodičem, izolantem a polovodičem. Rozliší polovodiče, diodu a termistor.</p> <p>Zvolí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí. Odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů. Porozumí údajům na elektroměru.</p> <p>Vysvětlí nutnost dodržování bezpečnostních zásad při manipulaci s elektrickým zařízením.</p> <p>Vysvětlí princip elektromagnetické indukce a objasní vznik střídavého proudu. Dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie. Popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie Popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie na životní prostředí.</p> <p>Vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro. Vysvětlí pojem řetězová reakce. Popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor. Popíše, jak je zajištěn bezpečný</p>	<p>Vodiče a izolanty.</p> <p>Polovodiče.</p> <p>Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod.</p> <p>Obvod bez spotřebiče, zkrat.</p> <p>Elektrická práce, příkon elektrického spotřebiče.</p> <p>Jistič a pojistka.</p> <p>Magnetismus a elektromagnetická indukce. Stejnoseměrný proud. Alternátor, generátor. Elektrický motor. Transformátor. Výroba a přenos elektrické energie.</p> <p>Štěpení atomového jádra, řetězová reakce a jaderný reaktor. Jaderná elektrárna.</p>	<p>Vliv polovodičů na rozvoj elektroniky.</p> <p>Elektrické spotřebiče v domácnosti</p> <p>Spotřeba el.energie. Bezpečné zacházení s elektrospotřebiči. První pomoc při úrazu el. proudem.</p> <p>Alternativní zdroje energie, elektrická energie. Vliv výroby elektrické energie na životní prostředí.</p> <p>Výhody a nevýhody jaderné energie.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p> <p>Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.</p>	<p>provoz v jaderné elektrárně. Dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus.</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi planetou a hvězdou. Má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci a jiných hvězdách.</p> <p>Popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách). Popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety). Objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází. Orientuje se na noční obloze. Vysvětlí důvody, jež vedou lidstvo k výzkumu vesmíru.</p>	<p>Vesmír. Hvězdy.</p> <p>Sluneční soustava. Planety.</p> <p>Měsíční fáze.</p> <p>Astrologie. Kosmonautika a výzkum vesmíru.</p>	<p>Jaderné katastrofy.</p> <p>Vojenské využití jaderné energie.</p> <p>Vztah rychlosti světla a určování vzdáleností ve vesmíru.</p> <p>Vliv měsíčních fází (příliv a odliv). Mapa hvězdné oblohy.</p> <p>UFO</p>

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení :

Chemie je vyučována v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- vede k rozvíjení a upevnování dovedností objektivně posuzovat přírodní jevy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz o podstatě pozorovaných jevů
- učí žáky analyzovat výsledky svého pozorování
- podněcuje žáky k ověřování výsledků svého pozorování
- vede žáky k využívání svých poznatků k předvídání některých přírodních zákonitostech a jevů
- směřuje žáky k hledání vysvětlení pozorovaných jevů a k hledání řešení praktických Problémů
- učí žáky osvojit si základní chemické pojmy a odbornou terminologii
- podporuje žáky k vytváření otevřeného kritického myšlení i logického uvažování

Formy a metody práce:

- frontální vyuka s demonstračními pokusy
- skupinová práce
- samostatné pozorování
- laboratorní práce
- krátkodobé projekty(např. vědecká konference)
- výukové programy PC, práce s internetem

Řád učebny chemie je vyvěšen v učebně a pro žáky je závazný.

Mezipředmětové vazby:

Fyzika: vlastnosti látek,skupenství,struktura atomu

Zeměpis: těžba surovin

Přírodopis: fotosyntéza, metabolismus přírodních látek, struktura minerálů

Matematika:trojčlenka, procenta

Český jazyk: přípony a předpony

Předmětem prolínají různá průřezová témata:

- rozvíjení dovedností a schopností(OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojůenergie(EV)

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k užívání odborné terminologie
- ke kritickému myšlení
- k samostatnému experimentování a pozorování získaných informací

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vede žáky k hledání základních postupů při řešení daných úkolů
- k formulování svých poznatků a myšlenek v písemné i ústní podobě

Kompetence sociální a personální:

- vede žáky k práci ve skupině, k pocitu zodpovědnosti za práci skupiny
- k posilování sebedůvěry
- učí žáky pomoci si navzájem

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k ekonomickému využívání energie a surovin
- nabádá žáky k upřednostňování zdrojů obnovitelné energie
- vede žáky k ekologickému myšlení

Kompetence pracovní:

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s chemickými látkami

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Úvod do chemie Uvede rozdíl mezi chemií a fyzikou	Uvede př. chemického děje, rozliší fyzikální tělesa a látky. Rozpozná u běžných dějů, zda dochází k přeměnám látek. Uvede příklady chemické výroby v okolí a případná rizika této výroby.	Vymezení chemie Látky a tělesa Chemické děje Chemická výroba	Fyzika – látky a tělesa
Vlastnosti látek Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek. Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností. Navrhne a provede jednoduché pokusy, zaznamená jejich průběh, rozpozná skupenství látek a jejich přeměny, vyhledá v tabulce hodnoty hustoty, teploty varu.	Barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, vodivost, zápach, hustota, teplota varu, tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	Fyzika – vlastnosti látek skupenství Pokusy- manganistan, sůl, cukr, síra
Bezpečnost práce Bezpečně pracuje s vybranými látkami Hodnotí rizikovost látek Objasní jednaní v případě havárie	Uvede zásady bezpečnosti práce, poskytne první pomoc, přivolá pomoc, uvede příklady nebezpečných látek. Vysvětlí význam R a S vět, uvede jejich příklady u výrobků, které jsou běžně v prodeji.	BOZP v pracovní chemie první pomoc při úrazu – poleptání, popálení, pořezání	
Směsi			

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozlišuje směsi a čisté látky</p> <p>Vypočítá složení roztoků Připraví roztok daného složení</p> <p>Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p> <p>Oddělování složek směsí Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí</p> <p>Vzduch a voda Rozliší různé druhy vody a uvede příklady výskytu a využití</p>	<p>Rozliší různorodé a stejnorodé směsi. Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, aerosol. Uvede příklady roztoků. Vysvětlí správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo. Uvede vzorec na výpočet hmotnostního zlomku. Připraví roztok daného složení. Rozpustnost, roztok nasycený, nenasycený, zředěný, koncentrovaný.</p> <p>Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání, velikosti plošného povrchu na rozpouštění pevných látek</p> <p>Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. Vysvětlí princip destilace, popíše destilační aparaturu. Navrhne postup oddělování složek v praktickém životě.</p> <p>Uvede názvy vody v jednotlivém skupenství. Zhodnotí význam vody pro život. Vyjmenuje základní vlastnosti vody a její využití v praxi. Rozliší destilovanou, pitnou, užitkovou a odpadní vodu.</p>	<p>Různorodé, stejnorodé směsi</p> <p>Složení roztoků, hmotnostní zlomek</p> <p>Roztoky</p> <p>Filtrace, usazování, destilace, sublimace</p> <p>Voda destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody</p>	<p>Matematika – trojčlenka , procenta</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí</p> <p>Částicové složení látek Používá pojmy atom, molekula, ion ve správných souvislostech</p> <p>Chemické prvky Porovná vlastnosti vybraných prvků Orientuje se v PSP</p> <p>PSP Rozliší kovy a nekovy</p>	<p>Vysvětlí koloběh vody v přírodě. Uvede princip výroby pitné vody</p> <p>Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek. Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů. Popíše inverzi, smog, uvede příklady zdrojů znečištění vody a vzduchu. Navrhne možnosti, jak je v jeho okolí je možno omezovat znečištění vody a vzduchu.</p> <p>Uvede příklady dokazující, že látky se skládají z pohybujících částic.</p> <p>Popíše složení atomu, vznik iontu.</p> <p>Používá značky a názvy prvků, Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn. Vysvětlí protonové číslo. Používá pojmy chemická látka, prvek, sloučenina, chemická vazba, značka prvku, vzorec chemické sloučeniny. Rozliší kovy a nekovy, uvede příklady využití. Rozliší periody, skupiny. Vyhledá známé prvky</p>	<p>Složení a vlastnosti vzduchu Čistota ovzduší Ozonová díra</p> <p>Molekula, atom, jádro, obal, elementární částice Valenční elektrony</p> <p>Chemické prvky Názvy a značky prvků</p> <p>Protonové číslo</p> <p>Kovy Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au Slitiny mosaz, bronz, dural Nekovy: H, O, C, Cl, S, N</p>	<p>VK – ruční hasící přístroje</p> <p>Fyzika - struktura atomů</p> <p>Žákovské prezentace jednotlivých kovů</p> <p>VK - kovy a nekovy Zeměpis – těžba kovů</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Chemické reakce Rozliší výchozí látky a produkt, uvede příklady důležitých reakcí , provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich význam</p> <p>Chemické rovnice Přečte chemickou rovnici Aplikuje zákon zachování hmotnosti</p> <p>Oxidy Porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů</p> <p>Halogenidy Porovná vlastnosti halogenidů</p> <p>Kyseliny a ph Porovná vlastnosti kyselin</p>	<p>Rozliší výchozí látky a produkty</p> <p>Uvede zákon zachování hmotnosti. Zapíše jednoduchou reakci chemickou rovnicí. Přečte zápis chemické rovnice. Vypočítá úlohy s užitím veličin: n,m, M, V a hustoty.</p> <p>Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech.</p> <p>Zapíše z názvů vzorce a naopak. Popíše vlastnosti vybraných oxidů.</p> <p>Posoudí jejich vliv na životní prostředí.</p> <p>Určí oxidační číslo atomů v halogenidech. Zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak. Popíše vlastnosti, význam, užití NaCl</p> <p>Popíše vlastnosti a užití vybraných kyselin, popíše bezpečné ředění</p>	<p>Chemický děj, výchozí látky, produkty</p> <p>Zákon zachování hmotnosti Látkové množství, molární hmotnost Jednoduché chemické rovnice</p> <p>Názvosloví SO₂,SO₃, CO₂,CO, CaO,NO,NO₂,SiO₂ Skleníkový efekt</p> <p>Fluoridy, chloridy, jodidy a bromidy – jejich názvosloví</p> <p>Chlorid sodný</p> <p>HCl,H₂SO₄,HNO₃</p>	<p>OSV/10 – řešení problémů vážení soustavy uzavřené a otevřené, vyvozování závěrů Matematika –trojčlenka</p> <p>Fyzika - hustota</p> <p>Český jazyk - přípony</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vysvětlí vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí, uvede možná opatření</p> <p>Orientuje se na stupnici ph, změní reakci roztoku univerzálním papírkem</p> <p>Hydroxidy Porovná vlastnosti vybraných hydroxidů</p> <p>Neutralizace a soli Vysvětlí princip neutralizace Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p> <p>Hospodářsky významné látky Vysvětlí hospodářský význam</p>	<p>Popíše první pomoc při potřísnění. Zapiše z názvů kyselin jejich vzorce a naopak.</p> <p>Vznik kyselých dešťů, uvede možná opatření, která vedou k předcházení vzniku kyselých dešťů.</p> <p>Rozliší známé roztoky na kyselé, zásadité a neutrální pomocí indikátorů, změní ph univerzálním ph papírkem.</p> <p>Popíše bezpečné rozpouštění hydroxidů a jejich základní vlastnosti, posoudí jejich vliv na životní prostředí. První pomoc při poleptání. Zapiše z názvů vzorce a naopak.</p> <p>Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků, uvede názvy reaktantů a produktů, zapiše průběh reakce chemickou rovnicí. Zapiše z názvů vzorce a naopak.</p> <p>Uvede příklady uplatnění solí v praxi.</p> <p>Uvede význam průmyslových hnojiv.</p>	<p>Názvosloví</p> <p>Kyselé deště</p> <p>Ph</p> <p>Indikátory</p> <p>NaOH, KOH, Ca(OH)₂</p> <p>Názvosloví hydroxidů</p> <p>Podstata neutralizace</p> <p>Vznik solí Názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů</p> <p>Průmyslová hnojiva Vápenná malta, sádra</p>	<p>VK – výroba vybraných kyselin</p> <p>Přírodopis – struktura minerálů Zeměpis – těžba minerálů</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
některých chemických látek	Jejich vliv na životní prostředí. Popíše složení a vlastnosti stavebních poživ.		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Opakování učiva 8. ročníku	Opakování a procvičení učiva 8. ročníku.	Vlastnosti látek, BOZP, směsi, voda, vzduch, složení látek, prvky a sloučeniny. Chemické rovnice a reakce, zákon zachování hmotnosti, názvosloví	
Organické sloučeniny Rozliší nejjednodušší uhlovodíky a jejich vlastnosti, jejich zdroje	Rozliší anorganické a organické sloučeniny. Určí nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a užití. Vyhledá a uvede příklady produktů zpracování ropy. Vyhledá příklady havárií způsobených ropou a ropnými produkty a zemním plynem.	Alkany, alkeny, alkyny, areny, metan, etan, propan, butan, etylen, benzen, acetylen, naftalen Zpracování ropy BOZP při zacházení s ropnými látkami	EV/3 – řízený rozhovor o vlivu spalování uhlovodíku na životní prostředí VK – alkany, alkeny VK - areny Zeměpis – těžba ropy, naleziště
Deriváty uhlovodíků Rozliší vybrané deriváty, uvede jejich zdroje a vlastnosti	Rozliší pojem derivát uhlovodíku a uhlovodík. Rozliší uhlovodíkový zbytek a určí charakteristickou skupinu. Zapíše vzorce metanolu, etanolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu, acetonu.	Halogenderiváty, alkoholy, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny	VK – deriváty uhlovodíků

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Přírodní látky Určí výchozí látky a produkty fotosyntézy Určí podmínky fotosyntézy Orientuje se v produktech zpracování tuků, sacharidů a bílkovin Uvede zdroje přírodních látek</p>	<p>Uvede vlastnosti těchto látek a jejich užití. Uvede výchozí látky a produkty esterifikace. Orientuje se v reaktantech a produktech fotosyntézy a dýchání. Uvede podmínky fotosyntézy, její význam pro život. Rozliší sacharidy, tuky a bílkoviny. Uvede příklady zdrojů těchto látek. Posoudí potraviny z hlediska zdraví člověka. Vyjmenuje příklady zdrojů sacharidů, tuků a bílkovin.</p>	<p>Estery Fotosyntéza Sacharidy Tuky Bílkoviny Vitamíny</p>	<p>Přírodopis- fotosyntéza - metabolismus přírodních látek VK - sacharidy VK – přírodní látky</p>
<p>Plasty a syntetická vlákna</p>	<p>Rozliší nejběžněji používané plasty a syntetická vlákna. Uvede názvy těchto látek, jejich vlastnosti, užití těchto látek. Posoudí vliv plastů na životní prostředí.</p>	<p>Polyetylen, polypropylen, polystyren, PVC, polyamidová vlákna, polyesterová vlákna</p>	
<p>Redoxní reakce</p>	<p>Vysvětlí pojmy: redukce, oxidace. Určí, které známé reakce patří mezi redox reakce. . Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících průběh koroze, uvede způsoby ochrany před korozí. Rozliší podstatu elektrolýzy, uvede</p>	<p>Redukce a oxidace Koroze, galvanický článok</p>	<p>VK – oxidačně redukční děj</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Energie a chemické reakce Zhodnotí využívání fosilních paliv a paliv vyráběných</p> <p>Chemie a společnost Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin</p> <p>Aplikuje znalosti hašení požárů</p> <p>Havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>praktické příklady využití.</p> <p>Rozliší chemické reakce endotermní a exotermní. Uvede příklady fosilních a uměle vyrobených paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání. Posoudí vliv spalování různých paliv</p> <p>Doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství, prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby, zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje . Posoudí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů Vysvětlí pojem biotechnologie zjistí, kde v okolí dochází k znečišťování životního prostředí, uvede, jak tomu předcházet. Zachází bezpečně s mycími a čisticími prostředky. Rozpozná označení hořlavých, výbušných a toxických látek. Uvede příklady otravných látek, příklady drog, popíše příklady následků, kterým se vystavuje konzument. Dokáže uvést příklady výbušnin, hořlavých a toxických látek. Zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie.</p>	<p>Elektrolýza</p> <p>Endotermní a exotermní reakce Obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv Průmyslově vyráběná paliva</p> <p>Chemické výroby</p> <p>Biotechnologie, enzymy</p> <p>Ochrana životního prostředí Chemie a životní prostředí</p> <p>Detergenty</p> <p>Otravné látky, Pesticidy Drogy Léčiva</p>	<p>Zeměpis – těžba paliv</p> <p>Zeměpis – chemický průmysl ČR</p> <p>Přírodopis – enzymy</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Závěrečné opakování	Zopakuje všechny očekávané výstupy oboru chemie.	Látky výbušné, hořlavé, toxické Zásady chování v případě úniku nebezpečných látek BOZP Chemické prvky a sloučeniny Uhlovodíky a jejich deriváty Přírodní látky Umělé hmoty a vlákna Redoxní reakce Energie chemických reakcí Havárie s únikem nebezpečných látek	

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **přírodopis** je vyučován jako samostatný předmět, který je dotovaný v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodinami týdně. Přírodopis se vyučuje v odborné učebně.

Vzdělávací cíle v předmětu přírodopis:

- získávání a rozvíjení orientace v systému organismů,
- používání s porozuměním základní biologickou terminologii,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji biologických informací,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podporování ochrany životního prostředí a pochopení principu trvalé udržitelnosti,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání životního prostředí vlastní země a regionů světa
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování biologických poznatků v praktickém životě.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem,
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, atlasů, klíče),
- biologické vycházky s pozorováním, terénní cvičení, mikroskopování, laboratorní práce
- projekty.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie:** složení atmosféry, hydrosféry, biosféry, metabolismus látek, fotosyntéza...
- **fyzika:** sluneční soustava, vesmír, pohyb těles, ...
- **zeměpis:** rozšíření organismů, jevů, oblastí těžby atd. v ČR, Evropě a ve světě
- **ICT:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- **dějepis:** kultura národů, historický vývoj člověka,
- **výchova ke zdraví (VZ):** zdravý životní styl, význam pohybu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **environmentální výchova (EV):** ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí, globální ekologické problémy,
- **osobnostní výchova (OSV)**

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry

- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

žáci jsou vedeni:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

žáci jsou vedeni:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

žáci jsou vedeni:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

žáci jsou vedeni:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace

- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Obecná biologie a genetika</p> <p><u>Rozliší</u> základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.</p> <p><u>Popíše</u> základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.</p> <p><u>Rozpozná</u>, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.</p> <p><u>Třídí</u> organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.</p> <p><u>Uvede</u> na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.</p> <p>Biologie hub</p>	<p>Uvádí příklady rozmanitosti přírody, rozlišuje živé a neživé složky na základě jejich charakteristických vlastností. Interpretuje nejnovější názor na vznik života na Zemi. Objasní základní podmínky života na Zemi.</p> <p>Určí společné a odlišné znaky zobrazených buněk. Rozliší buňku rostlin a živočichů ve stavbě i způsobech obživy. Objasní funkci základních organel. Objasní pojmy a uvádí je do souvislostí se strukturou života: buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus. Třídí a zařazuje vybrané organismy do systému taxonomických jednotek.</p> <p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů v přírodě a pro člověka. Zná některá virová onemocnění a zná zásady prevence proti nákaze. Chápe význam bakterií v přírodě a pro člověka. Uvede příklady mikrobiálních onemocnění a zásady prevence proti nákaze.</p>	<p>Úvod - příroda, rozmanitost přírody, její složky, živá a neživá příroda. Planeta Země. Vznik života na Zemi. Projevy života, Podmínky života, Rozmanitost přírody, Vztahy mezi organismy.</p> <p>Buňka, Rostlinná a živočišná buňka - srovnání. Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy.</p> <p>Soustava organismů, Přehled základních systematických skupin.</p> <p>Viry, Bakterie ,</p>	<p>Z – životní prostředí, krajina F – vesmír, Sluneční soustava EV/2 – prezentace skupinové práce žáků EV/1 – plakát – lidská sídla a jejich vztah k okolí</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p><u>Vysvětlí</u> různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.</p> <p><u>Rozpozná</u> naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.</p> <p><u>Objasní</u> funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.</p> <p>Biologie živočichů</p> <p><u>Porovná</u> základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</p> <p><u>Rozlišuje</u> a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</p> <p><u>Odvodí</u> na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p> <p><u>Zhodnotí</u> význam živočichů v přírodě i pro člověka. Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p>	<p>Rozlišuje houby podle způsobů výživy, chápe jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.</p> <p>S pomocí atlasu určí a rozlišuje běžné jedlé a jedovaté houby.</p> <p>Zná zásady první pomoci při otravě houbami.</p> <p>Rozpozná lišejníky jako příklad soužití (symbiózy) hub a řas.</p> <p>Vysvětlí, v čem je jejich soužití pro oba organismy výhodné.</p> <p>Porovná vnější stavbu a významné orgány těla živočichů a vysvětlí jejich funkci.</p> <p>Rozlišuje prvky a mnohobuněčné bezobratlé živočichy, určuje s pomocí vyobrazení vybrané zástupce taxonomických skupin.</p> <p>Objasní na příkladech živočichů způsob života, základní projevy chování a přizpůsobení danému prostředí prvoků a mnohobuněčných bezobratlých živočichů v přírodě.</p> <p>Zhodnotí význam vybraných živočichů v přírodě a pro člověka.</p> <p>Zná běžné cizopasně ploštěnce.</p> <p>Zná zásady dodržování hygieny jako způsobu ochrany proti nákaze vnitřními cizopasnými.</p> <p>Rozlišuje a charakterizuje třídy kmene měkkýšů - plže, mlže, hlavonožce.</p> <p>Vyjádří místo v potravních řetězcích a ekologický význam kroužkovců.</p> <p>Rozlišuje třídy kmene členovců a uvede jejich zástupce.</p>	<p>Houby – rostliny nebo živočichové, Vybrané příklady druhů hub.</p> <p>Lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam.</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy 1B a MB, rozmnožování.</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů.</p> <p><u>Prvoci</u>: trepka velká, příklady jiných prvoků.</p> <p>Bezobratlí</p> <p><u>Žahavci</u>: nezmar hnědý, mořští žahavci.</p> <p><u>Ploštěnci</u>: ploštěnka mléčná, cizopasní ploštěnci.</p> <p><u>Hlísti</u>: půdní hlísti, cizopasní hlísti.</p> <p><u>Měkkýši</u>: hlemýžď zahradní</p> <p><u>Kroužkovci</u>: žížala obecná, vodní kroužkovci.</p>	<p>CH – penicilín, antibiotika</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Praktické poznávání přírody <u>Dodržuje</u> základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.</p> <p><u>Aplikuje</u> praktické metody poznávání přírody.</p>	<p>Uvádí podstatu nebezpečnosti klíšťat. Zná způsob, jak odstranit přisáté klíště a nutnost následné kontroly místa přisátí. Vysvětlí přímý vývin. Rozumí příčinám a způsobům ochrany raků (systémová ochranná opatření). Rozliší mnohonožky a stonožky ve stavbě těla, způsobu obživy a významu v přírodě. Rozlišuje hmyz s nedokonalou a dokonalou proměnou a uvede zástupce. Je poučen o způsobu pomoci při píchnutí včelou, vosou. Zařazuje ostnokožce jako samostatnou skupinu mořských živočichů.</p> <p>Rozliší přirozené a umělé prostředí. Uvede příklady zásahů člověka do přírody a bezpečného chování ve styku se živočichy. Uvede příklady ochrany přírody. Pozoruje přírodniny lupou, mikroskopem, vyhledává v určovacích klíčích, atlasech.</p>	<p><u>Členovci</u>: význačné znaky. Pavoukovci- křížák ob., naši běžní pavouci, sekáči. Štíři- štír kýlnatý. Roztoči- klíště obecné. Korýši- rak říční, raci- chránění živočichové. Další korýši. <u>Vzdušnicovci</u>: význačné znaky, mnohonožky, stonožky, hmyz- typické znaky těla členovců, včela medonosná- významný společenský hmyz, užitek a chov včel, jiní zástupci blanokřídlého hmyzu. <u>Ostnokožci</u>: název kmene, mořští živočichové. Člověk a příroda, beseda/vycházka zajišťování ochrany životního prostředí ve městě. Společenstvo, ekosystém. Zásahy člověka do přírody. Ochrana přírody. Praktické metody poznávání přírody – laboratorní práce, vycházky do ekosystémů, exkurze do NM Praha. Zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů.</p>	<p>EV/4 – beseda / vycházka do okolí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Obecná biologie a genetika <u>Rozliší</u> základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Biologie živočichů <u>Rozlišuje</u> a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Zná základní podmínky a projevy života. Prezentuje obratlovce jako skupinu strunatců s páteří. Popíše podle obrázku tělo mihule Zařadí mihuli do taxonomických skupin. Charakterizuje paryby, zná zástupce. Rozliší paryby od ryb.	Úvod Vývoj, vývin a systém strunatců/ obratlovců, významní zástupci jednotlivých tříd. Kruhoústí, mihule Paryby, ostroun ob., rejnok ostn.	
Obecná biologie a genetika <u>Rozpozná</u> , porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.	Vysvětlí, jak jsou ryby přizpůsobeny životu ve vodě. Popíše tělo kapra. Zná nejznámější sladkovodní ryby. Zná významné zástupce mořských ryb a jejich využití (zdravá výživa).	Ryby, kapr ob., základní struktura života, orgány, orgánové soustavy. Sladkovodní ryby. Rozmnožování a chov ryb. Významné mořské ryby.	Ref. žák čl. ČRS
Obecná biologie a genetika <u>Třídí</u> organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Určí s pomoci vyobrazení vybrané zástupce obojživelníků a zařadí je do říší a nižších taxonomických jednotek. Objasní přizpůsobení obojživelníků životu ve vodě a na souši.	Obojživelníci, skokan hnědý Naši obojživelníci	
	Uvede znaky, kterými se plazi přizpůsobili životu na souši. Rozliší podtřídy plazů, určí s pomocí vyobrazení vybrané zástupce plazů. Rozliší užovku od zmije. Zná zásady první pomoci při uštknutí.	Plazi, ještěrka ob. Podtřídy želvy a krokodýli, ještěři a hadi.	chovatelé
Biologie živočichů <u>Porovná</u> základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. <u>Odvodí</u> na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na	Popíše vnější a vnitřní stavbu ptačího těla, pera a vejce. Porovná těla a části těl zástupců ptáků. Objasní na příkladech různé způsoby chování a přizpůsobení ptáků danému prostředí.	Ptáci, kos černý Vývojové znaky, vnější a vnitřní stavba, funkce orgánů těla. Chování ptáků. Praktické pozorování těl ptáků. Ptáci v různých ekosystémech a	OSV/1 – cvičení smyslového vnímání,

<p>příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. <u>Zhodnotí</u> význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p>	<p>Zdůrazní význam ptáků a jejich ochrany v přírodě a pro člověka. Uvědomuje si, že ptáci mohou být přenašeči původců nemocí.</p>	<p>jejich význam v přírodě a pro člověka, ochrana druhů.</p>	<p>pozornosti a soustředění při práci s materiálem EV/2 - referáty, prezentace práce žáků.</p>
<p>Biologie rostlin <u>Odvodí</u> na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.</p>	<p>Rozlišuje vyšší rostliny na výtrusné a semenné. Objasní přechod rostlin na souš. Zná stupňovité uspořádání rostlinného těla.</p>	<p>Přehled systému rostlin. Přechod rostlin na souš, přizpůsobení rostlin životu na souši. Znaky a vlastnosti rostlin-pletiva.</p>	
<p>Obecná biologie a genetika <u>Vysvětlí</u> podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování</p>	<p>Popíše s pomocí vyobrazení stavbu těla mechorové rostliny. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování mechu. Objasní význam mechu v přírodě. Popíše s pomocí vyobrazení tělo kapradiny.</p>	<p>Výtrusné rostliny. Mechorosty, zástupci mechu, životní cyklus mechorostů. Plavuně, přesličky, kapradiny – výtrusy, vodivá pletiva.</p>	<p>CH – organické sloučeniny – uhlí. Z – černé uhlí v ČR.</p>
<p>Biologie rostlin <u>Porovná</u> vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Biologie rostlin <u>Vysvětlí</u> princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.</p>	<p>Vymezuje společné znaky (rozlišení ve stavbě těla) semenných rostlin. Popíše a porovná stavbu a vysvětlí funkci a význam jednotlivých orgánů těla semenných rostlin. Hodnotí vztahy mezi kořeny, stonkem, listy rostlin a jejich součinnost pro pohyb látek v těle rostlin. Vysvětlí a popíše růst a vývin rostlin. Popíše faktory ovlivňující růst a vývin a jejich využití při pěstování rostlin. Charakterizuje rozdíly v životních cyklech jednoletých, dvouletých, vytrvalých rostlin.</p>	<p>Části těl semenných rostlin. Kořen, stonek, list, květ, plod a semeno - stavba a význam částí těla semenných rostlin a jejich vztahy v rostlině jako celku. Fyziologie rostlin – základní principy: fotosyntéza, dýchání, růst, vývin, rozmnožování – využití při pěstování.</p>	
<p>Biologie rostlin <u>Rozlišuje</u> základní systematické skupiny a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.</p>	<p>Rozlišuje s klíčem i bez klíče a pojmenuje dostupné zástupce běžných jehličnatých stromů a keřů. Vysvětlí základní rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami. Rozlišuje krytosemenné rostliny na</p>	<p>Nahosemenné rostliny, Zástupci jehličnanů - rozlišení, určování. Výskyt a význam jehličnanů. Krytosemenné rostliny.</p>	

<p>Biologie rostlin <u>Odvodí</u> na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.</p> <p>Praktické poznávání přírody <u>Dodržuje</u> základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.</p>	<p>jednoděložné a dvouděložné. Rozpozná a pojmenuje naše běžné listnaté stromy a keře. Popíše s pomocí vyobrazení, klíčů a atlasů nebo podle rostlinného materiálu tělo a charakteristické znaky zástupců čeledi dvouděložných rostlin a zná význam běžně hospodářsky využívaných zástupců. Odvodí na základě pozorování zvolených rostlin jejich závislost a přizpůsobení podmínkám prostředí. Uvede příklady jedovatých a léčivých rostlin. Pozná některé cizokrajné rostliny a zná jejich význam pro člověka.</p>	<p>Listnaté stromy a keře, rozlišení. Krytosemenné rostliny dvouděložné – čeledě, vybraní zástupci, chráněné rostliny, ochrana prostředí. Cizokrajné rostliny- ovoce, koření, nápoje, okrasné.</p>	<p>Ref. památné stromy v bydlišti. Mater. pro prakt. pozn. Ž. – prezent.</p>
<p>Praktické poznávání přírody <u>Aplikuje</u> praktické metody poznávání přírody.</p>	<p>Zná vůdčí rostliny v ekosystému a typické zástupce společenstva rostlin a živočichů. Zdůvodní význam rostlin v biosféře a význam jejich ochrany. Pozoruje přírodniny lupou, mikroskopem, vyhledává v určovacích klíčích, atlasech.</p>	<p>Společenstva, rostliny v okolí, vliv člověka na podmínky prostředí. Přímé pozorování přírodnin.</p>	<p>vycházky Z – životní prostředí</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

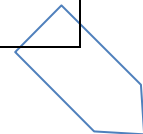
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</p> <p>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</p> <p>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</p> <p>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</p>	<p>Objasní pojmy vrozené, naučené, instinktivní chování živočichů, podmíněné a nepodmíněné reflexy. Na příkladech uvádí výrazné vrozené etologické chování živočichů v prostředí (orientace v prostředí, teritoriální chování, potravní chování, komunikace, sociální chování).</p> <p>Zhodnotí původ a charakteristické znaky savců. Popíše stavbu těla, orgány a orgánové soustavy vybraných savců.</p> <p>Objasní přizpůsobení se savců prostředí, výživě a způsobu života.</p> <p>Zhodnotí význam savců v přírodě a pro člověka. Uvádí příklady některých kriticky ohrožených druhů savců u nás a ve světě.</p>	<p>Etologie Projevy chování živočichů.</p> <p>Savci.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.</p> <p>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.</p>	<p>Srovnává znaky biologické příbuznosti a sociálně kulturní odlišnosti člověka od ostatních živočichů Zařazuje člověka do systému živočichů, posoudí příbuznost s obratlovci a primáty.</p> <p>Pojmenuje a popíše hlavní části lidského těla. Rozlišuje jednotlivé typy tkání podle tvaru a funkce buněk.</p> <p>Určí podle vyobrazení hlavní části lidské kostry, popíše vnitřní stavbu a tvar kosti, odvodí vlastnosti kosti a kostry.</p> <p>Objasní funkční propojení svalstva a kostry. Popíše s pomocí vyobrazení stavbu a funkci svalu. Objasní upevnění svalu ke kostře. Srovnává stavbu a činnost příčně pruhovaného svalstva, hladkého svalstva a srdečního svalu.</p> <p>Pojmenuje základní tělní tekutiny v lidském těle, krev, tkáňový mok a mízu. Popíše význam a složení krve a jednotlivé složky krve.</p>	<p>Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka</p> <p>Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy:</p> <p>Opěrná.</p> <p>Pohybová.</p> <p>Oběhová.</p>	<p>Význam a kultura přiměřeného tělesného pohybu v souvislosti se zdravím člověka a zdravým životním stylem.</p> <p>Podíl českého vědce Jana Jánského jako spoluobjevitele krevních skupin</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>Rozlišuje lidské krevní skupiny. Rozlišuje cévy na tepny, žíly a vlásečnice, objasní jejich úlohu v oběhové soustavě.</p> <p>Objasní funkci mízní soustavy a význam sleziny v oběhové soustavě.</p> <p>Vyjádří hlavní funkci dýchací soustavy, příjem kyslíku a odstraňování oxidu uhličitého z lidského organismu. Popíše s pomocí vyobrazení systém a stavbu dýchací soustavy.</p> <p>Vyjádří funkci trávicí soustavy v těle člověka. Popíše s pomocí vyobrazení stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy.</p> <p>Popíše s pomocí vyobrazení funkci a systém vylučovací soustavy.-</p> <p>Zdůrazní význam kůže jako největšího orgánu lidského těla objasní funkci lidské kůže a jejich složek. Popíše s pomocí vyobrazení vnitřní stavbu kůže a kožní útvary, určí jejich funkci.</p>	<p>Dýchací.</p> <p>Trávicí.</p> <p>Vylučovací.</p> <p>Kůže</p>	<p>Vliv nesprávného způsobu životosprávy na srdeční a cévní choroby.</p> <p>První pomoc při zástavě srdeční činnosti a krvácení žil a tepen.</p> <p>První pomoc při zástavě dechu umělým dýcháním z úst do úst.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.</p> <p>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>Vyjádří princip dvojího řízení lidského těla pomocí hormonální a nervové soustavy. Objasní význam a působení hormonu.</p> <p>Popíše stavbu a funkci nervové Vyjádří zásady duševní hygieny.</p> <p>Zdůvodní význam odpočinku, spánku, rekreace a zdravého životního stylu pro činnost nervové soustavy.</p> <p>Pojmenuje lidské smysly a jejich funkce.</p> <p>Rozlišuje u člověka prvotní a druhotné pohlavní znaky. Pojmenuje a s pomocí vyobrazení popíše mužské a ženské orgány a jejich funkci.</p> <p>Popíše jednotlivé etapy lidské reprodukce, princip oplození, zárodečného a plodového období.</p> <p>Uvádí nejčastější příklady běžných onemocnění a jejich příznaky, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.</p>	<p>Řízení lidského těla a hormonální soustava.</p> <p>Vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti.</p> <p>Životní styl - pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p> <p>Smyslové orgány.</p> <p>Rozmnožovací soustava.</p> <p>Vývoj jedince</p> <p>Nemoci, úrazy a prevence – příčiny a příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná</p>	<p>Způsoby chování a prevence před nebezpečím AIDS a pohlavních chorob. Dostupné metody antikoncepce.</p> <p>Zásady zdravého životního stylu a způsobu života.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.</p> <p>Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.</p> <p>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>Poskytuje účinně první pomoc. Uvádí, že rychlá lékařská pomoc je dostupná na telefonním čísle 155 nebo 112.</p> <p>Objasní funkci chromozomu orientuje se v zákonitostech dědičnosti a proměnlivosti organismu.</p> <p>Objasní význam dědičnosti pro člověka z hlediska prevence dědičných chorob, ochrany zdraví a šlechtitelství.</p> <p>Objasní, které viry a bakterie jsou pro člověka škodlivé. Uvede, které bakterie člověk využívá v běžném životě.</p>	<p>poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>Dědičnost a proměnlivost organismů.</p> <p>Viry a bakterie. Výskyt, význam a praktické využití.</p>	<p>Geneticky modifikované druhy organismů, klonování organismů.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	Určí postavení a polohu planety Země ve sluneční soustavě a ve vesmíru. Charakterizuje Zemi jako planetu s vrstevnatou stavbou, která má kůru, plášť a jádro, lišící se svými fyzikálními a chemickými vlastnostmi. Uvádí a s pomocí vyobrazení rozlišuje a popisuje vnitřní části zemského tělesa.	Země - vznik a stavba Země.	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Rozlišuje mezi nerosty a horninami. Charakterizuje nerosty a horniny. Určuje a rozlišuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů. Rozlišuje horniny podle způsobu vzniku na vyvěřelé, usazené a přeměněné.	Nerosty a horniny.	Drahokamy a polodrahokamy.
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	Rozlišuje dva zdroje energie geologických procesů, energii slunečního záření a energii pocházející z vnitřního tepla v nitru Země.	Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky.	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.</p> <p>Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.</p>	<p>Objasní působení vnitřních, částečně i vnějších geologických procesů. Objasní vliv vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch. Objasní proces zvětrávání hornin jako povrchový geologický proces.</p> <p>Hodnotí vodu, ovzduší a organismy, jako půdotvorné činitele. Rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy.</p> <p>Charakterizuje prahory a starohory. Charakterizuje geologické éry od prvohor po čtvrtohory a vývoj života v nich, vývoj vztahu mezi pevninou, mořem a vývojem organismů.</p> <p>Nastíní hlavní evoluční a revoluční přírodní změny a procesy, probíhající na území dnešní České republiky v průběhu jednotlivých geologických období.</p> <p>Rozliší a charakterizuje Český masiv a Karpaty.</p>	<p>Půdy - složení, vlastnosti a význam půdy. Význam vody a teploty prostředí pro živé organismy a člověka.</p> <p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí,</p> <p>Geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv a Karpaty.</p>	<p>Zkameněliny.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</p> <p>Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.</p> <p>Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</p>	<p>Charakterizuje typy podnebí a druhy počasí.</p> <p>Objasní pojem přírodní prostředí jako prostředí tvořeného živými přírodními složkami, organismy a také neživými přírodními složkami.</p> <p>Charakterizuje populaci a společenstva. Považuje ekologický systém (ekosystém) za základní funkční jednotku v přírodě. Charakterizuje ekosystém jako určitou část biosféry přizpůsobenou svému prostředí, zahrnující společenstva organismů žijících na více stanovištích spolu s jejich okolním neživým prostředím.</p> <p>Pojmenuje základní funkční procesy každého ekosystému zajišťující jeho rovnováhu, tok energie, oběh látek, řízení a vývoj. Objasní na příkladech vybraných ekosystémů princip potravního řetězce a potravní pyramidy.</p>	<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny, typy a ochrana před nimi</p> <p>Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému.</p>	<p>Přírodní katastrofy.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.</p>	<p>Zdůvodní význam druhové rozmanitosti a ochrany přírody pro trvale udržitelný život na Zemi. Objasní význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i celých ekosystémů. Hodnotí způsob moderní ochrany přírody jako všestrannou ochranu přírodních složek krajiny. Rozlišuje mezi maloplošnými a velkoplošnými chráněnými územími. Uvádí vybrané příklady národních parků v Evropě a ve světě. Pojmenuje národní parky České republiky. Objasní význam chráněných krajinných oblastí (CHKO) v České republice. Vyjádří význam biosférických rezervací UNESCO, uvádí jejich příklady. Uvádí aktuální příklady závažných environmentálních a ekologických problémů ve světě a v České republice.</p>	<p>Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území.</p>	<p>Ekologické katastrofy.</p>

5.6.2 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **zeměpis** je vyučován jako samostatný předmět, který je dotovaný v 6. ročníku 1 hodinou a v 7., 8. a 9. ročníku 2 hodinami týdně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně.

Vzdělávací cíle v předmětu zeměpis:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod,
- používání s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací,
- přiměřené hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podporování ochrany životního prostředí a pochopení principu trvalé udržitelnosti,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem,
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu),
- zeměpisné vycházky s pozorováním, terénní cvičení,
- projekty.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie**: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- **fyzika**: sluneční soustava, vesmír, ...
- **přírodopis**: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, stavba Země, litosféra, ...
- mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- **matematika**: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- **ICT**: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- **dějepis**: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **výchova demokratického občana**: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování,
- **environmentální výchova**: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí, globální ekologické problémy,
- **multikulturní výchova**
- **výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**: Evropa a svět, objevování Evropy a světa, evropské civilizace, vlast, životní styl, zvyky a tradice,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

žáci jsou vedeni:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

žáci jsou vedeni:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

žáci jsou vedeni:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

žáci jsou vedeni:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu

- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.</p> <p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.</p> <p>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat</p>	<p>Jednoduše vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy. Vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy, základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech.</p> <p>Uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky, přirozené družice Země, základní údaje o Měsíci, jaké pohyby vykonává.</p> <p>Vysvětlí pojmy globus, mapa. Vypočítá vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka</p> <p>Chápe pojmy rovnoběžka a poledník, ukáže na mapě zeměpisné souřadnice kteréhokoli místa na Zemi. Orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi, turistická mapa, výškopis</p>	<p>Slunce a sluneční soustava.</p> <p>Země jako vesmírné těleso, tvar, velikost a pohyby Země Střídání dne a noci, střídání ročních období.</p> <p>Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas.</p> <p>Geografický a kartografický jazyk.</p> <p>Geografické, topografické a kartografické pojmy, plán, mapa, symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat.</p>	<p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>pomůcky - DVD, videa, globus, obrazy vesmíru</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>pomůcky - DVD, videa, globus, obrazy vesmíru</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>pomůcky - mapy, atlasy,</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informační zdrojů.</p> <p>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost</p>	<p>a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy vrstevnice, kóta a určí význam některých mapových značek.</p> <p>Určí světové strany, umí vytvořit jednoduchý panoramatický náčrtek. Odhadne vzdálenosti a výšky v terénu, zorientuje se v turistické mapě.</p> <p>Zná hlavní složky krajinné sféry, vnitřní stavbu Země, základní části oceánského dna, typy pohoří podle způsobu vzniku.</p> <p>Chápe souvislosti mezi počasím a podnebím, vyjmenuje podnebné pásy.</p> <p>Zná termíny vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov, na mapě ukazuje světové oceány, studené a teplé mořské proudy, pohyby</p>	<p>Glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti.</p> <p>Geografická kartografie a topografie, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení, panoramatický náčrtek kraje</p> <p>Systém přírodní sféry na planetární úrovni, geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně, přírodní oblasti.</p> <p>Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra.</p> <p>Geografie světadílů a oceánů, Světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový.</p>	<p>PC programy, globus, plány atd.</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>- základní podmínky života - ekosystémy</p> <p>- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Přírodopis – vznik Země - přírodní sféry</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi prostorovými složkami v krajině.</p> <p>Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa,</p> <p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p>	<p>mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže.</p> <p>Dokáže popsat a určit vegetační pásy na Zemi – u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů</p> <p>Rozlišuje vnitřní a vnější činitele, kteří ovlivňují zemský povrch, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů.</p> <p>Seřadí světadíly podle rozlohy, popíše polohu světadílu – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy, na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera.</p> <p>Vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadílů zasahuje.</p> <p>Vyjmenuje geografická šířková</p>	<p>Afrika, Austrálie - poloha, rozloha, povrch a vodstvo. Podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, nerostné suroviny.</p> <p>Afrika, Austrálie – obyvatelstvo.</p> <p>Oblasti Afriky, Austrálie –</p>	<p>-lidské aktivity a životní prostředí -vztah člověka k prostředí</p> <p>rozvoj schopností poznávání</p> <p>Pomůcky – DVD, mapy, encyklopedie</p> <p>MKV /4 – panelová diskuse na téma komunikace s příslušníky odlišných skupin</p> <p>Pomůcky – DVD, mapy, encyklopedie</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.</p> <p>Vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p>	<p>pásma do kterých světadíl zasahuje, vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu.</p> <p>Na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin.</p> <p>Zjišťuje počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva.</p> <p>Rozděluje světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň.</p> <p>Na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech.</p> <p>Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí.</p> <p>Popíše hospodářskou situaci státu či regionu</p>	<p>charakteristika.</p> <p>Nejvýznamnější státy Afriky, Austrálie, hospodářské postavení .</p> <p>Polární oblasti – Arktida, Antarktida.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.</p> <p>Lokalizuje na mapách světadílů makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry světadílů, vybraných makroregionů a vybraných (modelových) států.</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</p>	<p>Seřadí světadíly podle rozlohy, popíše polohu světadílu – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy.</p> <p>Na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera. Vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadílů zasahuje.</p> <p>Vyjmenuje geografická šířková pásma do kterých světadílů zasahuje. Vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu. Na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin.</p> <p>Zjišťuje počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva. Rozděluje světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují -</p>	<p>Geografie světadílů. Asie – poloha, rozloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, nerostné suroviny.</p> <p>Evropa – poloha, rozloha, povrch a vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, nerostné suroviny.</p> <p>Amerika – poloha, rozloha, povrch a vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, Nerostné suroviny.</p> <p>Amerika obyvatelstvo, oblasti.</p> <p>Asie obyvatelstvo, oblasti Asie, charakteristika V, JV, J, JZ, stř. Asie, Rusko asijská, evropská část.</p>	<p>Přírodopis – rostlinstvo a živočišstvo světadílů</p> <p>Pomůcky – atlasy, encyklopedie, obrazy živočichů DVD atd.</p> <p>MKV / 3- afričtí otroci, indiáni, menšiny; historické materiály - referáty</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň.</p> <p>Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí.</p> <p>Popíše hospodářskou situaci státu či regionu.</p>	<p>Evropa – obyvatelstvo, oblasti Evropy . Charakteristika Z, J, JV, S Evropy.</p> <p>Nejvýznamnější státy Asie, hospodářské postavení.</p> <p>Nejvýznamnější státy Evropy, hospodářské postavení.</p> <p>Nejvýznamnější státy Ameriky, hospodářské postavení.</p>	<p>VMEGS /1- EU – sdělování vlastních zkušeností z cestování po Evropě</p> <p>Pomůcky – atlasy, encyklopedie, obrazy živočichů DVD atd.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
 Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionu.</p> <p>Podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry makroregionu světa a vybraných (modelových) států.</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají,</p>	<p>Na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera.</p> <p>Vyjmenuje podnebné pásy do kterých světadíl zasahuje.</p> <p>Vyjmenuje geografická šířková pásma do kterých světadíl zasahuje, vyhledá významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu.</p> <p>Na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin</p> <p>Zjišťuje počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva.</p> <p>Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí.</p> <p>Popíše hospodářskou situaci státu či regionu .</p>	<p>Geografe světadílů střední Evropa -poloha, rozloha,povrch vodstvo,podnebí, rostlinstvo, živočišstvo,nerostné suroviny.</p> <p>Střední Evropa – obyvatelstvo, charakteristika střední Evropy.</p> <p>Nejvýznamnější státy střední Evropy a jejich hospodářské postavení.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich .</p> <p>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.</p> <p>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích organizacích a integracích států.</p> <p>Vymezí a lokalizuje místní oblast</p>	<p>Určí absolutní geografickou polohu České republiky.</p> <p>Vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií.</p> <p>Porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států.</p> <p>Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo.</p> <p>Zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace.</p> <p>Určí a vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové oblasti.</p> <p>Vyjmenuje hlavní zemědělské a výrobní oblasti ČR.</p> <p>Vyjmenuje druhy dopravy - jejich</p>	<p>ČR -,úvod do učiva, geomorfologické členění, podnebí, vodstvo.</p> <p>Půdy – typy a druhy,vegetační stupně.</p> <p>Obyvatelstvo, sídla,</p> <p>Zemědělství,průmysl – druhy průmyslu,doprava a spoje,služby a cestovní ruch, zahraniční obchod.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>(region) podle bydliště nebo školy.</p> <p>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.</p> <p>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.</p> <p>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.</p>	<p>význam a problémy.</p> <p>Posoudí význam služeb, na mapě vyhledá nejnavštěvovanější místa z hlediska cestovního ruchu. Vyjmenuje výrobky či suroviny důležité pro export a import.</p> <p>Vyjmenuje jednotlivé regiony a administrativní celky (kraje) ČR a významná sídla, vysvětlí polohu kraje v rámci republiky</p> <p>Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých krajů a porovnává jejich hospodářské zaměření a vyspělost</p> <p>Vyjmenuje nejdůležitější mezinárodní a nadnárodní instituce a organizace, ve kterých je ČR členem a vysvětlí jejich podstatu</p> <p>Určí polohu regionu v rámci republiky a zhodnotí klady a zápory, určí sousední regiony</p> <p>Charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, podnebí, vegetaci) ve srovnání s ostatními regiony republiky, posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení,</p>	<p>NATO, EU, OSN.</p> <p>Ochrana přírody.</p> <p>Oblasti ČR – správní členění ČR Praha, střední Čechy, jižní Čechy, západní Čechy, oblast</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).</p> <p>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.</p> <p>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.</p>	<p>hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy, na základě znalostí podmínek celé ČR.</p> <p>Vysvětlí pojem krajina, uvede, čím je krajina tvořena, objasní pojem přírodní krajina, uvede vnitřní a vnější činitele, které na krajinu působí.</p> <p>Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady</p> <p>Zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady.</p> <p>Vyjmenuje lidské činnosti, které se podílejí na přeměně krajiny, vyjmenuje příklady největších globálních problémů současnosti</p>	<p>západočeských lázní, severní Čechy, východní Čechy, Vysočina, jižní Morava, střední Morava, severní Morava</p> <p>Místní region, poloha, vazby na okolní regiony.</p> <p>Místní region, přírodní podmínky, socioekonomické podmínky ochrana přírody.</p> <p>Krajina základní složky. krajina přírodní, společenská, umělá, kulturní.</p> <p>Krajina a činnost lidské společnosti.</p> <p>Typy kulturní krajiny.</p> <p>Ekologie a zeměpis.</p> <p>Globální ekologické problémy Ochrana životního prostředí</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj, imise, emise, kyselá dešť, skleníkový efekt.</p> <p>Provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů.</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.</p>	<p>Porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi. Vysvětlí pojmy - migrace, imigrace, emigrace. Rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků. Vyjmenuje náboženství ve světě. Rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity.</p> <p>Vypočítá přírůstek obyvatelstva, zjistí příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva,</p>	<p>Lidé na Zemi, rozmístění lidí na Zemi, růst počtu obyvatel, migrace obyvatelstva, rozmístění ras, národů, jazyků druhy náboženství.</p>	<p>MKV / 3 – referát, prezentace- obyvatelstvo světadílů</p>
<p>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</p>	<p>Porovná venkovská a městská sídla a jejich význam. Vysvětlí pojmy - urbanizace, aglomerace.</p>	<p>Lidská sídla, druhy lidských sídel, městské aglomerace, konurbace, megalopole funkce sídel.</p>	
<p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství,</p>	<p>Lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní)</p>	<p>Světové hospodářství,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.</p> <p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.</p> <p>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.</p> <p>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.</p>	<p>oblasti.</p> <p>Rozliší sektory hospodářské činnosti.</p> <p>Vyjmenuje různé typy zemědělství, se kterými se setkáváme.</p> <p>Zemědělské plodiny zařazuje do podnebných pásů.</p> <p>Uvádí příklady hospodářských zvířat a význam jejich chovu.</p> <p>Vyhledá hlavní rybolovné oblasti.</p> <p>Na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin.</p> <p>Vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu.</p> <p>Vyjmenuje druhy dopravy.</p> <p>Zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo.</p> <p>Na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu.</p> <p>Vysvětlí pojmy import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance.</p> <p>rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech</p>	<p>sektory světového hospodářství.</p> <p>Zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství, těžba surovinových zdrojů, průmyslová odvětví, doprava,</p> <p>Služby, cestovní ruch mezinárodní obchod, rozmístění světové průmyslové výroby.</p>	<p>EV/1- vycházka; pozorování různých biotopů a ekosystémů</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>Uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě. Vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu.</p> <p>Orientuje se na politické mapě světa.</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, rozlohy, svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění. Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě, uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení,</p>	<p>Hlavní politická a hospodářská seskupení států současnosti.</p> <p>Státy podle stupně rozvoje</p> <p>Politická mapa dnešního světa, přehled všech států světa, státy podle svrchovanosti, státy podle polohy, rozlohy, počtu obyvatel.</p> <p>Státy podle státního zřízení a formy vlády, státy podle správního členění, nové státy na mapě světa, současná ohniska konfliktů.</p>	<p>VDO / 4- vedení rozhovoru na téma demokracie a představy o ní</p>

5.6. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Kultura provází lidstvo od počátku jeho prvotní existence. Je projevem a důkazem skutečnosti, že člověk jako biologický tvor je posledním vývojovým článkem živých organismů na planetě Zemi. Jeho racionální myšlení nevedlo tohoto tvora jen k práci, ze které vytvořil všechny oblasti své činnosti, ale jeho abstraktní myšlení kterého není jiný tvor schopen, vyústilo v projev umění.

Původní základ slova kultura je z latinského colo, colere, obdělávám, obdělávati, myšleno i vzdělávání ducha, nejen půdy. Z kulturních projevů člověka pak vzniklo umění jako trvalá hodnota, která provází lidstvo od pravěku. Kulturu nelze z lidské činnosti vydělit.

Základní škola svým vzděláním navazuje na výchovu v rodině, ve společnosti, mimo školu a na vzdělávání dítěte v předškolním zařízení. Prostřednictvím prvků umění začíná dítě vnímat svět a absorbovat vědomosti. Barvy, tvary a zvuky jsou prvotními pomocníky na I.stupni základní školy. Nejen hudební a výtvarná výchova, ale i český jazyk nutně potřebují a musí zahrnovat prvky jednoduchého umění, aby dítě s jejich pomocí vnímalo svět jako celek, v němž nelze jednotlivé složky myšlení a vzdělávání oddělit. Člověk chápe svět globálně, jako celek, a proto je nutné ucelenost tohoto vnímání do vzdělávání zařadit. Není se třeba obávat, že vyučování bude zapleveleno prvky umění, naopak tyto prvky prolnou do celého vzdělávacího procesu jako jeho nedílná součást.

Literární a dramatická tvorba je prvkem umění a zároveň pomáhá k lepšímu porozumění mateřskému jazyku, jeho bohatosti a mnohdy i zapomenuté krásy. Tyto prvky zařazujeme do vzdělávání jako celku. Estetické vnímání světa, rozeznání skutečných hodnot od pokleslé masové kultury a kýče, ať je dalším stožárem vlajkové lodi se jménem vzdělávání.

Hudební výchova bude prolínat i do dalších oblastí vzdělávání, protože hudba člověka provází při všech činnostech a pracovních úkonech. Provází jej při pohybu, neobejde se bez ní v tělesné výchově a bez hudby si ani nedovedeme představit funkci abstraktního myšlení člověka. Je stimulem a zároveň inspirací k práci. Naši předkové i současníci spojovali a spojují hudbu se svým náboženským cítěním a vírou v nejrůznější ideologie. V dějinách lidstva je hudba doslova fenoménem. Neomezujeme se tedy jen na zpěv národních a známých písní a znalost hudební nauky, ale naopak i na poslech všech historických etap dějin hudby a jejich jednotlivých žánrů. Necháme žáky, aby díky svému vrozenému cítění pronikli do všech tajů a krás hudby, a to bez direktivních znalostí a striktního výběru.

Výtvarná výchova je předmětem který vychází z umění malířského, sochařského a dekorativního. Člověk ho používá od pravěku. Ztvárňoval a zobrazoval svět okolo sebe, zachycoval prchavé a pomíjivé okamžiky života. Ve své fantazii využíval barev a tvarů přírody a zároveň svého abstraktního myšlení. Vnímání světa je i snímání prostoru a času. Prostřednictvím výtvarné výchovy žák lépe chápe např. matematiku a její další oblasti, fyziku i chemii. Výtvarná výchova prolíná do literatury i dějin lidstva, zachycuje osoby i události jako dobové dokumenty. Prostřednictvím výtvarné výchovy naši žáci lépe pochopí jednotlivé předměty, a tím dosáhneme ucelenosti vzdělání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí

* nalezení vhodného a správného vztahu k umění

* umění dokázat uplatnit ve svém životě jako psychologickou vzpruhu, která povede k duševní rovnováze

- vnímat umění jako prostředek ke hledání cesty ke všem lidem
- nalezení a uplatnění vlastních talentových možností
- nalezení schopnosti vnímat umění jako prostředek ke zhodnocení života
- nalezení schopnosti komunikovat prostřednictvím umění
- umět se orientovat v umění globálního světa
- vnímat a používat umění tak, aby se stalo jedním z faktorů ochrany života jako takového

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové vymezení

Předmět hudební výchova je na naší škole zařazen do všech ročníků jako povinný předmět. Obsahem předmětu je naplňování výstupů stanovených RVP pro základní vzdělávání a výstupů průřezových témat. Hudba jako taková představuje jeden z prostředků komunikace, všechny hudební činnosti se v ní vzájemně propojují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

Hudební výchova je rozčleněna do čtyř oblastí:

Vokální činnosti- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvného projevu

Instrumentální činnosti- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybové činnosti- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechové činnosti- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a dalších různých podob hudby

Cílem hudební výchovy na naší škole je:

- probudit v dětech zájem a hudbu a o dění, které se hudby více či méně dotýká
- motivovat děti k tomu, aby rády zpívaly
- vést děti k tomu, aby se nestyděly za svůj byť nedokonalý zpěv a nekritizovaly necitlivě zpěv ostatních
- rozvíjet pohybové dovednosti žáků
- naučit děti orientovat se v dějinách hudby
- naučit děti orientovat se v oblasti soudobé hudby
- učit děti toleranci ke vkusu jiného člověka, učit umění argumentovat – to se mi líbí/nelíbí protože...
- učinit z dětí pozorné a vnímavé diváky divadelních a hudebních produkcí

Žáci a vyučující mohou využívat audiovizuální techniku, různé hudební nástroje, včetně sady Orffových nástrojů, zpěvníky, odbornou literaturu a jiné pomůcky.

Dalšími organizačními formami jsou návštěvy koncertů, divadel, Vánoční radovánky a mimoškolní aktivity v podobě pěveckého kroužku.

Specifika předmětu Hv pro 1. stupeň

Nejdůležitějším cílem na 1. stupni je:

- pomocí hudebních her a rytmických cvičení získat u žáků první představu o rytmu, žáci by se měli naučit reagovat pohybem na znějící hudbu, pomocí rytmicko-deklamačních cvičení chceme u žáků rozvíjet smysl pro rytmus
- naučit žáky správně používat hlas
- rozvíjet hlasovou hygienu pomocí dechových cvičení
- seznámit žáky s jednoduchými hudebními nástroji
- rozvoj zpěvu na základě vlastních dispozic jednotlivých žáků
- seznámit žáky s hudebně výrazovými prostředky
- seznámit žáky s jednoduchou grafickou podobou hudby
- rozvíjet u žáků harmonicko-melodické cítění, fantazii, představivost

Snažíme se obohatit repertoár žáků o písňe nejrůznějších žánrů, přičemž u nich navazujeme na zkušenosti z MŠ. Pěstujeme u dětí pozitivní vztah k hudbě.

Specifika pro 2. stupeň

Na druhém stupni navazujeme na učivo z 1. stupně.

Cílem hudební výchovy na 2. stupni je:

- rozvoj práce s hlasem – snažíme se u dětí rozšiřovat hlasový rozsah, učíme základům hlasové hygieny a péče o hlas, pomáháme dětem zvládnout bez následků na hlase období puberty, kdy dochází k mutaci hlasu
- práce s rytmem, rozvoj rytmického citění, práce s Orffovým instrumentářem
- naučit děti pohybem reagovat na znějící hudbu, dále také základní taneční kroky
- rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti
- orientace v notovém záznamu melodie – především se snažíme, aby se žáci orientovali v notách a dynamických značkách
- orientace v hudebních stylech a žánrech minulosti a současnosti – snažíme se o to, aby žáci dokázali poznat nejrůznější hudební období, skladatele a jejich skladby
- seznámení s hudební kulturou nejrůznějších národů
- získání základního vhledu do hudební kultury, vnímání hudby, schopnost hovořit při poslechu hudby o svých pocitech
- základní vhled žáků do vztahu hudby k ostatním druhům umění

2. Časové vymezení

Hudební výchova bude vyučována s dotací 1 hodina týdně pro 1.-9. ročník.

3. Organizační vymezení

Výuka bude probíhat v těchto prostorách

- odborná učebna hudební výchovy
- kmenové učebny
- specializovaná zařízení (knihovna, divadlo...)

4. Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, schopnosti zapamatování
- sebepoznání, sebepojetí – hudba jako zdroj informací o mně, mých schopnostech, hodnotách, postojích
- kreativita - originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, vnímavost, nápady
  - poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve třídě, hledání odlišností
  - mezilidské vztahy
  - komunikace- řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč skutků, prožitků, cvičení naslouchání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa s svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů
- objevujeme Evropu a svět – hudba naší vlasti ve vztahu k evropskému historickému vývoji, znalost našich a evropských státních symbolů (státní hymna)
- jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a vzbuzení zájmu žáků o osobnostní vzory

5. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků zájem o hudbu, podporujeme je ve vyhledávání informací o hudbě
- seznamujeme žáky s užívanými termíny, znaky, symboly
- propojujeme získané poznatky a poznatky různých vzdělávacích oblastí
- vytváříme komplexnější pohled na nejrůznější společenské a kulturní jevy
- učíme srovnávat, kriticky posuzovat vlastní výsledky
- ukazujeme cestu pro využití vlastních výsledků v budoucnosti
- učíme umění posoudit vlastní pokrok, úspěch, neúspěch
- vedeme k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- rozvíjíme tvořivost žáků osvojováním různých hudebních technik
- zprostředkováváme pohled na umění jako na způsob poznávání světa

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni vytvořit si názor na to, co je vkusné, nevkusné, aby dokázali odlišit kýč od kvalitní hudby
- vedeme k vyhledávání vazeb mezi jednotlivými žánry na základě podobností a odlišností
- podporujeme využívání získaných vědomostí, dovedností a zkušeností
- vedeme ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k umění poslouchat a naslouchat, udržovat pozorné ticho, nezasahovat do projevu druhého
- vedeme k tomu, aby přistupovali k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali reprodukovat vlastními slovy své pocity, učíme vhodným způsobem argumentovat a prezentovat jejich názory
- dbáme na pečlivou výslovnost při zpěvu
- rozvíjíme hlasovou kulturu, učíme práci s dechem

Kompetence občanské

- učíme žáky kultuře projevu, neskákat druhým lidem do řeči, zdokonalujeme umění naslouchat
- budujeme v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům, k tradicím a kulturně-historickému dědictví
- seznamujeme žáky s pojmem vlastenectví, vlast, učíme o významných osobnostech národa
- učíme respektovat kulturní hudební odlišnosti v rámci vlasti i celé Evropy
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali zhodnotit kulturní akci, uměli si vybrat z nabídky kulturních akcí
- podporujeme individuální zájem žáků o kulturní dění

Kompetence sociální a personální

- učíme spolupracovat ve skupině
- vytváříme u žáka pozitivní představu o sobě samém – žák si je vědom vlastních předností a nedostatků
- podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- předkládáme dostatečné množství podnětů pro vytváření potřeby pohybovat se v oblasti umění
- poskytujeme prostor pro osobité hudební projevy žáků
- vedeme k vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- osvojujeme hudební techniky a hru na nejrůznější hudební nástroje
- učíme využít znalosti získané na ZŠ pro svůj vlastní rozvoj
- osvojujeme manipulaci s různými typy hudebních nástrojů, šetrné zacházení s nimi

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p>	<p>Osvojí si 10 písní, projevuje zájem o zpěv, hudební činnosti - uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, skupině, sólo (dobrovolně!), texty písní zná z paměti.</p> <p>Správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice, při zpěvu otevírá ústa, dodržuje zásady hlasové hygieny.</p>	<p>Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost - artikulace, tvoření tónu – hlavový tón, sjednocování hlasového rozsahu c1 – a1).</p> <p>Základní pěvecké dovednosti: správné držení těla – rovně sedět, rovně stát, polohlasem - nekřičet, pečlivá výslovnost – otvírání úst.</p> <p>Seznámení se se zásadami hlasové hygieny.</p> <p>Rozlišování tónů vysokých a hlubokých.</p> <p>Vokální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou.</p>	
<p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p>	<p>Technicky správně používá nástroje Orffova instrumentáře.</p> <p>Melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla)</p>	<p>Hra na jednoduché nástroje Orffova instrumentáře: - doprovody na rytmické nástroje (ve 2/4 a 3/4 taktu) - doprovody na melodické nástroje (prodleva, dudácká kvinta, ostinato)</p>	<p>Orffův instrumentář Publikace Pavla Jurkoviče (Co slabika, to muzika, Instrumentální soubor, Zpěvníky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • P.Eben, I.Hurník: Česká Orffova škola

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</p>	<p>Zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her.</p> <p>Doprovází zpěv hrou na tělo (tleskání, dupání, pleskání, luskání).</p> <p>Používá ve správných souvislostech pojmy rychle-pomalů, potichu-nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie.</p> <p>Píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách, pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč.</p>	<p>- instrumentální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou - rytmizace a melodizace slov a krátkých textů</p> <p>Hudebně pohybové hry.</p> <p>Pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 2/4 taktu), hra na tělo (ve 2/4 a 3/4 taktu).</p> <p>Různé druhy chůze s hudebním doprovodem.</p> <p>Pohybové reakce na hudbu.</p> <p>Pochod, pochod se zpěvem, ukolébavka.</p> <p>Zvuk – tón (vlastnosti), silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně.</p> <p>Notová osnova, houslový klíč, nota a pomlka celá.</p>	<p>I.-IV. Díl Semináře ZŠ Letňany (Lenka Pospíšilová, Pier van Hauwe)</p> <p>Emil Hradecký: Hudebně pohybová improvizace (kazeta) Publikace a semináře Evy Jenčkové Publikace Evy Kurkové</p> <p>Zenk: ABC hudební nauky Hudební slabikář Hudební nauka pro děti</p> <p>CD SPN pro 1.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co je to? CD zvuky a hlasy kolem nás (I. a II. díl)

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</p>	<p>Dovede v klidu vyslechnout krátkou hudební ukázkou.</p> <p>Rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, pozná nejznámější hudební nástroje</p>	<p>Poslech české státní hymny.</p> <p>Rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby (hlas mužský, ženský, dětský).</p> <p>Rozlišování hry na zobcovou flétnu, klavír, housle a kytaru.</p> <p>Poslech nejméně 4 poslechových skladeb.</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</p>	<p>Zazpívá z paměti alespoň 5 písní.</p> <p>Při zpěvu správně dýchá.</p> <p>Čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu (měkké nasazení, vyrovnání vokálů, hlavový tón, opora bránice).</p> <p>Zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu.</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev: pěvecký nádech - rozvíjení měkkého nasazení (hluboký a neslyšný nádech, tvoření hlavového tónu, výslovnost koncovek na konci slov - využití artikulačních cvičení, vyrovnání vokálů, sjednocování hlasového rozsahu (c1 - h1).</p> <p>Hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu.</p> <p>Dvojhlas a vícehlas: prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.</p> <p>Hlasová hygiena.</p> <p>Vzestupná a sestupná řada na různé texty.</p> <p>Intonace, vokální improvizace: diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3 a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.).</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo dynamické změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>Melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, při zpěvu a hře na DHN reaguje na předeheru, mezihru a dohru.</p> <p>Používá dětského instrumentáře a improvizovaných nástrojů</p> <p>Aktivně se zapojí do hudebně pohybových her.</p> <p>Zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici.</p> <p>Tančí mazurku a kvapík.</p> <p>Pozná a napíše houslový klíč.</p> <p>Umí číst a psát noty podle hodnot.</p>	<p>Hra rytmických doprovodů, rytmický kánon.</p> <p>Rytmizace textů – pracovat s čtvrtovými a osminovými hodnotami ve 2/4 a 3/4 taktu.</p> <p>Poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe, proti sobě).</p> <p>Pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie.</p> <p>Práce s nejméně 3 hudebně-pohybovými hrami.</p> <p>Kvapík - jednotlivě i ve dvojici.</p> <p>Pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby.</p> <p>Mazurka</p> <p>Dynamické značky: p – mf – f.</p> <p>Nota čtvrtová, osminová, půlová (pomlky).</p>	<p>Orffův instrumentář</p> <p>Publikace Pavla Jurkoviče (CO slabika, to muzika, Instrumentální soubor, Zpěvníky)</p> <p>P.Eben, I.Hurník: Česká Orffova škola I. – IV. díl</p> <p>Publikace Evy Kurkové Publikace a semináře Evy Jenčkové Emil Hradecký: Hudebně pohybová improvizace (kazeta)</p> <p>Zenkl: ABC Hudební nauky.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</p>	<p>Zná a řídí se dynamickými značkami.</p> <p>Dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky.</p> <p>Při poslechu rozliší hudební nástroje (trubka, klarinet, pozoun.....)</p>	<p>Repetice</p> <p>Zesilování a zeslabování.</p> <p>Zrychlování a zpomalování.</p> <p>Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami.</p> <p>Lidová píseň, píseň vytvořená skladatelem pro děti, populární písně pro děti.</p> <p>Poslech dětského sboru (a capella, s doprovodem).</p> <p>Poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben.</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.</p> <p>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>	<p>Znát a zazpívat nejméně 5 písní z paměti.</p> <p>Dodržování pravidel hlasové hygieny.</p> <p>Aplikace prvků pěvecké techniky (frázování, nádechy, měkké nasazení).</p> <p>Zapojení do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze.</p> <p>Zpěv kánonu, reaguje na dirigenta.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje texty.</p> <p>Zapojení do instrumentální hry.</p>	<p>Osvojit si nejméně 10 písní v dur i moll tónině.</p> <p>Dýchání (v pauze, mezi frázemi).</p> <p>Pěvecké dělení slov.</p> <p>Sjednocování hlasového rozsahu c1-c2.</p> <p>Počátky jednoduchého dvojhlasu.</p> <p>Jednoduchý kánon.</p> <p>Měkké nasazení samohlásek (samohláska začíná bez rázu – jako když chceme vyslovit h).</p> <p>Melodie postupující v krocích, skocích, melodie lomená.</p> <p>Hra doprovodů s použitím souzvuku dvou tónů.</p> <p>Rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu (s využitím hodnot čtvrtových, osminových a</p>	<p>OSV/5- práce s říkadlem; improvizovaný pohybový doprovod, melodizace textu</p> <p>P.Jurkovič: Instrumentální soubor</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</p> <p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>Poslech hudebních ukázek.</p> <p>Rozlišení hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cemballo, ...</p>	<p>půlových).</p> <p>Hra dvoutaktových mezer při zpěvu spolužáků.</p> <p>Melodizace textu v rozsahu sexty, využití durového kvintakordu při melodizaci.</p> <p>Instrumentální hry s doplňováním čtyřtaktové fráze.</p> <p>Pracovat s nejméně 4 poslechovými skladbami.</p> <p>Poslech a rozlišení hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cemballo, syntetizátor, činely.</p> <p>Poslech menuetu, polonézy, rockové hudby. Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby.</p> <p>Hudba k slavnostním příležitostem.</p>	<p>DHN P.Eben, I. Hurník: Česká Orffova škola</p> <p>Poslechová CD</p>
<p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím</p>	<p>Zapojení do 3 hudebně-</p>	<p>Dvoudobá chůze a tanec –</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	<p>pohybových her.</p> <p>Tanec polky, sousedské, menuetu, polonézy, pohybové kreace na rock.</p>	<p>v průpletu, přísuvný krok.</p> <p>Pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve 3/4 taktu).</p> <p>Tance starší i moderní.</p> <p>Pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky.</p> <p>Pracovat s nejméně 3 pohybovými hrami.</p>	<p>Publikace a semináře Evy Jenčkové.</p> <p>Publikace Evy Kurkové</p> <p>Publikace Zdeňka Šimanovského</p> <p>Hudební CD</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.</p> <p>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</p>	<p>Zná alespoň 5 písní z paměti (zpěv ve skupině nebo sólo).</p> <p>Zpěv Hymny ČR, základní údaje o její historii).</p> <p>Zpěv durové stupnice na vokály.</p> <p>Zpěv legato, staccato, transpozice slyšených hlubokých nebo vysokých tónů do zpěvní polohy.</p> <p>Rozpozná předvětí a závětí a umí je tvořit.</p> <p>Melodizace a rytmizace textů. Orientace v notovém záznamu, jeho sledování při zpěvu.</p> <p>Technická správnost při hře na jednoduché nástroje Orffova instrumentáře.</p>	<p>Osvojení 1é písní (dur i moll).</p> <p>Prodlužování výdechu, vázání tónů.</p> <p>Sjednocování hlasového rozsahu (c1-d2).</p> <p>Průprava dvojhlasu.</p> <p>Vokalizace a,o.</p> <p>Hra lidových písní na orffovské hudební nástroje (melodie v rozsahu sexty).</p> <p>Doprovod dvěma tóny na nástroje melodické.</p> <p>Doprovod ad lib. Na rytmické nástroje.</p>	<p>Publikace P.Jurkoviče DHN P.Eben, I.Hurník: Česká Orffova škola I.-IV. díl</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p> <p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím</p>	<p>V klidu poslouchá hudební ukázky.</p> <p>Rozeznávání zpěvních hlasů, druhů pěveckých sborů.</p> <p>Rozpoznání dílnosti v malých hudebních formách.</p> <p>Zapojení do hudebně –pohybových</p>	<p>Hra čtyřtaktové přede hry, meziher a dohry.</p> <p>Práce s nejméně 8 poslechovými skladbami (dur i moll).</p> <p>Nabýt povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka.</p> <p>Rozpoznání dvojdílnosti a trojdílnosti v hudbě (a,b a,b,a), rondo.</p> <p>Sledování předvětí a závětí, ukončení závětí.</p> <p>Seznámení s hudebními nástroji - pikola, hoboj, fagot, saxofon.</p> <p>Poslech pěveckého sboru (dětského, ženského, mužského a smíšeného).</p> <p>Poslech písně lyrické, žertovné a hymnické.</p> <p>Pochod, polka, valčík (od B.Smetany, A. Dvořáka).</p> <p>Hymna ČR</p> <p>Práce s nejméně 4 hudebně-</p>	<p>Poslechová CD, Ilja Hurník: Umění poslouchat hudbu</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p> <p>Hudební nauka</p>	<p>her.</p> <p>Zvládnutí kroku poskočného, kroku se zhoupnutím ve $\frac{3}{4}$ taktu.</p> <p>Znalost not, posuvek atd.</p> <p>Znalost hudebních nástrojů.</p>	<p>pohybovými hrami.</p> <p>Kroky se zhoupnutím ve $\frac{3}{4}$ taktu (např. sousedská).</p> <p>Předvětí – závětí a celá perioda, realizované hrou na tělo.</p> <p>Vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem.</p> <p>Taktování na dvě a tři doby.</p> <p>Repetice, legato-staccato.</p> <p>Stupnice dur</p> <p>Osmínová nota s tečkou, čtvrtá s tečkou.</p> <p>G klíč</p> <p>Noty h1-d2</p> <p>Předznamenání (křížky, béčka)</p> <p>Hudební forma malá (a,b a,b,a), rondo</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.</p> <p>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.</p> <p>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</p>	<p>Zpěv písní, alespoň 5 zná z paměti.</p> <p>Uvědoměle používá vokální dovednosti získané v nižších ročnících.</p> <p>Pokouší se o dvojhlas.</p> <p>Technicky správně a rytmicky vhodně využívá Orffova instrumentáře.</p>	<p>Osvojení nejméně 10 písní (dur i moll).</p> <p>Upevňování vokálních dovedností z nižších ročníků.</p> <p>Střídavý dech</p> <p>Sjednocování hlasového rozsahu (h1 – d2).</p> <p>Počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas).</p> <p>Vokalizace e, i, u.</p> <p>Vázání.</p> <p>Hra jednoduchých lidových písní na orlovské nástroje melodické (v dur v rozsahu oktávy, v moll v rozsahu sexty).</p> <p>Improvizace předvětí, závětí.</p> <p>Doprovod písní tónikou a dominantou.</p>	<p>OSV/5- práce s lidovou písní (dramatizace); tvorba doprovodu na DHN; výtvarné zpracování; je možné až divadelní ztvárnění písně</p> <p>Pavel Jurkovič: Instrumentální soubor, P.Eben, I.Hurník: Česká Orffova škola</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p> <p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p> <p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</p>	<p>V klidu poslouchá hudební ukázky.</p> <p>Poslechem i pohledem rozpozná harfu, varhany a další hudební nástroje.</p> <p>Zná krátké epizody ze života hudebních skladatelů.</p> <p>Zapojení do hudebně – pohybových her.</p> <p>Základy některých společenských tanců.</p>	<p>Poslech nejméně 8 poslechových skladeb (dur i moll).</p> <p>Rozlišování hudby polyfonní a homofonní.</p> <p>Hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve a dnes).</p> <p>Poznávání hudebních nástrojů – varhany, harfa.</p> <p>Ukázka lidové kapely, symfonického orchestru, velkého jazzového orchestru, rockové kapely, menuetu, swingové hudby 30.let a rockové hudby z 60.let.</p> <p>Nabýt povědomí o skladatelském významu J.S.Bacha, W.A.Mozarta, L.Janáčka, V.Nováka.</p> <p>Princip variace.</p> <p>Pracovat s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami.</p> <p>Kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Hudební nauka	<p>Hudebně-pohybový improvizace.</p> <p>Ovládá čtení a psaní not v rozsahu c1-g2 (i noty s posuvkami).</p> <p>Rozumí značkám a zkratkám používaných běžně v notových zápisech.</p> <p>Umí použít notové písmo.</p> <p>Zkouší zachytit rytmus a melodii notovým záznamem.</p>	<p>hudby, regionální lidový tanec, jazzový společenský tanec (charleston).</p> <p>Mateník, polka, valčík, mazurka, pohybové prvky menuetu.</p> <p>Stupnice moll (aiolská).</p> <p>Synkopa</p> <p>Skupiny not osminových a šestnáctinových.</p> <p>Koruna</p> <p>Noty h1 –g2</p> <p>Celý tón a půltón</p> <p>Hudební výraz</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem</p>	<p>Zapojuje se do hudebních aktivit a snaží se využít své individuální hudební schopnosti a dovednosti.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu, zpívá dle svých dispozic, pokouší se zhodnotit vokální projev druhého.</p> <p>Na základě svých hudebních schopností a dovedností se snaží reprodukovat různé motivy a části skladeb, pokouší se vytvořit jednoduché doprovody.</p> <p>Seznamuje se se zápisy písní a skladeb různých stylů a žánrů.</p> <p>Seznamuje se s některými tanci různých stylových období, pokouší se zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvést jednoduchou pohybovou vazbu.</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti Pochod, polka, valčík, mazurka Hra na dirigenta a orchestr Dramatizace písní Vánoční koledy, dramatické ztvárnění</p> <p>Instrumentální činnost Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo Rytmické hudební formy-pochod, polka, valčík Analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma Tvoření jednoduchých partitur pro orff. nástroje</p> <p>Poslechové činnosti Poznáváním hudebních nástrojů-rozdělení do skupin píseň lidová/umělá vokální/instrumentální skladba melodram muzikál opereta/opera</p> <p>G.F.Handel-poslech skladeb</p>	<p>OSV/5- reprodukce známých písní s důrazem na první dobu taktu, odlišit rytmus a metrum orff. nástroje</p>

<p>realizuje.</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>Seznamuje se s proudy znějící hudby, snaží se vnímat užití hudebně výrazové prostředky a chápat jejich význam v hudbě.</p> <p>Seznamuje se se stylovými obdobími.</p> <p>Pokouší se pochopit souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>Symfonie Koncert W.A.Mozart L.Haydn L. van Beethoven B. Smetana A. Dvořák</p> <p>Volkální činnost Intonační cvičení-vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur Zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem Říkadlo, píseň-rytmické vyjádření textu písně Vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky</p>	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem</p>	<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Pokouší se reprodukovat na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy a témata, vytvářet jednoduché doprovody.</p> <p>Snaží se orientovat se v zápise písní a tyto písně na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizovat.</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev – hlasová hygiena hudební rytmus rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy. Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií. Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje. Reflexe vokálního projevu - hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti. Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu.</p> <p>Hudební rytmus. Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové.</p> <p>Záznam hudby - notační programy a další způsoby záznamu hudby. Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové.</p> <p>Orientace v prostoru. Pohybový doprovod znějící hudby – taneční kroky – vlastní pohybové ztvárnění.</p>	

<p>realizuje.</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>Zkouší rozpoznat některé z tanců různých stylových období a zvolit vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvést jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Pokouší se orientovat se v proudu znějící hudby, vnímat užití hudebně výrazové prostředky a pochopit jejich význam v hudbě.</p> <p>Pokouší se na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu zařadit do stylového období a porovnat ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>Uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba) hudební dílo a jeho autor.</p> <p>Hudební styly a žánry – kulturní tradice a zvyky.</p> <p>Interpretace znějící hudby – vytváření vlastních soudů a preferencí.</p>	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební</p>	<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a nacvičuje vícehlas, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Prohlubuje dovednost reprodukce různých motivů, témat a částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, snaží se provádět jednoduché hudební improvizace.</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev – hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (falzet). Hudební rytmus. Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti. Hra na hudební nástroje. Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické. Pohybový doprovod znějící hudby. Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách. Reflexe vokálního projevu – transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti při nápravě hlasové nedostatečnosti.</p> <p>Hra na hudební nástroje – hra a tvorby doprovodů, nástrojová improvizace.</p> <p>Záznam hudby . Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti –</p>	

<p>improvizace.</p> <p>Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje.</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a</p>	<p>Opakuje si orientaci v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností se snaží svým způsobem realizovat.</p> <p>Poznává některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, snaží se vnímat užité hudebně výrazové prostředky a chápat hudební dílo jako logicky utvářený celek.</p> <p>Prohlubuje svou dovednost zařadit na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její</p>	<p>zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané písně pomocí notového záznamu.</p> <p>Pohybový doprovod znějící hudby. Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla. Orientace v prostoru. Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby.</p> <p>Hudební dílo a jeho autor. Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby.</p> <p>Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům.</p> <p>Interpretace znějící hudby, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními díly, slovní charakterizování hudebního díla.</p>	
--	---	---	--

stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.		
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Pokouší se vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných</p>	<p>Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</p> <p>Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</p> <p>Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</p> <p>Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým</p>	<p>Pěvecký a mluvní projev. Intonace a vokální improvizace – improvizace jednoduchých hudebních forem. Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti.</p> <p>Reflexe vokálního projevu.</p> <p>Hra na hudební nástroje. Tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy, nástrojová improvizace.</p> <p>Orientace v notovém záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie.</p>	<p>VMEGS/2- zpěv v národních evropských jazycích (čeština, slovenština, angličtina, němčina, francouzština)</p>

<p>dovedností svým způsobem realizuje.</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>způsobem realizuje.</p> <p>Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</p> <p>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</p> <p>Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</p>	<p>Pohybový doprovod znějící hudby. Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby. Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – improvizace.</p> <p>Hudební dílo a jeho autor – vlastní zkušenosti s hudební skladbou (inspirace , kýč, módnost a modernost, stylová provázanost).</p> <p>Hudební styly a žánry.</p> <p>Provázanost hudby s jinými druhy umění.</p>	
---	---	--	--

5.7.1 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou výchovu v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Výtvarný projev předškolního věku je především rázu schematického. Děti svým kresbám rozumí, dospělí většinou nedovedou do jejich světa vstupovat. Není však vhodné myšlenkový svět dětí narušovat předkreslováním a vedením k napodobování. Je naopak potřebné dát dítěti svobodu a do jeho kreseb nezasahovat.

V 1. – 3. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, předloham se vyhýbá. Jeho představy ho těší a snaží se je ztvárnit. Vhodná motivace, která předchází vlastní tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie. Děti potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořily. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoli jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřením komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Ve 4. – 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy a objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně</p>	<p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary).</p> <p>Výtvarně ztvární vlastní prožitek.</p> <p>Zvládne techniku malby vodovými a temperovými barvami, kresbu suchým pastelem a voskovkami.</p> <p>Modeluje z plastelíny, papíru, hlíny.</p> <p>Zvládá základní činnosti – stříhání, skládání, trhání papíru.</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečnosti práce.</p> <p>Posuzuje své výtvarné práce a porovnává je s pracemi ostatních.</p>	<p>Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru</p> <p>Námětové kreslení na základě vlastních prožitků.</p> <p>Kresby podnícené vyprávěním, četbou, vhodnou motivací ilustrující fantazii dítěte.</p> <p>Hry s barvami, poznávání vlastností barev.</p> <p>Otisky přírodních materiálů.</p> <p>Prostorové hry se stavebnicovými prvky.</p> <p>Seznámení s ilustracemi J. Lady, H. Zmatlíkové.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy a objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně</p>	<p>Používá techniku malby vodovými a temperovými barvami, kresbu suchým pastelem a voskovkami.</p> <p>Pracuje s barvou různé konzistence, používá různé druhy štětců podle potřeby.</p> <p>Rozliší a výtvarně zpracuje materiály přírodní a umělé.</p> <p>Experimentuje s různými materiály při vytváření prostorových prací.</p> <p>Pracuje s plastickými materiály – modelínou, moduritem, keramickou hlinou.</p> <p>Výtvarně ztvární vlastní prožitek.</p> <p>Posuzuje své výtvarné práce a porovnává je s pracemi ostatních.</p>	<p>Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu, prostoru</p> <p>Námětové kreslení na základě vlastních prožitků.</p> <p>Dětský příběh vyjádřený kresbou.</p> <p>Teorie barvy - barvy teplé a studené, základní a doplňkové, jejich výrazové schopnosti, Goethův kruh.</p> <p>Otisky přírodních materiálů.</p> <p>Prostorové hry se stavebnicovými prvky.</p> <p>Seznámení s ilustracemi dalších malířů.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy a objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p> <p>Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně</p>	<p>Rozvíjí schopnost vnímání věcí, užitkových předmětů z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu.</p> <p>Komponuje jednoduché tvary, vnímá neuspořádání či záměrné řazení předmětů.</p> <p>Dotváří výtvarné práce písemným projevem.</p> <p>Zvládne prostorovou techniku při použití různých materiálů.</p> <p>Zvládá techniku rozfoukávání barev, vyškrabávání, kresbu měkkým materiálem (dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem).</p> <p>Tvaruje papír, zvládá koláž, frotáž.</p> <p>Pracuje s velkými formáty (balicí papír, velké formáty čtvrtky).</p>	<p>Předměty denní potřeby, netradiční materiály (provázek, kůra, textilie, kovy, plasty)</p> <p>Techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (hmatové, pohybové podněty).</p> <p>Námětové kreslení na základě vlastních prožitků.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Posuzuje své výtvarné práce a porovnává je s pracemi ostatních		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání</p>	<p>Prohloubí si a zdokonalí techniky malby a kresby.</p> <p>Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy.</p> <p>Komunikuje o obsahu svých děl.</p> <p>Prohloubí a zdokonalí si techniky kresby. Dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, zvládne obtížnější práce s linií. Užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků. Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci.</p> <p>Rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti. Hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na</p>	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci, proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl.</p> <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše. Kresba různým materiálem – pero, tuš, rudka, uhel.</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, otisk, vosková technika, rezerva klovatinou)</p> <p>Techniky plastického vyjádření – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů)</p> <p>Další techniky – koláž, frotáž.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil.</p>	<p>základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků.</p> <p>Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem.</p> <p>Umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření.</p> <p>Pozná ilustrace známých českých ilustrátorů (J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, A. Borna, R. Pilaře apod.)</p> <p>Vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě.</p> <p>Porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p>	<p>Ilustrátoři dětské knihy.</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání</p>	<p>Prohloubí si a zdokonalí techniky malby a kresby.</p> <p>Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy.</p> <p>Komunikuje o obsahu svých děl.</p> <p>Prohloubí a zdokonalí si techniky kresby. Dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, zvládne obtížnější práce s linií. Užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků. Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci.</p> <p>Rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti. Hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na</p>	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci, proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl.</p> <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše. Kresba různým materiálem – pero, tuš, rudka, uhel.</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, otisk, vosková technika, rezerva klovatinou)</p> <p>Techniky plastického vyjádření – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů)</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, či upravil.</p>	<p>základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků.</p> <p>Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem.</p> <p>Umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření.</p> <p>Využívá při výtvarných činnostech prvky lidových tradic.</p> <p>Pozná ilustrace známých českých ilustrátorů (J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, A. Borna, R. Pilaře apod.)</p> <p>Vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě.</p> <p>Porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p>	<p>Další techniky – koláž, frotáž.</p> <p>Ilustrátoři dětské knihy.</p> <p>Lidová kultura – tradice.</p>	

▪ **Charakteristika vyučovacího předmětu:** Výtvarná výchova – II. stupeň

• **Obsahové vymezení:**

Vyučovací předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Umění a kultura.

Umožňuje žákům jiné než racionální vnímání světa prostřednictvím výtvarných činností. Odráží výtvarnou kulturu i jako součást každodenního života. Směřuje k porozumění výtvarného umění, jeho jazyka a významům. Dává prostor k vyjádření vlastních zkušeností, prožitků a k rozvoji tvořivosti, prostorové představivosti a fantazie. Žáci pracují s celou řadou uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně informačních technologií. Svými specifickými prostředky umožňuje nonverbální komunikaci.

• **Časové vymezení:**

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 1 hodina týdně

9. ročník – 1 hodina týdně

• **Organizační vymezení:**

Výuka probíhá ve výtvarném ateliéru a v třídách školy, popřípadě mimo budovu školy (práce v plenéru).

• **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat k učení
- umožňuje žákům uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a pozorování
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

Strategie

- učitel zadává práci tak, aby si žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládám dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- podporuje netradiční způsob řešení

Strategie

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu postupu

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- vede žáky k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám a projevům

Strategie

- učitel dává dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, tolerování)

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učí se respektovat pravidla při práci ve skupině, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Strategie

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnosti pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- vede žáky k sebeúctě i úctě k druhým lidem
- při propagaci školy žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- žáci respektují názory druhých

Strategie

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- učí žáky chránit své zdraví při práci s různým materiálem, nástroji a technikami
- při práci jsou žáci vedeni k koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla

Strategie

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů (uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků). Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>Pracuje v týmech. Rozeznává charakter lineární kresby. Experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích. Uplatňuje výrazové vlastnosti linie. Ve vlastní výtvarné činnosti, uplatňuje poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky (s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou, koláží, mozaikou, textilní aplikací, modelováním, kašírováním, ...)</p>	<p>Období poznávací. Spojitost s přírodou. Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury). Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura). Ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření.</p>	<p>D (Pravěk: archeologické nálezy, které dokumentují umělecké cítění člověka na všech kontinentech) HV (škála hudebních nástrojů)</p>
<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>Používá běžných pojmů z nauky o barvě. Řadí objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu. Prezентuje výsledky své práce. Pracuje podle představivosti a</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. (uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě). Rozvíjení prostorového vidění, cítění.</p>	<p>HV (hudební nástroje, instrumentální podbarvení výtvarného vyjádření) M (geometrie – úhlopříčky)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně používaných vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>fantazie. Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů. Dodržuje zásady bezpečnosti práce. Organizuje vlastní výtvarnou práci. Zodpovídá za své životní prostředí.</p> <p>Rozvíjí elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování. Pozná a srovná současné a historické umění. Rozezná vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství. Řeší problémové situace.</p>	<p>Umělecká tvorba. Výtvarné umění (historické, kulturní a sociální souvislosti).</p>	<p>těles)</p> <p>D (Starověk: velký rozvoj umění a řemesel, zaměřením především na Evropu, poznání nových výtvarných technik, mozaika, nástěnná malba, barevnost, materiály, umění řemeslné, výzdoba zbraní, architektura, sochařství starověku)</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Volí barvy na základě znalostí a praktických zkušeností.</p> <p>Procvičuje základní techniky práce v ploše a experimentuje s dalšími. (kombinované techniky)</p> <p>Užívá různých druhů barev a technik.</p> <p>Využívá zkušeností z vlastního vnímání, představ a poznání.</p> <p>Tvoří na základě smyslových prožitků.</p> <p>Rozvíjí práci s různými druhy barev a experimentuje s nimi jako s materiálem.</p> <p>Osvojuje si činnosti týkající se výtvarné práce v ploše.</p> <p>Dbá na bezpečnost práce.</p>	<p>Cíleně volí barvy na základě znalostí a praktických zkušeností a fantazie.</p> <p>Rozvíjí práci s různými druhy barev a experimentuje s nimi jako s materiálem.</p> <p>Ovládá různé výtvarné techniky dle svých možností a předpokladů.</p> <p>Získává další vědomosti o tvarech.</p> <p>Vytváří prostorové práce a práce v materiálu a využívá vhodných nástrojů.</p> <p>Pracuje s linií v ploše i prostoru.</p> <p>Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z okolí,</p>	<p>Teorie barev Kresba a malba podle předlohy Výtvarné zobrazení přírodnin Základní proporce postavy Malba různými druhy barev Kresba různými nástroji Kombinované techniky Modelování</p> <p>Barevné vyjádření pocitu, nálady Působení barev Kresba a malba podle předlohy Práce s různým materiálem Malba různými druhy barev</p> <p>Zdůvodňování volby barev ve vlastní tvorbě Kompozice Kresba různými nástroji, tvorba</p>	<p>Výtvarné techniky: Práce s modelem, Barvy- tempera, tuš, akvarel, voskové pastely, suché pastely Koláž – materiál papír, textil, kůže, sádra a další prvky Práce s hlinou, dřevem, drátky Netradiční materiál</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vytváří prostorové práce a práce v materiálu a využívá vhodných nástrojů.</p> <p>Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.</p> <p>Užívá dekorativních postupů a rozvíjí si estetické cítění.</p> <p>Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z okolí, představ a fantazie.</p> <p>Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p>	<p>představ a fantazie.</p> <p>Cíleně volí barvy na základě znalostí a praktických zkušeností a fantazie.</p> <p>Osvojuje si činnosti týkající se výtvarné práce v ploše.</p> <p>Pracuje s linií v ploše i prostoru.</p> <p>Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.</p> <p>Užívá dekorativních postupů a rozvíjí si estetické cítění.</p> <p>Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání podnětů z okolí, představ a fantazie.</p> <p>Používá a zkouší nejrůznější poznané materiály.</p> <p>Vyjadřuje volně své myšlenkové pochody a nálady.</p> <p>Konkretizuje svoje představy reálné i snové.</p>	<p>různé kvality stop, šrafování, Stínování</p> <p>Kombinované techniky</p> <p>Malba inspirovaná hudební ukázkou</p> <p>Expresivní funkce barvy</p> <p>Koláž</p> <p>Vyjádření fantazijních představ</p> <p>Tvorba inspirovaná obory uměleckých slohů (architektura, písmo, oděvy...)</p> <p>Dějiny umění:</p> <p><u>středověk</u> – období velkého rozvoje umění a řemesel, Evropa, i neevropské umění. Slohy románský, gotický, renesanční, barokní. Architektura i styl. Umění jako projev náboženského cítění a vnímání světa. Projevy umění v životním stylu společnosti, oblékání, interiéry, zbraně a zbroj, památky</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		společenského života	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.</p> <p>Rozvoj představivosti a tvořivosti.</p> <p>Rozvoj pozorovacích a vyjadřovacích schopností.</p> <p>Rozvoj výtvarného vyjadřování a tvořivosti.</p> <p>Rozvoj tvarové představivosti, fantazie a tvořivosti.</p>	<p>Zdokonaluje se ve zaznamenávání skutečnosti, prostorovém vidění i v akčních tvarech malby a kresby.</p> <p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků.</p> <p>Dekoratивní řešení plochy v užité grafice spojením písma a motivu.</p> <p>Volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů, pozorovaných pod lupou nebo mikroskopem.</p>	<p>Studie hlavy a postavy. Pohyb těla a jeho umístění v prostoru.</p> <p>Psychologické účinky barvy a tvaru, proměny přírody, fantazijní malba, záznamy vlastních pocitů.</p> <p>Tvar, objem, prostor, stín, polostín, zátiší, pohyb, nálady a pocity.</p> <p>Návrh na plakát, obal, nálepku, známku, značku.</p> <p>Rostlinné a živočišné tkáně, buňky, organické a anorganické preparáty.</p> <p>Vánoce, Velikonoce – jak se</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Rozvoj estetického vnímání a výtvarného vyjádření.	Využití dekorativních postupů.	slaví v jiných zemích. Zvyky a tradice národů Evropy. Kořeny a zdroje evropské civilizace.	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Organizuje vlastní výtvarnou práci. Zaznamenává své dojmy a prožitky, fyzické a psychické stavy. Uplatňuje ve svém výtvarném projevu představivost a fantazii.</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (manipulace s objekty, pohyb těla, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn). Výběr, uplatnění a interpretace. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě). Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických).</p>	<p>HV (imresionismus)</p>
<p>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výt. umění a digitálních médiích- počítačová</p>	<p>Citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou. Projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně. Tvoří podle své představivosti a</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film,</p>	<p>D (nová doba: umění 19. a 20.s. secese, impresionismus, dadaismus, funkcionalismus, realismus, kubismus a</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>grafika, fotografie, video, animace.</p> <p>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p>	<p>fantazie. Kriticky hodnotí svou vlastní práci, dovede ocenit práci druhých. Adaptuje se na různé pracovní podmínky. Chápe a hodnotí prostorové architektonické formy z hlediska jejich praktické funkce. Pracuje ve skupině, v týmech.</p> <p>Experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích. Pracuje s různými výtvarnými materiály a technikami. Poznává regionální památky i krásy v přírodě.</p>	<p>comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika). Uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry plošné dekorativní kompozice v užité grafice, uplatnění výtvarného zjednodušení (stylizace vliv esteticky obytného prostředí na člověka). Tvary a barvy v bytě, odívání, vkus.</p> <p>Osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování). Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých). Kritéria a jejich porovnávání vyjádření dějových a prostorových vztahů, základních proporcí a pohybu lidské postavy především v grafických technikách.</p>	<p>další postmoderní směry). ČJ – liter.výchova (sci-fi, comics). OV (postmoderní doba v běžném životě).</p> <p>(cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat nápady do reality“, tvořivost v mezilidských vztazích)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</p>	<p>Rozlišuje důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření. Poznává vybrané druhy výtvarného umění, architektury, sochařství. Samostatně tvoří. Prezentuje výsledky své práce. Podílí se na tvorbě estetického prostředí školy.</p>	<p>Rozvíjení estetického vztahu, chápání a hodnocení významu hmotné kultury sdělovací a estetická funkce písma. Vizuální komunikace a písmo v experimentálních činnostech a výtvarných studiích. Komunikační obsah vizuálně obraných vyjádření (utváření a uplatnění komunikačního obsahu). Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění). Historické, sociální a kulturní souvislosti. Architektura a její podíl na formování životního prostředí, poznávání regionálních památek i krásy v přírodě.</p>	<p>D (kultura 20.století)</p> <p>Z (památky UNESCO)</p>

Specializovaná výtvarná výchova

Obsahové vymezení:

Volitelný předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Umění a kultura.

Umožňuje žákům jiné než racionální vnímání světa prostřednictvím výtvarných činností a to jako nadstavbu předmětu výtvarná výchova.

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).

Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).

V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. Žáci pracují s celou řadou uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně informačních technologií. Svými specifickými prostředky umožňuje nonverbální komunikaci.

Časové vymezení:

Předmět je realizován v rámci volitelných předmětů, časová dotace je:

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník a 9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve výtvarném ateliéru a v třídách školy, popřípadě mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat k učení
- umožňuje žákům uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a pozorování

- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- žáci se vědomě zaměřují na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

Strategie

- učitel zadává práci tak, aby si žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další činnost
- nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládám dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- podporuje netradiční způsob řešení

Strategie

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu postupu

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- vede žáky k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám a projevům

Strategie

- učitel dává dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, tolerování)

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

- učí se respektovat pravidla při práci ve skupině, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Strategie

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnosti pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- vede žáky k sebeúctě i úctě k druhým lidem
- při propagaci školy žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- žáci respektují názory druhých

Strategie

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- učí žáky chránit své zdraví při práci s různým materiálem, nástroji a technikami
- při práci jsou žáci vedeni k koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Strategie

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality

Učivo zaměřeno na:

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Žák využívá prvky vizuálně obrazného vyjádření.

Žák dokáže uspořádat objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu.

Žák dokáže rozpoznat vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly.

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Žák využívá prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností.

Žák si pomáhá typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Žák zaujímá osobní postoj v komunikaci.

Žák přemýšlí o proměnách komunikačního obsahu- sociální a kulturní souvislosti.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Specializovaná výtvarná výchova

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p>	<p>Žák správně využívá techniku malby, texturu, míchá a vrstvy barvy.</p> <p>Zobrazuje vlastní fantazijní představy, využívá dekorativních postupů, rozvíjí si estetické citění.</p>	<p>Malba. Teorie barev (Goethův barevný kruh: teplé a studené barvy, barvy základní, podvojně, příbuzné). Přírodní motivy (živá a neživá příroda, rostliny a živočichové), člověk, svět, vesmír, Pravěk (Starší doba kamenná).</p> <p>Subjektivní vyjádření fantazijních představ za využití různých materiálů a výtvarných postupů (kombinované techniky). Kategorizace představ, prožitků, zkušeností a poznatků, uplatnění při vlastní tvorbě. Lavírování, základy koláže, tisk z koláže. Pocitová malba ve spojení s hudbou.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Uplatňuje prostorové cítění. Osvěžuje prostorovou paměť. Utváří si vizuální a haptické zkušenosti.</p>	<p>Kresebné studie (linie, tvar, objem), jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostotu, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Mapy, labyrint. Jednoduché plošné kombinace z geometrických tvarů (spirály, elipsy, přímka, křivka). Základy kompozice, perspektivy, zátiší podle skutečnosti.</p> <p>Jednoduché plastické kombinace z geometrických tvarů (spirály, elipsy, přímky, křivky, prolínání, vyvažování). Plastická tvorba (papír, hlína, drát, sádra plasty, textil, ...). Papírové prostorové objekty.</p>	

Vzdělávací oblast: Kultura a umění
Vyučovací předmět: Specializovaná výtvarná výchova

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Chápe umění jako způsob poznání a prostředek komunikace.</p> <p>Umění a kultura se stávají součástí žákovy osobnosti.</p> <p>Vnímá, cítí a představuje si na základě vlastního emotivního prožitku.</p> <p>Kultivuje projev a utváří u žáků vnitřní hierarchii hodnot.</p> <p>Žák rozvíjí svou fantazii a představivost.</p> <p>Pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije.</p> <p>Dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností.</p> <p>Dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné</p>	<p>Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.</p> <p>Orientuje se v zákonitostech perspektivy.</p> <p>Zdokonaluje se v jejím používání.</p> <p>Rozeznává druhy kultury, kulturní instituce.</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu</p> <p>Vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p> <p>Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p>	<p>Pomůcky</p> <p>Kresba tuší perem, dřívkem, pastelem, uhlem, štětcem, fixem, tužkou.</p> <p>Malba - krycími barvami - polokrycími barvami</p> <p>Voskové pastely</p> <p>Suchý pastel</p> <p>Modelovací hmota</p> <p>Dřevo</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>linie.</p> <p>Rozvíjí prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů.</p> <p>Srovnává tvary užitkových předmětů a vyjadřuje výtvarně v ploše i v prostoru.</p> <p>Dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení).</p> <p>Seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou).</p> <p>Poznává písmo jako dekorativní prvek.</p> <p>Dokáže porovnat výrazové prostředky ilustrátorů, pozná ilustraci jako umělecký prostředek.</p> <p>Chápe odlišnost uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa.</p> <p>Poznává různé druhy výtvarného umění.</p> <p>Seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů.</p>	<p>Chápe vývoj písma jako specifických znaků komunikace – znak a symbol jako nositele významu.</p> <p>Rozeznává a správně používá pomůcky a materiály v různých výtvarných technikách.</p> <p>Vyjadřuje různými výtvarnými výrazovými prostředky konkrétní i abstraktní téma.</p> <p>Využívá při své tvůrčí činnosti osobní zkušenosti, znalosti, aktivně zapojuje fantazii a představivost.</p> <p>Zvládá správné vyjádření základních proporcí postavy, správného tvaru předmětu, správné zobrazení vnímané skutečnosti.</p> <p>Spojuje výtvarné práce s písmem.</p> <p>Umí pracovat s linií, barvou a jejími odstíny, experimentuje.</p> <p>Prezentuje, hodnotí, obhajuje své</p>	<p>Kultura Kulturní instituce Masová kultura a masmédia</p> <p>Umění písma</p> <p>Vznik a vývoj písma Funkce písma Písmo v současné kultuře Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů Písmo a užitá grafika Subjektivní vyjádření fantastických představ a využití různorodých materiálů a výtvarných postupů Kombinované techniky Přírodní motivy - rostliny, neživá příroda, živočichové Člověk, náš svět, vesmír, bytosti,</p>	<p>Keramická hlína</p> <p>Přírodní materiál</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby.</p> <p>Pochopení a zažití obecně užívaných pojmů, operace s nimi.</p>	<p>práce.</p> <p>Porovnává a hodnotí práce ostatních, vytváří si vlastní názory a postoje k výtvarnému umění okolního světa.</p> <p>Vyhledává souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění.</p> <p>Orientuje se v oblasti výtvarné kultury a dějin výtvarného umění, v oblasti regionálního umění.</p> <p>Seznámí se s některými netradičními výtvarnými technikami a styly.</p> <p>Podílí se svými pracemi na dotváření svého okolního prostředí.</p> <p>Rozvíjí své estetické cítění.</p>	<p>Události</p> <p>Zvětšování, zmenšování - detail, celek</p> <p>Lidská figura - tvarová stylizace</p> <p>Tvarová a barevná kompozice</p> <p>Tematické práce -vánoce, velikonoce</p> <p>Kašírování</p> <p>Práce s papírem</p> <p>Společné kompozice v prostoru – interiéru, plenéru</p> <p>Práce s různorodým materiálem</p> <p>Objekty</p> <p>Vkus, móda, doplněk</p> <p>Antika - sochařství, malířství, architektura</p> <p>Křesťanské umění - sochařství, malířství, architektura</p> <p>Románské umění - sochařství, malířství, architektura</p> <p>Gotika - sochařství, malířství, architektura</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Specializovaná výtvarná výchova

Ročník: 8. a 9. 1. část

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Pozoruje, rozvíjí pozorovací a vyjadřovací schopnosti.</p>	<p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu.</p> <p>Uvědomělé komponování plochy s několika postavami v konkrétním prostředí.</p> <p>Grafické vyjádření omezeného kraj. motivu.</p> <p>Grafické vyjádření zajímavostí a bohatství přírodních forem, tvarů a struktur.</p>	<p>Návštěva muzea nebo galérie.</p>
<p>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření.</p>	<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů.</p>	<p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Umělecká výtvarná tvorba, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</p> <p>Rozvoj výtvarného vyjadřování a tvořivosti.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>Vyjádření artefaktů majících vztah k Evropě.</p> <p>Dekoratивní řešení plochy ve spojení motivu a písma.</p> <p>Prostředky pro vyjádření emocí a osobních zkušeností.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a umění

Vyučovací předmět: Specializovaná výtvarná výchova

Ročník: 8. a 9. ročník 2. část

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Užívá k tvorbě některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.</p>	<p>Chápe proměnu výtvarného vyjádření skutečnosti.</p> <p>Vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.</p>	<p>Prostředky pro vyjádření fantazie a představ.</p> <p>Manipulace s objekty.</p> <p>Pohyb těla a jeho umístění v prostoru.</p> <p>Počítačová grafika.</p> <p>Geometrický motiv.</p>	<p>Návštěva galerie</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p> <p>Ověřuje komunikační účinky samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích.</p>	<p>Osvojí si písmo jako výtvarný projev</p> <p>Rozvíjí estetický vztah k architektuře.</p> <p>Osvojuje si a chápe vývojové proměny umění.</p> <p>Orientuje se v současných uměleckých směrech.</p> <p>Rozvíjí vnímání, chápání a hodnocení uměleckých děl.</p> <p>Nalézá vhodnou formu pro interpretaci vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>Opakování tvarů a řazení písma, poznávání zákonitostí.</p> <p>Městská architektura.</p> <p>Dějiny umění – oblékání, společenský život.</p> <p>Postmoderní směry v běžném životě.</p> <p>Panoramatický nebo situační náčrt.</p> <p>Dekoratивní řešení plochy v užité grafice.</p> <p>Volné výtvarné vyjádření tvarů a barev na základě hudebního prožitku.</p> <p>Experimentování v materiálu, ověřování prostorových účinků.</p> <p>Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby.</p>	

5.10.2 Dramatická výchova

Charakteristika předmětu Dramatická výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu : Předmět dramatická výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a kultura. Je vyučován v prvním a druhém ročníku vždy s dotací jedna hodina týdně.

Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj jednotlivce prostřednictvím prvků a postupů dramatického umění. Využívá především dramatické improvizace, jež je založena na lidské schopnosti jednat v navozených situacích, jako by byly skutečné. V dramatických hrách dostávají děti příležitost zažít situace, se kterými se mohou v životě skutečně setkat a které si tak mohou předem prozkoumat a připravit se na ně, s možností děj ve hře znovu opakovat, vyzkoušet různé možnosti řešení a vybrat z nich to nejlepší. Mají možnost vyzkoušet si i roli někoho jiného a podívat se na problém jeho očima. To jim dovoluje zažít a pochopit množství lidských citů, myšlenek a názorů, hledat skutečné motivy jednání, naučit se v nich orientovat a odpovědně se rozhodovat. Dramatická výchova pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Nepominutelný je její rozměr etický. Staví na vlastní zkušenosti a prožitku, proto je její účinek hluboký a trvalý.

V jádru toho, co zkoumá, sdílí dramatická výchova zájmy zejména s českým jazykem, prvoukou, výtvarnou a hudební výchovou a může jimi prolínat. Mnoha jejich prvků a postupů lze užívat v těchto předmětech i jako metody práce.

Svým důrazem na aktivitu a rozvíjení sociability, vnímavosti, imaginace a tvořivosti se stává dramatická výchova důležitou součástí výuky v obecné škole, protože vyvažuje a doplňuje soustředěnost jiných předmětů na rozvíjení logicko-deduktivních, analytických a intelektuálních složek myšlení.

Dramatická výchova má dvě základní vrstvy, které se v praxi prostupují a nelze je od sebe oddělovat:

1. Osobnostní rozvoj: V hrách a cvičeních se rozvíjejí uvolnění a soustředěnost, odstraňují se zábrany, zcitlivuje se vnímání a schopnost objevování sama sebe i okolního světa. Prohlubují a obohacují se pohybové dovednosti a schopnosti výrazu pohybem, rytmické cítění, plynulost i barvivost mluvního projevu. Uvolňují se a rozvíjejí obrazotvornost a tvořivost.

2. Sociální rozvoj: V hrách, cvičeních a dramatických improvizacích se rozvíjí schopnost kontaktu a slovní a mimoslovní komunikace, pěstuje se umění naslouchat si vzájemně, prohlubuje se schopnost vcítění, skupinové citlivosti, důvěry a spolupráce. Rozvíjí se i schopnost orientovat se v běžných i méně běžných životních situacích a mezilidských vztazích, rozhodovat se a jednat svobodně a zároveň odpovědně. Látku tohoto okruhu lze rozdělit do tří základních skupin:

- a) Hry a cvičení na kontakt a sociální komunikaci (slovní i mimoslovní), skupinovou citlivost, dynamiku, důvěru a spolupráci.
- b) Námětové hry a improvizace, které se bezprostředně zabývají sociálními vztahy, situacemi a dovednostmi, a to v té podobě, s jakou se běžně setkáváme v životě (společenské chování, sociální dovednosti, širší společenské uvědomění).

c) Dramatické improvizace založené na mezilidském kontaktu a komunikaci, na setkávání různých lidských jedinců v situacích, osob, které na sebe vzájemně působí, řeší střetávání svých postojů a potřeb, přání a směřování a vytvářejí tak děje.

Náměty pro dramatické improvizace mohou být různého původu: z velké části vycházejí z témat školní výuky, dále mohou být vzaty z reportáží a zpráv sdělovacích prostředků, mohou vyplynout z problémů, s nimiž se právě jednotlivci nebo skupina ve třídě setkávají, stát se jimi mohou i typické modelové situace mezilidských vztahů. Navodit je může jak učitel, tak i žáci sami. V neposlední řadě je lze stavět na literárních předlohách, které nabízejí umělecky zpracovaný, a proto nebanální, bohatší a plnější obraz života, rozvíjejí představitost, smysl pro metaforu a znakovost výrazu.

Při dramatických hrách a improvizacích se dítě nemusí vyjadřovat jen vlastním tělem, za určitých okolností je možné použít při práci i materiál nebo předměty (případně jednoduché loutky), které navazují na dětem přirozenou hru s hračkou, rozvíjejí fantazii, pomáhají odstranit některé zábrany a obohacují dětské výrazové možnosti.

Výsledkem procesu v dramatické výchově může být v některých případech i představení, které však nikdy není a nesmí být samoučelem, ale prostředkem k obohacení výchovných prvků o výchovu k dokončování společné práce, k vypracování detailů a k odpovědnosti jedince a skupiny před veřejností.

Cíle dramatické výchovy

Dramatická výchova pomáhá vychovávat tvořivou a vnímavou osobnost, která je schopna :

- vnímat skutečnost kolem sebe v celé její hloubce a složitosti a orientovat se v ní
- orientovat se v sobě, jasně a zřetelně formulovat své myšlenky a beze strachu prezentovat své názory
- tvořivě řešit praktické problémy
- uvědomovat si mravní dilemata, umět se v nich samostatně a odpovědně rozhodovat
- respektovat druhé lidi a jejich názory, naslouchat jim a oceňovat jejich přínos, umět se na ně spolehnout v případě potřeby
- podrobovat své názory i názory druhých kritice, a tím získávat otevřenost měnit svoje postoje a vyvíjet se
- soucítit s druhými lidmi a být schopen jim pomoci, je-li to třeba
- spolupracovat s druhými na společném díle, umět dovést toto dílo až do konce a být schopen za ně nést odpovědnost

Dramatická výchova dále :

- učí žáky zvládat prvky a postupy dramatického umění a s jejich pomocí prozkoumávat a vyjadřovat své city, myšlenky, názory a postoje
- kultivuje, obohacuje a rozvíjí výrazové prostředky sloužící k sociální komunikaci (především řeč a pohyb)
- učí vybírat a tvarovat látku tak, aby přesně a dramaticky účinně sdělovala záměr
- vychovává citlivého a poučeného diváka a čtenáře
- pomáhá objevit a případně rozvinout umělecký talent

Jde o cíle maximální, jichž nelze plně na prvním stupni dosáhnout. Jsou ideálem, k němuž je potřeba se stále přibližovat. Jejich hierarchie by se v praxi měla řídit záměry a možnostmi konkrétní školy a učitele a potřebami žáků.

Základní metody a způsoby práce

Vedle množství průpravných elementárních her a cvičení (přehledně utříděny a popsány jsou např. v Metodice dramatické výchovy Evy Machkové, která je dělí na:

- hry a cvičení na rozehrání, soustředění a uvolnění
- hry na rozvoj smyslového vnímání
- pohybové hry a hry s prvky pantomimy
- hry kontaktní
- hry rozvíjející mimojazykovou komunikaci a skupinové citění
- hry na rozvíjení plynulosti řeči a slovní komunikaci)

jsou to v dramatických improvizacích z metod simulace vycházející:

- Hra v situaci - žáci jednájí sami za sebe v "uměle" navozených (simulovaných) situacích, se kterými se však skutečně mohou ve svém životě setkat a které si takto mohou předem prozkoumat a připravit se na ně, s možností děj vrátit a chybná rozhodnutí korigovat, nevstupují tedy do role někoho jiného ("jak bych se zachoval, kdyby...").
- Hra v roli - žáci přebírají ve hře sociální roli někoho jiného. Využívají svých vlastních vědomostí a zkušeností, z nichž vybírají pro roli odpovídající chování. Nezabývají se jedinečností určité osoby, ale jejími postoji. Zajímá je, co je pro tu kterou sociální roli typické. Mají tak možnost vyzkoušet si v simulovaných situacích i jim zatím nedostupné role, získat do nich vhled a tím i pochopení. Důležitou úlohu zde má i tzv. výměna rolí, kdy žák, který nejprve v daných okolnostech jedná sám za sebe, dostává možnost vyzkoušet si i roli svého protihráče a dospět tak k hlubšímu porozumění jeho reakcím a pocitům.
- Charakterizace - už míří k divadelnímu projevu a znamená nejen převzetí cizí sociální role, ale i individuálních charakteristických rysů konkrétní osoby. Vyžaduje už značnou vytrvalost psychiky člověka a rozvinutou schopnost vcítění, proto je její aplikace vhodná až ve vyšších ročnících.
- Nepominutelnou součástí dramatické výchovy je i slovní reflexe zážitků a zkušeností z her, cvičení a improvizací, i následné rozhovory a diskuse ke zvolenému tématu.

Stavba hodiny : předpokládá se uplatnění činností, které zahrnou

- skupinové rozehrávací cvičení - uvedení těla i mysli do pohotovosti
- individuální soustředovací cvičení na zaměření pozornosti
- stavební činnosti, tj. příprava pro hlavní téma
- tematické činnosti s hlubším zkoumáním námětu
- (ve vyšších ročnících) vypilované improvizace, zaměřené na technické a dramatické schopnosti
- diskuse a reflexivní činnosti, vedoucí k hodnocení a oceňování

UČITEL

Učitel dramatické výchovy nejen vede své žáky k využívání takových metod práce, jako je hra v situaci a hra v roli, ale sám je také aktivně používá a zapojuje se podle potřeb a svých možností do hry s žáky. Umožňuje mu to vnášet podněty do hry zevnitř, aniž musí uplatňovat autoritu zvenčí a rušit tak přirozený tok improvizace a soustředění i spontaneitu účastníků. Může pak mluvit jako osoba reprezentující určitý postoj a ne jako učitel (např. oponent, pokušitel, ten, kdo potřebuje pomoc apod.), a tím vede k prozkoumání problému z nejrůznějších hledisek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí :

Kompetence k řešení problémů

- Žáci** :
- : upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích.
  - : předvídají, jaké situace mohou nastat při řešení jednoduchých problémů.
  - : poznávají a ovlivňují svou jedinečnost.
  - : utváří si komplexnější pohled na nejrůznější společenské a kulturní jevy.
- Učitel** :
- : vede žáky k tomu, aby byli schopni vytvořit si názor na to, co je vkusné, nevkusné, vhodné a nevhodné.
  - : podporuje využívání získaných vědomostí, dovedností a zkušeností.

Kompetence k učení

- Žáci** :
- : učíme srovnávat, kriticky posuzovat vlastní výsledky.
  - : poznávají a objevují vše, co je zajímavé a v čem by chtěli uspět..
  - : propojují nově získané informace s předešlými zkušenostmi.
- Učitel** :
- : učí umění posoudit vlastní pokrok, úspěch, neúspěch.
  - : motivuje žáky pro celoživotní učení.
  - : zprostředkovává pohled na umění jako na způsob poznávání světa

Kompetence komunikativní

- Žáci** :
- : dokáží pojmenovat pozorované skutečnosti a zachytit je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
  - : při popisu situací nebo vyprávění příběhů ze života postupují chronologicky od počátku do konce.
  - : srozumitelně interpretují své myšlenky.
- Učitel** :
- : vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci.
  - : podporuje u žáků prezentace jejich myšlenek a názorů.
  - : vede žáky k umění poslouchat a naslouchat, udržovat pozorné ticho, nezasahovat do projevu druhého.
  - : rozvíjí hlasovou kulturu, učí práci s dechem.

Kompetence sociální a personální

- Žáci** :
- : podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu.
  - : respektují názory druhých.
  - : přispívají k diskusi.
  - : ochotně vyhoví při žádosti o pomoc.
  - : oceňují úspěchy ostatních.

Učitel : vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů.
: vede žáky k ohleduplnosti a vzájemné úctě.
: učí věcně argumentovat.
: vede žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence pracovní

Žáci : poznává různé obory lidského konání, získává informace o různých profesích.
: dodržuje stanovená pravidla.

Učitel : vede k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
: organizuje práci ve skupinách.
: učíme využít znalosti získané na ZŠ pro svůj vlastní rozvoj

Kompetence občanské

Žáci : odmítají útlak a hrubé zacházení.
: respektují základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života
: odmítá projevy sociálně patologických jevů a oceňujeme schopnost se proti nim postavit.

Učitel : vede žáky k respektování pravidel.
: motivuje žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit.
: motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody.
: pomáhá u žáků vytvářet zodpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví a život člověka.
: učíme žáky kultuře projevu, neskákat druhým lidem do řeči, zdokonalujeme umění naslouchat
: podporuje individuální zájem žáků o kulturní dění

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Dramatická výchova
Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vytvoří přátelský kolektiv na základě vzájemného poznání.</p> <p>Respektuje základní pravidla komunikace.</p> <p>Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla, dokáže vyjadřovat hlasem i pohybem základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.</p> <p>Aktivně se zúčastnit společné činnosti.</p> <p>Rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.</p> <p>Je si vědom důležitosti vzájemné spolupráce a výhody, které přináší při řešení problému.</p> <p>Aktivně i pasivně se uvolní.</p> <p>Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání.</p>	<p>Seznámit se s křestními jmény formou různých her. Uvědomuje si vlastní identitu (např. v hrách typu "jak mi doma říkají", "co rád dělám" atd.)</p> <p>Neskáče druhým lidem do řeči. Srozumitelně prezentuje své myšlenky. Rozlišuje vykání a tykání. Aktivně se zapojuje do hovoru, vyjadřuje svůj názor, vstupuje do rolí.</p> <p>Pracuje uvědoměle s hlasem (nasazení hlasu, tón hlasu podle emocí). Správně artikuluje. Uvědoměle pracuje s dechem. Dodržuje správné držení těla, pomocí těla vyjadřuje emoce.</p> <p>Zapojuje se do her. Sdílí s dětmi radost ze hry.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti a její reflexe pochopí význam pravidel. Umí přiznat chybu.</p>	<p>Dramatické hry a cvičení – modelové situace zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností, jednoduché improvizace, práce s hlasem, hlasová cvičení, hry.</p> <p>Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace.</p> <p>Pravidla – jejich význam a nutnost dodržování. Herní dovednosti – vstup do</p>	<p>OSV/2 – seznamovací hry s křestními jmény, píseň „Seznámení“</p> <p>OSV/5 – jednoduchá improvizace na dané téma – škola, rodina, nemocnice OSV/6 - pantomima</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uvědomuje si a rozvíjí schopnost soustředění jako základu každé úspěšné hry a práce.</p> <p>Rozvíjí smyslové vnímání.</p> <p>Naučí se dobře využívat prostor, respektovat partnery v něm.</p> <p>Rozvíjí rytmické cítění.</p> <p>Navazuje kontakt s druhými.</p>	<p>Je schopen vstupovat do jednoduchých rolí a jednat v nich. Bezpečně rozlišuje herní a reálnou situaci.</p> <p>Účastní se činností, které vyžadují spolupráci ve dvojicích a menších skupinkách. Respektuje názory druhých. Dokáže se podříditi většině.</p> <p>Dokáže se fyzicky i psychicky uvolnit při pohybových hrách. Odstraňuje svalové napětí v klidové poloze pomocí konkrétních představ (např. tání sněhu). Osvojí si techniku správného dýchání.</p> <p>Hledá v dramatických situacích náměty a témata, srovnává je se svým chováním. Osvojí si návyk rychlého a plného soustředění na určený objekt, akci nebo téma. Pěstuje schopnost udržet pozornost tak dlouho, jak je zapotřebí.</p> <p>Pozorně vnímá svět barev, tvarů, zvuků, chutí a vůní, rozlišuje je a vychutnává. Uvědoměle chrání svůj zrak, čich, sluch i hmat.</p>	<p>role, jevištní postava.</p> <p>Práce ve skupinách – spolupráce, respektování druhých.</p> <p>Relaxační cvičení – fyzické a psychické uvolnění, relaxační cviky, správné dýchání.</p> <p>Náměty a témata v dramatických situacích – jejich vyjadřování a nalézání. Soustředění – pozornost.</p> <p>Smyslové vnímání – zrak, sluch, čich, hmat.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>V hromadných improvizacích prozkoumává některá specifická prostředí a přibližuje si situace, které se zde mohou odehrát.</p> <p>Osvojí si základy schopnosti vcítění přes vlastní prožitek v určité situaci a roli.</p> <p>Osvojí si základy společenského chování a sociálních dovedností.</p> <p>Uvědomuje si a řeší etické problémy, s</p>	<p>Využívá kruh jako základní prostorový útvar. Naučí se rovnoměrně vyplňovat prostor v klidu i pohybu. Dokáže bez srážek měnit směr.</p> <p>Zvládá jednoduché rytmické hry (např. s vytleskáváním, hra na tělo, hra s Orfovými nástroji aj.) Spojuje rytmický pohyb s rytmizovanou řečí (rozpočítadla aj.). Mění dynamiku v pohybu i v řeči.</p> <p>Překoná ostych z pohledu do očí, z oslovení a z fyzického doteku (např. poznávání druhých po hmatu) Účastní se hry vyžadující vzájemnou pomoc a důvěru (např. se zavřenýma očima si vyzkoušet, jak se cítí nevidomý člověk, umět mu pomoci, naučit se převzít za něj odpovědnost, je-li to třeba). Aktivně se zapojí do rozhovoru. Vyjádří vlastní zážitek nebo názor. Naslouchá ostatním. Hledá zdvořilé formy rozhovoru.</p> <p>Seznamuje se s určitým prostředím ve skutečnosti, pak si je vybavuje v hrové situaci. Rozvíjí představivost, fabulační schopnost, znalost daného prostředí a situace nebo profese.</p>	<p>Pohyb v prostoru – bezpečnost, hry.</p> <p>Rytmické cítění – hra na tělo, Orfovy nástroje, rozpočítadla, dynamika v pohybu i v řeči.</p> <p>Kontakt – hry zaměřené na odstranění ostychu, rozhovory, modelové situace.</p> <p>Jednoduché improvizace – modelové situace z různého prostředí a různých profesí. Rámcové náměty: škola - nádraží - letiště - obchodní dům - nemocnice - zoo apod.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>nimiž se žáci běžně mohou setkat ve svém životě.</p>	<p>Představí si, jak se cítí např. zvíře, rostlina nebo věc v nějaké situaci, jak asi vnímá dění kolem sebe a reaguje na ně. Vyjádří představu pohybem, zvukem, slovy, kresbou apod.</p> <p>Prozkoumá v hrové situaci vybraný námět v několika variantách. Hledat správnou formu řešení na základě srovnání a výběru. - rámcové náměty: představení se - přivítání hosta - chování u stolu - telefonování - vysvětlení cesty - návštěva u lékaře - chování v obchodech a veřejné dopravě atd.</p> <p>Zkoumá v rozhovorech a rozehraných drobných situacích rozdíly mezi dobrým a špatným. Vycházet ze zážitků z dětské četby i ze skutečných událostí ve třídě. Transportuje tyto problémy z dětského světa do světa zvířat a pohádek.</p>	<p>Schopnost vcítění – vyjadřování slovy, pohybem, kresbou, zvukem... Rámcové náměty: příběh opuštěného štěněte - příběh vánočního stromku - příběh kamínku u cesty - co viděla sněhová vločka atd.</p> <p>Pravidla společenského chování a sociální dovednosti – modelové situace, hry, improvizace. Rámcové náměty: představení se - přivítání hosta - chování u stolu - telefonování - vysvětlení cesty - návštěva u lékaře - chování v obchodech a veřejné dopravě atd.</p> <p>Etické problémy - rámcové náměty: drobné krádeže - provinění se a přiznání - poslušnost a neposlušnost - pravda a lež apod.</p>	<p>MKV/2 – hra v roli</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Dramatická výchova
Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Osvojí si základy hlubšího sebepoznání i poznání ostatních.</p> <p>Prohlubuje schopnost spolupráce ve skupině, schopnost vést ji i podřídit se, je-li to třeba.</p> <p>Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentace ostatních.</p>	<p>Hledá a uvědomuje si vlastní identitu. Rozvíjet citové, přátelské a rodinné vztahy.</p> <p>Dbá ve všech činnostech na pěstování vědomí prospěšnosti spolupráce a odstraňování soupeření. Pěstovat schopnost radovat se z úspěchu druhého i skupiny jako celku. Účastní se i skupinových technik duševní práce (brainstorming apod.), upozorňuje na jejich výhody. Dokáže při hrách přebírat vedoucí role. Uplatňuje názory své, respektuje názory druhých.</p> <p>Spolupodílí se na tvorbě jevištní situace. Dokáže prezentovat jevištní situaci, se zájmem sleduje prezentace ostatních, je schopen základní</p>	<p>Poznání a sebepoznání – vlastní identita, vztahy mezi lidmi. – Využívání her typu: "kdo jsem", "vlastní a cizí chyby", "koho bych chtěl mít ve své rodině" apod.</p> <p>Práce ve skupině – spolupráce, vedoucí role, skupinové techniky.</p> <p>Jevištní situace – tvorba, prezentace, reflexe a hodnocení.</p>	<p>OSV/2 – kontaktní hry, pocitové hry, vžívání se do pocitů druhého</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Umí se vědomě uvolnit.</p> <p>Soustředí se i za ztížených podmínek.</p> <p>Osvojí si citlivé smyslové vnímání, rozvíjí jeho komplexnost, využívá smyslovou paměť a představivost.</p> <p>Zvládá prostor a zapojuje prostorovou představivost.</p> <p>Rozvíjí rytmické cítění a smysl pro gradaci.</p>	<p>reflexe a hodnocení.</p> <p>Prohlubuje u sebe schopnost uvolnění celého těla i jeho jednotlivých částí.</p> <p>Pracuje s motivací a zkouší pracovat i bez ní. Umí si vytvořit okruh veřejné samoty. Soustředí se i v těch hrách a činnostech, v nichž je pozornost záměrně rozptylována a odváděna.</p> <p>Propojuje smyslové zážitky. Dokáže si je co nejuplněji vybavit v paměti. Pokouší se je vyjádřit např. ve zvukové etudě, kresbě, akci s imaginární rekvizitou apod.</p> <p>Bezpečně se orientuje v prostoru (i se zavřenýma očima). Soustředí se na gesto v prostoru a prostorovou kompozici (sochy a sousoší). Využívá pomyslný (imaginární) prostor, zvětšuje ho a zmenšuje.</p> <p>Propojuje rytmus pohybu a slova. Zkouší promítat rytmus např. do práce s materiálem a předmětem. Hledá temporytmus světa kolem</p>	<p>Relaxace a uvolnění – relaxační cviky, upevnění správného dýchání, držení těla, psychomotorika.</p> <p>Hry a cvičení zaměřené na schopnost poborti a soustředění – Kimovy hry.</p> <p>Rozvoj smyslového vnímání – propojování smyslových zážitků, hry zaměřené na rozvíjení smyslů.</p> <p>Prostor a prostorová představivost – orientace v prostoru, imaginární prostor.</p> <p>Rytmické cítění – gradace, propojení rytmu pohybu a slova.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Stále více si osvojuje schopnost partnerského i skupinového kontaktu, souhry, citlivosti a důvěry.</p> <p>Uvědomuje si a využívá možnosti mimoslovní komunikace.</p> <p>Ovládá základní mluvní dovednosti.</p> <p>Obohacuje slovní zásobu, rozvíjí plynulost a barvitost vyjadřování a slovní komunikaci.</p>	<p>nás (charakterizace lidí, živočichů, rostlin, živelů a věcí pohybem). Zkoumá gradování akcí a jevů (narůstání intenzity pohybu a výrazu až k vrcholu).</p> <p>Učí se spoléhat jeden na druhého v cvičeních na rozvoj rovnováhy a důvěry. Je schopen koordinace pohybu a vzájemnou souhru (např. zrcadla). Má důvěru v náročnějších variantách her se zavřenýma očima.</p> <p>Uvědomuje si možnosti a využívá "mluvy těla". Vyjadřovat emoce gestem, výrazem obličeje, postojem apod. Vede neverbální dialogy pomocí vzájemných dotyků, zvuků atd.</p> <p>Aktivizuje těžiště těla. Používá správně hrudně brániční dýchání. Správně vyslovuje v artikulačních cvičeních.</p> <p>Hraje si s písmenky a slovy. Hledá a vytváří metafory ("co by to bylo, kdyby...") Vymýšlí rýmy. Souvisle vypravuje. Užívá zástupnou řeč.</p>	<p>Supinový kontakt – důvěra, souhra a koordinace.</p> <p>Mimoslovní komunikace - možnosti neverbální komunikace, pantomima, haptika, gestika, mimika, kinezika.</p> <p>Mluvní dovednosti – těžiště těla, hrudně brániční dýchání, artikulační cvičení.</p> <p>Slovní zásoba – hry a cvičení zaměřené na rozvoj slovní zásoby, zástupná řeč, metafory, rýmy.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Získává sebedůvěru a je schopen přesvědčivě vyložit své myšlenky.</p> <p>Soustředěně, přirozeně a pravdivě jedná při hře v roli a simulované situaci.</p> <p>Osvojí si schopnost vcítění a pochopení prostřednictvím hry v roli a výměnou rolí.</p> <p>Seznámí se s náročnějšími způsoby společenského chování a sociálních dovedností.</p>	<p>Aktivně se zapojuje do diskuse. Formuluje své myšlenky. Hledá argumenty. Uvědomuje si, že názory jednotlivců nemusí být vždy stejné, dokáže je vyslechnout a respektovat.</p> <p>Osvojí si schopnost přirozeného a zaujatého projevu bez šaškování a povrchnosti.</p> <p>Vyzkouší jednu a tutéž situaci z pohledu různých postav. Uvědomí si odlišný úhel jejich pohledu, motivy jejich jednání a důsledky.</p> <p>Zpracuje několik variant zvoleného námětu. Dochází ke správnému výsledku výběrem z několika prozkoumaných možností.</p>	<p>Sebedůvěra – hledání argumentů, respekt, formulace myšlenek.</p> <p>Situace, které: 1) v sobě obsahují zárodek konfliktu, 2) jejichž téma je pro děti důležité jako problém k řešení, 3) v nichž se mohou děti opřít o vlastní zkušenosti a zážitky a vybavit si, jak by ony samy jednaly ve skutečnosti</p> <p>Schopnost pochopení - rámcové náměty: rodiče a děti - sourozenci - kamarádi - učitel a žáci - prodavač a zákazník apod.</p> <p>Společenské chování - rámcové náměty: pomoc lidem na ulici - pomoc při náhlých nehodách - návštěva u pacienta v nemocnici a další "nesnadné" návštěvy - dávání a přijímání dáreků - gratulace - chování v kulturních podnicích atd.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zkoumá a řeší další etické problémy.</p> <p>Zvládá jednoduchou stavbu dramatické etudy tak, aby byl čitelný význam který v sobě nese.</p> <p>Užívá v dramatické akci různých materiálů a předmětů.</p> <p>Seznámí se se základními divadelními druhy a jejich výrazovými prostředky.</p>	<p>V hrovných situacích prozkoumá problém ze všech stran. Zaujímá k němu jasné stanovisko.</p> <p>Soustředí se v dramatické improvizaci na jádro zkoumané situace. Snaží se vystavět etudu tak, aby měla jasný začátek (v němž jsme uvedeni do problému), přehledný a logický vývoj a zřetelné zakončení (vyřešení problému).</p> <p>Hraje si s materiálem, hledá jeho výrazové možnosti a zkouší ho oživovat (např. "pohyb a řeč papíru"). Objevuje možnosti proměn předmětů (hra se zástupnou rekvizitou - např. v co všechno se může proměnit míč, krabíčka atd.). Využívá materiálů a předmětů v dramatické improvizaci. Vytváří improvizované loutky a hraje si s nimi.</p> <p>Navštíví několik typů divadelních představení. Ujasní si rozdíly mezi činohrou a</p>	<p>Etické problémy - rámcové náměty: tolerance a nesnášenlivost - věrnost a zrada - sobectví a nezištnost - odvaha, zbabělost a strach - vliv peněz a zacházení s nimi - šikanování apod.</p> <p>Dramatická etuda – stavba etudy, improvizace, materiál a předměty v dramatické akci, loutky.</p> <p>Základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo a jejich výrazové prostředky.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového).</p> <p>Aktivně se podílí na přípravě vystoupení, pokud je škola a učitel zahrnou do svého plánu.</p>	<p>loutkovým divadlem. Vyzkoušet si v dramatických improvizacích výrazové prostředky uvedených forem.</p> <p>Dokáže vyjádřit slovy i pohybem dojem z dramatického díla.</p> <p>Zapojuje se do přípravy scénáře, tvorby kostýmů. Aktivně vystupuje na představení v zadané roli.</p>		

5.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování, kvalita mezilidských vztahů, životního prostředí, bezpečí člověka...

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz na praktické dovednosti a jejich aplikace v každodenním životě. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou atmosférou ve škole. Později přistupujeme na větší samostatnost a odpovědnost žáků. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáka ve vzdělávacích oborech Rodinná výchova a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Výchova ke zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví ve všech jeho složkách (sociální, psychické, fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je vybrat a zařadit do denního režimu pohybovou činnost pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotního oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají vyrovnávací cvičení, která jsou zařazována do hodin tělesné výchovy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k :

- Poznávání zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným pohybem a atmosférou příznivých vztahů.
- Poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí.
- Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.
- Propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními estetickými a morálními postoji, s volným úsilím...
- Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů atd.
- Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.
- Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Tělesná výchova se uskutečňuje v prostorách školní tělocvičny a tělocvičny „Slovan“.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- hygienu v nejširším smyslu slova jako péče o tělo i duši

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: :1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gym.cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje.</p> <p>Dovede se samostatně převléci do cv.úboru.</p> <p>Reaguje na zákl.pokyny učitele.</p> <p>Zvládá zákl.gym.držení těla.</p> <p>Zvládá soustředit se na učení.</p> <p>Zvládá kotoul vzad,vpřed,skoky z trampolíny.</p> <p>Zvládá základy gym odrazu.</p> <p>Zvládá základy chůze na lavičce.</p> <p>Zvládá základy šplhu.</p>	<p>Gymnastika: základní pojmy a)zákl.bezpečnostní pravidla při gym. cv. b)zákl.. cvičební polohy, postoje... c)vhodné oblečení d)gym.držení těla</p> <p>Akrobacie</p> <p>a)průpravná cvičení b)kotoul vpřed c)průpravná cv.ke kotoulu d)kotoul vzad</p> <p>Přeskok</p> <p>a.průpravná cvičení b)skoky z trampolíny</p> <p>Lavička</p> <p>a)chůze s dopomocí</p> <p>Šplh na tyči</p> <p>a)do výška 2m s dopomocí</p>	<p>OSV/3 – soutěže družstev (smluvené pokyny)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při sport. Činnostech, za pomoci učitele je dodržuje.</p> <p>Zvládá zákl. pojmy označující náčiní, zákl. sport. Hry jako je vybíjená.</p> <p>Umí pracovat v týmových hrách.</p> <p>Zvládá zákl. pohyby házení, chytání míče.</p> <p>Ví, že doba spont. pohybu by měla být 4 hod. denně.</p>	<p>Sportovní hry.</p> <p>Zákl. pojmy.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základy bezpečnosti a hygieny při sport. hrách b) spojené s osvojovanými činnostmi pro sport. hry. <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> a) držení míče jednoruč a obouruč b) manipulace s míčem c) zákl. přihrávky rukou d) zákl. sport. hry – vybíjená. <p>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení.</p> <p>Zařazují se pravidelně do poh. režimu dětí v hod. Tv v návaznosti na sval. oslabení a dlouhodobé sedění.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách.</p> <p>Zvládá aktivně zákl.osvojené pojmy.</p> <p>Zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu.</p> <p>Zvládá zákl.techniku běhu, skoku,hodu míčkem z chůze i z rozběhu.</p> <p>Zvládá upravit doskočiště, vydat pokyny na start.</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybu a najde své chyby.</p>	<p>Atletika:</p> <p>Zákl. pojmy:</p> <p>a) zákl. disciplíny,pomůcky pro měření výkonu, úpravu doskočiště</p> <p>b) základy bezpečnosti při atlet.činnostech</p> <p>C) startovní povely</p> <p>d)základy techniky běhů,skoků,a hodů</p> <p>BĚH</p> <p>a) průpravná cv.pro běžeckou rychlost a vytrvalost</p> <p>b) běžecká abeceda</p> <p>c) nízký start na povel,polovysoký start</p> <p>d) rychlý běh na 60m</p> <p>e) vytrvalostní běh v terénu až do 15min.</p> <p>Skok</p> <p>a) průpravná cv.pro odrazovou sílu a obratnost</p> <p>b) skok do dálky s rozběhem</p> <p>Hod.</p> <p>a) průpravná cv. prohod</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gym.činnostech a rytmizaci a dodržuje je. Dovede se samostatně převléci do cv.úboru. Reaguje na zákl.pokyny a gesta učitele. Zvládá zákl.estetické držení těla. Zvládá zákl.estetický pohyb těla. Umí vyjádřit melodii a rytmus pohybem.</p> <p>Uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit. Zvládá některé pohyb hry. Uvědomuje si, že pohyb lze spojit s hudbou, rytmem pohádkou.</p>	<p>míčkem b) hod míčkem z chůze</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <p>Základní pojmy a).základy bezpečnosti při činnostech,rytmizaci b).vhodné oblečení a obutí pro gym.činnost,rytmizaci c).zákl.estetický pohyb těla a jeho částí d).rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem,tvořivé vyjádření rytmu pohybem.</p> <p>Pohybové hry Zákl.pojmy a).související s osvojovanými hrami a používaným náčiním b).zákl.pravidla osvojovaných her c).bezpečnost při realizaci her</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník:.3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p> <p>Reaguje na zákl.pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atlet.disciplinách.</p> <p>Zvládá aktivně zákl.osvojované pojmy.</p> <p>Zvládá zákl.techniku nízkého a polovysokého startu.</p> <p>Zvládá zákl.techniku běhu, skoku, hodu míčkem z chůze i z rozběhu.</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybu a najde své chyby.</p>	<p>Atletika</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) základní disciplíny, pomůcky pro měření výkonu, úpravu doskočiště</p> <p>b) základy bezpečnosti při atlet.činnostech</p> <p>c) startovní povely</p> <p>d)základy běhů, skoků a hodů</p> <p>Běh</p> <p>a) průpravná cvičení pro běžeckou rychlost a vytrvalost</p> <p>b) běžecká abeceda</p> <p>c) nízký start na povel, polovysoký start</p> <p>d) rychlý běh-60m</p> <p>e) vytrvalostní běh v terénu</p> <p>f) vytrvalostní beh na dráze do 600m</p> <p>Skok</p> <p>a) průpravná cv.pro obrazovou sílu a obratnost</p> <p>b) skok do dálky s rozběhem</p> <p>Hod</p> <p>hod míčkem s rozběhem</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p>	<p>Zvládá min. 10 pohybových her.</p> <p>Zvládá elementární herní činnosti a využívá je v utkáních podle zjednodušených pravidel.</p>	<p>a) související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním b) variace her jednoho druhu c) využití přírodního prostředí pro pohyb. hry d) bezpečnost při různých hrách</p> <p>Sportovní hry Základní pojmy a) související s osvojovanou činností b) vhodné sportovní oblečení a obutí</p> <p>Vlastní nácvik a) přihrávka jednoruč. obouruč – vrchním trčením b) chytání míče jednoruč a obouruč c) vedení míče driblingem d) střelba jednoruč a obouruč na koš e) pohyb s míčem</p>	<p>OSV/9 – míčové hry – dělení do družstev, soutěž, strategie zápasu</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her.</p>	<p>Uplatňuje pravidla při gymnastických činnostech. Aktivně se zapojuje do pohybových činností.</p> <p>Reaguje na zákl.pokyny učitele.</p> <p>Zvládá estetické držení těla.</p>	<p>Gymnastika</p> <p>Základní pojmy a) zákl.cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy náradí a náčiní b) základní záchrana a pomoc při gym cvičení c) průpravná cv.pro pohyblivost, obratnost, rychlost, koordinaci pohybu</p> <p>Akrobacie a) kotoul vpřed a jeho modifikace b) kotoul vzad a jeho modifikace</p>	<p>OSV/9 – soutěž v předvedení krátké sestavy na kladině dle vlastní choreografie</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti.</p> <p>Zvládá zákl.pojmy aktivně.</p> <p>Zvládá poskytnout pomoc a záchranu při cvičení.</p> <p>Zvládá kotoul vřed a vzad a stoj na rukou s pomocí.</p>	<p>Hod</p> <p>a) průpravná cv.pro hod míčkem</p> <p>b) hod míčkem s rozběhem</p> <p>c) spojení rozběhu s odhozem</p> <p>Gymnastika</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a)</p> <p>zákl.cv.polohy.postoje,pohyby paží,nohou,trupu,názvy používaného náradí a náčiní</p> <p>b) zákl.záchrana a pomoc</p> <p>c) průpravná cv.pohyblivost,obratnost,rychlost a koordinaci pohybů</p> <p>Akrobacie</p> <p>a) kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>b) kotoul vzad a jeho modifikace</p> <p>c) průpravná cv.pro stoj na rukou</p> <p>Přeskok</p> <p>a) průpr.cv.pro odraz z můstku</p> <p>b) Skrčka přes kozu našíř odrazem z trampolíny</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.</p> <p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.</p> <p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti.</p> <p>Zvládá zákl.pojmy aktivně.</p> <p>Zvládá poskytnout pomoc a záchranu při cvičení.</p> <p>Zvládá kotoul vřed a vzad a stoj na rukou s dopomocí.</p> <p>Zvládá roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky.</p>	<p>Hod</p> <p>a) průpravná cv.pro hod míčkem</p> <p>b) hod míčkem s rozběhem</p> <p>c) spojení rozběhu s odhozem</p> <p>Gymnastika</p> <p>Základní pojmy</p> <p>a) zákl.cv.polohy.postoje,pohyby paží,nohou,trupu,názvy používaného náradí a náčiní</p> <p>b) zákl.záchrana a pomoc</p> <p>c) průpravná cv.pohyblivost,obratnost,rychlost a koordinaci pohybů</p> <p>Akrobacie</p> <p>a) kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>b) kotoul vzad a jeho modifikace</p> <p>c) průpravná cv.pro stoj na rukou</p> <p>Přeskok</p> <p>a) průpr.cv.pro odraz z můstku</p> <p>b) Skrčka přes kozu naššíř odrazem z trampolíny</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p> <p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka,</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.</p> <p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p>	<p>Uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách.</p> <p>Reaguje na zákl. pokyny a gesta učitele.</p> <p>Zvládá zákl. techniku nízkého a polovysokého startu.</p> <p>Zvládá zákl. techniku běhů, skoků, hodů.</p> <p>Dovede změřit a zapsat výkony.</p> <p>Zvládá zákl. techniku skoku do výšky.</p> <p>Jednoduše hodnotí kvalitu pohyb. činností a napraví chyby.</p> <p>Uplatňuje zákl. pravidla bezpečnosti.</p>	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> a) základní disciplíny b) základy techniky c) startovní povely d) základní způsoby měření výkonů. <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení b) běžecká abeceda c) rychlý běh 60 m. <p>Skok do dálky a výšky</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení b) skok do dálky z rozběhu c) skok do výšky d) rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průpravná cvičení b) hod míčkem z rozběhu c) spojení rozběhu s odhozem. <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kotoul vpřed a vzad. 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – Tělesná výchova - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 7.ročníku 3 hodiny týdně

Tělesná výchova se uskutečňuje v prostorách školní tělocvičny a tělocvičny „Slovan“.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- hygienu v nejširším smyslu slova jako péče o tělo i duši

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze.

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim

- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>-umí změřit srdeční frekvenci, vybrané, pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program S pomocí vyučujícího se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností, na zátěž připraví potřebné svalové skupiny Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>Předvídá možnosti nebezpečí úrazu a snaží se jim přizpůsobit svoji činnost</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové</p>	<p>Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost.</p> <p>Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. Používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. Dovede v rámci vlastních tělesných dispozic provést uvedené cviky, dokáže jednotlivé cviky spojit do jednoduché sestavy Zvládá dle svých možností a sil záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, cviky provádí podle slovních pokynů, názvosloví</p> <p>Kriticky porovná význam úpolových cviků:realita x televize, filmy</p> <p>Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích. Užívá základy techniky dalších</p>	<p>Bezpečnost a hygiena v Tv a sportu Pojmy osvojovaných činností, názvosloví. Kooperace a kompetice, sportovní hry a soutěže, hra fair play, ukázky sportů a kolektivních her, spolupráce a zdravá konkurence, diskuse o hře fair play, jak by to mělo a nemělo být</p> <p>Atletika Běžecký trénink, vytrvalost, sprint, běžecká abeceda, hod kriketovým míčkem Skok do dálky, průprava, všechny fáze Skok do výšky - rozběh + odraz - let + dopad - různé styly, flop flop – závod</p> <p>Gymnastika, základní</p>	<p>OSV/9 – sportovní hry a soutěže, hra fair play</p> <p>Spolupráce s DDM Ostrov Slaný AŠSK Kladno</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Podílí se na organizaci jednoduchého turnaje, závodů, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p>osvojovaných disciplín. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p> <p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p> <p>Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých</p>	<p>gymnastika Rytmické a kondiční pohybové činnosti Akrobacie - kotoul vpřed, vzad - kotoul letmo - nácvik - stoj na lopatkách - stoj na rukou, přemet stranou - obraty, skoky, váha předklonmo</p> <p>Kruhy - komihání, houpání Kladina - chůze, poskoky, cviky rovnováhy</p> <p>Přeskoky - roznožka přes kozu - skrčka přes kozu - našíř</p> <p>Šplh - šplh na tyči (laně)</p> <p>Hrazda - náskok do vzporu, zákmitem seskok, sešin - výmyk jednonož, obounož - přešvihy - podmet</p> <p>Úpoly- přetahy, přetlaky,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	soutěží, změří a zapíše výkony.	<p>odpory, pády Pády - pád kotoulem vpřed - pád stranou - pád vzad do kolébky, význam úpolových sportů pro sebeobranu, filosofie</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení.</p> <p>Kompenzační a vyrovnávací cviky, dechová a relaxační cvičení</p> <p>Sportovní hry základní pravidla, průprava, nácvik, hra Házená - základy herního systému - přihrávka horní jednoruč - pohyb s míčem - střelba z naskoku</p> <p>Fotbal - zpracování míče - vedení míče - přihrávka</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<ul style="list-style-type: none"> - střelba - obcházení <p>soupeře</p> <p>Basketbal - přihrávka jedno a obouruč</p> <ul style="list-style-type: none"> - driblink - střelba z místa, ve výskoku <p>míče a s míčem</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvolňování bez - obcházení <p>soupeře</p> <p>Přehazovaná utkání - pravidla,</p> <p>Ringo - pravidla, utkání</p> <p>Vybíjená -pravidla, utkání</p> <p>Florbal - přihrávka + zpracování míče</p> <ul style="list-style-type: none"> - střelba - utkání <p>Pálkové hry – pravidla, hra Modifikace různých míčových a sportovních her</p> <p>Účast na sportovních soutěžích pro školy v okrese resp. Kraji,</p> <p>Pořádání turnajů v rámci</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>ročníku nebo školy. Školní atletická olympiáda.</p> <p>Dle místních a klimatických podmínek: turistika, pohyb po komunikaci, dopravní výchova, cyklistika, vybavení kola, sportovní hry na sněhu, bruslení, školní sportovní soutěž- průběžné a celkové hodnocení, prezentace na veřejnosti, aktuální zařazování sportovních znalostí- olympiády, mistrovství, závody, sportovní přenosy. účast na místním maratonu, v případě zájmu účast na lyžařském a snowboardovém výcviku. Podpora sportovních činností ve volném čase – akce a kroužky Školního klubu a centra sportu Velvary.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>-umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít pro úpravu pohybové zátěže, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Ví, co je tělesná zdatnost; z nabídky zvolí vhodný kondiční program Pod dohledem se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností, na zátěž připraví potřebné svalové skupiny Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve známém i méně známém prostředí sportovišť Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím;</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované</p>	<p>Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, sport dívek a chlapců, starších a mladších, dle možností se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pokusí se sestavit jednoduchý kondiční program. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. Používá základní cviky a sestavy pro různé účely . Dovede v rámci vlastních tělesných dispozic provést uvedené cviky, dokáže jednotlivé cviky spojit do jednoduché sestavy Zvládá dle svých možností a sil záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích, cviky provádí podle slovních pokynů, názvosloví</p> <p>Kriticky porovná význam úpolových cviků: realita x televize, filmy</p> <p>Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích. Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>Bezpečnost a hygiena v Tv a sportu Pojmy osvojovaných činností, názvosloví. Kooperace a kompetice, hry a soutěže, hra fair play, ukázky sport. a kolektivních her, spolupráce a zdravá konkurence, diskuse o hře fair play, jak by to mělo a nemělo být</p> <p>Atletika Běžecký trénink, vytrvalost, sprint, běžecká abeceda, hod kriketovým míčkem Skok do dálky, průprava, všechny fáze, různé styly Skok do výšky - rozběh + odraz - let + dopad - různé styly, flop flop – závod</p> <p>Gymnastika, základní gymnastika</p>	<p>OSV/9 – ukázky sportovních kolektivních her, spolupráce a zdravá konkurence, diskuse o hře , jak by to mělo nebo nemělo být</p> <p>Spolupráce s DDM Ostrov Slaný AŠSK Kladno</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p> <p>Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>Rytmické a kondiční pohybové činnosti, Akrobacie - kotoul vpřed, vzad - kotoul letmo (trampolínka) - stoj na lopatkách - stoj na rukou do kotoulu, přemet stranou - obraty, skoky, váha předklonmo</p> <p>Kruhy - komíhání, houpání, kroužení</p> <p>Přeskoky - roznožka přes kozu - skrčka přes kozu - našří i s oddáleným odrazem</p> <p>Šplh - šplh na tyči (laně) Kladina - chůze, poskoky, cviky rovnováhy Hrazda - náskok do vzporu, zákmitem seskok, sešin - výmyk jednonož, obounož - přešvihy - podmet</p> <p>Výdrž ve vzporu, přitahy</p> <p>Úpoly- přetahy, přetlaky, odpory, pády</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>Pády - pád kotoulem vpřed</p> <ul style="list-style-type: none"> - pád stranou - pád vzad do kolébky, význam úpolových sportů pro sebeobranu, filosofie <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a dechová cvičení, zdravotní tělesná výchova, cvičení s owerbally, kondiční programy</p> <p>Sportovní hry základní pravidla, průprava, nácvik, hra Házená - základy herního systému</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihrávka horní jednoruč - pohyb s míčem - střelba z náskoku - střelba po uvolnění (2-3 kroky) 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>Fotbal - zpracování míče -herní činnosti jednotlivce, kombinace hry, futsal – pozměněna pravidla</p> <p>Basketbal - přihrávka jedno a obouruč - driblink (vysoký, nízký) - střelba z místa, ve výskoku - uvolňování bez míče a s míčem - obcházení soupeře, akce hod' a běž</p> <p>Přehazovaná - pravidla, utkání</p> <p>Ringo - pravidla, utkání</p> <p>Vybíjená -pravidla, utkání</p> <p>Florbal - přihrávka + zpracování míče - střelba - utkání</p> <p>Pálkové hry – pravidla, hra Modifikace různých míčových a sportovních her</p> <p>Účast na sportovních soutěžích pro školy v okrese resp. Kraji,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>Pořádání turnajů v rámci ročníku nebo školy. Školní atletická olympiáda.</p> <p>LVVZ Běžecské lyžařské styly, údržba lyží Sjezdové lyžařské styly (jízda v pluhu, smýkaný oblouk paralelní oblouk, carvingový oblouk), jízda na vleku, údržba lyžařského vybavení, jízda na snowboardu – od popisu snowboardu po řezaný oblouk Možnost jednodenního lyžařského zájezdu do zahraničí</p> <p>Dle místních a klimatických podmínek: turistika, pohyb po komunikaci, dopravní výchova, cyklistika, vybavení kola, sportovní hry na sněhu, bruslení, školní sportovní soutěž- průběžné a celkové hodnocení, prezentace na veřejnosti, aktuální zařazování sportovních znalostí- olympiády, mistrovství, závody, sportovní přenosy. účast na místním maratonu, podpora sport. činností ve</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		volném čase-kroužky ŠK a Centra sportu Velvary	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu-zvládá úpravu pohybové zátěže, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností, na zátěž připraví potřebné svalové skupiny, rozcvičí ve správném pořadí Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci, pomáhá se základní údržbou sportovišť, zná rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem</p> <p>Předvídá možnosti nebezpečí úrazu a snaží se jim přizpůsobit svoji činnost</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění</p>	<p>Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, tv zdravotně postižených, pravidelně se dle možností věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pokusí se navrhnout kondiční program v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví. Používá základní cviky a sestavy pro různé Dovede v rámci vlastních tělesných dispozic provést uvedené cviky, dokáže jednotlivé cviky spojit do jednoduché sestavy Zvládá dle svých možností a sil záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, cviky provádí podle slovních pokynů, názvosloví</p> <p>Kriticky porovná význam úkolových cviků: realita x televize, filmy</p> <p>Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích. Užívá základy techniky dalších</p>	<p>Bezpečnost a hygiena v Tv a sportu Pojmy osvojovaných činností, názvosloví.</p> <p>Atletika Běžecký trénink, vytrvalost, sprint, běžecská abeceda, rychlý běh, běh terénem, strečink, správné rozcvičení, hod, granátem, vrh koulí Skok do dálky, průprava, všechny fáze, styly Skok do výšky - rozběh + odraz - let + dopad - různé styly, flop – závod</p> <p>Gymnastika, základní gymnastika Rytmičké a kondiční pohybové činnosti, Akrobacie - kotoul vpřed, vzad (do zášvihu) - kotoul letmo,</p>	<p>Spolupráce s DDM Ostrov Slaný AŠSK Kladno</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p>	<p>osvojovaných disciplín. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p> <p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p> <p>Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých</p>	<p>kotoul vzklopmo na švédské bedně</p> <p>- stoj na lopatkách</p> <p>- stoj na rukou, přemet stranou, vpřed</p> <p>- obraty,</p> <p>skoky, váha</p> <p>předklonmo</p> <p>Kruhy - komihání, houpání,</p> <p>Přeskoky - roznožka přes kozu</p> <p>- skrčka přes kozu - našíř</p> <p>Odrazy z můstku, trampolíny, letová fáze</p> <p>Šplh - šplh na tyči (laně)</p> <p>Kladina - chůze, poskoky, cviky rovnováhy</p> <p>Hrazda - náskok do vzporu, zákmitem seskok, sešin, podmet, shyby, výdrž ve shybu</p> <p>- výmyk jednonož,</p> <p>obounož</p> <p>- přešvihy, toč</p> <p>vpřed,</p> <p>- podmet (rozšiřující vzklopka)</p> <p>Úpoly- přetahy, přetlaky,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p>soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>odpory, pády Pády - pád kotoulem vpřed - pád stranou význam úpolových sportů pro sebeobranu, filosofie</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a dechová cvičení, zdravotní tělesná výchova, vhodný kondiční program, posilování vahou vlastního těla</p> <p>Sportovní hry základní pravidla, příprava, nácvik, hra Házená zdokonalování hry, herní kombinace Fotbal - zpracování míče Zdokonalování hry, herní kombinace, futsal</p> <p>Basketbal zdokonalení hry,</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>herní kombinace, taktika</p> <p>Přehazovaná - pravidla, utkání</p> <p>Ringo - pravidla, utkání</p> <p>Vybíjená -pravidla, utkání</p> <p>Florbal - přihrávka + zpracování míče - střelba - utkání</p> <p>Pálkové hry – pravidla, hra Modifikace různých míčových a sportovních her</p> <p>Účast na sportovních soutěžích pro školy v okrese</p> <p>Pořádání turnajů v rámci ročníku nebo školy. Školní atletická olympiáda.</p> <p>Lyžařský a snowboardový kurz, prohloubení sjezdových dovedností, jízda v hlubokém sněhu... výběr vhodné strany, průpravné cviky a základy jízdy na snowboardu, jízda na vleku, údržba vybavení</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>Možnost jednodenního lyžařského zájezdu do zahraničí</p> <p>Dle místních a klimatických podmínek: turistika, pohyb po komunikaci, dopravní výchova, cyklistika, vybavení kola, sportovní hry na sněhu, bruslení, školní sportovní soutěž- průběžné a celkové hodnocení, prezentace na veřejnosti, aktuální zařazování sportovních znalostí- olympiády, mistrovství, závody, sportovní přenosy. účast na místním maratonu, podpora mimoškolních aktivit- kroužky ŠK a akce Centra sportu</p> <p>-pravidla osvojovaných sportovních činností, historie a současnost sportu</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Pohybová aktivita a biorytmy-zvládá úpravu pohybové zátěže, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost; z nabídky zvolí vhodný rozvojový kondiční program samostatně se připraví před pohybovoučinností, zahřátí organismu, rozhýbání a zátěž potřebných svalových skupin, rozcvičí je ve správném pořadí Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci, pomáhá se základní údržbou sportovišť, zná rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem</p> <p>Předvídá možnosti nebezpečí úrazu a snaží se jim přizpůsobit svoji činnost</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.</p>	<p>Význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost. Pokusí se o sestavení kondičního programu a vytvoří Pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví.</p> <p>Dovede v rámci vlastních tělesných dispozic provést uvedené cviky, dokáže jednotlivé cviky Zvládá dle svých možností a sil záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, cviky provádí podle slovních pokynů, názvosloví</p> <p>Kriticky porovná význam úkolových cviků:realita x televize, filmy</p> <p>Posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích. Užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín. Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>Bezpečnost a hygiena v Tv a sportu Pojmy osvojovaných činností,Tv názvosloví.</p> <p>Atletika Běžecký trénink, vytrvalost, sprint, běžecká abeceda,běh terénem, překážkový běh, strečink, správné rozcvičení, hod, granátem, vrh koulí Skok do dálky, průprava, všechny fáze, styly Skok do výšky - různé styly, flop - závod</p> <p>Gymnastika, základní gymnastika Rytmičké a kondiční pohybové činnosti, Akrobacie - kotoul vpřed, vzad (do zášvihů a do stoje na ruce) - kotoul letmo, kotoul vzklopmo na švédské</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p>	<p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p> <p>Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>bedně</p> <p>- stoj na rukou, přemet stranou, vpřed</p> <p>- obraty,</p> <p>skoky, váha</p> <p>předklonmo</p> <p>Kruhy - komihání, houpání</p> <p>Přeskoky - roznožka přes kozu</p> <p>- skrčka přes kozu</p> <p>- našť s oddáleným odrazem a letovou fází</p> <p>Odrazy z můstku, trampolíny</p> <p>Šplh - šplh na tyči (laně – bez přírazu)</p> <p>Kladina - chůze, poskoky, cviky rovnováhy</p> <p>Hrazda - náskok do vzporu, zákmitem seskok, sešin, podmet, shyby, (vzklopka)</p> <p>- výmyk odrazem</p> <p>jednonož, obounož, tahem</p> <p>- přešvihy (toč vpřed, vzad)</p> <p>- podmet</p> <p>Úpoly- přetahy, přetlaky, odpory, pády</p> <p>-</p> <p>Význam úpolových sportů pro</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>sebeobranu, filosofie</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení. Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a dechová cvičení, zdravotní tělesná výchova</p> <p>Sportovní hry základní pravidla, průprava, nácvik, hra Házená - zdokonalení hry, techniky, taktiky</p> <p>Fotbal - zdokonalení hry, techniky, taktiky Basketbal - zdokonalení hry, techniky, taktiky Přehazovaná - pravidla, utkání, průprava pro volejbal : podání, smeč, bloky, přihrávky</p> <p>Vybíjená -doplňková aktivita</p> <p>Florbal zdokonalení hry, techniky, taktiky</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>Pálkové hry – pravidla, hra Modifikace různých míčových a sportovních her</p> <p>Účast na sportovních soutěžích pro školy v okrese</p> <p>Pořádání turnajů v rámci ročníku nebo školy. Školní atletická olympiáda.</p> <p>Lyžařský a snowboardový kurz, prohloubení sjezdových dovedností, jízda v hlubokém sněhu..., průpravné cviky a základy jízdy na snowboardu, jízda na vleku, údržba vybavení Možnost jednodenního lyžařského zájezdu do zahraničí</p> <p>Dle místních a klimatických podmínek: turistika, pohyb po komunikaci, dopravní výchova, cyklistika, vybavení kola, sportovní hry na sněhu, bruslení, školní sportovní</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>soutěž- průběžné a celkové hodnocení, prezentace na veřejnosti, aktuální zařazování sportovních znalostí- olympiády, mistrovství, závody, sportovní přenosy. účast na místním maratonu a místních akcích, podpora sportovních aktivit ve volném čase-ŠK, Centrum sportu -pravidla osvojovaných sportovních činností, historie a současnost sportu</p>	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní výchova se vyučuje jako volitelný předmět
v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně

Tělesná výchova se uskutečňuje v prostorách školní tělocvičny a tělocvičny „Slovan“, na školním hřišti. Výuka v 8. a 9. ročníku probíhá současně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- hygienu v nejširším smyslu slova jako péče o tělo i duši

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.</p> <p>Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, hru fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu.</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p>	<p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Své znalosti dokazuje v praktických činnostech v kondiční, taktické, technické a psychologické přípravě</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p> <p>Rozpozná, která hra je vhodná pro</p>	<p>Bezpečnost a hygiena při hodinách Sv Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení a sportovních her, základní neverbální pokyny a povely rozhodčích</p> <p>Kolektivní, seznamovací a průpravné sportovní hry a aktivity</p> <p>Sportovní hry Házená - základy herního systému - přihrávka horní jednoruč - pohyb s míčem - střelba, zjednodušená pravidla</p> <p>Fotbal - zpracování míče - vedení míče</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p>určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>- přihrávka - střelba</p> <p>Basketbal - přihrávka jedno a obouruč - driblink (vysoký, nízký) - střelba z místa, - obcházení soupeře</p> <p>Přehazovaná- pravidla, utkání</p> <p>Ringo - pravidla, utkání</p> <p>Vybíjená - sjednocení pravidel</p> <p>Florbal - přihrávka + zpracování míče - střelba - utkání</p> <p>Pálkové hry- průprava, pravidla, utkání Stolní tenis – podání hra Modifikace a kombinace míčových her, dle vhodných klimatických podmínek hry na sněhu, netradiční sportovní hry...</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		Pořádání turnajů v rámci ročníku nebo školy. Dle možností účast na sportovních utkáních Slaný, Kladno	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Používá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího,</p> <p>Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, hru fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu.</p> <p>Spolupracuje na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p>	<p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Své znalosti dokazuje v praktických činnostech v kondiční, taktické, technické a psychologické přípravě</p> <p>Zná význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p> <p>Rozpozná, která hra je vhodná pro</p>	<p>Bezpečnost a hygiena při hodinách Sv Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení a sportovních her, základní neverbální pokyny a povely rozhodčích, dorozumívání při sportovních hrách</p> <p>Kolektivní, seznamovací a průpravné sportovní hry a aktivity</p> <p>Sportovní hry Házená - základy herního systému - přihrávka horní jednoruč - pohyb s míčem - zjednodušená pravidla Fotbal - zpracování míče - vedení míče - přihrávka - střelba</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p>	<p>určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her. Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>- obcházení soupeře, taktika, technické dovednosti</p> <p>Basketbal - přihrávka jedno a obouruč - driblink (vysoký, nízký) - střelba z místa, ve výskoku - obcházení soupeře</p> <p>Přehazovaná- pravidla, utkání</p> <p>Ringo - pravidla, utkání</p> <p>Vybíjená - utkání</p> <p>Florbal - přihrávka + zpracování míče - střelba - utkání</p> <p>Páلكové hry- průprava, pravidla, utkání</p> <p>Modifikace a kombinace míčových her, dle vhodných klimatických podmínek hry na sněhu, netradiční sportovní hry...</p> <p>Pořádání turnajů v rámci</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		ročníku nebo školy. Dle možností účast na sportovních utkáních Slaný, Kladno, Kralupy nad Vltavou.	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Užívá osvojované Naplňuje ve školních Olympismus, čestné soupeření, hra fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochrana přírody při sportu.</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje různé role při sportu, dokáže být rozhodčí při sportovních hrách Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Prezentuje svoji práci.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy.</p> <p>Své znalosti dokazuje v praktických činnostech v kondiční, taktické, technické a psychologické přípravě</p> <p>Dokáže vést hru ve funkci rozhodčího</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů. Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p>	<p>Bezpečnost a hygiena při hodinách Sv Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení a sportovních her, základní neverbální pokyny a povely rozhodčích</p> <p>Kolektivní, seznamovací a průpravné sportovní hry a aktivity</p> <p>Sportovní hry Házená - základy herního systému - přihrávky horní, dolní - pohyb s míčem a uvolňování bez míče - střelba ve výskoku a pádu - střelba po</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>Rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí. Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her.</p> <p>Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>uvolnění (2-3 kroky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - útočné kombinace založené na přihrávání a přebíhání - postupný a rychlý protiútok, osobní a zónová obrana <p>Fotbal herní činnosti jednotlivce, zdokonalení - zpracování míče</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení míče - přihrávka - střelba - obcházení <p>soupeře</p> <ul style="list-style-type: none"> - útočné kombinace založené na akci „přihraj a běž“, týmová hra a spolupráce <p>Basketbal - přihrávka jedno a obouruč</p> <ul style="list-style-type: none"> - střelba z místa, ve výskoku - herní systémy, postupný útok proti obraně, zónová obrana, útočné kombinace založené na akci „hod“ a běž“, clonění <p>Odbíjená – postavení hráčů při</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>útočné a obranné hře, odbíjení obouruč vrchem a spodem, podání v čelném postoji, nahrávka, jednoblok, herní systémy, lob, smeč, ulití</p> <p>Vybíjená - utkání, zdokonalení a zrychlení hry Nohejbal – podání, přihrávka, smeč, pravidla hry Florbal - přihrávka + zpracování míče - střelba - utkání, osobní a zónová obrana, útočné kombinace, bránění, činnost brankáře, malý a velký florbal</p> <p>Pálkové hry- průprava, pravidla, utkání</p> <p>Modifikace a kombinace míčových her, dle vhodných klimatických podmínek hry na sněhu, netradiční sportovní hry...</p> <p>Pořádání turnajů v rámci ročníku nebo školy. Dle možností účast na sportovních utkáních Slaný, Kladno, Kralupy nad Vltavou.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Ovládá a používá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, Má přehled o historii a současnosti sport. her, aktuálních soutěžích. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, hru fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu.</p> <p>Dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zařazuje psychologickou přípravu</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, organizátora.</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí, prezentuje.</p> <p>Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p>	<p>. Užívá a rozpozná základní sportovní pojmy a Tv názvosloví</p> <p>Své znalosti dokazuje v praktických činnostech v kondiční, taktické, technické a psychologické přípravě</p> <p>Dokáže vést hru ve funkci vedoucího hráče i rozhodčího</p> <p>Zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů.</p> <p>Určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele.</p> <p>Jedná fair play při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného.</p>	<p>Bezpečnost a hygiena při hodinách Sv Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení a sportovních her, základní neverbální pokyny a povely rozhodčích, komunikace spoluhráčů, týmový duch</p> <p>Kolektivní, seznamovací a průpravné sportovní hry a aktivity, organizace a představení vlastních aktivit</p> <p>Sportovní hry Házená - základy herního systému - přihrávky horní, dolní - pohyb s míčem a uvolňování bez, zdokonalování hry - střelba ve výskoku a pádu (2-3 kroky) - střelba po uvolnění - útočné kombinace založené na přihrávání a přebíhání - postupný a rychlý</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>Objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her.</p> <p>Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře.</p> <p>Rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru.</p> <p>Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony.</p>	<p>protiútok, osobní a zónová obrana</p> <p>Fotbal herní činnosti jednotlivce, zdokonalení - zpracování míče</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení míče - přihrávka - střelba - obcházení soupeře - útočné kombinace <p>založené na akci „přihraj a běž“, týmová hra a spolupráce</p> <p>Futsal – pravidla a zdokonalení hry</p> <p>Basketbal - přihrávka jedno a obouruč</p> <ul style="list-style-type: none"> - střelba z místa, ve výskoku - herní systémy, <p>postupný útok proti obraně, zónová obrana, útočné kombinace založené na akci „hod' a běž“, clonění, technika a taktika hry, defenzivní a ofenzivní hra</p> <p>Odbíjená – postavení hráčů při útočné a obranné hře, odbíjení obouruč vrchem a spodem, podání v čelném postoji, nahrávka, jednoblok, herní systémy, lob, smeč, ulití, zdokonalení hry</p> <p>Vybíjená -Jako průpravná</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
		<p>aktivita Nohejbal – podání, přihrávka, smeč, pravidla hry Florbal - přihrávka + zpracování míče - střelba - utkání, osobní a zónová obrana, útočné kombinace, bránění, činnost brankáře, malý a velký florbal, hra za bránou a o mantinel</p> <p>Pálkové hry- průprava, pravidla, utkání</p> <p>Modifikace a kombinace míčových her, dle vhodných klimatických podmínek hry na sněhu, netradiční sportovní hry...</p> <p>Pořádání turnajů v rámci ročníku nebo školy. Dle možností účast na sportovních utkáních Slaný, Kladno,</p>	

Charakteristika vyučovacího předmětu Rodinná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět rodinná výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 8. a 9. (7. a 8.) ročníku - 1 hodina týdně

Výuka se obecně zaměřuje na člověka a společnost, mezilidské vztahy, životní styl a životní prostředí. Snaží se pozitivně rozvíjet žákovu osobnost, jeho morální hodnoty, všeobecný přehled a komunikaci.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
-

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost chceme rozvíjet klíčové kompetence metodami či postupy, které žákovi umožní:

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat a pochopit problém (ve škole, doma, ve společnosti), samostatně jej řešit
- promyslet a naplánovat způsob řešení problému a využívat k tomu vlastní úsudek, znalosti a zkušenost
- kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí , obhájit si je a nést za ně zodpovědnost

Kompetence k učení

- využívat všechny dostupné informační zdroje (odborné časopisy, knihy, encyklopedie, internet, výukové programy)
- být schopen sebehodnocení, posouzení vlastního pokroku
- plánovat a organizovat vlastní učení, využívat vhodných metod či postupů
- umět samostatně pracovat
- dávat věci do souvislostí a organizovat poznatky různého druhu

Kompetence komunikativní

- být schopen formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory a to výstižně, souvisle a kultivovaně
- poslouchat a respektovat názory druhých
- rozpoznávat různé typy textů (např. mapy, grafy, tabulky), dokumentů, obrazových materiálů
- umět využít neverbální komunikaci v rámci dramatizace historických okamžiků
- vyjadřovat se výstižně, plynule, srozumitelně (např. prezentace skupinových prací, referátů)

Kompetence sociální a personální

- spoluutvářet příjemnou atmosféru v týmu
- chápat význam týmové práce, účinně spolupracovat s ostatními
- umět diskutovat

Kompetence občanské

- poznat naše národní tradice, kulturní i historické dědictví a tímto poznáním k nim projevovat respekt a dokázat je ocenit
- chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- respektovat přesvědčení druhých lidí, být schopen vcítit se do situace jiných

Kompetence pracovní

- využívat znalostí a zkušeností i z ostatních vzdělávacích oblastí v zájmu svého osobního rozvoje
- dodržovat vymezená pravidla, plnit své povinnosti a závazky, adaptovat se na změny pracovních podmínek

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 8. **Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**

Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 8.(7.)

Očekávaný výstup	Konkretizovaný výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky
<p>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku).</p> <p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.</p> <p>Uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</p>	<p>Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu. Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p> <p>Odmítá projevy rasismu a xenofobie a jakéhokoliv druhu nenávisti k lidem.</p> <p>Vyhodnotí různé situace vyvolávající násilí, uplatňuje obrannou komunikaci proti manipulaci a agresii.</p> <p>Využívá různé relaxační techniky k překonávání únavy, stresu apod., k zachování zdraví a regeneraci organismu.</p>	<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</p> <p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství.</p> <p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek.</p> <p>Bezpečné chování a komunikace.</p> <p>Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi.</p> <p>Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení.</p>	

<p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p>	<p>Snaží se využívat různé relaxační techniky k překonávání únavy, stresu apod., k zachování zdraví a regeneraci organismu.</p>	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p>	<p>OSV/4</p> <p>Psychohygiena- dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti ke zvládnutí stresových situací</p>
---	---	--	---

<p>Očekávaný výstup</p>	<p>Konkretizovaný výstup</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</p>
-------------------------	------------------------------	--------------	---

<p>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými civilizačními a jinými chorobami. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.</p> <p>Respektuje změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.</p> <p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy;</p> <p>Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí.</p> <p>V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p>	<p>Zná možnosti lékařské pomoci při případných zdravotních problémech.</p> <p>Vysvětlí a snaží se respektovat pravidla zdravého způsobu stravování.</p> <p>Dodržuje pravidla silničního provozu a dbá o bezpečí své i ostatních.</p> <p>Seznamuje se s možnostmi poskytování první pomoci.</p> <p>Rozpozná změny v dospívání a reaguje na ně, dokáže respektovat a tolerovat odlišnosti druhého pohlaví.</p> <p>Chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a uvědomuje si všechny důsledky. Analyzuje možné příčiny rodičovství. Posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství.</p> <p>Vyjádří vlastní názor na odlišnosti v sexualitě (poruchu pohlavní identity, homosexualitu apod.).</p>	<p>Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy.</p> <p>Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění;</p> <p>Preventivní a léčebná péče;</p> <p>Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě).</p> <p>Základy první pomoci</p> <p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p> <p>Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny.</p> <p>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; Poruchy pohlavní identity.</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech.</p>	<p>VDO/1 Vysvětlení důležitosti prevence, možnosti prevence. Přenosu pohl..nemocí. Použití odborné literatury s následnou diskusí.</p>
---	---	---	---

<p>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.</p>	<p>Porozumí možným rizikům při nechráněném pohlavním styku.</p> <p>Dodržuje pravidla silničního provozu a dbá o bezpečí své i ostatních.</p> <p>Rozlišuje mimořádné události. Dokáže posoudit význam integrovaného záchranného systému.</p>	<p>Bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti).</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí.</p> <p>Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.</p>	
---	---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 9.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.</p> <p>Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p> <p>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p>	<p>Snaží se o aktivní podporu zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků.</p> <p>Snaží se aktivně se podílet na programech podpory zdraví v rámci školy.</p> <p>Analyzuje rizika ohrožující zdraví (stres, civilizační choroby apod.).</p> <p>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu;</p>	<p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci.</p> <p>Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie-</p> <p>Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence</p> <p>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p>Tělesná a duševní hygiena.</p> <p>Denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování.</p> <p>Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.</p> <p>Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.</p> <p>Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.</p> <p>4 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.</p>	<p>Optimálně využívá tělesnou (i jinou) aktivitu k udržení zdraví.</p> <p>Uvědomí si a pojmenuje příčiny civilizačních onemocnění a dokáže navrhnout účinnou prevenci.</p> <p>Uplatňuje zdravé stravovací návyky jako prevenci vzniku civilizačních onemocnění.</p> <p>Rozpozná poruchy příjmu potravy, odhadne možné příčiny.</p> <p>Pochopí a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu.</p> <p>Analyzuje rizika ohrožující zdraví (stres, civilizační choroby, zneužívání návykových látek apod.) a navrhuje účinná opatření.</p> <p>Vyhledá a zprostředkuje informace o protidrogových institucích a odbornících, kteří pomáhají závislým v určitém regionu.</p> <p>Hledá souvislost mezi důvody vzniku závislosti a chováním člověka.</p> <p>Na základě svých znalostí vyhodnotí situaci, jak jednat s lidmi pod vlivem</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim.</p> <p>Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim.</p> <p>Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví.</p> <p>Poruchy příjmu potravy.</p> <p>Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota.</p> <p>Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví.</p> <p>Podpora zdravého životního stylu.</p> <p>Programy podpory zdraví.</p> <p>Auto-destruktivní závislosti.</p> <p>Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet).</p>	<p>OSV/4 Vytvoření myšlenkové mapy ke zdravému způsobu životního stylu</p> <p>OSV/7</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>
<p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.</p>	<p>alkoholu nebo drogy, a navrhne postup první pomoci.</p> <p>Umí poradit sobě i druhým, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech.</p> <p>Analyzuje společenská rizika užívání drog a navrhne jejich možnou prevenci; Dokáže vysvětlit a uplatňovat argumenty proti užívání drog.</p> <p>Posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek.</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt.</p> <p>Uplatňuje obrannou komunikaci proti manipulaci a agresi.</p> <p>V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</p> <p>Seznamuje se s možnostmi poskytování první pomoci.</p>	<p>Násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu-</p> <p>Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt.</p> <p>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí;</p> <p>Formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže;</p> <p>Komunikace se službami odborné pomoci.</p> <p>Poskytování první pomoci</p>	<p>Na základě případových studií rozbor a diskuse na dané téma. Vyhledávání aktuálních článků o projevu násilí.</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy</u>

Charakteristika předmětu

Sociální výchova

Obsahové vymezení:

Volitelný předmět sociální výchova vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a společnost. V základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Smyslem předmětu je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Součástí výuky bude i monitoring chování žáků školy, ponejvíce II. stupně formou pozorování, dotazníků, regulace sociálně patologických jevů. Do hodin budou zváni hosté na besedy k danému tématu, hosty si mohou pozvat sami žáci po konzultaci s vyučujícím. Žáci budou hodnoceni za zpracování projektů, bude využívána především skupinová práce, individuální aktivní přístup žáka k dané problematice. Hodnocení žáků bude formou bodů, na začátku školního roku jsou žáci seznámeni novým bodovacím klasifikačním řádem. Tento způsob hodnocení by měl podnítit u žáků větší aktivitu a samostatnost při práci.

Časové vymezení:

Předmět je realizován v rámci povinných předmětů, časová dotace je:

6. ročník – 1 hodina týdně

7. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v učebně sociální výchovy, která je uzpůsobena pro netradiční výuku, sezením koberci, skupinové práce a hry, dále pak ve třídách školy, kde je možné využití multimedií.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky. Žák uplatňuje různé způsoby práce s textem. Žák umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace. Žák využívá ke svému

učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí. Žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení.

Strategie

Učitel zvládá metody rozvíjející aktivní učení a kritické myšlení a časem je schopen zavádět vlastní aktivity a strategie podle potřeb svých žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Žák spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení). Žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém. Žák si uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Strategie

Učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnosti pomáhá.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Komunikativní kompetence

Žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně. Žák se účastní aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje. Žák se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostřed.

Strategie

Učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace.

Personální a sociální kompetence

Žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích. Žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí. Žák přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu. Žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. Žák přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Strategie

Učitelé při hodnocení žákovských prací využívají sebehodnocení žáků.

Učitelé zadávají žákům takové úkoly, které řeší ve skupinách, jejich výsledky pak prezentují ostatním.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování. Žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých. Žák uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Žák podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah. Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot.

Strategie

Učitel zařazuje do výuky diskusi, žáci si zformulují pravidla pro diskusi, kterými se budou řídit, a vyhodnocují, jak se jim je daří dodržovat.

Učitel vede diskusi mezi žáky tak, aby žáci diskutovali mezi sebou.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Strategie

Učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další činnost.

Učitelé zadávají žákům takové úkoly, které řeší ve skupinách, jejich výsledky pak prezentují ostatním.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. Žák pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií. Žák si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím, je mediálně gramotný.

Strategie

Učitelé výstupy práce prezentují i s využitím IT technologií ostatním.

Učitel nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sociální výchova

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Umí vyjmenovat návykové látky, zhodnotí vliv drog na zdraví jedince. Popíše možnosti prevence.</p>	<p>Zná termín návyková látka, uvědomuje si nebezpečnost experimentů s těmito látkami. Chápe nebezpečí vzniku závislosti, dopady na zdraví a osobnost jedince. Uvědomuje si společenskou nebezpečnost jednání pod vlivem návykových látek.</p>	<p>DROGY A DALŠÍ LÁTKY Rozdělení návykových látek a jejich působení na zdraví jedince. Závislost a prevence.</p>	
<p>Umí se chovat k handicapovaným lidem, zhodnotí situaci.</p>	<p>Dokáže zaujmout postoj k handicapovanému člověku, uvědomuje si možnosti své pomoci. Zná instituce pomáhající starým a handicapovaným lidem. Chápe principy mezilidské komunikace a vztahů mezi lidmi.</p>	<p>ZAČLEŇOVÁNÍ STARÝCH A HANDICAPOVANÝCH LIDÍ DO SPOLEČNOSTI Úcta ke stáří, pomoc starým a handicapovaným. Pomáhající instituce a profese. Mezilidská komunikace a vztahy.</p>	
<p>Zhodnotí důležitost ochrany zdraví popíše správnou životosprávu.</p>	<p>Zná základní pravidla osobní hygieny, uvědomuje si její důležitost. Chápe pojmy prevence, vakcinace, zodpovědnost vůči vlastnímu zdraví. Zná zásady zdravé životosprávy, Uvědomuje si důležitost volby</p>	<p>ZDRAVÍ Osobní hygiena. Důležitost preventivních prohlídek a očkování. Ochrana vlastního zdraví životospráva. Životní styl v období dospívání.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Zhodnotí vkusnost a kýč.</p> <p>Dokáže se orientovat v různých situacích v rámci pravidel společenského chování.</p> <p>Orientuje se mezilidských vztazích, řeší konflikty.</p> <p>Zná zásady chovu domácích zvířat. Uvědomuje si důležitost ochrany přírody.</p>	<p>životního stylu.</p> <p>Uvědomuje si důležitost správného postoje k hodnotám v životě člověka. Chápe pojmy hodnota, pomíjivost, vkus, kýč. Dokáže si učinit vlastní názor.</p> <p>Zná základní pravidla společenského chování, dokáže je uplatnit v praxi. Zná zásady chování v dopravních prostředcích. Ovládá pravidla při seznamování. Dokáže vést telefonní hovor podle pravidel. Odliší osobní a úřední písemný styk.</p> <p>Ovládá základní pravidla jednání s lidmi – dospělými, vrstevníky. V rámci nastavených situací řeší krizové situace a konflikty. Zná zásady asertivního chování.</p> <p>Zná podmínky chovu domácích zvířat, zná jejich potřeby. Odliší chov hospodářských zvířat</p>	<p>HLEDÁNÍ PRAVÝCH HODNOT Hodnoty v životě člověka. Kýče a jejich odmítání, vkus člověka</p> <p>JAK SE CHOVÁME, SPOLEČENSKÉ NORMY Zásady společenského chování v různých situacích, chování v dopravních prostředcích, představování, komunikace – telefon, dopis.</p> <p>VZTAHY MEZI LIDMI Umění jednat s lidmi, řešení konfliktů, krizové situace, asertivita.</p> <p>PŘÍRODA KOLEM NÁS Chov domácích zvířat,</p>	<p>OSV/11- vytvoření a zhodnocení svého žebříčku hodnot, vysvětlení hmotných a duševních statků</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
	<p>a domácího mazlíčka. Chápe co je zodpovědnost za svěřené zvíře. Uvědomuje si důležitost ochrany přírody.</p>	<p>zodpovědnost, ochrana přírody.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Sociální výchova

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Popíše vznik médií zhodnotí vliv médií na člověka.	Dokáže se orientovat v médiích. Umí zhodnotit vliv jednotlivých médií na člověka, dokáže pracovat s informacemi.	MÉDIA A JEJICH VYUŽITÍ VE SPOLEČNOSTI vývoj médií kladný a záporný vliv médií problémy konzumní společnosti	
Ovládá terminologii a umí vyjmenovat sexuální úchytky .	Zná základní terminologii, chápe pojmy lidské sexuality, dokáže zaujmout vlastní postoj k promiskuitnímu způsobu života.	ÚCHYLKY A ODCHYLKY sexuální orientace, postoje k sexualitě, promiskuita.	
Umí vysvětlit pojem rasismus, zhodnotí negativní důsledky, zhodnotí nebezpečnost rasismu a situaci v ČR.	Orientuje se v pojmech, umí si vytvořit vlastní názor na rasovou odlišnost, extremismus. Chápe důsledky projevů rasismu.	RASISMUS A JEHO DŮSLEDKY pojem rasismus rasismus v ČR a ve světě projevy rasismu neonacismus a další hnutí	MKV/2 – práce s tiskem a časopisem, vyhledávání aktuálních článků o projevech rasismu i jiných hnutí, následná diskuse
Umí vyjmenovat nejdůležitější židovské svátky, popíše vznik státu Izrael. Vysvětlí pojem antisemitismus.	Dokáže vysvětlit pojem antisemitismus a jeho dopady na lidstvo. Ví co znamená holokaust, orientuje se v historických událostech. Umí vyjmenovat a popsat židovské Zvyky, tradice a svátky.	ANTISEMITISMUS židovské zvyky, tradice a svátky holokaust, vznik státu Izrael antisemitismus-vznik, dopad na lidstvo	VMEGS/1- přečtení a promítnutí autentických nahrávek daného problému, vysvětlení a vyhledání pojmů ve slovníku, diskuse
Umí rozdělit sekty, zhodnotí nebezpečnost těchto institucí, popíše	Dokáže pojmenovat nejznámější sekty, uvědomuje si nebezpečnost	SEKTY náboženské sekty - rozdělení	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>vliv sekty na jedince.</p> <p>Zhodnotí vliv na dítě, na dospělého.</p> <p>Zhodnotí postavení žen v různých typech společnosti.</p> <p>Umí rozdělit nemoci, popíše způsob ochrany před nemocemi, popíše možnosti přenosu.</p> <p>Zná rozdělení státní správy a samosprávy. Dokáže jednat na úradě.</p>	<p>jejich vlivu na jedince a společnost.</p> <p>Uvědomuje si princip reklamy, ovlivnitelnost dítěte. Dokáže si utvořit vlastní názor a odstup.</p> <p>Uvědomuje si postavení ženy v současném světě, odlišnosti v různých částech světa. Zná termín diskriminace.</p> <p>Zná základní infekční onemocnění. Ví jaký je způsob přenosu a zná základní hygienická pravidla. Chápe význam prevence. Zná termín pohlavně přenosné choroby a způsoby jejich předcházení.</p> <p>Orientuje se v termínech vláda, senát, parlament, krajský úřad, obec. Dokáže vyřídit záležitost na úradě, Poště, policii apod.</p>	<p>REKLAMA A JEJÍ PSYCHOLOGIE vliv reklamy na dětský vývoj reklama a zdravý úsudek</p> <p>ROVNÉ ŠANCE, POSTAVENÍ ŽEN Postavení ženy v rodině, postavení ženy ve společnosti.</p> <p>NEBEZPEČÍ CIVILIZAČNÍCH ONEMOCNĚNÍ Infekční nemoci a jejich rizikový přenos. Civilizační nemoci. Pohlavní choroby.</p> <p>MY A ÚŘADY Rozdělení úřadů státní správy a samosprávy. Praktická zkušenost s jednáním na úradě.</p>	

Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 2. stupeň zvolen název Pracovní výchova.

Vyučovací předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 8. ročníku, časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou kolektivy tříd v 7. a 8. ročníku vždy rozděleny do dvou skupin a vyučovány odděleně.

Vzdělávání v pracovní výchově směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí (ruční opracování materiálu, činnosti v domácnosti)
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin, osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce, technologické kázně
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou
- uvědomění si podstatného podílu vlastní odpovědnosti při rozhodování o volbě profesního zaměření
- využívání poznatků z oblasti sebepoznání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti
- reálnému nahlížení na vlastní osobnost a korigování svého náhledu na vlastní potenciál i na možnosti svého budoucího profesního uplatnění
- pochopení souvislosti mezi požadavky na výkon vybraného povolání, svými reálnými osobními předpoklady a konkrétními možnostmi výběru vhodného povolání
- schopnosti hodnotit své osobní šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky vybraného povolání
- přiměřenému adaptování se na nové životní situace, vhodnému reagování na potřeby, požadavky a očekávání druhých lidí a vyrovnání se případným neúspěchem
- schopnosti plánování významných životních kroků, stanovování si realistických cílů hledání vhodných způsobů a strategie jejich dosahování

V předmětu pracovní výchova se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – orientace v sobě samém, rozvíjení dovedností a schopností, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem

Enviromentální výchova – likvidace odpadů v domácnosti

V pracovní výchově jsou pro **utváření** a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie :

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů, surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů

- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů či pěstitelství
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály, při přípravě pokrmů a při pěstitelských činnostech
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevírání prostoru pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní vyučování se vyučuje jako samostatný předmět v 1.-5. ročníku ZŠ s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je na 1. stupni rozdělen na 4 tématické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Ve výuce využíváme zkušeností žáků a jejich již získané znalosti z jiných vzdělávacích oborů (např. Člověk a jeho svět, Člověk a příroda...), pomáhají nám i výchovné programy školní družiny.

V pracovním vyučování se děti v prvním období seznamují s nejrůznějšími materiály, uvědomují si jejich vlastnosti, přemýšlí o jejich využití, učí se pracovat podle slovního návodu nebo plánu, využívají své vlastní představy. Ve druhém období vedeme žáky k samostatnosti při práci, k tomu, aby si např. uměli sami zvolit pracovní pomůcky a nástroje.

Průběžně a aktuálně jsou v obou obdobích seznamováni s pravidly bezpečnosti při práci s daným materiálem či nástrojem nebo s pravidly bezpečnosti, které vyplývají z daného pracovního prostředí (zahrada, dílna, kuchyně).

V pracovním vyučování vedeme žáky k rozvíjení těchto klíčových **kompetencí**:

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- poznávání výhod pořizování náčrtu
- poznávání vlastností materiálů, surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- seznamování s logikou v pracovním postupu
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování
- seznamování s možnostmi poradenství, vyhledávání potřebných informací
- vedení k trpělivosti

Kompetence komunikativní

- vedení k volbě typu komunikace na základě získané zkušenosti
- seznamování se symbolikou a odbornou terminologií
- osvojení si neverbálních způsobů komunikace

Kompetence sociální a personální

- vedení k vzájemné spolupráci při řešení problémů
- vedení k pochopení nutnosti respektovat se navzájem

Kompetence občanská

- vedení k umění vcítit se do situace druhého
- usměřování počínající profilace
- vedení k objevování mezilidských hodnot

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech využívaných nástrojů a materiálů
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- vedení k plnění svých povinností, a to soustavně a trpělivě
- vedení k hospodárnosti při práci (s materiálem, energií...)

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru.	Práce s drobným materiálem – papír.	ČJ, PRV
	Dovede navlékat, aranžovat, třídít při sběru přírodní materiál.	Práce s drobným materiálem – přírodniny.	
	Vytváří jednoduché výrobky z textilu.	Práce s drobným materiálem – textil.	
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Naučí se jednoduchý pracovní postup, napodobí průběh předváděné práce.	Práce s drobným materiálem. Konstrukční činnosti.	MA, PRV
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici.	Konstrukční činnosti – montáž, demontáž.	MA
Pečuje o nenáročné rostliny.	Zvládne základní péči o pokojové květiny, dovede je pojmenovat.	Pěstitelské práce – pěstování rostlin, zalévání, otírání listů.	ČJ, PRV
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.			
Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Zvládne základy správného stolování a společenského chování.	Příprava pokrmů – příprava jednoduchých pokrmů.	MA, PRV, ČJ
Chová se vhodně při stolování.			

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch.</p> <p>Dodrží základy hygieny a bezpečnosti práce.</p>			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při úrazu. Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny.	Umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru. Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál. Zvládá navléknout jehlu, udělat uzel, šít zadním stehem, přišívát knoflíky. Umí stříhat textil, slepit textil, vyrobí jednoduchý textilní výrobek. Naučí se jednoduchý pracovní postup, napodobí průběh předváděné práce. Dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici. Zvládá pozorování a hodnocení výsledků pozorování. Zvládne základní péči o pokojové květiny, dovede je pojmenovat.	Práce s drobným materiálem – papír, karton. Práce s drobným materiálem – přírodniny. Práce s drobným materiálem – textil. Hygiena a bezpečnost práce. Práce s drobným materiálem. Konstrukční činnosti. Konstrukční činnosti – montáž, demontáž. Pěstitelské práce – pěstování rostlin, zalévání, otírání listů, kypření, zasévání semen.	ČJ, PRV MA, PRV MA ČJ, PRV

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p> <p>Chová se vhodně při stolování.</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>Zvládne připravit tabuli pro jednoduché stolování, připraví jednoduchý pokrm.</p> <p>Chová se vhodně při stolování.</p> <p>Zvládne první pomoc při úrazu.</p>	<p>Příprava pokrmů – příprava jednoduchých pokrmů, studená kuchyně, základní vybavení kuchyně.</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce.</p>	<p>MA, PRV, ČJ</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 3.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. Rozpozná jednoduché pracovní nářadí a dovede s ním zacházet. Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu. Prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek.	Práce s drobným materiálem – papír a karton, textil, dřevo, přírodniny, vlastnosti materiálů, využití tradic. Hygiena a bezpečnost práce.	ČJ, PRV
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Napodobí průběh předváděné práce, dovede poznat způsob a použití jednoduché operace.	Práce s drobným materiálem. Jednoduché pracovní postupy.	MA, PRV
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice, sestavuje jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, plánu, návrhu. Umí pracovat ve skupině. Prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek.	Konstrukční činnosti – montáž, demontáž, sestavování modelů, grafická komunikace.	MA

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Pečuje o nenáročnou rostlinu.</p> <p>Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.</p> <p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p> <p>Chová se vhodně při stolování.</p>	<p>Zvládne jednoduché pěstitelské práce.</p> <p>Zvládne základní péči o pokojové květiny, dovede je pojmenovat</p> <p>Vede si jednoduché kolektivní záznamy.</p> <p>Zvládne první pomoc při úrazu.</p> <p>Prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Zvládne první pomoc při úrazu.</p> <p>Prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek.</p>	<p>Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě, rostliny jedovaté, alergie.</p> <p>Příprava pokrmů – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, vybavení kuchyně, hygiena a bezpečnost práce.</p>	<p>ČJ, PRV</p> <p>MA, PRV, ČJ</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem.</p> <p>Dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti.</p> <p>Zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály.</p> <p>Dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí, používá složitější pracovní nářadí a pomůcky.</p> <p>Dovede vyrobit podle jednoduchých pomůcek nářadí.</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p>	<p>Práce s drobným materiálem – papír a karton, textil, dřevo, přírodniny, vlastnosti materiálů, využití tradic, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, lidové zvyky, tradice a řemesla, jednoduché technické náčrty.</p>	<p>MA, PRV</p>
<p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p> <p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>Řeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, předlohou, montuje a demontuje stavebnici.</p> <p>Pracuje podle své vlastní představy.</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p>	<p>Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) – montáž, demontáž.</p> <p>Práce s návodem, grafická komunikace, jednoduché technické náčrty, bezpečnostní předpisy, první pomoc.</p>	<p>MA, ČJ</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.</p>	<p>Zná základy péče o jednotlivé rostliny, zná rozdíl mezi setím a sázením.</p> <p>Pozoruje a dovede ošetřovat pokojové rostliny.</p> <p>Zná jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny.</p> <p>Pozná jednoduché pěstitelské nářadí, používá vhodné pracovní nástroje a náčiní.</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p> <p>Dodržuje pořádek na pracovním místě, bezpečnost a hygienu práce.</p> <p>Pochopí přípravu tabule pro jednoduché stolování.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Dodržuje pracovní řád při práci s nástroji – pomůckami.</p> <p>Dodržuje pořádek na pracovním místě, bezpečnost a hygienu práce Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p>	<p>Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, osivo, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě, pokojových rostlin. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, bezpečnostní předpisy, první pomoc.</p> <p>Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, technika práce v kuchyni, historie a význam, jednoduchá úprava stolu, bezpečnostní předpisy, první pomoc.</p>	<p>PRV, ČJ</p> <p>MA, ČJ, PRV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p> <p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské</p>	<p>Provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem.</p> <p>Dovede pozorovat jednotlivé materiály a objasňovat vlastnosti.</p> <p>Zvládá základní dovednosti v práci s technickými materiály.</p> <p>Dovede vybrat vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí, používá složitější pracovní nářadí a pomůcky.</p> <p>Dovede vyrobit podle jednoduchých pomůcek nářadí.</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p> <p>Řeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, předlohou, montuje a demontuje stavebnici.</p> <p>Pracuje podle své vlastní představy.</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p> <p>Zná základy péče o jednotlivé rostliny, zná rozdíl mezi setím a</p>	<p>Práce s drobným materiálem – papír a karton, textil, dřevo, přírodniny, vlastnosti materiálů, využití tradic, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, lidové zvyky, tradice a řemesla, jednoduché technické náčrty.</p> <p>Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) – montáž, demontáž.</p> <p>Práce s návodem, grafická komunikace, jednoduché technické náčrty, bezpečnostní předpisy, první pomoc.</p> <p>Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin,</p>	<p>MA, PRV</p> <p>MA, ČJ</p> <p>PRV, ČJ</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>pokusy a pozorování.</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</p> <p>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.</p> <p>Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.</p>	<p>sázením.</p> <p>Pozoruje a dovede ošetřovat pokojové rostliny.</p> <p>Zná jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny.</p> <p>Pozná jednoduché pěstitelské nářadí, používá vhodné pracovní nástroje a náčiní.</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p> <p>Dodržuje pořádek na pracovním místě, bezpečnost a hygienu práce.</p> <p>Pochopí přípravu tabule pro jednoduché stolování.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Dodržuje pracovní řád při práci s nástroji – pomůckami.</p> <p>Dodržuje pořádek na pracovním místě, bezpečnost a hygienu práce</p> <p>Hlásí každé poranění a dovede ošetřit jednoduché zranění.</p>	<p>půda a její zpracování, osivo, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě, pokojových rostlin. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, bezpečnostní předpisy, první pomoc.</p> <p>Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, technika práce v kuchyni, historie a význam, jednoduchá úprava stolu, bezpečnostní předpisy, první pomoc.</p>	<p>MA, ČJ, PRV</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 6.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Správně popíše jednotlivé postupy při pěstování rostlin.	Základní podmínky pro pěstování Půda a její zpracování. Výživa rostlin. Ochrana rostlin a půdy.	Př.
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	Vhodně používá vypěstované rostliny jako dekoraci. Vybere vhodné pracovní pomůcky, označí pomůcky u kterých je nutné provést údržbu.	Zelenina Osivo, sadba Podmínky a zásady pěstování. Okrasné rostliny Základy ošetřování pokojových květin. Pěstování vybraných květin. Květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) Jednoduchá vazba.	Př
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Vysvětlí zásady chovu drobných zvířat.	Ovocné rostliny Druhy ovocných rostlin. Způsob pěstování, uskladnění a zpracování.	Př.
Dodržuje technologickou kázeň, zásady	Zvládá dodržení technologické	Hygiena a bezpečnost chovu	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.</p> <p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.</p> <p>Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí.</p> <p>Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.</p> <p>Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu.</p> <p>Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p> <p>Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</p>	<p>kázně, je schopen poskytnout, základní první pomoc při poranění zvířetem.</p> <p>Samostatně dokáže provádět základní technické operace.</p> <p>Zvolí správně pracovní nástroj vhodný k opracování daného materiálu.</p> <p>Rozčlení si práci do jednotlivých technologických úseků.</p> <p>Uvědomuje si zásady bezpečnosti práce, dokáže poskytnout základní první pomoc.</p> <p>Samostatně dokáže vytvořit pracovní postup jednoduché součástky, vyhodnotí jejich funkčnost</p> <p>Aplikuje v praxi znalosti dosažené při výuce, dokáže číst z technických</p>	<p>Kontakt se známými a neznámými zvířaty.</p> <p>Práce s technickými materiály Užití v praxi (dřevo, kov, plasty).</p> <p>Základní postupy opracování daných materiálů (dřevo, kov, plasty).</p> <p>Znalost náradí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem.</p> <p>Organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu.</p> <p>První pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy.</p> <p>Sestavování jednoduchých modelů podle návodu.</p> <p>Technické výkresy, náčrty, informace, dokumentace.</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.</p> <p>Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.</p>	<p>výkresů.</p> <p>Samostatně vytvoří pracovní postup pro jím navržený výrobek.</p>	<p>Práce se stavebnicí (konstrukční, elektrotechnické), tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 7.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.</p> <p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti.</p> <p>Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu.</p> <p>Dodržuje základní hygienická bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu el. proudem.</p>	<p>Umí sestavit vyrovnaný rozpočet domácnosti Má představu o příjmech a výdajích v domácnosti.</p> <p>Má základní znalosti o vzniku a vývoji oděvu.</p> <p>Ovládá základy historie odívání.</p> <p>Používá úklidové prostředky.</p> <p>Orientuje se v problematice ekologické likvidace odpadů.</p> <p>Má základní dovednosti a návyky při práci s el. spotřebiči.</p> <p>Dbá na bezpečnost při práci s el. spotřebiči.</p> <p>Zvládá poskytnutí první pomoci při zásahu el. proudem.</p>	<p>Provoz a údržba domácnosti Finance v domácnosti, rozpočet, příjmy a výdaje, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti.</p> <p>Údržba oděvů a textilií, kultura a historie odívání.</p> <p>Úklid domácnosti.</p> <p>Odpad a jeho ekologická likvidace, ochrana životního prostředí.</p> <p>Elektrotechnika v domácnosti. El. spotřebiče, elektronika, funkce, ovládání a užití.</p> <p>Ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu el. spotřebičů.</p>	<p>EV/3 – nutnost třídění odpadů v domácnosti i ve škole - diskuse</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.</p> <p>Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.</p> <p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.</p> <p>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.</p> <p>Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.</p>	<p>Orientuje se v návodech použití el. spotřebičů.</p> <p>Má představu o předpisech a hygienických pravidlech.</p> <p>Používá odpovídající technologii při přípravě pokrmů.</p> <p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Využívá znalostí o výživě člověka.</p> <p>Organizuje a plánuje pracovní činnosti.</p> <p>Zvládá pracovní postupy při přípravě pokrmů.</p> <p>Získává poznatky o úpravě pokrmů.</p> <p>Vytváří příjemné prostředí při stolování.</p> <p>Ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu.</p>	<p>Nebezpečí úrazu elektrickým proudem.</p> <p>Příprava pokrmů. Kuchyně – základní vybavení</p> <p>Udržování pořádku a čistoty při přípravě pokrmů.</p> <p>Bezpečnost a hygiena provozu.</p> <p>Výběr, nákup, skladování potravin.</p> <p>Sestavování jídelníčku podle zásad správné výživy.</p> <p>Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů.</p> <p>Vhodná sestava jídel, kuchařské knihy, národní kuchyně. Úprava stolu, jednoduché prostírání. Obsluha a chování u stolu. Slavnostní stolování.</p> <p>Zdobné prvky a květiny na stole.</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 8.

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</p> <p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.</p>	<p>Zvládá základní principy sebepoznání.</p> <p>Získává konkrétní představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech.</p>	<p>Sebepoznání. Osobní zájmy a cíle. Osobní vlastnosti a schopnost</p> <p>Sebehodnocení.</p> <p>Způsoby myšlení. Zkoumání vlastního myšlení.</p> <p>Rozhodování.</p> <p>Akční plánování.</p> <p>Adaptace na životní změny.</p> <p>Rozhodování z hlediska budoucnosti.</p> <p>Charakter pracovních činností.</p> <p>Kvalifikační předpoklady.</p> <p>Zdravotní předpoklady.</p> <p>Rovnost pracovních příležitostí.</p> <p>Pracovní možnosti absolventa. Vyhledávání informací, třídění, využití.</p>	<p>OSV/2 – formou testu určení temperamentu, postojů a hodnot</p> <p>OSV/6 – vzájemné poznávání ve skupině, hledání výhod v odlišnostech</p> <p>OSV/8 – situační scénky – pohovor uchazeče o zaměstnání</p> <p>OSV/11- práce na PC – vyhledávání pracovních příležitostí v regionu</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.</p> <p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.</p> <p>Využije profesní informace a</p>	<p>Objasní pojem trh práce. Jednoduše vysvětlí zákonitosti na trhu práce. Zařazuje druhy povolání do tří kategorií: primární, sekundární, terciární sféra. Objasní problematiku diskriminace na trhu práce. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň. Má konkrétní představu o základech pracovních činností ve vybraných oblastech. Posuzuje výhody a nevýhody různých forem podnikání. Charakterizuje drobné a soukromé podnikání.</p> <p>Posoudí a zhodnotí své možnosti v oblasti profesní orientace, zná základní principy a požadavky při volbě povolání.</p> <p>Analyzuje a využívá profesní</p>	<p>Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce.</p> <p>Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání.</p> <p>Volba profesní orientace - základní principy; vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb.</p> <p>Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby.</p>	<p>Z – socioekonomický zeměpis</p> <p>OSV/6 – chyby při poznávání lidí, rovnost příležitostí, problematika „Genderu“</p> <p>OSV/3 – myšlenková mapa – představa budoucího povolání (klady a zápory)</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Konkretizovaný výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, pomůcky, poznámky</u>
<p>poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.</p> <p>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</p>	<p>informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Objasní práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Zhodnotí význam poradenských služeb při volbě povolání. Zhodnotí pracovní příležitosti ve svém regionu. Uvádí nejbližší úřad práce a posuzuje jeho význam při zprostředkování práce.</p> <p>Ovládá způsoby prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Sestaví svůj profesní životopis.</p>	<p>Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.</p> <p>Profesní životopis</p>	

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků odpovídají vyhlášce MŠMT č.48/2005 Sb. v platném znění a v případě novely budou opatřena dodatkem.

Hlavní hlediska:

- Je uplatňována zásada
- přiměřené náročnosti a pedagogického taktu
  - zohlednění věkových zvláštností žáka
  - zohlednění individuálních potřeb žáka
  - ohledu na kolísavé výkony
  - poskytnutí „druhé šance“

Získávání podkladů pro klasifikaci:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- ústním zkoušením, zkouškou písemnou, praktickou, pohybovou, testy apod.
- za předem daných kritérií
- pouze z probraného učiva, s přihlédnutím k osobní iniciativě žáka při samostudiu

Významná písemná práce (např. čtvrtletní) přesahující trvání 30 minut smí být pouze jedna v průběhu jednoho dne, v třídní knize předem zapsána pro informaci ostatních vyučujících a předem ohlášena žákům s předstihem alespoň jednoho týdne.

Při hodnocení skupinové práce jsou vypracována zvláštní kritéria pro každou hodnocenou činnost za skupinu nebo jednotlivce.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky žáka za celé období, přihlíží se k systematičnosti práce žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru známek za příslušné období.

Hodnocení a klasifikace

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převažující naukovou náplní

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně.

Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný a přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuse. Je schopen samostatně studovat vhodné

texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák uplatňuje s menšími podněty učitele své poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuse. Je schopen s menší dopomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuse. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje nepříliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuse. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, nezapojuje se do diskuse. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu není schopen.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převažující výchovnou náplní

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má je menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedokáže aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převažující naukovou náplní

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky. Má pohotové myšlení, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. Pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu. Vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně.

Umí použít a používá kompenzační pomůcky. Pracuje spolehlivě s upraveným textem. Po zadání práce pracuje samostatně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy definice a poznatky. Myslí logicky správně. Je schopen s menší dopomocí samostatně studovat vhodné texty. Pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu. Vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně. Dovede použít kompenzační pomůcky. Pracuje spolehlivě s upraveným textem. Po zadání práce učitelem pracuje s jistotou.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele. Pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné. Je

schopen sebehodnocení a hodnoceno ostatních členů týmu s dopomocí učitele. Vyjadřuje se obtížně a nepřesně. Dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele. Pracuje spolehlivě s upraveným textem. Nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. V myšlení se vyskytují závažné chyby. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty. Práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné. Málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu. Kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami. Má velké obtíže při práci s upraveným textem. Závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil. Neprojevuje samostatnost myšlení. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele. Nepracuje pro tým. Správného sebehodnocení ani hodnocení ostatních členů týmu není schopen. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kompenzační pomůcky nedovede využívat ani s návodem učitele. S upraveným textem nedovede pracovat. Chyby nedovede odstranit ani s pomocí učitele.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převažující výchovnou náplní

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní, má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobních předpokladů a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně aktivní, převážně samostatný. Úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý, často pasivní. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo upokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech skoro vždy pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje.

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetích po zahájení docházky v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Celkové hodnocení

Za klasifikační období je žák na vysvědčení hodnocen celkovým stupněm prospěchu:

- prospěl (a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

- prospěl (a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- neprospěl (a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách a osobním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka.

Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Dále výstupní hodnocení obsahuje vyjádření o

možnostech žáka a jeho nadání
předpokladech pro další vzdělávání
chování žáka v průběhu povinné školní docházky
dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž žák splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, pokud se žák hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány.

Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...)
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou výsledků různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.

Vyučující zajistí zapsání známek do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn. Žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel :::

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat učitele s doporučeními psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů k hodnocení.

Opravná zkouška

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečný nejvýše ve dvou předmětech.

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel zákonného zástupce žáka. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Dodatečná zkouška

Žák koná dodatečnou zkoušku v případě, že

- nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí.
Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.
- nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí.

Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak aby klasifikace mohla být provedena do 31.srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15 října. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně vyšší ročník.

- nemá podle posouzení vyučujícího v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnost o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušný krajský úřad. V takovém případě jmenuje komisi krajský úřad. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy a souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6.16 Autoevaluace školy

Autoevaluace - hodnocení školy - napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Obsah a rozsah vnitřního hodnocení školy se řídí § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. A vyhláškou č.15/2005 Sb. v platném znění, kterými se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

6.16.1 Oblasti autoevaluace

6.16.1.1 Podmínky ke vzdělávání

- a) demografické
- b) personální
- c) bezpečnostní a hygienické
- d) ekonomické
- e) materiální

6.16.1.2 Obsah a průběh vzdělávání

- a) školní vzdělávací program
- b) plánování výuky
- c) podpůrné výukové materiály
- d) realizace výuky
- e) zohlednění individuálních potřeb žáků
- f) hodnocení výuky
- g) mimovýukové aktivity

6.16.1.3 Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- a) klima školy
- b) systém podpory žáků
- c) spolupráce s rodiči
- d) spolupráce s odbornými institucemi

6.16.1.4 Výsledky vzdělávání žáků

- a) klíčové kompetence
- b) znalosti a dovednosti
- c) postoje
- d) motivace
- e) úspěšnost absolventů

6.16.1.5 Vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- a) strategické řízení
- b) organizační řízení školy
- c) pedagogické řízení školy
- d) profesionalita a rozvoj lidských zdrojů
- e) partnerství školy a externí vztahy

6.16.1.6 Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- a) kvantitativní analýza
- b) kvalitativní analýza

6.16.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace školy je zjišťovat informace o aktuálním stavu školy a z nich čerpat podklady pro plánování a další rozvoj školy, a to ve všech stanovených oblastech autoevaluace.

Mezi obecné cíle práce školy patří zejména:

- Dosahování souladu s platnými předpisy

- Dosahování souladu s cíli školního vzdělávacího programu Objevná cesta dětí
- Efektivní využívání dostupných zdrojů, osobního potenciálu i času všech účastníků vzdělávacího procesu, modernizace a inovace v souladu s potřebami školy
- Spokojenost klientů, tj. žáků i jejich zákonných zástupců
- Budování zdravého a příjemného klimatu školy
- Propagace školy, práce na dobrém jméně školy
- Rozvoj spolupráce s okolními subjekty a zapojení do širšího kontextu dění v regionu, postupně i do celostátních či mezinárodních projektů
- Sledování nových trendů vzdělávání a vědy a jejich využívání ve výuce s vyloučením nekritického přístupu
- Dobrá uplatnitelnost absolventů školy

Konkrétní autoevaluační kritéria jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které škola sleduje v daném školním roce nebo za období tří školních roků. **Plán autoevaluace je vždy vypracován jako součást ročního plánu školy pro daný školní rok.**

6.16.3 Nástroje autoevaluace

Nástroje autoevaluace jsou vybírány při tvorbě plánu autoevaluace ze široké škály autoevaluačních nástrojů jak ústních tak písemných (a jsou podrobně popsány v plánu autoevaluace) – např.:

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči, žáky
- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy (typizované i vlastní)
- hospitace

6.16.4 Časové rozložení autoevaluačních činností

6.16.4.1 Přípravná fáze

- a) iniciování věci
- b) jednání o participaci, kontrole, proškolení lidí
- c) rozhodnutí o realizaci autoevaluace
- d) vytváření skupiny (týmu) pro autoevaluaci, v níž budou mít hlavní zastoupení účastníci evaluovaných procesů (tedy učitelé a ostatní pracovníci školy)
- e) podpora zvenčí - pro dosažení realistického konceptu autoevaluace

6.16.4.2 Vytvoření plánu autoevaluace

- a) vytvoření plánu, na kterém se všichni shodnou
- b) publikování plánu
- c) vytvoření akčních plánů
- d) spojení plánu autoevaluace školy s rozvojovým plánem a s jinými aspekty plánování

6.16.4.3 Konstruování plánu a jeho schválení – plán obsahuje:

- a) cíl autoevaluace
- b) ukazatele kvality
- c) evaluační nástroje

6.16.4.4 Publikování plánu

- rozeslat všem pedagogům e-mailem, společná schůzka s prezentací, umístění na webových stránkách školy

6.16.4.5 Vytvoření akčních plánů, cílů, úkolů, kritérií

- rozpracování do detailnějšího plánu se specifickými cíli

6.16.4.6 Realizace plánu v praxi

6.16.4.7 Autoevaluační zpráva (její zpracování), dále pak projednání v pedagogické radě

6.16.5 Osnova závěrečné autoevaluační zprávy

- Základní data o škole, komunitě a prostředí, ve kterém působí - statistické údaje, základní charakteristiky.
- Charakteristika vzdělávacího programu - jaké modifikace a proč byly provedeny.
- Jak je organizována výchova a vzdělávání - organizační členění, zaměření a priority.
- Jaký stav byl (vzhledem k zaměření a cíli) zjištěn na začátku sběru relevantních dat.
- Jaký stav, jaká změna stavu byly zjištěny za období.
- Jaké výsledky a výsledné informace byly zjištěny v rámci autoevaluačního projektu.
- Jaké problémy a jejich příčiny byly identifikovány.
- Jaké hypotézy je možné na základě zjištěných výsledků vyslovit.
- Kdo reagoval, jak a proč, jaká konkrétní opatření byla přijata.
- Kdo, kdy, jak a v jakém rozsahu bude informován o účinnosti přijatých opatření.

AUTOEVALUACE 2009/2010 - ZŠ Velvary

Oblast hodnocení	Sledovaný jev	Kritérium	Nástroje	Termín	Odpovědnost	Poznámka
Program školy	Soulad školního vzdělávacího programu s RVP, průřezová témata	Vytvoření nové verze ŠVP, spolupráce s krajským konzultačním centrem NIDV	Schůzky předmětových komisí		Mgr.Marie Bednaříková, Bc.Alena Průšová	
Program školy	Práce se žáky se SVP a žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	Náplň pracoviště speciálního pedagoga	Práce s dětmi, rodiči a spolupráce učitelů	Průběžně celý školní rok	Mgr.Lenka Štefanová, Mgr.Eva Hanáková, Radmila Vojtušová a asistenti učitele	
Podmínky ke vzdělávání	Materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání	Vytvoření relaxační zóny	Dotazník	Vyhodnocení dotazníku do konce roku 2009 Vytvoření relaxační zóny do 31.3.2010	Bc. Václava Dvořáková a školní parlament	
Podmínky ke vzdělávání	Materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání	Využívání didaktických pomůcek a audiovizuální techniky	Hospitace	Průběžně celý školní rok	Vedení školy	
Podmínky ke vzdělávání	Kvality pracovního prostředí školy	Vytvoření komunity žáků	Zápisy ze školního parlamentu	Průběžně celý školní rok	Ředitel školy, školní parlament, Bc. Václava Dvořáková	

Podmínky ke vzdělávání	Materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání	Výzdoba prostor školy (třídy a chodby)	Soutěž tříd	Průběžně celý školní rok (1x měsíčně hodnocení hodnotitelským týmem)	Iva Kovaříková, Šárka Šebková, Helena Kopolovičová a tři zástupci školního parlamentu	
Průběh vzdělávání žáků	Dokumentace	Zavedení nového kontrolního systému	Školní dokumentace a kontrola	Čtvrtletí	Ing. Jana Tlustá, Mgr. Blanka Dragounová, Mgr. Marie Bednaříková, Bc. Alena Průšová	
Průběh vzdělávání žáků	Průběh vzdělávání (vyhodnocování výsledků učení)	Optimalizace výstupů v hlavních předmětech (Čj, M, Cj)	Didaktický test (čtvrtletní písemná práce)	Každé čtvrtletí	Vedoucí předmětových komisí (učitelé)	
Průběh vzdělávání žáků	Vedení žáků k sebekontroli a k sebehodnocení	Vytvoření optimální verze sebehodnocení žáka	Hodnotící portfolio	Každé čtvrtletí	Třídní učitelé v 1., 2., 3., 6. a 7. ročníku	
Výsledky vzdělávání žáků	Výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání	Účast žáků v soutěžích	Soutěž žáků	Průběžně celý školní rok	Vedoucí předmětových komisí (učitelé)	
Výsledky vzdělávání žáků	Výsledky v didaktických testech SCIO	Celostátní testování žáků	Didaktický test	1x ročně	Mgr. Eva Hanáková	

Výsledky vzdělávání žáků	Výsledky přijímacího řízení žáků	Vytvoření přehledu	Spolupráce se středními školami a gymnázii	Průběžně celý školní rok	Mgr.Eva Hanáková	
Výsledky vzdělávání žáků	Počet neúspěšných a trestaných žáků	Vytvoření statistiky	Spolupráce třídních učitelů, speciálního pedagoga, výchovné poradkyně a školního parlamentu	Průběžně celý školní rok (každé čtvrtletí)	Mgr.Eva Hanáková, Mgr.Lenka Štefanová, Bc.Václava Dvořáková	
Výsledky vzdělávání žáků	Stupeň podpory žáků se SVP	Individuální vzdělávací plány	Spolupráce třídních učitelů se speciálním pedagogem, PPP Kladno a asistenty	Průběžně celý školní rok	Mgr.Lenka Štefanová	
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a vzájemné vztahy	Přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím	Web školy	Použití systému MOODLE, kalendář GOOGLE,	Průběžně celý školní rok apod.	DiS.Tomáš Perlík, vedení školy	
Řízení školy	Plán DVPP	System dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	Anketa pro učitele	Průběžně celý školní rok	Vedení školy	
Úroveň výsledků práce školy	Prezentace školy na veřejnosti	Organizace vystoupení, koncertů, výstav, sportovních akcí, zájezdů pro děti a rodiče	Spolupráce s KRPDŠ	Průběžně celý školní rok	Koordinátor EVVO, vedoucí ŠK a ŠD	